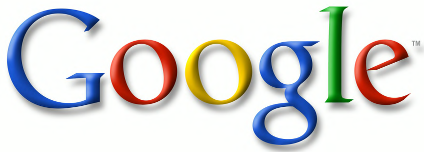

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

OTTO HARRASSOWITZ
LIBRARY AGENT
:LEIPZIG:

Neth 3642.4

Harvard College Library

FROM THE BEQUEST OF

FRANCIS BROWN HAYES

(Class of 1839)

This fund is $10,000 and its income is to be used
"For the purchase of books for the Library"

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIJDRAGEN

VOOR EEN

OORKONDENBOEK VAN HET STICHT UTRECHT

REGESTEN VAN OORKONDEN

BETREFFENDE HET

STICHT UTRECHT

(694—1301)

VERZAMELD DOOR

Dr. GISBERT BROM

TWEEDE DEEL

UTRECHT
A. OOSTHOEK
1908

Typ. J. van Boekhoven, Utrecht.

Digitized by Google

Digitized by Google

BIJDRAGEN

VOOR EEN

OORKONDENBOEK VAN HET STICHT UTRECHT

REGESTEN VAN OORKONDEN

BETREFFENDE HET

STICHT UTRECHT

(694—1301)

VERZAMELD DOOR

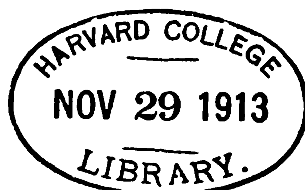
Dr. GISBERT BROM

TWEEDE DEEL

UTRECHT
A. OOSTHOEK
1908

Digitized by Google

Neth 3642.4

Hayes fund

Digitized by Google

LIJST VAN OORKONDEN

BETREFFENDE HET

STICHT UTRECHT.

1635. 1267 (*Juni* 9). *Datum anno Dom. 1267, feria V post diem Pentecosten.*

Arnold van Amstel verklaart, dat hij zijne geschillen met het Domkapittel over de waterleiding van den Achtersloot bij Eyteren *enz.* aan de uitspraak van Hendrik, abt van St. Paulus, Steven, deken van het kapittel van St. Pieter, en twee kanunniken te Utrecht heeft overgelaten; zijne broeders Willem, proost van St. Jan, en Gijsbert van Amstel stellen zich tot borgen voor de nakoming der uitspraak, onder belofte van leisting. („*Ego Arnoldus*".)

HS. Oorspr. D. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 321—322 (met afb. zegels). — D 9 II f. 1.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2 S. IV^{II} 79.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 271.

N.B. Vgl. 1267 Febr. 18.

1636. 1267 (*Juni* 11). *Actum et datum anno Dom. 1267, in vigilia b. Odulphi.*

Engelbert, deken van St. Marie, en Arnold van Foreest, kanunnik van St. Jan te Utrecht, doen als scheidslieden uitspraak in het geschil tusschen eerstgemeld kapittel en Dirk heer van Harlaar, ridder, over 12 hoeven tusschen Ameide en Meerkerk, de tienden, gerechten en alwat daar verder toe behoort. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 36. — M 5 (Min. Off. II) f. 418^{v}—419. — S 831 A f. 17^{v} (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 180.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 158.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 272.

N.B. Vgl. 1266 Aug. 6.

1637. 1267 (*Juni* 23). *Datum anno Dom. 1267, in vigilia Nativitatis beati Johannis Baptiste.*

Keur van schout, schepenen, raden en oudermannen der gilden van Utrecht, houdende dat, indien een burger, wegens een halsmisdrijf

Digitized by Google

aangeklaagd, door twee schepenen onder eede schuldig verklaard wordt, zij dien burger zullen bijstaan en hem in de stad zullen houden. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. st. Ut. Inv. n°. 5. — Vid. st. Ut. Inv. n°. 1. — R. arch. Utr. Rechterl. arch. 67 p. 195.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 273. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 37.

N.B. Vgl. 1266 Aug. 21.

1638. 1267 (*Juli* 5). *Datum Trajecti, anno Domini 1267, in crastino Translationis beati Martini.*

Gerard, bisschop van Munster, geeft een veertigdaagschen aflaat aan allen, die het herstel der Utrechtsche Domkerk door weldaden of aalmoezen zullen bevorderen. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. D. — Bondam, 2e Supp. 730 p. 135.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 274.

1639. 1267 (*Juli* 6). *Datum anno Dom. 1267, in octavis apostolorum Petri et Pauli.*

Dirk van Heswic verbindt zich, van den bisschop van Utrecht voor de abdij Thorn te zullen verkrijgen de incorporatie der vicarie van de kerk te Avezaat. („*Ego Theodericus.*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 298. — Habets, Arch. v. Thorn n°. 39.

Vgl. Franquinet, Inv. v. Thorn p. 31.

N.B. Vgl. 1266 Juli.

1640. 1267 (*Juli* 6). *Datum anno Dom. 1267, feria IV post Translationem b. Martini.*

De deken van St. Pieter te Utrecht beschikt over tienden te Gapinge. („*Noverint singuli*".)

HS. Oorspr. Seminarie te Brugge (Invent. p. 50).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 160.

1641. 1267 (*Juli* 12). *Actum Trajecti, anno Dom. 1267, in vigilia beate Margarete.*

Engelbert van Ysenbroch, proost van St. Pieter te Utrecht, verklaart, dat Petrus Henrici de Harradswarde van het kapittel in erfpacht houdt den tiend langs de rivier de Alme, den tiend van den polder, beide te Harradswarde, en $^3/_4$ van den tiend van den polder Hokenesse, alle tegen bepaalde sommen. („*Engelbertus de*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 265.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 161 (waar: Juli 19).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 275. — Muller, Reg. van St. P. n°. 73.

1642. 1267 (*Juli* 25). *Actum Benthem, in die Jacobi apostoli. Datum anno Dom. 1267.*

Graaf Otto van Bentheim geeft aan zijn broeder Egbert zijn dominium in Malsen, zijne curtes in Westerholt, Meteren en Wadenoyen, alsmede zijne goederen bij Tricht en Deil. („*Que aguntur*".)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 902. — Bondam, Chb. III 600 n°. 143. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 163. — Jungius, Hist. Com. Benth. Cod. dipl. n°. 36.

Digitized by Google

1643. 1267 (*September 18*). *Datum anno Dom. 1267, in crastino b. Lamberti martyris.*
Aartsbisschop Engelbert van Keulen, rijkskanselier, geeft vidimus van het privilege, door den Roomsch-koning Willem aan het Duitsche huis te Utrecht geschonken 1252 October 25. („*Noverit universitas*".)
HS. S 831 f. 12v—13 (Coll. v. Buchell) (volgens origi).

1644. 1267 (*November 4*). *Datum .... II Non. Novembris, pontificatus Clementis pape IV anno III.*
Guido, pauselijk legaat, geeft een aflaat van 40 dagen voor het klooster Ter Hunnepe. („*Inter alia*".)
HS. Oorspr. arch. Overijssel.
Gedr. Sloet, Ob. II nº. 905 (waar: November 2).
Vgl. Reg. Overijssel 1e ged. blz. 22.

1645. 1267 (*November 24*). *Datum anno Dom. 1267, in vigilia Katerine.*
Hugo van Renen en Wendelmoed, zijne echtgenoote, schenken aan het Duitsche huis bij Utrecht hunne goederen in het kerspel van Renen en in het Gooi, behoudens het vruchtgebruik daarvan voor Wendelmoed, zoolang zij zal leven. („*Ego Hugo*".)
HS. Oorspr. arch. DO (2 ex.).
Gedr. De Geer, Archieven II nº. 249. — Matthaeus, Anal. V 862. — Hennes, Ub. I 209.
N.B. Vgl. 1258 Mei en 1263 Juli 22.

1646. 1267 (*November 30*). *Datum Viterbii, II Kal. Decembris, pontificatus nostri anno III.*
Paus Clemens IV bevestigt voor de abdij Mariënweerd het patronaatsrecht op de kerk van Beesd, hetwelk graaf Otto van Gelre haar met toestemming van den Utrechtschen bisschop geschonken heeft. („*Cum a nobis*".)
HS. Cartul. Mariënweerd.
Gedr. de Fremery, Cart. nº. 90.
Vgl. Bull. Traj. nº. 320.
N.B. Vgl. 1259 Juli, 1260 Mei, 1260, 1261 April 12 en 1267 Mei 13.

1647. 1267 (*December 22*). *Datum anno Dom. 1267, feria V ante Nativitatis Domini.*
Willem van Vorden en de schepenen van Zutphen verklaren, dat aan het gasthuis te Deventer is toegewezen een goed te Holtwijk in Voorst, waarop Arnold Credo aanspraak maakte. („*Universis presentia*".)
HS. Oorspr. gasthuis-Deventer.
Gedr. Sloet, Ob. II nº. 905*bis*. — v. Doorninck, Catalogus v. h. Gr. gasth. te Deventer p. 777 nº. 1.

1648. 1267 (*Z. d.*). *Actum et datum anno Dom. 1267.*
Clementia van Nordik vermaakt aan het hospitaal van St. Jan en St. Caterina en aan het Duitsche huis te Utrecht eenig land, gelegen in het kerspel van Rijswijk en in Monsterambacht, ten einde uit de opbrengst daarvan o. a. altijd des nachts eene lamp te doen branden

Digitized by Google

in de hospitalen dier huizen en de zieken op haar jaargetijde met eene pitantie te verheugen. („*Quum ut dicit*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 23r—24 en nogmaals f. 26v—27.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 250. — Sloet, Ob. II n°. 897.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 164.

1649. 1267 (*Z. d.*). *Acta anno Dom. 1267 etc.*

Het klooster Bethlehem ruilt met Dirk van Wische twee waren in de mark Gerner tegen het goed Bochorst. („*Quoniam fragilis*".)

HS. Cartularium van Bethlehem, arch. Zutphen.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 898.

1650. 1268 (*April 4*). *Datum anno Domin. incarn. 1268, feria IV proxima post Dominicam Palmarum.*

Graaf Adolf van Berg („de Monte") en zijne echtgenoote Elizabeth verzoenen zich met de burgers van Utrecht en bepalen, dat zij hetgeen zij voortaan te lijden zullen hebben van personen, behoorende tot het bisdom Utrecht, doch in geene betrekking tot de stad staande, niet op haar zullen verhalen, — en dat de bevelhebbers van Utrechtsche handelsschepen op hunnen eed zullen geloofd worden over de vraag, of zij goederen van anderen vervoeren. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 57. — Afschr. st. Utr. n°. 32 f. 45r. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 40. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 337—338. — R. arch. Utr. Recht. arch. 67 p. 121.

Gedr. Heda. n°. 219.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 277. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 38 (waar: 1269).

1651. 1268 (*Mei 2*). *Datum anno Dom. 1268, in crastino apostolorum Philippi et Jacobi.*

Diederik, heer van Altena, verzekert aan het Duitsche huis te Utrecht den verkoop van alle binnen Schelluinen gelegene goederen, welke de broeders der Duitsche orde daar vroeger bezeten hadden, behoudens aan zich het wereldlijk rechtsgebied over die goederen. („*Ego Theodericus*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 571.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 492 (waar: April 30). — v. d. Bergh, Ob. II n°. 166. — Matthaeus, Anal. V 215. — Hist. episcop. I 229.

Vgl. Hermans, Anal. opg. 37. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 179.

N.B. Vgl. 1265 Maart 27 en Juli 6.

1652. 1268 (*Mei 3*). *Datum anno Dom. 1268, in die Inventionis S. Crucis.*

Diederik, heer van Altena, geeft aan het Duitsche huis te Utrecht gedurende de minderjarigheid van den zoon van Nicolaas Brant in jaarlijksche pacht alle goederen, die deze van hem te Schelluinen in leen houdt. („*Ego Theodericus*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 27v („Ex orig. d. de H".).

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 493.

Vgl. Wauters. VII 981. — Hermans, Anal. opg. 37. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 180.

Digitized by Google

1653. 1268 (*Mei* 13). *Anno Dom. 1268, in die beati Servatii.*
De elect Jan verklaart, dat Nicolaas van Geysteren en zijne vrouw erkend hebben, dat zij aan Hendrik van Almelo den hun in vollen eigendom toebehoorenden hof in Geysteren hebben verkocht. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. r. arch. Overijssel. — B. A. 35ª f. 147.
Gedr. Sloet, Ob. II n°. 908. — Racer, Gedenkst. II 275.
Vgl. Reg. Ov. I n°. 40. — Vermeulen, Inv. n°. 278.

1654. 1268 (*Mei* 22). *Acta Groninge, anno gratie 1268, III feria ante Pentecosten.*
De abt van Selwerd, gemachtigd door den deken van Emmerik, beslecht een geschil tusschen den persona van Groningen en het klooster Essen over goederen in Kropswolde. („*Notum esse*".)

HS. Afschr. arch. Groningen.
Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 142.
Vgl. Reg. Ov. II n°. 418.

1655. 1268 (*Juni* 9). *Datum anno Dom. 1268, Sabbato post festum Trinitatis.*
Jan van Poppingburg geeft aan het Duitsche huis bij Utrecht ten behoeve van het Heilige land eenige in Nieuwpolder gelegene gemeten land. („*Vobis singulis*".)

HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 542.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 43 Nalezing.

1656. 1268 (*Juni* 10). *Datum anno Dom. 1268, Dominica post festum Trinitatis.*
Meester Hendrik van Werendike verklaart, aan het Duitsche huis te Utrecht eene hofstede naast Noordmunster in Middelburg overgegeven te hebben. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 543.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 44 Nalezing.

1657. 1268 (*Juli* 13). *Datum anno Dom. 1268, feria sexta ante Divisionem apostolorum.*
Floris V, graaf van Holland, schenkt aan het Duitsche huis te Utrecht het patronaatsrecht der kerk te Leiden, ten einde die door twee priesters tot heil der zielen van wijlen zijnen vader, den Roomsch-koning Willem, en zijne voorzaten te doen bedienen. („*Noverit universitas*".)

HS. Vid. 1355 arch. DO. — Vid. 1370 arch. DO. — S 829 f. 4 (Coll. v. Buchell) (volgens origineel). — S 832 f. 23 (vertaling). — Reg. EL 1 f. 92v. — Reg. EL 2 f. 76.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 597 (waar: Juli 12.) — v. d. Bergh, Ob. II n°. 169 en Nalezing n°. 45. — v. Mieris, Chb. I 347. — Matthaeus, Anal. V 860. — Hennes, Ub. I 180 (waar: 1258).

1658. 1268 (*Juli* 21). *Datum anno Dom. 1268, in vigilia b. Marie Magdalene.*
Otto zoon van Egbert van Amstel erkent, van het kapittel van St. Marie

Digitized by Google

te Utrecht in pacht gekregen te hebben het gerecht en de tiende in Waveren. („*Ego Otto*".)

HS. M 1 p. 94—95. — S 829 f. 49 (Coll. v. Buchell) („vidi orig. in arch. Marian."). — Coll. v. Buchell in arch. v. Hardenbroek C f. 40. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 276v—277. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 45v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 170.

1659. 1268 (*Juli* 28). *Actum et datum anno Dom. 1268, Sabbato post Jacobi apostoli.*

Uitspraak, gedaan door eenige heeren, over alle kwestie's tusschen Huibert van Everdingen, ridder, en Arnoldus Snoye, knaap, aan de eene zijde en Walter van Goye, knaap, aan de andere zijde. („*Noverint universi*".)

HS. Reg. EL 32 f. 84v (volgens Gousset letter E f. 301).

1660. 1268 (*Augustus* 21). *Datum Viterbii, XII Kal. Septembris, anno IV.*

Paus Clemens IV gelast aan S(imon), kardinaal en pauselijk legaat, het twintigste der kerkelijke inkomsten in het bisdom Utrecht benevens andere geldelijke toelagen uit te keeren aan Guido graaf van Vlaanderen ten bate van het H. land. („*Olim exposito*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 32, f. 232, cap. 50.

Gedr. Bull. Traj. n°. 321. — Jordan, Rég. n°. 652.

Vgl. Böhmer-Ficker, Reg. imp. II n°. 14984.

1661. 1268 (*September* 27). *Actum et datum in Trajecto, anno Dom. 1268, in festo sanctorum martyrum Cosme et Damiani.*

Hugo, schout van Buttingen, schenkt aan het Duitsche huis te Utrecht al zijn roerende en onroerende goederen en leengoed, en draagt daarbij zijn minderjarigen zoon aan het huis op. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 544.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 46 Nalezing.

1662. 1268 (*October* 9). *Datum anno Dom. 1268, feria tertia post Marcelli et Apulei.*

Berta, echtgenoote van den schout van Buttingen, schenkt aan het Duitsche huis te Utrecht eenig land in Buttingen en verklaart, dat haar man met hare toestemming al zijne goederen aan het huis heeft overgedragen en in de broederschap der orde is ontvangen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 545.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 47 Nalezing.

1663. 1268 (*October* 23). *Datum anno Dom. 1268, in die b. Severini archiepiscopi.*

Hendrik, heer van de Lek, verklaart, van het kapittel van St. Marie te Utrecht voor 15 pond Stichtsche penningen jaarlijks in lijfpacht te hebben 's kapittels gerecht met den tins in Lopik en het gerecht met de tienden en tins in Bonrepois. („*Ego Henricus*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. arch. M. — M 1 p. 87. — M 5 (Maj. Off. II) f. 173—174. — S 829 f. 22 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 112—113.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 173.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 280.

1664. 1268 (*October* 25). *Datum anno Dom. 1268, feria quinta ante Simonis et Jude apostolorum.*

De Utrechtsche Domdeken bevestigt de gift van het patronaatsrecht der kerk te Leiden, gedaan door jonker Floris, graaf van Holland, aan het Duitsche huis te Utrecht. („*Significarunt nobis*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 75.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 598.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 48 Nalezing.

N.B. Vgl. 1268 Juli 13.

1665. 1268 (*November* 15). *Actum et datum anno Dom. 1261, feria quinta post obitum b. Martini.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht geeft in erfpacht aan Nicolaas Institor, burger van Utrecht, een gedeelte zijner hofstede, gelegen achter die van Institor. („*Nos magister H*".)

HS. Vid. 1402 arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 279 (waar: Juli 5).

1666. 1268 (*November* 30). *Datum et actum apud Delff, anno Dom. 1268, in die Andreae apostoli.*

Willem, persoon, en Bartholomeus, patroon en stichter der parochiekerk van Delft komen overeen, dat het H Geest-hospitaal aldaar zonder verhindering de gunstbrieven van den Utrechtschen bisschop nopens eigen kapellaan, begraafplaats *enz.* gebruiken mag. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Stadsarch. Delft.

Gedr. v. Heussen, Hist. ep. I 414. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 177. — K. Hist. en Outh. III 719 (vert.) — Hist. episcop. I 413.

N.B. Vgl. 1264 Januari 10 en 1265 Oct. 24.

1667. 1268. *Z. d. Datum anno Dom. 1268.*

Egidius van Schadewijk en zijne vrouw Ermegardis dragen aan het klooster Ter Hunnepe op hunne goederen Brake. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 906 (fragm.)

Vgl. Reg. Overijssel 1e ged. blz. 22.

1668. 1268. *Z. d. Datum anno Dom. 1268.*

Clementia abdis en het convent van „Sumersforden" (= Ter Hunnepe) nemen de goederen Brake aan, haar opgedragen door Egidius van Schadewijk en diens vrouw Ermegardis. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 906 (fragm.)

Vgl. Reg. Overijssel 1e ged. blz. 22.

1669. 1268. *Datum in Monte martis, anno Dom. 1268.*

Digitized by Google

Thimo abt van Corvey ruilt eenige ministeriales met den graaf van Dalen. („*Notum esse*".)

HS. B. A 35ᵃ f. 147.

Gedr. Raoer, Gedenkst. VII 76.

1670. 1269 (*Januari* 27). *Actum apud Warendorpe, anno Nativitatis Domini 1269, VI Kal. Februarii.*

Bisschop Simon van Paderborn en graaf F. van Retberg ter eene en bisschop Gerard van Munster ter andere zijde begrijpen bisschop (*sic*) Jan van Utrecht in hunnen zoen. („*Notum facimus*".)

Gedr. Niesert, Beitr. z. e. Münst. Ub. I 2 nº. 89. — Sloet, Ob. II nº. 913. — Westf. Ub. III 428.

Vgl. Böhmer-Ficker, Reg. imp. II nº. 12057.

1671. 1269 (*Februari* 4). *Datum anno Dom. 1269, feria secunda post Purificationem b. Virginis Marie.*

De kommandeur en de broeders van het Duitsche huis bij Utrecht verbinden zich, over zekere in den Dwarsdijk onder Werkhoven en elders gevestigde renten, afkomstig van heer Lambert, vroeger officiaal van Utrecht en thans hun medebroeder, tot het vieren van diens jaargetijde, den bouw hunner kapel en den aankoop van koorboeken en altaarsieraden te beschikken. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 31ᵛ—32.

Gedr. De Geer, Archieven I nº. 251.

1672. 1269 (*Maart* 16). *Datum anno Dom. 1269, Sabbatho ante Dominicam Palmarum.*

De Utrechtsche Domproost Gobertus begeeft, op voordracht van graaf Floris V, aan Hendrik Alartszoon de kerk van Monster. („*Cum illustris*".)

HS. Oospr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 196 (waar: 1270 April 5).

1673. 1269 (*Maart* 30). *Datum anno Dom. 1269, Sabbato infra ebdomadem Paschalem.*

De kommandeur en broeders van het Duitsche huis bij Utrecht verzekeren aan vrouw Lysa, weduwe van broeder Frederik Heije, eene lijfrente uit goederen binnen de stad Utrecht en te Jutphaas, door haar aan het huis geschonken, terwijl zij zich verbinden tot het vieren van haar jaargetijde en het uitkeeren van legaten. („*Noverit universitas*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 34ᵛ—35 (volgens orig.)

Gedr. De Geer, Archieven I nº. 252.

1674. 1269 (*Juni* 1). *Datum in crastino Petronelle virginis, anno Dom. 1269.*

Wilhelmus, proost, en het kapittel van St. Jan te Utrecht maken een verdrag over het beheer der proosdijgoederen. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 3. — Arch. Kler. 86 f. 5ᵛ. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 11. — Coll. Hoenooop 1887 Iᵛ p. 187—188.

Gedr. Sloet, Ob. II nº. 915 (waar: April 1). — Kluit, Hist. crit. II 776.

1675. 1269 (*Juni* 15). *Datum anno Dom. 1269, in die beatorum Viti et Modesti martyrum.*

Digitized by Google

Dirk heer van Herlare belooft, de uitspraak der zegslieden in zijn geschil met het kapittel van St. Marie te Utrecht, over het rechtgebied *enz.* van 12 hoeven, tusschen Ameide en Meerkerk gelegen, na te komen. („*Ego Theodericus*".)

HS. Oorspr. arch. M. — M 5 (Min. Off. II) f. 419. — S 831 A f. 17v—18 (Coll. v. Buchell).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 184.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 281.

N.B. Vgl. 1267 Juni 11.

1676. 1269 (*Juni* 15). *Datum anno Dom. 1269, in die b. Viti mertiris.*

Dirk heer van Herlare verbindt zich, aan het kapittel van St. Marie te Utrecht schadeloosstelling te zullen geven voor de 12 hoeven achter Ameide. („*Ego Theodericus*".)

HS. Oorspr. M. Inv. 3e afd. — M 1 f. 361. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 182v. — M 5 (Min. Off. II) f. 419v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 183.

1677. 1269 (*Juni*). *Actum et datum anno Dom. 1269, mense Junii.*

De St. Paulusabdij te Utrecht neemt in vaste pacht de tienden en goederen der abdij Thorn te Hemert. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 41. — Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 300.

Vgl. Franquinet, Inv. v. Thorn n°. 23.

1678. 1269 (*Juli* 24). *Datum anno Dom. 1269, in vigilia beati Jacobi apostoli.*

Jan van Arkel, knaap, en Otto van Arkel, ridder, onderwerpen hunne geschillen met het kapittel ten Utrechtschen Dom, over de tienden van Oosterwijk en Heukelum, de veeweide aldaar *enz.*, aan de uitspraak van scheidslieden. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 11v—12 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 5v—6.

Gedr. Matthaeus, Anal. V 218. — Kerk. Hist. en Outh. II 351 (vert.) — v. d. Bergh, Ob. II n°. 186.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 282.

1679. 1269 (*Juli*). *Actum et datum mense Julio, anno Dom. 1269.*

Het Luiksche Domkapittel hecht zijne goedkeuring aan eene overeenkomst tusschen de abdijen te Thorn en van St. Paulus te Utrecht over tienden en goederen te Avezaat en Hemert. („*Cum abbatissa*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 42. — Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 302.

Vgl. Franquinet, Inv. n°. 24.

N.B. Vgl. 1269 Juni.

1680. 1269 (*Augustus* 6). *Datum anno Dom. 1269, in die beati Sixti.*

Arnold heer van Weesmale, maarschalk van Brabant, erkent, aan het Utrechtsche Domkapittel 102 mark Keulsche penningen schuldig te zijn,

Digitized by Google

en belooft die door de Tempelieren te Utrecht te laten betalen. („*Ego Arnoldus*".)

HS. Oorspr. D. — D 622 f. 101v. — D 624 f. 114. — S 829 f. 40 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop IVIII f. 68. — D 636 f. 8v—9. — D 636 f. 29—30 vidimus 1356 Augustus.

Gedr. Miraeus, Not. eccl. B 619. — Miraeus, Opp. dipl. I 436. — Miraeus, Donat. Belg. 218 cap. 104.

Vgl. Wauters. V 426. — Vermeulen, Inv. n°. 283.

1681. 1269 (*Augustus* 7). *Datum anno Dom. 1269, in crastino b. Sixti.*

Otto graaf van Bentheim ruilt met O. graaf van Dalen twee vrouwelijke ministeriales. („*Noveritis quod*".)

HS. B. A. 35a f. 147v.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 79.

1682. 1269 (*Augustus* 28). *Datum in vigilia Decollationis Johannis Baptiste, anno Dom. 1269.*

Het kapittel St. Jan te Utrecht geeft aan Petrus en Beatrix goederen in pacht, gelegen in Themenesse (Eemnes). („*Jacobus Dei*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 50v—51.

1683. 1269 (*vóór 30 Augustus?*) *Actum et datum anno Dom. 1269.*

Abt Hendrik en het convent der St. Paulusabdij te Utrecht gaan voor vijf jaren eene verbintenis aan over hetgeen zij aan de abdij Thorn schuldig zijn wegens goederen te Avezaat en te Hemert. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 45. — Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 304.

Vgl. Franquinet, Inv. v. Thorn n°. 27.

1684. 1269 (*Augustus* 30). *Datum anno Dom. 1269, in die b. Felicis et Adaucti.*

Amilius, Utrechtsch Domdeken en „provisor in spiritualibus" van het bisdom Utrecht, keurt goed eene overeenkomst tusschen de abdijen van Thorn en St. Paulus te Utrecht over de tienden te Hemert. („*Cum dilecti*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 43. — Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 303.

Vgl. Franquinet, Inv. v. Thorn n°. 25.

N.B. Vgl. 1269 Juni en Juli.

1685. 1269 (*Augustus* 30). *Datum anno Dom. 1269, in die b. Felicis et Adaucti.*

Amilius, deken, en het gansche kapittel ten Utrechtschen Dom, keuren eveneens goed de overeenkomst tusschen de abdijen van Thorn en St. Paulus te Utrecht. („*Cum dilecti*".)

HS. Oorspr. arch. Thorn.

Gedr. Habets, Arch. v. Thorn. I n°. 44.

N.B. Gelijkluidend met het vorige n°.

Digitized by Google

1686. 1269 (*Augustus* 31). *Datum anno Dom. 1269, Sabatho post Decollationem Johannis Baptistae.*

Walter Utengoeye, zoon van Gyselbert Utengoeye, gaat een verdrag aan, hoe zijne schouten en heemraden te samen met de schouten en heemraden van heer Sweder van Businchem de wetering van Gasperde zullen schouwen. („*Ego Walterus*".)

HS. Vid. d.d. 1525 Mei 15 Suppl. Inv. nº. 636. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 5. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 1.

Gedr. Matthaeus, Fund. 600. — v. Mieris, Chb. I 350. — Versl. en meded. rechtsbronnen II 118.

1687. 1269 (*September* 7). *Datum apud Leyden, anno Domini 1269, in vigilia Nativitatis S. Marie Virginis.*

Graaf Floris V bevestigt de voorrechten, door zijn vader aan het Duitsche huis geschonken.

HS. Vidimus 1294 arch. Rijssel.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II nº. 189.

1688. 1269 (*December* 14). *Acta anno Dom. 1269, in crastino Lucie virginis.*

Schepenen van Dordrecht oorkonden, dat Godtscalc Scriver en zijne echtgenoote, burgers der stad, zich zelven en den eigendom van al hunne goederen hebben overgegeven aan het Duitsche huis bij Utrecht, tot hulp van het Heilige land, behoudens de rechten, welke de graaf van Holland daarop heeft. („*Noverint singuli*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 19 (ex orig.).

Gedr. De Geer, Archieven I nº. 253. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 49 Nalezing.

1689. 1269. *Z. d.*

„Controversia de sepulturis in templo Servatiano cum Eremberto et Gerardo Cockaert, personis Civilis ecclesiae in urbe Trajectensi, aº 1269".

HS. Aldus S 834 (Coll. v. Buchell) f. 65ᵛ („Ex libro S. Servatii ap. d. de H.")

1690. 1270 (*Februari* 1). *Datum anno Dom. 1269, in vigilia Purificationis b. Marie Virginis.*

Graaf Floris V van Holland, die zijne nicht Aleydis, dochter van bisschop Otto van Utrecht, ten huwelijk gegeven heeft aan Boudinus de Nortich, belooft haar als bruidsgift 200 ponden Hollandsch tot rente. („*Cum nos*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 79ᵛ (volgens orig.). — Coll. Hoencoop 1887 I^{IX} f. 116 (volgens orig.).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 194. — v. Mieris, Chb. I 349. — Matthaeus, Anal. V 556 (fragm.) — P. v. d. Schelling, Bewijs-tiendrecht 313.

1691. 1270 (*Februari* 27). *Datum Monrebere, anno Dom. 1270, feria quinta post Mathiae apostoli.*

Graaf Dirk van Kleef laat zijn bloedverwant Jan, zoon van heer Elias van Riningen, als dienstman vrij en schenkt hem aan St. Maarten te Utrecht. („*Nos Theodoricus*".)

HS. Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 59ᵛ (met afb. zegel).

Gedr. Matthaeus, De reb. Ultraj. 151.

Digitized by Google

1692. 1270 (*Maart* 6).

„1270 6 Maart. 't Capittel van Oudmunster ende commandeur van St. Catharinen ruilen twee huysen . . . . 1179".

HS. Aldus 2e Suppl. 726 p. 189, uit een Codex van Matthaeus: in de Bibliotheek der Academia te Utrecht n°. 9, geintituleerd: „Ex M. S. Sancti Salvatoris".

1693. 1270 (*Maart* 27). *Datum Trajecti, anno Dom. 1269, feria quinta post Letare Jherusalem.*

De prelaten van Utrecht verzoeken den elect Jan, de schenking der novale tienden in Salland, welke bisschop Otto aan de kerk van Deventer geschonken heeft, te willen goedkeuren en bevestigen. („*Paternitati vestre*".)

HS. Arch. Kler. 283 n°. 4 XII.

N.B. Vgl. 1264 Sept. 11 en Nov. 23.

1694. 1270 (*Maart* 29). *Actum et datum anno Dom. 1270, Sabbato post Annunciationem b. Marie Virginis.*

De elect Jan verklaart, dat de deken van het Utrechtsche Domkapittel namens het kapittel, en Herman Witte, knaap, alle tusschen hen bestaande geschillen over de goederen in Koten, die door Herman van het kapittel in pacht worden gehouden, in zijne tegenwoordigheid hebben vereffend. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 284.

1695. 1270 (*April* 23). *Datum apud Amersvorde, anno Dom. 1270, feria IIII post octavas Pasche.*

De elect Jan bevestigt de bepaling van zijn voorganger Hendrik, waarbij deze het derde deel der kerk van Westmonster afscheidt en met een doopvont alsook met de bediening der overige Sacramenten voorziet. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. de Fremery, Supplement n°. 157.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 201 (waar: Juni 12). — v. Visvliet, Inv. n°. 79.

N.B. Vgl. 1266 September.

1696. 12(7)0 (*April* 24). *Datum anno Dom 12(7)0, in vigilia Marci evangeliste.*

De elect Jan stelt Herman de Saterslo aan tot kastelein van Laghe. („*Notum facimus*".)

HS. B. A. 35ᵃ f. 148.

1697. c. 1270? (*April*). *Datum feria quinta post Marcii* (*sic*) *e*(*vangeliste*).

Floris V, graaf van Holland, geeft aan zijn „collector reddituum" in het baljuwschap van Noordholland last omtrent de twee ponden Hollandsch, die wijlen zijn voorvader Floris (IV?) aan den kommandeur en het huis van St. Cathryne te Utrecht vermaakt heeft. (Fragment.) („*Cum nos duas*".)

HS. R. arch. Utrecht Booth C III f. 3ᵛ—4.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 161.

Digitized by Google

1698. 1270 (*Mei* 17). *Datum et actum anno Dom. 1270, Sabbato ante Ascensionem Domini.*

Willem van Linschoten erkent, dat hij onder zekere voorwaarden van Sweder van Zuilen eenige goederen in Linschoten in leen houdt. („*Ego Wilhelmus*".)

Gedr. Matthaeus, De jure gladii 171.

1699. 1270 (*Mei* 21). *Actum et datum anno Dom. 1270, in vigilia Ascensionis Domini nostri.*

Grietman, gezworenen en de geheele vergadering in Wyldinghen verklaren, dat de twist tusschen hen en de stad Utrecht verzoend is en dat zij de goederen van Utrechtsche burgers niet zullen aanspreken wegens geschillen tusschen hen en mannen van de Utrechtsche diocese. („*Nos grietmanus*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. nº. 58.

Gedr. Vrije Fries. II 25. — J. H. Beucker Andreae, De origine juris municip. Frisici 471.

Vgl. Colmjon, Reg. 21. — Muller, Reg. der stad Utr. nº. 39.

1700. 1270 (*Juni* 25). *Datum anno Dom. 1270, in crastino b. Nativitatis Johannis Baptiste.*

J. abt van Tongerlo vraagt ondersteuning van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, opdat hij over tienden in Olne niet worden lastig gevallen door Godefridus de Wesemale. („*Cum nos*".)

HS. O 449 II f. 286. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 13.

1701. 1270 (*Juni* 28). *Datum anno Dom. 1270, in vigilia apostolorum Petri et Pauli.*

Gijsbrecht heer van Amstel geeft aan het Duitsche huis bij Utrecht de hofstede Schoneveld met al haar toebehooren, gelegen onder het kerspel van Renen. („*Nos Giselbertus*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S. 831 A (Coll. v. Buchell) f. 39ᵛ—40.

Gedr. De Geer, Archieven I nº. 254.

1702. 1270 (*Juli* 4). *Datum in Stadio, die Odelrici confessoris, anno Dom. 1270, pontificatus nostri anno XI.*

Aartsbisschop Hildebold van Bremen verklaart, dat de burgers van Utrecht geen tol schuldig zijn van het door hen langs de Elbe te Stade aangevoerde laken. („*Quia hominum*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. nº. 59. — Vid. st. Utr. Inv. nº. 42. — Afschr. st. Utr. Inv. nº. 28 f. 32ʳ. — Vert. st. Utr. Inv. nº. 28 f. 32ᵛ. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 V p. 137. — R. arch. Utrecht Rechterl. arch. 67 p. 122.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 355.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. nº. 40.

1703. 1270 (*Juli* 4). *Datum apud Vollenho, anno Dom. 1270, in Translacione b. Martini.*

Peregrimus de Putten, kastelein van Vollenhove, schenkt eenige stukken grond aan de kerk van Steenwijk. („*Ego Peregrimus*".)

HS. Afschr. Reg. v. Steenwijk I p. 79.

Digitized by Google

1704. 1270 (*Juli* 7). *L'an 1270 au mois de Juillet, Lundi avant la St. Margarite.*

Gerard van Wesemael erkent, aan de kapittelen ten Utrechtschen Dom en van Oudmunster schuldig te zijn een cijns van 4 mark, 6 stuivers en 8 penningen, voor de goederen van Quaetbeke en Berchem. („*Ego Gerhardus*".)

Gedr. **Butkens, Trophées de Brabant II 102 (fragm.)**

Vgl. **Wauters V 457.**

1705. 1270 (*Augustus* 29). *Datum anno Dom. 1270, die Decollationis b. Johannis.*

Willem van Vorden draagt aan het klooster Ter Hunnepe op zijn huis te Sunderen in Vorchten. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. **Oorspr. arch. Overijssel.**

Gedr. **Sloet, Ob. II n°. 923.**

Vgl. **Reg. Overijssel 1e ged. blz. 23.**

1706. 1270 (*September* 8). *Datum anno Dom. 1270, in Nativitate b. Marie Virginis.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht beleent Gerard van Outhusen met land in Malburge. („*Noverit universitas*".)

HS. **M 1 p. 124. — M 4 f. 47. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 70v.**

1707. 1270 (*October* 8). *Datum anno incarn. Domin. 1270, in vigilia Dinosii (sic) martyris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft in pacht aan Everdeyt(?), neef van Willem van Hoymat, een tiend, vroeger in pacht bezeten door Willem Hugenzoon van Hoymat, voor $1\frac{1}{2}$ Vlaamsche marken 's jaars. („*Universis Christi*".)

HS. **Rég. copies tirées d'un régistre f. 75.**

Vgl. **Reg. v. Heurck. I 239.**

1708. 1270 (*November* 13). *Datum anno Dom. 1270, in crastino Lebuini.*

N. Domdeken te Utrecbt verklaart, dat Magtildis, dochter van wijlen Wiggerus van Craling, voor hem getuigd heeft, de tienden van Nieuwland bij Craling op zekere voorwaarden in leen te hebben ontvangen van H., abt van St. Paulus te Utrecht. („*Noverit universitas*".)

HS. **Leenreg. St. Paulus I f. 65v. — Excerpt S 868 f. 101.**

Gedr. **De Fremery, Supplement n°. 159.**

1709. 1270 (*November* 29). *Datum anno Dom. 1270, in vigilia b. Andree apostoli.*

De elect Jan stelt zijne geschillen met de vijf kapittelen te Utrecht en het convent van St. Paulus aldaar, betreffende het testament van bisschop Hendrik, aan de uitspraak van eenige scheidslieden. („*Nos Johannes*".)

HS. **Oorspr. arch. D (2 ex.)**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 285—286.**

N.B. Vgl. 1267 Mei 15.

Digitized by Google

1710. 1270 (*December* 1). *Datum anno Domini 1270, feria secunda post festum beati Andree apostoli.*

Guda abdis en het convent van Thorn verzoeken aan heer Steven, aan Hubert, thesaurier van St. Pieter te Utrecht, en aan drie kanunniken van St. Marie te Utrecht, die zich borg gesteld hebben voor de betaling door de abdij van St. Paulus van eene pensie uit den tiend van Santwich, om binnen drie dagen na ontvangst dezer aanmaning te Renen of te Tiel in leisting te komen. („*Viris honorabilibus*".)

HS. Oorspr. arch. M (overgedr. d. arch. Limburg).

1711. 1271 (*Februari* 18). *Datum anno Dom. 1271, in Capite Jejunii.*

Arnold plebaan in Haarlem maakt zijn testament, o. a. ten bate van verschillende kloosters en liefdadige inrichtingen te Utrecht. („*Ego Arnoldus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 225.
N.B. Vgl. 1262 Dec. 21.

1712. 1271 (*Februari* 26). *Datum et actum apud Ziriczee, anno Dom. 1270, feria quinta post Dominicam qua cantatur Invocavit me.*

Floris V, graaf van Holland, neemt de broeders der Duitsche orde en hunne goederen onder zijne bescherming tot bevordering van den bouw van een huis, hetwelk zij voornemens zijn van nieuws op Walcheren te stichten, en verleent hun verder vrijdom van schot voor een vijftigtal gemeten land op Walcheren. („*Cupientes domum*".)

HS. Vid. 1307 DO. — Vid. 1315 DO. — Vid. 1382 DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 546.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 51 Nalezing.

1713. 1271 (*Maart* 4). *Datum et actum apud Arnhem, anno Dom. 1271, feria quarta proxima post Dominicam qua cantatur Reminiscere.*

De elect Jan fungeert als getuige in de akte, waarbij graaf Reinald van Gelre aan de burgers van Zutfen den tol te Lobith teruggeeft en hunne voorrechten vernieuwt. („*Nos Reynaldus*".)

HS. Oorspr. arch. Zutphen.
Gedr. Sloet, Ob. II n°. 927.

1714. 1271 (*Maart* 22). *Anno Dom. 1271, Dominica qua cantatur Judica.*

H. Domdeken, de abt van St. Paulus te Utrecht, ridder Wouter van Stoutenberg en de gemeente van Arnhem doen eene verklaring in het geding tusschen ridder Wouter van Leuven en den abt van Paderborn over eenige uitkeeringen van goed te Leuven. („*H. Dei*".)

HS. v. Spaen, Repert. Gelr. II n°. 31, arch. H. R. v. Adel.
Gedr. Sloet, Ob. II n°. 929. — Wilmans, Wf. Ub. IV n°. 1245 (volgens oorspr. te Munster).

1715. 1271 (*Maart* 29). *Datum in die Palmarum, anno Dom. 1270.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft de helft der tienden van

Digitized by Google

200 gemeten te Noordmonster in pacht aan Willem Simonsz. („*Noverint universi*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 84.

Vgl. v. Heurck, Inv. I 244. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 211.

1716. 1271 (*April* 29). *Datum et actum apud Arnhem, anno Dom. 1271, feria quarta proxima post Dominicam, qua cantatur Jubilate.*

De elect Jan hecht zijn zegel aan de akte, waarbij graaf Reinald van Gelre aan de Arnhemmers de vrijheid van tol te Lobith en andere rechten bevestigt; als getuige fungeert o. a. de proost van St. Pieter te Utrecht. („*Nos Reinaldus*".)

HS. Vid. 1312 arch. Arnhem.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 931.

1717. 1271 (*April* 30). *Datum anno Dom. 1271, in vigilia apostolorum Philippi et Jacobi.*

De elect Jan, de kapittelen en het convent van St. Paulus te Utrecht onderwerpen hunne geschillen over het legaat van bisschop Hendrik aan de uitspraak van scheidslieden. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. D (2 ex.)

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 290—291.

N.B. Vgl. 1270 Nov. 29.

1718. 1271 (*April*). *Datum anno Dom. 1271, mense Aprili.*

De Domproost verklaart, aan de broeders van het Duitsche huis bij Utrecht het bestuur over de St. Nicolaaskerk te Utrecht overgedragen te hebben, onder bepaling dat zij zich in geestelijke zaken voor hem en zijne kerk, en in wereldlijke voor den kommandeur en de broeders van het huis zullen hebben te verantwoorden. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 256.

Vgl. Wauters. VII 1007.

N.B. Vgl. 1254 Aug. 20, 1265 Maart 13 en Oct. 2.

1719. 1271 (*Mei* 15). *Datum et actum anno Dom. 1271, crastino Ascensionis Domini.*

De stad Deventer verklaart, met de stad Keulen een verdrag te hebben gesloten over de verantwoordelijkheid der kooplieden wegens schulden. („*Quia propter*".)

HS. Oorspr. stadsarch. Keulen.

Gedr. Lacomblet, Ub. II n°. 610.

Vgl. Ennen, Quellen III n°. 46. — Reg. Ov. II n°. 419. — Nijhoff, Bijdr. V 106.

1720. 1271 (*Mei* 31). *Datum anno Dom. 1271, in octavis Penthecostis.*

Hubert van Beusichem verklaart op raad van zijn broeder Splinter en zijner ooms Steven, deken van St. Pieter, en Sweder, maarschalk van den elect Jan, dat niet hij, maar de abdij Mariënweerd recht heeft op een derde der tienden van het broek te Spijk. („*Cum ecclesiam*".)

Digitized by Google

HS. Cartul. v. Mariënweerd.
Gedr. Sloet, Ob. I n°. 933.
Vgl. de Fremery, Cart. n°. 91.

1721. 1271 (*Juni* 2). *Datum Trajecti, anno Dom. 1271, feria tertia post festum Trinitatis.*
De elect Jan bevestigt de voorrechten, aan de begijnen in Middelburg verleend door zijn voorganger Otto. („*Cum bone memorie*".)
HS. Oorspr. arch. Zeeland.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 213.
Vgl. Wauters. V 478.

1722. 1271 (*Juni* 17). *Datum anno Dom. 1271, feria quarta ante Nativitatem b. Johannis.*
Emondus episcopus Curiensis, provisor in spiritualibus van het bisdom Utrecht, verleent een aflaat voor de kerk van Nieuw-Schiedam. („*Cum apud*".)
HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 108v. — Inv. des chartres d'Hainaut et d'Holl. de la Chambre des comptes f 111.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 214. — v. Mieris, Chb. I 357.
Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 632 (volgens: quatrième cartul. de Hainaut, pièce 234 Rijssel). — v. Heurck, Inv. I p. 246.
N.B. v. Mieris heeft: Turonensis.

1723. 1271 (*Juni*). *Actum et datum anno Dom. 1271, mense Junio.*
Do elect Jan bevestigt de abdij van Middelburg in hare bezittingen en voorrechten. („*Possessiones et*".)
HS. Oorspr. arch. Zeeland.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 215. — Archief Zeeuwsch Genootsch. I 4 p. 1.
Vgl. Wauters. V 479.

1724. 1271 (*Juli* 19). *Datum anno Dom. 1271, Dominica post Divisionem apostolorum.*
Wouter Uten Goije verklaart, aan het Duitsche huis bij Utrecht eenige onder Oostrum in het Gooi gelegene landen te hebben overgedragen voor 88 ponden Utrechtsche penningen, door zijn vader Gijsbrecht, kommandeur van het huis, daaraan geschonken. („*Universis presentia*".)
HS. Oorspr. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 22r—23 (volgens orig.) — Item in archief v. Hardenbroek C f. 70v—71.
Gedr. De Geer, Archieven I n°. 257.

1725. 1271 (*Juli* 31). *Datum anno Dom. 1271, in vigilia beati Petri ad Vincula.*
De elect Jan en de vijf kapittelen nemen de dekens van den Dom, van St. Pieter en St. Jan te Utrecht aan als scheidsrechters over de geldigheid van het testament van bisschop Hendrik, waarbij zonder toestemming der kapittelen goederen der kerk aan de kapittelen vermaakt worden. („*Noverint universi*".)
HS. Oorspr. arch. D. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 69r. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 168. — O 449 II f. 148.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 292. — Muller, Reg. van St. P. n°. 74.

Digitized by Google

1726. 1271 (*Augustus* 4). *Pronunciatum et datum anno Dom. 1271, feria III ante festum beati Laurencii martiris.*

De dekens van den Dom, St. Pieter en St. Jan te Utrecht, bij den hier ingelaschten brief van den elect Jan en de vijf kapittelen d.d. 1271 Juli 31 aangenomen als scheidsrechters tusschen den elect Jan en de vijf kapittelen over de geldigheid van het testament van bisschop Hendrik, beslissen, dat van de goederen van Mylant en Kustwijc, na aftrek der daaruit vanouds aan de bisschoppen verschuldigde rente, de helft der inkomsten aan den bisschop, de wederhelft aan de kapittelen en de St. Paulus-abdij zal komen. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. Dom. — Afschr P Inv. n°. 1 f. 69v. — Afschr. P. Inv. n°. 2 f. 168. — O 449 II f. 148. — M 1 p. 165—166. — M 4 f. 133v—134. — M 5 (Min. Off. II) f. 439—440. — Vermeld S 838 (Coll. v. Buchell) f 8. — Coll. Hoencoop III f. 137—138.

Gedr. Matthaeus, De nobilitate 270.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 293—297. — Muller, Reg. van St. P. n°. 75.

N.B. Vgl. 1267 Mei 15, 1270 Nov. 29, 1271 April 30 en Juli 31.

1727. 1271 (*Augustus* 6?). *Datum anno Dom. 1271, feria V post festum b. Petri ad Vincula*(?).

De elect Jan geeft aan de stad Dordrecht vrijgeleide naar de onlangs door hem aan zijn maarschalk Sweder van Busenchem verleende jaarmarkt te Hoppenisse, en verder tolvrijdom (?) aldaar. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr., door brand beschadigd, arch. Dordrecht.

Gedr. de Fremery, Suppl. Nal. n°. 1 (waar: 5 Aug.).

1728. 1271 (*October* 18). *Datum anno Dom. 1271, in die b. Luce evangeliste.*

Aleid van Avesnes schenkt bij testament vele giften aan kloosters, gasthuizen, begijnen en armen, op verschillende plaatsen in Holland en Zeeland, te voldoen uit gelden, haar uit den tol te Niemandsvriend toekomende; zij benoemt tot executeurs o. a. den prior der Predikheeren te Utrecht en haar zoon Burchard, proost van St. Marie te Utrecht. („*Cum inter incerta*".)

HS. Oorspr. Trésor. d. ch. de Hainaut te Mons.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 163.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 223 (waar: October 12). — St. Genois, Mon. anciens I p. 232.

1729. 1271 (*October* 30). *Datum anno Dom. 1271, feria sexta (ante) Omnium Sanctorum.*

Pieter van Borsselen bepaalt de bruidsgift zijner dochter Jutte bij haar huwelijk met Hendrik van de Lek. („*Ego Petrus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 224.

1730. 1271 (*November* 3). *Actum et datum anno Dom. 1271, in crastino Commemorationis animarum.*

Hendrik van de Lek, oudste zoon van wijlen heer Hendrik van de Lek, belooft vóór Zondag Laetare te Utrecht te komen, om van het

Digitized by Google

kapittel van St. Marie aldaar den tol te Smithuizen in pacht te ontvangen en den eed af te leggen. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 158. — M 5 (Maj. Off. II) f. 260v—261. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 4. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 244.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 936 (fragm.) — Bondam, Chb. III 610 n°. 4.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 298.

1731. 1271 (*November* 7). *Datum anno Dom. 1271, in die b. Willibrordi episcopi.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht veroorlooft aan Sophia, dochter van Dirk van de Velde, om het door haar in erfpacht gehouden land des kapittels, Gelmade geheeten en bij Vechten gelegen, gezamenlijk met haren man Havezo in erfpacht te bezitten, en maakt eenige bepalingen aangaande de opvolging in dit bezit bij het overlijden der erfpachters. („*Presenti scripto*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 85. — M 5 (mensurn. off. II) f. 294. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 8v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 299.

1732. 1271 (*December* 2). *Datum anno Dom. 1271, feria quarta post festum b. Andreae apostoli.*

De elect Jan vergunt aan ridder Sweder van Beusicom, tweemaal 's jaars in Vianen markt te doen houden. („*Noverint universi*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 77r—78. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 5r—6. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 101.

Gedr. Bijdragen-Fruin 3e reeks X 49. — de Fremery, Suppl. n°. 164. — Heda. 224. — Matthaeus, De jure glad. 375. — Matthaeus, Fundat. 594. — v. Mieris, Chb. I 366. — K. Hist. en Outh. II 239 (vert.) — Hist. episc. I 186.

Vgl. Versl. en meded. Rechtsbronnen II 119.

N.B. De oude edities hebben alle: 1272.

1733. 1271. *Z. j.*

„Approbatio Johannis episcopi Trajectensis electi translationis bonorum, quae Rusco miles b. m. dictus de Linscoten apud Absteden tenuit, factae per Guillelmum de Rijswijck et Gerardum de Reno milites a° 1271."

HS. Aldus S 834 (Coll. v. Buchell) f. 64 („Ex libro S. Servatii ap. d. de H".)

1734. 1271. *Z. j.*

„Eodem anno Wilhelmus filius Giselberti dicti Rusci militis de Linscoten confert conventui S. Servatii duas areas et 33 jugera terre in Abstedervelde sub sigillo ejusdem electi".

HS. Aldus S 834 (Coll. v. Buchell) f. 64 („Ex libro S. Servatii ap. d. de H".)

1735. 1272 (*Februari* 5). *Datum Trajecti, anno Dom. 1271, in die Agathe.*

De elect Jan verklaart, dat Ernst van Wulven en zijne vrouw Machteld aan het Domkapittel de bovenste hoeve van twee hoeven lands in Schalkwijk verkocht hebben, die Alfert van Wulven van den graaf van Gelre en de verkooper weder van Alfert in leen houdt. („*Ad universorum notitiam*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 46v—47 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop

Digitized by Google

1887 I^{VIII} f. 319—320 (met afb. zegels). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 101—102.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 287 (waar: 1271).

1736. 1272 (*Februari* 5). *Datum anno Dom. 1271, in die b. Agathe virginis.*

De elect Jan belooft aan het Utrechtsche Domkapittel, te zullen uitwerken, dat Reinoud, graaf van Gelder, bij opene brieven ten behoeve van het kapittel afstand doe van zijn eigendom en recht op eene hoeve land in Schalkwijk, die Alfer van Wulven van hem in leen hield. („*Protestamur publice*".)

HS. Oorspr. D. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 210v (met afb. zegel.)

Gedr. Sloet, Ob. n°. 926. — v. Spaen, Inleid. hist. Geld. IV (23).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 288.

1737. 1272 (*Maart* 9). *Actum anno Dom. 1272, VII Idus Martii.*

Het convent van Bloemkamp neemt van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erftins 's kapittels land in Ostenwalde, dat Warner Keynekin gehouden heeft. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 103. — M 5 (Velue) f. 106.

Vgl. Sloet, Ob. II n°. 938. — Colmjon, Reg. 22. — Vermeulen, Inv. n°. 300.

1738. 1272 (*Maart* 10). *Datum et actum anno Dom. 1271, feria quinta ante Gregorii.*

Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht, geeft aan dit kapittel den vrijen eigendom der kleine en groote tienden van vijf hoeven bij Mastwijk, nadat Dirk Rampoise, die ze van den proost in leen hield, daarvan afstand had gedaan. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 152. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 53v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 289 (waar: 1271 Maart 5).

1739. 1272 (*April* 1). *Datum et actum anno Dom. 1272, in Kal. Aprilis.*

Reinald, graaf van Gelder, geeft aan het Utrechtsche Domkapittel den vrijen eigendom der bovenste hoeve van twee hoeven land in Schalkwijk, die Alfert van Wulven van hem in leen hield. („*Ad universitatis*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 46v (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 318 (met afb. zegel).

Gedr. Bondam, Chb. IV 611 n°. 5. — Sloet, Ob. II n°. 939. — v. Spaen, Inleid. hist. Geld. IV cod. diplom. p. (24).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 302.

N.B. Vgl. 1272 Febr. 5.

1740. 1272 (*April* 25—30). *Gegeven int jaar ons Heeren 1272, binnen die octave van Paeschen.*

Haerpernus van der Lede, heer van Haestrecht, erkent, dat hij heeft verkocht aan Lambert van Goye en Frederick van Sevender, als bezitters der vijf hoeven, een watergang ten behoeve van het land van Langeraeck, van Kabauw en van de vijf hoeven boven Langeraeck. (Vertaling.) („*Ick Hacepernus*".)

Digitized by Google

HS. Vid. Nass. Dom. arch. 5 f. 2077r n°. 4 (vert. 17e eeuw). — Arch. heerl. Kabauw en Sevender (r. arch. Utrecht).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 54 Nalezing.

1741. 1272 (*Mei* 12). *Datum anno Dom. 1272, in die Pancratii.*

De abdis en het convent van Mariëndaal en de priorin en nonnen van Leeuwenhorst benevens Floris van Sassenheim dragen de uitspraak in hun geschil over het testament van Arnold, persoon van Haarlem, op aan eenige Utrechtsche geestelijken. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 231.

N.B. Vgl. 1271 Febr. 18.

1742. 1272 (*Juni* 30). *Anno Dom. 1272, in Commemoratione b. Pauli apostoli.*

Eenige Utrechtsche geestelijken doen als scheidslieden uitspraak in het geschil tusschen de abdis van Mariëndaal en de priorin van Leeuwenhorst tegen de erven van Arnold, persoon van Haarlem. („*Nos frater Wilhelmus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 235.

1743. 1272 (*Juli* 1). *Datum et actum anno Dom. 1272, in octava Nativitatis Johannis Baptiste.*

De elect Jan geeft akte van eene ruiling van eenige stukken land, welke voor hem heeft plaats gehad tusschen Hendrik Anekenz. en de abdij Oostbroek. („*Noverit universitas*".)

HS. Booth. C 25 f. 112. — Vermeulen 233 f. 28v (fragment van het slot).

1744. 1272 (*Juli* 6). *Datum anno Dom. 1272, in octava beatorum apostolorum Petri et Pauli.*

Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, geeft aan Daniel van de Merwede in leen de tiende van tien hoeven in het kerspel Karnesse. („*Noverint universitates*".)

HS. Inv. arch. Conventen 319 I f. 61v.

1745. 1272 (*Juli* 26). *Acta anno Dom. 1272, in crastino b. Jacobi apostoli.*

Hendrik van Almelo geeft, met toestemming van zijnen zoon Arnold en diens kinderen, ten overstaan van den elect Jan, aan zijne drie jongste zonen eenige goederen en renten in Deventer en elders; verder maakt hij, ingeval hij komt te overlijden, eenige bepalingen aangaande de inkomsten zijner na te laten vrouw en de voogdij zijne minderjarige kinderen. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utrecht.

Gedr. Versl. Overijss. Gen. XXI 29.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 303.

1746. 1272 (*Augustus* 1). *Datum anno Dom. 1272, Petri ad Vincula.*

Dirk van Altena belooft, het kapittel van Oudmunster te Utrecht dit

Digitized by Google

jaar en in het vervolg niet te zullen bemoeilijken over de tienden van Woudrichem, Giesen en Andel, maar den verkoop ervan te zullen bevorderen. („*Th. dominus*".)

HS. Oorspr. O. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 70v. — Coll. Hoencoop 1887 I[IX] f. 111v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 238.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 304.

1747. 1272 (*September* 30). *Geven und beschreven in unseren slote Runsborgh anno 1272, des negesten tages nach sunte Michelis.*

Haquinus en Magnus, koningen van Zweden en Noorwegen, ter eene en eenige zeesteden, waaronder Kampen, ter andere zijde sluiten een verdrag van bevrediging en koophandel. (Vertaling.) („*Allen und enen issliken*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 546.

Vgl. Arch. v. Gron. I 8. — Reg. Ov. II n°. 889. — Colmjon, Reg. 22.

1748. 1272 (*October* 3). *Actum et datum Trajecti, anno Dom. 1272, feria secunda proxima post festum b. Remigii.*

Havezo van Wijk geeft aan het kapittel van St. Marie te Utrecht den eigendom van zijne goederen in Koten, tot vergoeding van het recht op de goederen in Gelmathe, die zijne vrouw Sophia van het kapittel in erfpacht hield. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 85—86. — M 5 (mensurn off. II) f. 294v. — S 829 f. 16v—17 (Coll. v. Buchell.). — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 9v—10.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 304a en 308 (waar: 1273).

N.B. Vgl. 1271 Nov. 7.

1749. 1272 (*October* 12). *Actum et datum anno Dom. 1272, feria quarta proxima post Victoris.*

Engelbert, proost van St. Pieter te Utrecht, draagt eenige goederen onder Oudwijk over aan zijne kerk. („*Notum facimus*".)

HS. S 829 f. 26 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

1750 1272 (*October* 29). *Datum anno Dom. 1272, in crastino Simonis et Jude apostolorum.*

Gobertus, Domproost van Utrecht, geeft aan Hendrik Allardsz. de kerk van Monster. („*Cum illuster*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 243.

1751. 1272 (*November* 4). *Datum anno Dom. 1272, feria VI post festum Omnium Sanctorum.*

Jan, heer van Arkel, bevestigt het Duitsche huis te Utrecht in het bezit van alle goederen onder Schelluinen, daaraan door Diederik heer van Altena geschonken, en erkent, slechts het wereldlijk gebied over die goederen van Willem van Hoorne, heer van Altena, in leen te houden. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 105—106.

Digitized by Google

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 495. — v. Heussen, Hist. ep. Ultr. I 229. — v. d. Bergh Ob. II n°. 244. — v. Mieris, Chb. I 365. — Matthaeus, Anal. V 216. — K. Hist. en Outh. II 311 (vert.)

Vgl. Wauters. V 508. — Hermans, Anal. opg. 41.

N.B. Vgl. 1265 Maart 27 en Juli 6.

1752. 1272 (*November.*) *Datum anno Dom. 1272, mense Novembri.*
De elect Jan erkent de rechterlijke uitspraak, dat niet het kapittel van St. Marie te Utrecht, maar het Vrouwenklooster van Oostbroek gehouden is tot onderhoud en herstel van den dijk „juxta Geyne". („*Notum facimus*".)

HS. M 1 p. 91. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 236.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV[II] 24.

1753. 1272. *Z. d. Datum anno Domini 1272.*
Graaf Hendrik van Dalen schenkt het dominium directum van een goed in Oldenbork aan de kerk van Kappenberg. („*Nos Henricus*".)

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 76.

1754. 1272. *Z. d.*
„De proost (van St. Pieter te Utrecht) getuigt, dat de hof naast de Goudoever in Oudwijk, ledig geworden door het kinderloos afsterven van Gerardus dictus Hondermarck, aen 't capittel vervallen is".

HS. Aldus inventaris van het kapittelarchief van St. Pieter door Musschenbroek (lade 24).

1755. 1273 (*Januari* 30). *Datum anno Dom. 1273, feria secunda ante Purificationem b. Virginis.*
Gijsbrecht en Rutger, kanunniken van Oudmunster te Utrecht, verklaren, namens den proost aan het Duitsche huis bij Utrecht den eigendom overgedragen te hebben van eenig land aan den Rijn tegen de hofstede van Arnold Taets, in ruil voor ander land op Ameliswaard onder Vechten. („*Universis presentia*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 56 („ex. orig.").

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 258.

1756. 1273 (*Maart* 10). *Datum anno incarn. Domin. 1272, feria sexta ante festum b. Gregorii pape.*
Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft aan Arnold Pandekin *c. s.* in erfpacht de helft van een huis en hofstede aldaar, tusschen Nieuwenhuis en Damaleydis-huis gelegen, van welke hofstede de bovenste helft aan het kapittel behoort. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 26v. — Coll. v. Buchell. in archief v. Hardenbroek C f. 41v—42. — Coll. Hoencoop 1887 I[V] p. 658—659. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 13 (exc.)

Gedr. Kluit, Hist. crit. II 789.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 301 (waar: 1272 Maart 11).

N.B. Een gelijktijdig opschrift van het charter heeft: „de domo et area in Scaerlaken".

1757. 1273 (*Maart.*) *1272, mense Martio.*
„'t Capittel van Oudmunster en 't Duitsche huis ruilen eenige goederen".

HS. Aldus 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 129 (naar een Codex van Matthaeus n°. 2285).

Digitized by Google

1758. 1273 (*April* 10). *Datum apud Vollenho anno Dom. 1273, in crastino Dominice Resurrectionis.*

De elect Jan verleent aan het kapittel van Zutphen volmacht, om de tienden, welke van de kerk vervreemd en door leeken in leen gehouden worden, onder titel van pand terug te eischen. („*Ut decimas*".)

HS. Oorspr. arch. Zutphen. — Arch. Kler. 267 f. 84.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 945.

1759. 1273 (*April* 13). *Datum apud Urbem veterem, Id. Aprilis, anno II.*

Paus Gregorius X vermaant den aartsbisschop, de bisschoppen en de overige prelaten in de kerkprovincie Keulen, tegen den bepaalden termijn te verschijnen in Lyon, waar kerkvergadering zal worden gehouden. („*In litteris*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 37, f. 101^v, cap. 4.

Vgl. Bull. Traj. n°. 324. — Potthast, Reg. n°. 20716. — Guiraud, Rég. n°. 307.

1760. 1273 (*Mei* 30). *Datum ad Album montem, anno Dom. 1273, feria III post diem Pentecostes.*

Graaf Floris V van Holland verklaart, dat de St. Paulus-abdij te Utrecht na langdurigen twist al hare aanspraken op het patronaatsrecht over de kerk van Monster aan hem heeft overgedragen, terwijl hij haar wederkeerig heeft geschonken de kerk te Alfen. („*Cum inter*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 V p. 10—11.

1761. 1273 *Z. d.* (*Mei* 30?). *Datum anno Domin. incarn. 1273.*

Hendrik, abt, en het convent van St. Paulus te Utrecht verklaren, dat zij het patronaatsrecht over de kerk van Monster hebben afgestaan aan graaf Floris V, die hun wederkeerig het patronaatsrecht over de kerk van Alfen heeft overgedragen. („*Cum inter*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland. — Reg. EL 13 f. 73. — Reg. EL 20 f. 59.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 263.

N.B. Vgl. het vorige nummer.

1762. 1273 (*Juni* 3). *Datum anno Dom. 1273, Sabbato ante Dominicam Trinitatis.*

Huibert van Beusichem Huibertsz. neemt van het kapittel van St. Jan te Utrecht voor vijftien jaren 's kapittels goederen te Beusichem in pacht, uitgezonderd die, welke Steven van Buren van het kapittel houdt. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 11. — Arch. Kler. 65 f. 2—4. — Arch. Kler. 82 f. 2—4. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 7^v (fragm. met lijst der goederen). — Coll. Hoencoop 1887 I^V p. 24—27. — 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 131—133. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 145—148. — v. Engelen, Stadsbibl. 93 f. 29—30^v.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 947.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 306.

1763. 1273 (*Juni* 21). *Actum et datum anno Dom. 1273, feria quarta ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van Elten verklaart, dat tegen erfpacht aan Egidius

Digitized by Google

Monetarius, burger van Deventer, de boerenplaats Geroldinc in Weteringen is overgedaan. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijssel 1e ged. blz. 23.

1764. 1273 (*Juni* 29). *Acta anno Dom. 1273, in die apostolorum Petri et Pauli.*

Sophia weduwe van Rodolfus van Ansen, en hare zonen verklaren, aan Bernerus, abt van Ruinen, eene jaarrente verkocht te hebben. („*Juste ac*".)

HS. Cart. v. Dikninge f. 16.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 143. — Magnin, Overz. II[I] 22.

1765. 1273 (*Juni* 30). *Datum Osenburghe, in crastino beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno Dom. 1273.*

Conr(adus) elect van Osnabrück ruilt met Otto graaf van Dalen ieder een ministerialis. („*Nos Dei gratia*".)

HS. B. A 35[a] f. 146[v].

Gedr. Racer, Overijss. Ged. VII 78.

1766. 1273 (*Juli* 15). *Actum et datum anno incarn. Domin. 1273, in die Divisionis apostolorum.*

De elect Jan verklaart alle personen, die uit verschillende streken der wereld zich in het bisdom komen vestigen, met hunne nakomelingen vrij, zoodat bij hun dood hunne nalatenschap niet meer aan den bisschop, maar aan hunne erfgenamen zal komen, behoudens de bede, door de „gravelinge" jaarlijks aan den bisschop te betalen. („*Cum redemptor*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 60. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 28 f. 35[v]. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 28 f. 36. — Vidimus Burman 2e Supp. 727 I p. 51—52. — Vert. 2e Supp. 749 f. 50.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 41.

1767. 1273 (*Juli* 20). *Datum anno Dom. 1273, feria quinta ante festum b. Marie Magdalene.*

Johannes de Albenburch staat zijne voogdij over Johan zoon van Hendrik van Alblaes af aan diens oom Gerardus de Merwede. („*Ego Johannes*".)

HS. M 1 p. 68. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 192 (waar: „post festum").

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 254.

1768. 1273 (*Augustus* 4). *Datum in Middelburgh, anno Dom. 1273, quarta die mensis Augusti.*

Burgemeester, schepenen en raden van Middelburg dragen aan den abt aldaar Wisse Pietersz. voor als rector der Begijnenkerk, met verzoek, hem aan den bisschop van Utrecht of diens plaatsvervanger te presenteeren „pro cura animarum et custodia reliquiarum". („*Ad parochialem*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 255.

Digitized by Google

1769. 1273 (*Augustus* 29). *Actum et datum Trajecti, anno Dom. 1273, in die Decollacionis beati Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verklaart, dat Jan van der Dussen van het kapittel in pacht heeft de tienden langs de rivier de Alm (behoorende aan de proosdij) in den polder, beiden in de parochie van Harradswerde. („*Nos capitulum*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 265.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 307. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 76.

1770. 1273 (*September* 5). *Datum et actum anno Dom. 1273, feria tertia post Decollacionem b. Johannis Baptiste.*

Willem, proost van St. Jan te Utrecht, maakt eene regeling over de tienden in Mijdrecht. („*Sciant tam presentes*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 29v—29. — Arch. Kler. 86 f. 25v. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 11v—12. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 184.

1771. 1273 (*September* 7). *Anno C. 1273, op onser Vrouwen-avont Nativitas.*

„Jan van Persyn ridder heer van Waterlant in syn hantfeste belooft, dat hij Swaensborch nimmer weder opmaecken sal tegens den Vriesen, ende quyteert hen van allen gewelt sij hem hebben aengedaen. Besegelt met segelen h. Johan bischop tUtregt, h. Florentius grave van Hollant, Simon ridder van Haerlem, h. Gerrit van Aemstel, h. Aernt van Eemskerck, Claes van Putten en den synen a° C. 1273 op onser Vr. avont nat(ivitas)".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 30v. — Memoriael van der Houven f. 13.

1772. 1273 (*September* 26). *Datum anno Dom. 1273, feria III post Mathei apostoli et evangeliste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden te Emelisse aan Simon Hugosz. Ellewolts. („*Stephanus decanus*".)

HS. Rég. cop. tir. d'un rég. fol. 79v alg. rijksarchief.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 259. — v. Heurck, Inv. I 265.

1773. 1273 (*September* 28). *Datum anno Dom. 1273, in vigilia b. Michaelis.*

Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht, geeft de goederen, die Arnoldus Snoy en diens voorouders in pacht hadden, nu in pacht aan kanunnik Ecbert. („*Nos Theodericus*".)

HS. O 447 II f. 248.

N.B. Vgl. 1295 Mrt. 18 en Mrt. 22.

1774. 1273 (*December* 11). *Datum anno Dom. 1273, feria II post festum Nicolai.*

Willem, proost van St. Jan te Utrecht, erkent, goederen in leen te hebben gegeven aan Jutta, dochter van Jan van Hoghelande. („*Ego Wilhelmus*".)

HS. Arch. Kler. 86 f. 31v. — Arch. Kler. 87 f. ult.

Digitized by Google

1775. 1273 (*December* 11). *Datum anno Dom. 1273, feria II post festum b. Nicholai.*

Jutta dochter van Jan van Hoghenlande erkent, dat zij van Willem, proost van St. Jan te Utrecht, goederen in leen gekregen heeft. („*Ego Jutta*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 54. — Arch. Kler. 65 f. 26. — Arch. Kler. 86 f. 7. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 6. — Coll. Hoencoop 1887 I^{V} p. 47.

1776. 1273 (*December* 20). *Actum ac datum apud Ostbruc, anno Dom. 1273, in vigilia b. Thome apostoli.*

De elect Jan verklaart, dat Dirk van den Velde en zijne vrouw Eufemia, ten behoeve van het kapittel van St. Marie te Utrecht, afstand hebben gedaan van alle recht, dat zij hebben op de goederen Gelmath geheeten, welke Gijsbert Lantfairt vroeger van het kapittel in pacht hield, en en dat aan het kapittel o. a. gegeven hebben den eigendom der waterleiding over hun land. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 84—85. — M 5 (mensurn. off. II) f. 295. — S 829 f. 17 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 10^{v}—11. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 133—134. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 8 („ex mem. D. de H.")

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 309.

N.B. Vgl. 1271 Nov. 7 en 1272 Oct. 3.

1777. 1273. *Z. d. Anno Domini 1273.*

Hendrik, schout, en de schepenen van Lochem verklaren, dat Dirk van Damme aan het klooster Ter Hunnepe verkocht heeft de tiende van Benering in de parochie Neede. („*Nos Henricus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 944.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 23.

1778. 1274 (*Januari* 23). *Datum Lugduni, X Kal. Februarii, pontificatus nostri anno II.*

Paus Gregorius X gelast den scholaster, den thesaurier en Giselbertus kanunnik van St. Pieter te Utrecht, te zorgen voor de uitvoering der uitspraak, welke de schatmeester van Soest gedaan heeft ten gunste van Otto van Retberg tegenover eenige raadsleden van Paderborn. („*Sua nobis*".)

HS. Oorspr. Staatsarch. Munster.

Gedr. Bull. Traj. n°. 325. — Finke, Wf. Ub. I n°. 690.

1779. 1274 (*Januari* 23). *Datum Lugduni, X Kal. Februarii, pontificatus nostri anno II.*

Paus Gregorius X gelast den Utrechtschen Domdeken, recht te doen voor Beatrix gravin van Kortrijk tegenover eenige leeken van het Utrechtsche bisdom. („*Sua nobis*".)

HS. Oorspr. prov. arch. Gent.

Gedr. Bull. Traj. n°. 326. — Potthast, Reg. n°. 20782.

Vgl. St. Genois, Inventaire n°. 177.

1780. 1274 (*Februari* 2). *Datum in Trajecto, in die Purificationis b. Marie Virginis, anno Domini 1273.*

Digitized by Google

Het Utrechtsche Domkapittel geeft aan Beatrix, echtgenoote van Nicolaas van Kaets, in erfpacht de goederen des kapittels in Borchthe; na overlijden van Beatrix zullen zij komen aan haren zoon Nicolaas. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. D. — D 622 f. 98. — D 624 f. 108v—109.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 310.

1781. 1274 (*Februari* 2). *Datum in die Purificationis b. Marie Virginis, anno 1274.*

Beatrix, echtgenoote van Nicolaas van Kats, verklaart, van het Utrechtsche Domkapittel in erfpacht ontvangen te hebben 's kapittels goederen in Borcht. („*Ego Beatrix*".)

HS. Oorspr. D. — D 622 f. 97v. — D 624 f. 107r—108v. — S 829 f. 39 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 96v—97 (met afb. zegels).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 305 en 311.

1782. 1274 (*April* 9). *Datum Lugduni, V Id. Aprilis, pontificatus nostri anno III.*

Paus Gregorius X bevestigt de St. Paulus-abdij te Utrecht in het bezit harer goederen en voorrechten. („*Cum a nobis*".)

HS. R. arch. Utrecht Rechterl. arch. n°. 67 p. 30—31.

1783. 1274 (*Mei* 4). *Datum Daventrie, anno Dom. 1274, VI feria crastino Inventionis S. Crucis.*

De elect Jan bevestigt de gift, door zijn voorganger Hendrik gedaan aan het klooster Ter Hunnepe 1267 Februari 2. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Sloet, Reg. II n°. 888. — Reg. Overijss. 1e ged. blz. 24.

1784. 1274 (*Mei* 7). *Datum Lugduni, Non. Maji, pontificatus nostri anno III.*

Paus Gregorius X machtigt den abt van Oostbroek, om alle kerkelijke en wereldlijke personen, in de bisdommen van Utrecht, Doornik en Luik, door excommunicatie te noodzaken tot voldoening van hetgeen zij aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht voor het gebruik van 's kapittels goederen verschuldigd zijn. („*Significarunt nobis*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. Bull. Traj. n°. 327.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 313.

N.B. Een opschrift der 14e eeuw buiten op den brief heeft: „Acta et processus sententie excommunicationis late contra dominum de Wesemael sub anno MCCLXXVII".

1785. 1274 (*Mei* 18). *Actum et datum anno Dom. 1274, XV Kal. Junii.*

Hendrik van de Lek verklaart, aan het kapittel van St. Marie te Utrecht 136 ponden Utrechtsche penningen schuldig te zijn en die op de vastgestelde dagen en boeten te zullen voldoen. („*Ego Henricus*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 158. — M 5 (Maj. Off. II) f. 261. — S 829 f. 20 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 244v—245.

Gedr. Bondam, Chb. IV 614 n°. 6. — Sloet, Ob. II n°. 955.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 314.

Digitized by Google

1786. 1274 (*Mei* 27). *Datum anno Dom. 1274, in die Trinitatis.*
Wouter, heer van Gooi en Hagestein, sluit met de buren en geërfden van Langerak en met Frederik, heer van Zevender, eene overeenkomst over het bedijken, de uitwatering en het schouwen der landen van Langerak en Kabauw. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utrecht. — Vidimus (d.d. Sabbatho post Translationem b. Martini a° 1323, van schepenen van Schoonhoven) algem. rijksarchief (Nedersticht).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 315.

N.B. Vgl. 1272 April 25—30.

1787. 1274 (*Juni* 20). *Datum anno Dom. 1274, feria IV ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*
Floris V, graaf van Holland, geeft aan den baljuw van Zuid-Holland bevel, om Hendrik van de Lek te noodzaken tot betaling eener jaarlijksche rente van 10 ponden uit de tienden te Krimpen, door diens vader Hendrik, heer van de Lek, aan het Duitsche huis bij Utrecht geschonken. („*Cum Henricus*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 66 (waar: feria tertia *enz.*)

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 259.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 56 Nalezing.

1788. 1274 (*Juni* 22). *Actum et datum anno incarn. Domin. 1274, feria VI ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*
Dirk van Wickenrode, proost van Oudmunster te Utrecht, geeft aan het kapittel tegen eene jaarlijksche uitkeering van 2 ponden in eigendom de visscherijen, *stalen* geheeten, tusschen Gouderak en IJsselmonde in den IJssel en tusschen Schoonhoven en Zuidwende bij Schoonenberg en de Lek, nadat Egbertus, kanunnik van het kapittel, die deze visscherijen tegen gemelde uitkeering van den proost hield, daarvan ten behoeve des kapittels afstand had gedaan. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 248. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 427—428.

Gedr. De Geer, Bijdr. 363. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 271.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 316.

N.B. Vgl. 1295 Maart 18.

1789. 1274 (*Juni* 26). *Actum et datum anno 1274, in crastino Lebuini estivalis.*
Stadbrief van Deventer, verklarende dat Herman Tolnare en zijne vrouw Lubburgis aan het hospitaal te Deventer verkocht hebben een stuk grond, dat Maat genoemd wordt en gelegen is in Gebbengoere. („*Omnibus presencia*".)

HS. Oorspr. gasthuis Deventer.

Gedr. v. Doorninck, Catalogus 777 n°. 2.

1790. 1274 (*Juli* 26). *Datum anno Dom. 1274, in crastino b. Jacobi apostoli.*
De stad Utrecht sluit een verbond met den graaf van Holland. („*Nos scultetus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 215r. — Reg.

Digitized by Google

EL 26 f. 9. — Reg. EL 41 n°. 37. — Inventaire des chartres d'Hainaut et d'Hollande de la chambre des comptes f. 220.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 273. — v. Mieris, Chb. I 375. — St. Genois, Mon. anc. I 645 (volgens quatr. cart. de Hainaut pièce 161 Rijssel).

Vgl. v. Heurck I 267.

1791. 1274 (*Juli* 26). *Datum anno Dom. 1274, in crastino b. Jacobi apostoli.*

De raad en de gezworenen van Muiden, Amstel, Mijdrecht en Loenen gaan een vrienschapsverbond aan met den graaf van Holland. („*Nos consilium*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Arch. Kler, 84 (einde A). — Rég. copies tirées d'un régistre fol. 216 (volgens Gousset II 82). — Inv. des chartres f. 221.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 375. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 274.

Vgl. St. Genois, Monum. anciens I 420 (volgens oorspr. te Mons) en I 645 (volgens Quatr. cartul. de Hainaut pièce 188 Rijssel). — v. Heurck. I p. 268.

1792. 1274 (*Juli* 26). *Datum apud Leyden, feria V post diem Jacobi et Christofori beatorum.*

Verbond tusschen graaf Floris van Holland en de stad Utrecht, waarbij zij beloven, dat die van Holland in de stad en het sticht Utrecht geen nadeel aan die van Utrecht, en die van Utrecht binnen de grenzen van het graafschap Holland geen nadeel aan die van Holland zullen toebrengen, en dat zij over en weder geen verbond met anderen zullen aangaan, dat met deze overeenkomst strijdt. („*Nos Florentius*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 341. — Vid. 1650 st. Utr. Inv. n°. 341.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 275 (waar: 1 Aug.). — Kluit, Hist. crit. II 802.

Vgl. Wauters. V 543. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 42.

1793. 1274 (*Augustus* 16). *Datum anno Dom. 1274, in crastino Assumptionis beate Marie Virginis.*

Gyselbert, heer van Amstel, Sweder van Abcoude, Arnold van Amstel en Herman van Woerden verbinden zich om de stad Utrecht bij te staan in alle zaken tusschen Node en Bodengraven. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 342. — Oorspr. r. arch. Utr.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 276.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 317. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 43.

1794. 1274 (*September* 4). *Datum anno Dom. 1274, feria tertia post Egidii.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht aan Jan Rijnoldsz. de tienden van 28 gemeten te Schellach. („*Ghiselbertus Dei*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 83v. — Inv. des chartres *etc.* f. 70.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 277.

Vgl. v. Heurck, Inv. I n°. 268.

1795. 1274 (*September* 14). *Datum anno Dom. 1274, in die Exaltacionis S. Crucis.*

Stadbrief van Arnhem, verklarende dat Jutta weduwe van Hendrik

Digitized by Google

van Berwichs en hare kinderen aan het klooster Ter Hunnepe eenige goederen opdragen. („*Nos Godefridus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II nº. 958.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 24.

1796. 1274 (*September* 17). *Datum Lugduni, XV Kl. Octobris, anno III.*

Paus Gregorius X draagt aan den aartsbisschop van Keulen en diens suffraganen de kruisprediking op in hunne bisdommen. („*Si mentes*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 37, f. 105, cap. 94.

Gedr. Guiraud, Rég. nº. 569.

Vgl. Bull. Traj. nº. 329. — Potthast, Reg. nº. 20920. — Finke, Wf. Ub. I nº. 698.

1797. 1274 (*September* 19). *Datum feria quarta post diem b. Lamberti, anno Dom. 1274.*

De elect Jan verlaat aan graaf Floris V de uitspraak over zijn geschil met de heeren van Amstel. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un régistre f. 313v (volgens Gousset II 82). — Inv. des chartres *etc.* f. 328.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 278. — Bondam, Chb. I 50. — v. Mieris, Chb. I 376.

Vgl. Wauters. V 547. — v. Heurck I 269.

1798. 1274 (*September* 20). *Datum Lugduni, XII Kal. Octobris, anno III.*

Paus Gregorius X draagt aan Albertus magister scholarum van Parma op, in de provinciën Keulen, Bremen en Maagdenburg de tiende in de zamelen, die het Lyonsche concilie voor zes jaren ten bate van het H. Land heeft gevorderd. („*Quanti existimamus*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 37, f. 197v, cap. 96.

Vgl. Bull. Traj. nº. 330. — Potthast, Reg. nº. 20925. — Guiraud, Rég. nº. 570.

1799. 1274 (*November* 13). *Datum Lugduni, Id. Novembris, anno III.*

Paus Gregorius X draagt de kruisprediking in de provincie Keulen op aan den Keulschen provinciaal der Predikheeren. („*Si mentes*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 37, f. 197, cap. 95.

Vgl. Bull. Traj. nº. 331. — Potthast, Reg. nº. 20959.

1800. 1274 (*December* 8). *Datum anno Dom. 1274, VI. Id. Decembris.*

Abt en convent van Berne verklaren, aan den kommandeur en de broeders van het gasthuis van St. Jan van Jeruzalem en St. Catharina te Utrecht verkocht te hebben al hunne landerijen en inkomsten in Langbroek, Darthuizen en Tulle, die aan hunne hoeve Maarsbergen behooren. („*Nos abbas et conventus*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utrecht.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 318.

1801. 1274. *Z. d. Datum in Oldensile, anno Dom. 1274.*

Digitized by Google

Het kapittel van Oldenzaal verklaart, dat Godschalk de Reme en de zijnen afstand hebben gedaan van een hoeve land in Steveren ten behoeve van de kerk van St. Egidius (te Munster?) („*Notum sit*".)

Gedr. **Wilmans, Wf. Ub. III n°. 956. — Reg. Ov. II n°. 420.**

1802. (1274?) *Z. j.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht zendt aan het kapittel te Loon eenige reliquieën van St. Odulfus. („*Quae ad ampliandum*".)

HS. **Reg. capit. St. Odulphi Lossensis f. 44.**

Gedr. **Mantelius et Robyns, Historia Lossensis II 31.**

Vgl. **Wauters. V 553.**

1803. 1274—1280. *Z. j.*

Register van tienden, door de vijf Utrechtsche kapittelen, de abdij van St. Paulus e. a. geestelijke goederen in het Sticht verschuldigd ten behoeve van het H. Land. („*Anno Domini MCCLXX quarto*".)

HS. **Vidimus van den officiaal d.d. 1368, 27 April en 4 Mei arch. M. — Reg. EL 34, 1270 cas. B alg. r. arch.**

Gedr. **Kronyk HG XIII p. 172—191. — Sloet, Ob. II n°. 972 (fragm.)**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 312 en 326. — Reg. Ov. II n°. 421.**

N.B. Dit is het register der tiendheffing door Reinerius de Orio, krachtens de verordening van het Concilie van Lyon d.d. 1274 Mei 1.

1804. 1275 (*Januari* 13). *Datum anno Dom. 1275, in octava Epiphanie.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft het gerecht met tins der goederen in Strijland, welke Gerard van Voorne van het kapittel gehouden heeft, aan andere personen in lijfpacht. („*Notum esse*".)

HS. **Oorspr. M. — M 1 p. 95—96. — M 5 (Min. Off. II) f. 369. — S 829 f. 15v—16 (Coll. v. Buchell). — S. 833 f. 3. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 120.**

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 306.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 319.**

1805. 1275 (*Januari* 14). *Actum et datum apud Zuollis, anno Dom. 1275, in die Ponciani martyris.*

De elect Jan verleent stadsrechten aan Genemuiden. („*Noverint singuli*".)

HS. **Vidimus a°. 1557 archief-Genemuiden.**

Gedr. **Racer, Gedenkst. VI 54. — Overijss. almanak XXXVI p. VII.**

Vgl. **Reg. Ov. II n°. 422.**

1806. 1275 (*Februari*.) *Actum et datum anno incarn. Dom. 1275, mense Februario.*

Arnold van Amstel neemt voor zich en zijn oudsten zoon of dochter van het Utrechtsche Domkapittel in lijfpacht 10 hoeven land en alle andere goederen bij den Achtersloot, met tienden, rechten, gerecht en mannen, zooals dit thans aan het kapittel behoort. („*Ego Arnoldus*".)

HS. **Oorspr. D. — S. 829 f. 33v—34v (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 60—62 (met afb. zegels). — D 9 II f. 1v—3v. en nogmaals f. 4v—6v, waar vidimus d.d. 1322 Sabbato post Divisionem App.**

Gedr. **De Geer, Cod. dipl. Neerl. Hist. Gen. 2e S. IV 2, p. 80.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 320.**

Digitized by Google

1807. 1275 (*Maart* 20). *Datum anno Dom. 1275, feria quarta post Dominicam qua cantatur Oculi mei.*

Willem van Egmond geeft aan het Duitsche huis te Utrecht ten behoeve van het Heilige Land een gedeelte der goederen van Egmond, gelegen in het kerspel van Hemert. („*Ego Wilhelmus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 30 (volgens orig.).

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 568. — Bondam, Chb. IV 616 n°. 10. — Sloet, Ob. II n°. 964.

Vgl. Wauters. VII 1032.

1808. 1275 (*April* 8). *Actum in capella S. Crucis Trajectensi et datum anno Dom. 1275, feria II post Palmas.*

De elect Jan verklaart, dat de 25 morgen land (onder Vechten), die het kapittel van St. Pieter te Utrecht vroeger van Roderic van Overrijn gekocht had, niet verplicht zijn bij te dragen tot het onderhoud der dijken van de buren van Bunnik en Vechten. („*Notum esse volumus*".)

HS. Afschr. Inv. P n°. 1 76r. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 88.

Vgl. Muller, Reg. van St. P. n°. 78.

1809. 1275 (*April* 20). *Datum Lugduni, XII Kal. Maji, anno IV.*

Paus Gregorius X benoemt Everhard (van Diest), proost van Deventer, tot bisschop van Munster. („*Dudum ecclesia*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 37, f. 225, cap. 21.

Gedr. Finke, Wf. Ub. I n°. 702. — Guiraud, Rég. n°. 598.

Vgl. Bull. Traj. n°. 332.

1810. 1275 (*April* 30). *Acta anno 1275, Covordiae, in vigilia apostolorum Philippi et Jacobi.*

Hendrik van Borkeloo, burggraaf van Koevorden, verleent aan Rudolf van Echten de grove en smalle tienden in Echterveen en Zuidwolde. („*Ne ea que*".)

HS. Afschr. 17e eeuw Staatsarch. Munster.

Gedr. Wilmans, Ub. III n°. 1762. — Magnin. II[1] 36. — Ob. v. Gron. en Dr. I 145.

1811. 1275 (*Mei.*) *Actum et datum anno Dom. 1275, mense Majo.*

Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht, schenkt aan het kapittel het patronaatsrecht en de tienden in Woerden. („*Ordo prepositorum*".)

HS. O 449 II f. 201.

1812. 1275 (*Juni* 4). *Datum et actum anno Dom. 1275, feria III post octavam Ascensionis Domini.*

Het kapittel van St. Marie en de stad Utrecht geven aan Heyno Albus buterman in erfpacht een kelder aan het einde der Borchbrug. („*Notum facimus*".)

HS. Vidimus 1434 st. Utr. Inv. n°. 323.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 44.

1813. 1275 (*Juni* 29). *Datum et actum in Trajecto, anno Dom. 1275, die festo beatorum Petri et Pauli apostolorum.*

Nicolaas prior der Predikheeren en Johannes gardiaan der Minder-

Digitized by Google

broeders te Utrecht beslissen als scheidsrechters een geschil over goederen in Schonauwen. („*Noverint universi*".)

HS. Cartul. Mariënweerd.

Gedr. de Fremery, Cart. n°. 92.

1814. 1275 (*Juli* 2). *Datum anno Dom. 1275, feria III post Dominicam qua cantatur Dominus illuminator.*

Het convent van St. Catharina te Utrecht kwijt het Duitsche huis bij Utrecht wegens een legaat, aan hetzelve vermaakt door Hugo van Renen, broeder der Duitsche orde. („*Nos Jacobus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell. f. 38v (volgens orig.). — S 833 A f. 27v.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 260 (waar: Juni 25).

1815. 1275 (*Juli* 8). *Datum anno Dom. 1275, feria II ante festum b. Margarete.*

Gerardus de Wesemail erkent goederen in Quakebeke *enz.* van het Utrechtsche Domkapittel in leen te hebben. („*Ego Gerardus*".)

HS. D 622 f. 102. — D 624 f. 115.

1816. 1275 (*Juli* 22). *Anno 1275, Magdalene.*

Het klooster te Zennewijnen door bisschop(?) Jan van Utrecht met aflaat begiftigd.

HS. Aldus in een register te Arnhem.

Vgl. Sloet, Ob. I n°. 520.

1817. 1275 (*September* 30). *Actum et datum anno Dom. 1275, in crastino Michaelis.*

De meesters van het gasthuis in Deventer geven aan Dirk Munster en zijne vrouw Margriet eene prebende in hun huis, waarvoor deze afstaan een kamp voor de Brinkpoort naast dien van Gelmer. („*Omnibus presencia visuris*".)

HS. Oorspr. gasthuis Deventer.

Gedr. v. Doorninck, Catalogus 778 n°. 3.

1818. 1275 (*November* 1). *Datum anno Dom. 1275, in die Omnium Sanctorum.*

Willem, heer van Altena en Horne, verklaart, met de stad Utrecht verzoend te zijn. („*Universis Christi*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 343. — Oorspr. r. arch. Utr.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 297.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 321. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 45.

1819. 1275 (*December* 6). *Datum anno Dom. 1275, feria VI ante festum S. Lucie virginis.*

Stadbrief van Utrecht, houdende dat Nicolaas Winter aan Adam Riemmaker een stuk land genaamd Werff in pacht heeft gegeven. („*Scultetus et scabini*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 67r—68 („ex orig. ap. D Booth"). — Afschr. 1663 Juni 6 in losse afschr. Vermeulen.

Digitized by Google

1820. 1275 (*December* 18). *Actum et datum anno Dom. 1275, feria IV post Lucie.*

De elect Jan constateert, dat voor hem Arnold van Oxe en diens vrouw Aleidis met hunne zonen ten behoeve van het klooster Ter Hunnepe afstand gedaan hebben van alle rechten op het goed Bussink in Epe *enz.* („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 971.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 25.

1821. 1275 (*December* 22). *Actum et datum anno Dom. 1275, in Dominica die ante Domini Nativitatem.*

De provisor van de Groote waard, de heer van Emekerke en zijn rechter en heemraden van de Lange en Korte zijde verklaren, dat Henric Der kinder broder en Gerard Helswidissone aangenomen hebben het land genaamd des Papen hove en den daaraan grenzenden dijk, en zetten het kapittel van St. Pieter te Utrecht en den pastoor van Ter Eme uit den eigendom daarvan. („*Noverint singuli*".)

HS. Afschr. P Inv. n°. 1 f. 62r. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 67. — Coll. Hoencoop 1887 I^{IX} f. 119v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 300.

Vgl. Muller, Reg. van St. P. n°. 77.

1822. 1275. *Actum et datum anno Dom. 1275.*

Lutgardus abdis en het convent van Ter Hunnepe verklaren, dat Gesa dochter van Th. van Nieuwenbeck van hen gekocht heeft het goed Nieuwenhuis in het kerspel Wilp. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel. — Aldaar afschr. op papier 16e eeuw.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 961.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 25 en Aanhangsel blz. 5.

1823. 1276 (*Februari.*) *Datum in mense Februario, anno Dom. 1276.*

Hendrik heer van de Lek bevestigt de tolvrijheid te Smithuizen voor het klooster Camp, welke het vroeger gekregen heeft van het kapittel St. Marie te Utrecht. („*Noverint universi*".)

HS. Coll. Phillipps 227 XIX („Ex autographo in abb. Campensi Aquisgranum".) — v. Spaen, Repert. Gelricum III n°. 6.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 974.

1824. 1276 (*Maart* 7). *Datum anno Dom. 1276, in die sanctarum virginum Perpetue et Felicitatis.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht verhuurt aan Henricus Splinter eenige goederen in Eytheren. („*Ad notitiam*".)

HS. Arch. Kler 64 f. 41. — S 831 A (Coll. v. Buchell) 54r—55 volgens transsumpt d.d. 1336 Maart 27. — Item S 833 A f. 52. — Coll. Hoencoop 1887 I^{V} p. 195—196.

1825. 1276 (*Maart* 25). *Datum Laterani, VIII Kal. Aprilis, pontificatus nostri anno I.*

Paus Innocentius V gelast den bisschop van Utrecht, aan den overste

Digitized by Google

en de broeders van het armen-hospitaal te Leiden vergunning te geven om een eigen kapelaan te houden. („*Dilecti filii*".)

HS. Afschr. stadsarch. Leiden, privilegeboek A fol. 41.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 309. — Batavia sacra II 260. — Hist. episcop. I 173. — Kerkel. Hist. en Outh. III 861 (vert.) — v. Mieris, Beschr. v. Leiden I 164.

Vgl. Bull. Traj. n°. 333. — Rammelman Elsevier, Inv. I n°. 4. — Potthast, Reg. n°. 21111.

1826. 1276 (*April* 2). *Datum anno Dom. 1276, feria V post Ramos Palmarum.*

De elect Jan geeft den Utrechtschen kramer (apotekarius Trajectensis) Anselmus, diens vrouw Aleyd en hun erfgenamen het bezit van de bergplaats (cellarium) naast de kapel van het H. Kruis onder het huis des bisschops. („*Notum esse volumus*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 324. — Muller, Catalogus arch.-bisschoppen n°. 333.

1827. 1276 (*April* 25). *Datum anno Dom. 1276, in die Marci evangeliste.*

Gijsbrecht van Amstel staat, met toestemming van den elect Jan, aan den abt en het convent van St. Maarten in Ludingakerke het patronaatsrecht af over de kerken op Texel. („*Ut res acte*".)

HS. Gr. cartul. der Hofkapel fol. 206 alg. r. arch. — Afschr. 16e eeuw alg. r. arch.

Gedr. Bijdragen-Fruin 3e reeks X 52. — de Fremery, Suppl. n°. 181.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 313. — Colmjon, Reg. 22.

1828. 1276 (*Juni* 24). *Datum VIII Kal. Julii, anno Dom. 1276.*

Sifried, aartsbisschop van Keulen, verleent zijne toestemming tot de vereeniging van het convent der regulieren van Bethlehem bij Doetinchem met de Duitsche orde. („*Exhibita nobis*".)

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 623. — Matthaeus, Fund. eccl. p. 534. — Sloet, Ob. II n°. 977 (fragm.) — K. Hist. en Outh. I 110 (vert.) — Hist. episcop. I 109.

1829. 1276 (*Juni* 28). *Datum anno Dom. 1276, in vigilia apostolorum Petri et Pauli.*

De schepenen van Bommel verklaren, dat twee hunner tegenwoordig zijn geweest bij de overdracht van goederen, door Wilhelmus kanunnik van St. Marie te Utrecht uit naam van zijn kapittel gedaan aan Arnoldus, zoon van Henricus de Stakenborch. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M. 1 p. 93. — M 5 (Maj. Off. II) f. 1ᵏ. — S 829 f. 21ᵛ—22 (Coll. v. Buchell). — Vermeld S 833 f. 13. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 29.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 978. — Bondam, Chb. IV 618 n°. 13.

1830. 1276 (*Juli* 1). *Actum anno Dom. 1276, in octava b. Johannis Baptiste.*

De abt en het vrouwenconvent in Oostbroek verkoopen aan het St. Cathrynehospitaal te Utrecht een viertel land op het Veen. („*Presenti scripto*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 76ʳ—77 (volgens orig.)

Digitized by Google

1831. 1276 (*Juli* 8). *Datum apud Hasselt, anno Dom. 1276, feria IV post Translacionis b. Martini.*

De elect Jan vergunt aan de Zwollenaars het maken van een weg tusschen Zwolle en Lente, benevens het stellen van een tol op dien weg. („*Nos Johannes*".)

HS. Afschr. privilege-boek Zwolle f. 29v.

Gedr. Bijdr. Overijssel VI 116.

1832. 1276 (*Juli* 22). *Actum et datum Covorde, anno Dom. 1276, in die b. Marie Magdelene.*

Hendrik van Borkeloo, burggraaf van Koevorden, verklaart, met twee andere personen het geschil te hebben beslecht tusschen het klooster van Assen en de ingezetenen van Dalen. („*Noverint tam*".)

HS. Oorspr. r. arch. Drenthe.

Gedr. Magnin, Overz. 11I 37. — Ob. v. Gron. en Dr. I 148.

1833. 1276 (*Augustus* 15). *Geven und geschehen tho Kallingsborch, anno 1276, an Hemelfarth O. L. Frawen.*

Koning Haquinus van Zweden en Noorwegen sluit een altijddurend verbond van vrede en koophandel met verschillende steden, waaronder ook Kampen en Deventer. („*Juer allen*".)

HS. Afschr. arch. stad Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 551.

Vgl. Colmjon, Reg. 22.

1834. 1276 (*September* 18). *Datum aput Leyden, feria VI post Exaltationem S. Crucis, anno Dom 1276, mense Septembris.*

Graaf Floris V van Holland geeft eenige voorrechten aan de kooplieden van Kampen, Zwolle, Deventer, Wilsum en anderen, die zijn land zullen bezoeken. („*Cum mercatores*".)

HS. Reg. EL 3 fol. 1 algem. r. arch. — Afschr. Cart. v. Deventer Leidsche Bibl. n°. 72 A f. 38—39r. — Afschr. laatst der 14e eeuw Deventersch arch. — Aldaar afschr. vidimus der schepenen van Dordrecht en vertaling door den secretaris Nic. Verheyden (1533—1557).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 321. — v. Mieris, Chb. I 384. — Dumbar, Deventer I 482. — v. Hattum. I 145. — Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 779.

Vgl. Wauters. V 594.

1835. 1276 (*September* 23). *Datum et actum Trajecti, anno Dom. 1276, in crastino beatorum Mauricii et sociorum ejus.*

De elect Jan belooft, de stad Utrecht tot behoud harer rechten te zullen helpen, behoudens zijne eigene rechten en vrijheden. („*Ad universorum*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 61. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 9v.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX 32.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 46.

1836. 1276 (*September* 24). *Actum et datum anno Dom. 1276, feria V post Matthei.*

Reynerius de Orio, door den paus tot collector der tienden benoemd in de provinciën Keulen *enz.*, bepaalt het bedrag ervan voor

Digitized by Google

de vijf kapittelen en de abdij van St. Paulus te Utrecht, op aanwijzing van den elect Jan en den aartsdiaken Engelbert van Luik, op 200 ponden goede Stichtsche penningen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. Kron. Hist. Gen. XIII 192 (vidimus 1368 Apr. 27).

Vgl. Sloet, Ob. n°. 972. — Wauters. VII 1428. — Vermeulen, Inv. n°. 325.

1837. 1276 (*September* 27). *Datum anno Dom. 1276, in die Cosme et Damiani martyrum.*

De vijf Utrechtsche kapittelen bepalen, dat de dekens van den Dom en St. Marie kapellaans van den bisschop zullen zijn. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Invent. M. — Liber Camerae XVIII 1. — M 1 p. 109. — M 5* f. 75. M 47 f. 29. — Arch. Kler. 36 f. 33. — Arch. Kler. 102 (derde ged.). — Arch. Kler 34 f. 21. — Arch. Kler. 35 f. 31. — Coll. Hoencoop 1887 I f. 89.

Gedr. Rechtsb. D p. 79.

1838. 1276 (*September* 27). *Datum anno Dom. 1276, in die Cosme et Damiani martirum.*

De elect Jan vernietigt op grond der vorige bepaling de aanstelling van Bernard, deken van St. Severinus te Keulen, tot zijn kapellaan. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Invent. M. — M 1 p. 109. — M 5* f. 75v—76. — M 47 f. 29. — Arch. Kler. 102 (derde ged.). — Coll. Hoencoop 1887 I f. 89.

N.B. Vgl. 1276 Maart 28.

1839. 1276 (*October* 10). *Datum Viterbii, VI Id. Octobris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Johannes XXI machtigt den abt van Oostbroek, het kapittel van Oudmunster te Utrecht door kerkelijke straffen te handhaven in het genot van de vruchten der goederen, die het in de bisdommen van Utrecht, Doornik en Luik bezit. („*Significarunt nobis*".)

HS. Vid. 1277 arch. O.

Gedr. Bull. Traj. n°. (335).

Vgl. Bull. Traj. n°. 335. — Vermeulen, Inv. n°. 327.

1840. 1276 (*October* 11). *Datum Viterbii, V Id. Octobris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Johannes XXI gelast aan drie Mechelsche geestelijken, als scheidsrechters uitspraak te doen in het geschil, dat tusschen het St. Pieters-klooster te Gent en den elect van Utrecht hangende is over tienden in het bisdom Utrecht. („*Significarunt nobis*".)

HS. Afschr. prov. arch. Gent.

Gedr. Bull. Traj. n°. 336.

Vgl. v. Lokeren, Chartes de St. P. I n°. 874. — Potthast, Reg. n°. 21164.

1841. 1276 (*October* 27). *Datum anno Dom. 1276, in vigilia apostolorum Simonis et Jude.*

Gijsbrecht heer van Hamstelle verklaart, alle goederen, welke vrouw Volvint met wijlen haren zoon Elias van hem in leen houdt en gehouden heeft onder de aanhoorigheden der hofstede Schoneveld, na haar dood

Digitized by Google

aan het Duitsche huis bij Utrecht te schenken. („*Noverint universi*".)

HS. Oorsp. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 36v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 121.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 261.

1842. 1276 (*November* 1). *Datum anno Dom. 1276, in festo Omnium Sanctorum.*

De overheden van Groningen geven eene verklaring over de beschikking, welke vrouw Menoldis genomen heeft over eenige goederen, meerendeels bij de Begijnen in gebruik. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 556. — Ob. v. Gron. en Dr. I 152.

1843. 1276 (*November* 18). *Acta sunt hec Heltmen, anno Dom. 1276, XIIII Kal. Decembris.*

Egbert prefect van Groningen, de oldermans der stad en de schout van Eelde beslechten een twist over tienden te Glimmen tusschen de familie van ridder Thezo en het klooster te Essen. („*Ad universorum*".)

HS. Vidimus arch. Gron.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 153.

1844. 1276 (*December* 4). *Datum Viterbii, II Non. Decembris, anno I.*

Paus Johannes XXI staat aan graaf Guy van Vlaanderen gedurende zes jaren het tiende toe van alle kerkelijke inkomsten in zijn graafschap, dat gedeeltelijk ook tot het bisdom Utrecht behoort. („*Dire calamitatis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 38, f. 9v cap. 27.

Gedr. Bull. Traj. n°. 337. — Cadier, Rég. n°. 27.

Vgl. Posse, Anal. 879.

N.B. Zie de aanstelling van drie collectoren dezer gelden, Bull. Traj. n°. 338, d.d. 1277 Jan. 19.

1845. 1276 (*December* 13). *Datum anno Dom. 1276, in die b. Lucie virginis.*

Willem, proost en aartsdiaken van St. Jan te Utrecht, schenkt tot zijne memorie en tot verbetering van 's kapittels prebenden eenige goederen in Mijdrecht, welke vroeger aan Dirk van der A behoorden en door den dood van Gerhard Weldegen, die ze van hem in leen hield, nu ter vrije beschikking staan. („*Quanto sincerius*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 3v—4. — Arch. Kler. 86 f. 6. — Vermeld S 833 (Coll. v. Buchell) f. 11. — Coll. Hoenoop 1887 IV p. 186. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 27—28.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 328.

1846. 1276 (*December* 30). *Datum anno Dom. 1276, feria IV post Nativitatem Domini.*

Pieter, wijbisschop van Utrecht, verbiedt, in de door hem gewijde kapel van het gasthuis te Leiden iemand te begraven, of dienst te doen in het gasthuis, wanneer de kerspelkerk van Leiden onder interdict ligt. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 600. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 59 Nalezing.

Digitized by Google

1847. 1276 *Z. d. Datum anno Domini MCCLXXVI.*
Een rechter (de proost van Deventer?) spreekt een interlocutoir vonnis uit in zake van Gerard van Venum tegen het klooster Ter Hunnepe. („*Comparentibus coram*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.
Gedr. Sloet, Ob. II n°. 973.
Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 25.

1848. (1276.) *Z. d.*
„Hantveste van Jan elect van Utrecht, waarbij hij bekent Gijsbr. van Amstel schuldich te wesen 1824 £, 15 sch., 3 dn. Utr., daervoor hij denselven Gysbrecht tslot van Vredelant in handen is stellende".

HS. Aldus M. van der Houve, Memoriael (Prov. arch. hs. 4°) fol. 14.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 386.

1849. (1276?) *Z. j.*
Hendrik, deken van Oudmunster, maakt zijn testament, voornamelijk ten bate van het St. Bartholomeus-altaar in die kerk. („*Cum nichil certius*".)

HS. O 4 f. 9. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 203—207.
N.B. Hendrik Posch, deken v. Oudmunster, komt voor in Maart 1276, volgens Drakenborch p. 117 reeds in 1259; hij stierf 10 Nov. 1305. Vermoedelijk is het testament dus van omstreeks 1305.

1850. (1276?) *Z. j.*
Ontwerp (?) van een charter, waarbij de graaf van Holland aan de regeering van Deventer opgeeft, welke voorrechten de burgers dezer stad voor hunnen handel op Dordrecht van zijne voorgangers ontvangen hadden. („*Hae sunt libertates*".)

HS. Naar een perkamenten, ongezegeld stuk op het Deventer archief n°. 179.
Gedr. Bijdr. Overijssel II 75.
N.B. Vgl. 1276 September 18.

1851. (1276?) *Z. j.*
Toltarief op handelsartikelen van invoer te Deventer. („*Sciendum est*".)

HS. Cartul. v. Deventer (Leidsche Bibl. n°. 72 A) f. 20—20v.

1852. 1277 (*Januari* 7). *Datum et actum anno Dom. 1277, in crastino Epyphanie Domini.*
De elect Jan geeft aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht den vrijen eigendom van de groote en kleine tienden, tusschen het land van Oudwijk en de steeg van Ludolf van Over de Vecht, welke deze van het bisdom in leen hield en aan het kapittel verkocht had, tot schadeloosstelling waarvan Ludolf aan het Sticht opdraagt en weder in leen ontvangt de helft eener hoeve land in Achtenvelde *enz.* („*Audiant praesentes*".)

HS. Oorspr. P. — S 829 f. 26v—29 (Coll. v. Buchell). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 501—502.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 329. — Muller, Reg. van St. P. n°. 80 (waar: 1278.)

1853. 1277 (*Februari* 9). *Datum anno Dom. 1277, feria III post Purificationem b. Marie.*

Digitized by Google

Gijsbrecht van Ruwiel verklaart, met toestemming van zijne echtgenoote en kinderen verkocht te hebben aan het Duitsche huis bij Utrecht eenig land, gelegen aan de Meern onder het kerspel van Vleuten, naast land van den heer van Amstel. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 262.

1854. 1277 (*Februari* 12). *Datum anno Domini 1276, feria VI ante Dominicam Invocavit.*

De abt van St. Laurens in Oostbroek, door paus Johannes XXI bij eene ingelaschte bul d.d. 1276 October 10 daartoe gemachtigd, gelast den abt en den prior van Tongerlo om den heer van Weesmale aan te zeggen, dat hij gehouden is aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht de verschuldigde pacht der goederen van Westerlo *enz.* uit te keeren. („*Abbas sancti Laurencii*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 330 (waar: 1277.)

1855. 1277 (*Februari* 28). *Datum Viterbii, II Kal. Martii, anno I.*

Paus Johannes XXI stelt Reinier de Orio, proost van Chiavasso, aan tot collecteur der tienden van het H. land in de kerkprovinciën Keulen, Bremen en Maagdeburg en in het bisdom Kamin. („*Felicis recordationis G.*")

HS. Reg. Vat. Tom. 38, f. 27v, cap. 110.

Gedr. Finke, Wf. Ub. I n°. 707. — Cadier, Rég. n°. 110.

Vgl. Bull. Traj. n°. 339.

1856. 1277 (*Maart* 7). *Datum Dominica qua cantatur Letare Jherusalem, anno 1277, mense Martio.*

De elect Jan vergunt aan de abdij van Middelburg, twee harer monniken als vicarissen aan te stellen in de kerk van Monster. („*Accedente consensu*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 357.

1857. 1277 (*Maart* 7). *Datum Dominica qua cantatur Letare Jerusalem, anno Domini 1277.*

De elect Jan beveelt den proost van Mariëndaal in Walcheren, dat hij niet gedooge, dat meester Hendrik, rector der parochiekerk van Monster, wegens vorenstaande vergunning worde lastig gevallen. („*Cum nos accedente*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 358.

1858. 1277 (*Maart* 8). *Actum et datum anno Dom. 1277, feria II post Dominicam qua cantatur Letare.*

Stadbrief van Zutphen, waarbij Steven heer van Vurden en zijne drie broeders verklaren, dat zij de schenking der boerenplaats ten Sonderen te Vurcthen, door wijlen hun vader Willem aan het convent van St. Marie Ter Hunnepe gedaan, goedkeuren. („*Tenore presentium*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 26.

Digitized by Google

1859. 1277 (*Maart* 9). *Datum anno Dom. 1277, feria III ante Gregorii pape.*
Het kapittel van St. Marie te Utrecht verhuurt aan Hendrik Wandelaer en diens vrouw Ave eenige areae. („*Noverint universi*".)

HS. M 1 f. 477. — Coll. Phillips 227 IX n°. 855.

1860. 1277 (*Maart* 12). *Datum anno Domini 1277, feria VI post Letare.*
Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Rudolphus Bertholdsz. en diens zoon Bertoldus in lijfpacht 8 morgen land in Striland. („*Nos decanus*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 95. — M 5 (Min. Off. II) f. 369v—370. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 120v.

1861. 1277 (*Maart* 18). *Datum anno Dom. 1276, mense Martio. feria V post Judica me.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht keurt goed, dat de abt en het convent van Ter Does de tienden in Monsterhoek gekocht hebben van Floris en Wulphard de Cathendic. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. Seminarie te Brugge.
Vgl. Fremery, Suppl. n°. 191.

1862. 1277 (*Maart* 18). *Datum anno Dom. 1276, mense Martio, feria V ante Ramos Palmarum.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht bevestigt den afstand van tienden der hoeve te Monsterhoec, die Floris en Wulfard van Cattendyc en Jan van Heusden met zijne vrouw Adelise gedaan hebben aan het klooster Ter Does. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. Seminarie te Brugge.
Gedr. Cron. et cart. mon. de Dunis 523.
Vgl. Wauters. V 706. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 310.
N.B. Gelijk aan het vorige stuk, doch met verschillende dateering.

1863. 1277 (*Maart* 20). *Datum anno Dom. 1276, vigilia Palmarum.*
Bernard, deken van St. Severijn te Keulen en kanunnik van St. Marie te Utrecht, doet afstand van zijn appel aan den aartsbisschop van Keulen in zijn geschil met het kapittel over de benoeming van een kapellaan, als de elect van Utrecht geen ander aanstelt. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. M 5* f. 76.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 323.
N.B. Vgl. 1276 Sept. 27.

1864. 1277 (*Maart* 25). *Acta sunt hac apud Otmershem, anno Domini 1277, in Cena Domini.*
De elect Jan erkent, dat Rudolf Busse de boerenplaats Hamunt bij Markevelde aan het convent te Horst overgedragen heeft tegen zekere tiende in Ootmarsum. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorsp. arch. Overijssel.
Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 26.

1865. 1277 (*Maart.*) *Actum et datum anno Dom. 1276, mense Martio.*

Digitized by Google

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht geeft den kommandeur en den broeders van St. Catharina aldaar den eigendom van eene hofstede, in Lamborderhoeve bij het huis der genoemde broeders gelegen, en ontvangt daarvoor in ruiling eene jaarlijksche rente van tien Stichtsche stuivers uit eene hofstede op de Zoutmarkt. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 173. — O 4 f. 9. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 239—240. — Ibidem XIII p. 201—202.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 322 (waar: 1276).

1866. 1277 (*April 2*). *Datum Trajecti, anno Dom. 1277, feria VI post diem Pasche.*

De elect Jan gelast zijn maarschalk Sweder, het nonnen-convent van Oostbroek te beschermen in het genot der tienden van Dinslo, welke hij daaraan geschonken heeft. („*Cum nos decimas*".)

HS. S. 829 f. 4v (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV^II 26.

1867. 1277 (*April 28*). *Datum anno Dom. 1277, IV Kal. Maji.*

De elect Jan en Mattheus van Nyenhuis bevestigen den verkoop van den hof Ostertun, door Frederik van Bonnike aan het Duitsche huis te Ootmarsum. („*Universis Christi*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 66 (volgens orig.).

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 644.

1868. 1277 (*Mei 2*). *Datum anno Dom. 1277, in crastino Philippi et Jacobi.*

G. abt van Oostbroek, daartoe door den paus gemachtigd, beveelt den abt en den prior van het convent van Wilderbeke, het vonnis van excommunicatie ten uitvoer te leggen, dat door hem tegen Arnold van Weesmale en anderen uitgesproken is wegens het niet voldoen van hetgeen zij aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht, uithoofde van het gebruik van 's kapittels goederen in Westerlo en elders, verschuldigd zijn. („*Recepto nuper*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 284.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 331.

N.B. Vgl. 1276 October 10 en 1277 Febr. 12.

1869. 1277 (*Mei 20*). *Datum anno Dom. 1277, feria V post Penthecostes.*

De elect Jan vergunt aan de abdij Rijnsburg, dat aan de abdij van Middelburg verkocht wordt eene hoeve tusschen Domburg en Oostcapelle. („*Supplicarunt nobis*".)

HS. Cartul. van Middelburg f. 49v—50.

Gedr. Kluit, Hist. crit. II 812. — de Fremery, Suppl. n°. 193.

Vgl. Wauters. V 612. — de Fremery, Suppl. n°. 196, 199.

1870. 1277 (*Mei 23*). *Datum anno Dom. 1277, in octava Pentecostes.*

De elect Jan verklaart, dat Dirk Wene en zijn broeder Pelegrim vrijwillig op straffe van excommunicatie beloofd, hebben de scheuren (grondwaden uitgezonderd) te herstellen, die in den dijk behoorende

Digitized by Google

tot 6 morgen land te Amerongen, door hen van het Utrechtsche Domkapittel in pacht gehouden, mochten komen. („*Ad universorum*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 332.

1871. 1277 (*Juni* 5). *Actum et datum anno Dom. 1277, in die b. Bonifacii.*

Egbert graaf van Bentheim bevestigt, met goedkeuring van den jongen graaf van Oudenburgh, het Duitsche huis bij Utrecht in het bezit van de kerk en gruit te Renen, de tienden in de Node, de kerk en tienden te Bemmel en de huizen of hoven Meynardinck, Gesteren en Hobbeldynch, alles vroeger tot hulp van het Heilige land geschonken door wijlen zijnen vader, Otto graaf van Bentheim, bij diens inkleeding in de Duitsche orde te Utrecht. („*Cum temporis*".)

HS. Oorspr. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 35v—36 — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 123—124.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 658. — Matthaeus, Analecta V 906. — Matthaeus, Fund. 398 (fragm.). — Sloet, Ob. II n°. 983. — v. Mieris, Chb. I 391. — Kerkel. Hist. en Outh. II 398 (vert.) — Hist. episcop. I 263. — Jungius, Cod. dipl. n°. 40.

1872. 1277 (*Juni* 18). *Actum et datum anno Dom. 1277, feria VI ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

De abt en het convent van Oostbroek en het vrouwenklooster van Oostbroek onderwerpen hunne geschillen over het veen aan Jacob, deken van St. Jan te Utrecht. („*Ad universorum*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 531—532. — Vermeld 2e Supp. 724 (Philipps 26999) p. 149.

1873. 1277 (*Juni* 23). *Datum anno Dom. 1277, vigilia Nativitatis b. Johannis Baptiste.*

De elect Jan verpandt het slot te Horst, den tol en het rechtsgebied te Renen aan Jan van Kuik. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. Mons. — Rijssel Quatrième cartulaire d'Hainaut n°. 280. — Inv. des chartres d'Hainaut et d'Hollande de la Chambre des comptes fol. 222

Gedr. v. Mieris, Chb. I 392.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 433. — Wauters. V 616. — v. Heurck I p. 286.

1874. 1277 (*Juni* 29). *Pronuntiatum et datum anno Dom. 1277, in passione Petri et Pauli apostolorum.*

Jacob, deken van St. Jan te Utrecht, doet als scheidsrechter tusschen de abdij en het vrouwenklooster van Oostbroek uitspraak over het recht van uitgraving in het veen. („*Cum jam dudum*".)

Gedr. Matthaeus, Fund. 406.

N.B. Vgl. 1277 Juni 18.

1875. 1277 (*Juni.*) *Datum anno Dom. 1277, mense Junii.*

Willem heer van Hoorne en Altena belooft, zooveel hij kan, het kapittel van Oudmunster te Utrecht behulpzaam te zullen zijn in het beheer der proosdij- en andere goederen des kapittels. („*Universis presentia*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. r. arch. Utr.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 337.
Vgl. Wauters. V 617. — Vermeulen, Inv. n°. 333.

1876. 1277 (*Juli* 3). *Datum anno Domin. incarn. 1277, Sabbato ante Translationem b. Martini episcopi.*

De elect Jan en eenige Utrechtsche prelaten beoorkonden een compromis tusschen Jan Persijn en de mannen van Sevenvanc. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. in de archieven van Matenesse. — Afschr. Stadsarchief 1471* p. 92—94.
Gedr. Aanh. Kerkel. Outh. 305. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 339. — Kronyk Hist. Gen. VI 223.

1877. 1277 (*Juli* 31). *Datum anno Dom. 1277, in vigilia b. Petri ad Vincula.*

De elect Jan verklaart, dat het kapittel van Deventer de tienden, door derden van de Utrechtsche kerk of van hem in leen gehouden en door hetzelve rechtmatig verkregen, eeuwigdurend zal mogen bezitten, mits de vervreemder nog eenig ander leen van de Utrechtsche kerk blijve behouden. („*Volentes nos*".)

HS. Oorspr. Deventersch archief, kapittel.
Vgl. Bijdr. Overijssel VI 117.

1878. 1277 (*Augustus* 7). *Datum anno Dom. 1277, Sabbato proximo post Petri ad Vincula.*

De abt van St. Marie te Middelburg, de gardiaan en de schepenen dier stad verklaren, dat Jacob Henricss Braems, kanunnik van St. Pieter, aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht vermaakt heeft 20 schellingen Leuvensche munt 's jaars uit grond aan de oostzijde der straat genaamd Dilf te Middelburg, waarop Johannes zoon van Moninus woont, om zijne memorie te vieren, benevens zijne Decretalen, ten einde die ten gebruike van allen, die zijn jaargetijde bijwonen, aan een ketting in het koor der kerk neder te leggen. („*Nos N.*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 712. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 196.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 341.
Vgl. Wauters. V 620. — Muller, Reg. van St. P. n°. 79.

1879. 1277 (*September* 7). *Datum anno Dom. 1277, in vigilia Nativitatis b. Marie Virginis.*

Gijsbert van Ruwiel neemt voor zijn leven en voor dat van zijnen oudsten zoon of dochter van het kapittel van Oudmunster te Utrecht in pacht 13 hoeven land en alle andere goederen van het kapittel in den Achtersloot. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 76. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 71—72.
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 83.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 335.

1880. 1277 (*September* 9). *Datum anno Domini 1277, in crastino Nativitatis Marie Virginis gloriose.*

Walter de Goye knaap verkoopt aan ridder Arnold van Amestelle zijn

Digitized by Google

gerecht in Eyteren langs de rivier Isle, met tyns, veerschip en visscherij. („*Ego Walterus*".)

HS. Oorspr. alg. rijksarchief.

1881. 1277 (*October* 10). *Datum anno Dom. 1277, in die b. Victoris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden te Lisse. („*Gisbertus Dei*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 79v.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 197.

Vgl. v. Heurck, Inv. I 283. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 346.

1882. 1277 (*October* 21). *Datum anno Dom. 1277, feria V post Luce evangeliste.*

H. Buffels, heer van Schakerslo, presenteert aan den deken van St. Marie te Utrecht den kanunnik Egidius voor de kerk van Schakerslo. („*Magistrum Egidium*".)

HS. M 1 p. 68. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 192.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 347.

1883. 1277 (*October* 23). *Datum et actum apud Asindam, in die Severini anno Dom. 1277.*

De abdis en het convent van Essen geven aan den bisschop van Utrecht akte omtrent hare rechten en verplichtingen aangaande hare goederen in Salland. („*Notum esse*".)

HS. Afschr. v. 1336 arch.-bisschoppen n°. 516.

Gedr. Bondam, Chb. IV 622 n°. 16. — Versl. en meded. vaderl. recht. 19 vidimus d.d. 1336 Sept. 17.

1884. 1277 (*November* 1). *Datum anno Domin. incarnacionis 1277, in festo Omnium Sanctorum.*

Willem en Gerard, kasteleinen in Buchorst, doen eene overdracht van goederen in Zallik aan het klooster te Staveren, welke zij aldus besluiten: „Ad majorem autem confirmationem sigilla aliorum, precipue domini nostri Johannis Trajectensis electi .... sunt apponenda". („*Notum facimus*".)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 990. — Racer, Gedenkst. II 194.

1885. 1277 (*November* 5). *Actum anno Dom. 1277, feria VI post festum Omnium Sanctorum.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Jacob zoon van wijlen Frederik, zoon van vrouwe Lyse, aan den kommandeur en de broeders van het Duitsche huis belooft, op bepaalden tijd 60 ponden Utrechtsche penningen te betalen, onder verbeurte zijner goederen. („*Protestamur tenore*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

1886. 1277 (*November* 29). *Datum anno Dom. 1277, in vigilia b. Andree apostoli.*

Zweder van Bosinchem verklaart, van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, voor zijn leven en dat van zijn oudsten zoon, in pacht te

Digitized by Google

hebben genomen het wereldlijk gerecht, den tins en de smalle tienden in Leksmond. („*Testamur tenore*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 243. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 84. — D 466 f. 80.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 350.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 336.

1887. 1277 (*December* 10). *Datum anno Dom. 1277, feria VI post Nycholai.*

De elect Jan geeft aan zijn maarschalk Sweder van Beverweerde last, om het Duitsche huis bij Utrecht in het bezit te stellen van 2 hoeven land op Attenveld, die Willem van Rijswijk van hem in leen heeft gehouden. („*Mandamus tibi*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S. 834 (Coll. v. Buchell) f. 89r.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 264.

1888. 1277 (*December* 14). *Actum et datum anno Dom. 1277, feria III post Luciae.*

Het kapittel van Deventer geeft verlof, dat in het hospitaal aldaar dagelijks de Mis gelezen mag worden. („*Cum cruciatis*".)

HS. Oorspr. gasthuis Deventer. — Ook afschr. ald.

Gedr. Dumbar, K. en W. Dev. I 472. — v. Doorninck, Catalogus 778 n°. 4.

1889. 1277 (*December.*) *Acta apud Amersvord, anno Domin. 1277, mense Decembri.*

De elect Jan bevestigt den verkoop van 2 op Attenveld in het kerspel van Werkhoven gelegene hoeven bouwland, welke door Willem van Rijswijk van het Sticht in leen gehouden en door dezen als vrij eigen goed aan het Duitsche huis bij Utrecht waren verkocht. („*Quia ea*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — 2e Supp. 711 p. 247. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 71v—72. — 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 75—77. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 X p. 137—139. — Ibidem XIII p. 133—134.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 263. — Matthaeus, Anal. V p. 863 (fragm.)

N.B. Vgl. 1277 December 10.

1890. 1277. *Z. d. Anno Domini 1277.*

Wiardus Suffridi, abt van Blidensteden (Blijdenstein in Drenthe), maakt eene overeenkomst op tusschen zijn convent en de parochianen van Blijdenstein omtrent verschillende punten der geestelijke bediening. („*Wiardus Suffridi*".)

HS. Afschr. in h. miss. v. Echten (kast. Echten).

Gedr. Magnin, Overz. II¹ 130. — Magnin, Kloosters 199 (vert.)

1891. (1277—1280). *Z. j.*

Paus Nicolaas III schrijft over het onrecht, dat sommige personen van het bisdom Utrecht aan de executeurs-testamentair van Reingot, rector der kerk van Mere, berokkenen. („*Conquesti sunt*".)

Gedr. Kervyn de Lettenhove, Codex Dunensis 547.

Vgl. Wauters. VI 722.

1892. (c. 1277?) *Z. j.*

Henricus, monnik te Oostbroek, sticht vaste jaarlijksche inkomsten

Digitized by Google

uit land Over de Vecht voor het onderhoud eener eeuwige lamp voor het H. Kruis in het klooster Oudwijk. („*Ego Henricus*".)

HS. S 835 (Coll. v. Buchell) f. 108.

N.B. Het stuk volgt in het HS. onmiddellijk op eene bul van paus Innocentius IV d.d. 1246 Mei 11. In het stuk worden genoemd Godfrid, abt van Oostbroek, en Hildewara, abdis van Oudwijk. In 1245 heette de abt van Oostbroek echter Everard, zoodat het waarschijnlijk niet is van omstreeks 1246. De abdis Hildewara wordt in eene lijst van abdissen van Oudwijk (bij van Engelen, Grafs. en wapens. HS. stadsarch. Utrecht II 366) genoemd op Mei 1246 en nogmaals, als dochter van heer Loef van Rueel, op 1290. In de bovenstaande oorkonde van 1277 Mei 2 wordt als abt van Oostbroek genoemd zekere G.; denkelijk is dus ook dit stuk van dien tijd. Gerard Hondertmarck, wiens dochter in dit charter genoemd wordt, komt ook als overleden voor in eene oorkonde van 1272, hierboven vermeld.

1893. 1278 (*Januari.*) *Datum et actum anno Domini 1278, mense Januarii.*

Hendrik abt van St. Paulus te Utrecht geeft aan Juliana, dochter van Jan Betto'szoon, in pacht de tiende bij Zwalinghe op Walcheren. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. en vidimus d.d. 1312 Juni 18, arch. Zeeland. — Cartul. van Middelburg f. 1.

Gedr. de Fremery, Suppl n°. 203.

1894. 1278 (*Februari* 21). *Datum Groninge, anno Domini 1278, feria II ante Cathedram Petri.*

De overheden in Groningen beslechten een geschil omtrent een uitweg over een heem naar de Ebbingestraat aldaar. („*Notum facimus*".)

HS. Afschr. arch. Gron.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 154.

1895. 1278 (*Februari* 28). *Datum anno Domin. 1278, feria II post festum b. Mathie apostoli.*

Arnold van Amstel geeft eene schuldbekentenis voor de goederen bij Genum, die het nonnen-convent van Oostbroek aan hem verkocht heeft. („*Ego Arnoldus*".)

HS. S 829 (Coll. v. Buchell) f. 5 (volgens vidimus 1353).

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV^{II} 25.

1896. 1278 (*Maart* 18). *Actum anno Domini 1278, feria VI ante Dominicam, qua cantatur Oculi mei.*

Walter van Haseberge en zijne echtgenoote Lucia, burgers van Utrecht, dragen aan hunnen zoon Walter den eigendom over van al hunne onroerende goederen, behoudens de lijftocht daaraan, zoolang zij leven. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 265.

1897. 1278 (*Maart* 23). *Datum apud Hagham, feria IV ante Dominicam, qua cantatur Letare Jherusalem, anno Domini 1277, mense Martio.*

Digitized by Google

Graaf Floris V sluit een verdrag met den elect Jan van Utrecht. („*Nos Florentius*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 217v—118. — Invent. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 224—225.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 388.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 356. — v. Heurck I 292.

1898. 1278 (*Maart* 23). *Datum feria IV ante Dominicam qua cantatur Letare Jherusalem, anno Domini 1277.*

De elect Jan sluit een verdrag van onderlinge hulp met graaf Floris V van Holland. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. r. arch. 's Grav. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 218v—219. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 222—224.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 326. — v. Mieris, Chb. I 389.

Vgl. Wauters. V 631. — v. Heurck I p. 292.

1899. 1278 (*April* 6). *Actum et datum anno Domini 1278, Idus Aprilis VIII.*

De elect Jan verklaart, dat de stad Utrecht, wegens den oorlog en de excessen tegen hem, met hem verzoend is, en belooft, alle verbannen burgers, als zij met hunne tegenstanders verzoend zijn, in hunne rechten te zullen herstellen. („*Sciant tenore*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 334. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 53v.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX 33.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 48.

1900. 1278 (*April* 18). *Datum anno Domini 1278, in crastino Passi.*

Het bestuur van Stavenisse verzoekt het kapittel van Oudmunster te Utrecht, den brenger van dezen brief, Balduinus, met de kerk van Stavenisse te begiftigen. („*Balduinum latorem*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 371 (waar: October 8?)

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 338.

1901. 1278 (*April* 27). *Datum anno Domini 1278, IV feria post Dominicam Quasimodo.*

Willem, gewezen (persoon) van Velzen, broeder van heer Jan Persyn, verklaart, met de stad Utrecht ten aanzien van zijne gevangenhouding *enz.* verzoend te zijn en om deze zaak de burgers dier stad en de derwaarts reizende kooplieden, binnen het Sticht tusschen de Neude en Bodegraven, niet te zullen beschadigen. Hij verbindt zich bij eede, de oorvede te houden, en stelt Arnold van Amstel en anderen, onder verband van leisting, tot borgen. („*Ego Wilhelmus*".)

HS. Oorspr. st. Utrecht.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. n°. 360.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 339. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 47.

1902. 1278 (*April* 28). *Datum apud Hagam, feria V post Dominicam qua cantatur Quasimodo geniti, anno Domini 1278.*

Graaf Floris V van Holland geeft aan de kooplieden van Deventer verschillende voorrechten. („*Cum mercatores*".)

Digitized by Google

HS. Vid. 1312 Reg. Cas K. 1322 r. arch. — Afschr. begin 15e eeuw arch. Deventer. — Ald. Olde papieren Copieboek n°. 1607 f. 127v.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 396 (vert.) — Dumbar, K. en W. Deventer 484 (vert.)

Vgl. Wauters. V 633. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 361. — Regesten v. Over. n°. 1029.

1903. 1278 (*Mei* 31). *Datum anno Domini 1278, in die Petronille virginis.*

Wenemar van Redinchem verwisselt voor vier jaren met de abdij Mariënweerd drie waren in den Ascherweerd tegen drie waren in het Zoelmonderbroek. („*Universis presentia*".)

HS. Cartul. v. Mariënweerd.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 995.

Vgl. de Fremery, Cart. n°. 93.

1904. 1278 (*Juni* 2). *Datum anno Domini 1278, in octava Ascensionis.*

Bartold Radinc schenkt aan het Duitsche huis bij Utrecht 42 morgen land, gelegen onder Breukelen, in de Vijf Hoeven, bij de wijk Kortrijk. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S. 831 (Coll. v. Buchell) f. 32v—33 (volgens orig.) — S 834 f. 89. — 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 93—94. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 145—146.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 266.

1905. 1278 (*Juli* 1). *Datum in capitulo in claustro b. Martini Trajectensis anno Domini 1278, in octava Nativitatis b. Johannis Baptiste.*

De elect Jan erkent het goed recht van het kapittel van St. Marie te Utrecht op de tienden van Houten tegenover Ghiselbert de Goye. („*Constitutis in*".)

HS. Oorspr. M geschr. Inv. 3e afd. — M 1 p. 110. — M 5 (Maj. Off. II) f. 51. — Ibidem f. 78v vidimus d.d. 1472 Juni 23. — M 11 f. 4v—5. — S 831 A f. 16v (Coll. v. Buchell) excerpt volgens origineel. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 76. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 157.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI 271.

1906. 1278 (*Juli* 5). *Datum Viterbii, III Non. Julii, pontificatus nostri anno I.*

Paus Nicolaas III bevestigt de schenking van het patronaatsrecht over Renen en Bemmel, alsmede van eenige andere goederen in het Utrechtsche bisdom, welke graaf Otto van Bentheim aan het Duitsche huis te Utrecht gedaan heeft. („*Cum a nobis*".)

HS. Oorspr. archief-Meerman te 's Hage. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 38v (volgens orig.).

Vgl. Bull. Traj. n°. 343.

N.B. Vgl. 1277 Juni 5.

1907. 1278 (*Juli* 16). *Datum anno Domini 1278, Sabbato post Margarete.*

Jacobus de Thie, kastelein van Goor, verklaart, dat hij wel het huis Otbertinc in Manhere, maar niet de voogdij gekocht heeft van het klooster in Methelen. („*Litterarum presentium*".)

HS. Oorspr. arch. Salm-Horstmar.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. n°. 1050. — Reg. Ov. II n°. 425.

Digitized by Google

1908. 1278 (*Juli* 21). *Datum anno Dom. 1278, vigilia b. Marie Magdalene.*
De klerk Hendrik, zoon van Dirk vroeger burger van Herderwich, schenkt aan het kapittel van St. Marie te Utrecht voor de ziel van zijn vader en broeder den eigendom van eene hofstede in de Garde aldaar. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 102. — M 5 (Min. Off. I) f. 12. — Coll. Hoencoop 1887 I f. 366. — Coll. Hoencoop 1887 1^{II} f. 287^v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 340.

1909. 1278 (*Juli* 30). *Datum anno Domini 1278, Sabbato ante Petri ad Vincula.*
Willem van Rijswijk wijst aan het Duitsche huis bij Utrecht voor tien jaren toe eene rente uit eenig land in Nieland onder Werkhoven. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. DO. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 89^v.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 267.

1910. 1278 (*Augustus* 5). *1278, feria VI post Vinculum Petri.*
De elect Jan bekrachtigt de gift van tienden, door den roomsch-koning Willem aan het klooster te Loosduinen geschonken.

HS. Oorspr. (thans verloren) vermeld in den Invent. der charters van Loosduinen (door den rentmeester van Loosduinen, Joest van Leeuwen, a° 1583 gemaakt) fol. 2.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 365.

N.B. „Een brief in Latijn beginnende: Johannes Dei gratia Trajectensis electus *etc.* in date: XIIc LXXVIIJ feria sexta post Vinculum Petri, inhoudende approbatie van de gifte van de Xen bij coninck Willem desen convent gegeven. Get. n°. 3, besegelt met een lang segel".

1911. 1278 (*Augustus* 14). *Datum anno Domini 1278, in vigilia Assumptionis b. Marie Virginis.*
De kapittelen van Utrecht geven den elect Jan kennis, dat zij met het verrichten der kerkdiensten zullen ophouden, als hij binnen zekeren tijd de goederen in Myland en Kustwijk niet aan de Utrechtsche kerk terugbrengt, die door wijlen bisschop Hendrik tot zijne memorie bij testament aan de kapittelen vermaakt zijn en die hij aan Herman van Woerden in erfpacht heeft gegeven. („*Excidisse nequaquam*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 148.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 367.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 341.

N.B. Vgl. 1271 Aug. 4.

1912. 1278 (*Augustus* 15). *Actum et datum anno Domini 1278, in festo Assumptionis b. Marie Virginis.*
Arnold heer van Almelo verklaart, dat Wolter van Brummeler tegenover het convent Ter Hunnep afstand heeft gedaan van alle aanspraak of recht ter zake van het dienstwijf Margriet, vrouw van Hendrik van Hanninc. („*Tenore presentium*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 27.

Digitized by Google

1913. 1278 (*Augustus* 28). *Gegeven in den jare ons Heren 1278, up S. Jans avont, als hi gehovet wart.*

Eenige aanzienlijke Utrechtenaars beloven graaf Floris V van Holland, dat zij hem zullen helpen tot het bemachtigen hunner stad. („*Wi Suedher*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. *etc.* f. 220. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 225v—226v (v. Heurck I 296).

Gedr. v. Mieris, Chb. I 397. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 369.

1914. 1278 (*Augustus* 30). *Datum anno Domini 1278, in crastino Decollacionis b. Johannis Baptiste.*

De elect Jan doet voor 16 Deventersche ponden ten behoeve van het kapittel van Deventer afstand van een novale tiende bij Deise in het kerspel Zwolle, alsmede van een daarnaast gelegen tiende, welke Everardus de Curia en diens zoon Randolphus van den bisschop in pacht hebben. („*Cum inter*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer (2 ex.).

1915. 1278 (*September* 5). *Gegeven des jars onses Heren 1278, des Maandages vor Onser Vrowen missen der Lateren.*

Graaf Floris V van Holland sluit een verbond met de stad Utrecht. („*Wi Florens*".)

HS. Reg. EL 26 f. 9. — Reg. EL 41 nº. 38.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 398. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 370.

1916. 1278 (*September* 5). *Gegeven des jars onses Heren 1278, des Manendages vor Onser Vrowen misse der Latere.*

De stad Utrecht gaat een vredesverdrag aan met graaf Floris V van Holland. („*Wy scultete*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 V p. 81—82. — Régistres EL 26 fol. 9. — Reg. EL 41 nº. 38.

N.B. Renversaal v. Floris' voorgaand charter, bijna gelijkluidend.

1917. 1278 (*September* 5). *Datum Viterbii, Non. Septembris, anno primo.*

Paus Nicolaas III gelast den aartsbisschop van Keulen, dat hij den elect Jan van Utrecht dwinge tot teruggave van het geld, hetwelk deze aan de voor het H. land bestemde tienden ontvreemd heeft, en hem dagvaarde voor den pauselijken Stoel. („*Exultamus in Domino*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 39, f. 34, cap. 123.

Gedr. Bull. Traj. nº. 342. — Gay, Régistres nº. 126.

Vgl. Posse, Anal. 928.

1918. 1278 (*September* 22—23). *Actum et datum anno Domini 1278, feria VI post Mathei, a crastino predicti (b. Mathei apostoli) continuatum.*

De deken van Mechelen en Nicolaas Bathe, kanunnik van Mechelen, verklaren, dat de abt van St. Pieter te Gent terecht op den paus geappelleerd heeft van den eisch van den elect van Utrecht, tot het betalen van novale tienden. („*Noverit universitas*".)

HS. (Opgenomen in eene oorkonde v. Germ. Aloest, kan. v. St. Paulus te Luik, d.d. 1282 Sept. 7).

Digitized by Google

1919. 1278 (*October* 14). *Datum anno Domini 1278, in die b. Kalixti.*

De abt van St. Laurens in Oostbroek, als hiertoe door paus Johannes XXI gemachtigd, gelast den plebaan van 's Hertogenbosch en anderen aldaar, om Arnold, heer van Weesmale, wegens ongehoorzaamheid aan het in 's pausen naam hem gegeven bevel tot voldoening zijner verplichtingen jegens het kapittel van Oudmunster te Utrecht, te excommuniceeren. („*Cum Arnaldus*".)

HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 342.
N.B. Vgl. 1276 October 10, 1277 Febr. 12 en Mei 2.

1920. 1278 (*December* 4). *Datum anno Domini 1278, Dominica ante festum Nicolai.*

De elect Jan ruilt met Otto graaf van Dalen ieder twee vrouwelijke ministeriales. („*Nos Johannes*".)

HS. Bissch. arch. 35ᵃ f. 147ᵛ.
Gedr. Racer, Gedenkst. VII 79.

1921. 1278 (*December* 14). *Datum Rome apud S. Petrum, XVIIII Kal. Januarii, anno I.*

Paus Nicolaas III gelast aan de collecteurs der tienden in de bisdommen Luik en Utrecht, dat zij de tienden voor graaf Guy van Vlaanderen aan zekere tusschenpersonen uitkeeren. („*Dudum sicut*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 39, f. 48, cap. 192.
Gedr. Bull. Traj. n°. 344.
Vgl. Gay, Régistres n°. 196.
N.B. Vgl. 1276 Dec. 4.

1922. 1278. *Z. d.*

„Gifte van den deecken ende capittel van Oudmunster tUtrecht aen den abt ende convent van Dunen van de thienden te Waerde".

HS. Aldus in HS. Booth B 34 fol. 25 (uit een Memoriael van M. van der Houve).

1923. 1279 (*Januari* 18). *Datum anno Domini 1278, feria IV post Ponciani martiris.*

Hendrik, deken van Oudmunster, geeft vidimus van een brief d.d. 1262 Januari 22, waarbij Walter van Amersvord aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht eene jaarlijksche rente van 3 ponden verkoopt uit zijn goed Wersdorp. („*Henricus Dei*".)

HS. Oorspr. P. Inv. n°. 711.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 337. — Muller, Reg. van St. P. n°. 81 (waar: 1278).

1924. 1279 (*Januari* 21). *Anno Domini 1279, in die S. Agnetis virginis.*

Johan, zoon van heer Hendrik van Alblas, neemt van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht de tienden aan de noordzijde van Alblas in den Dekenspolder, op de voorwaarden vervat in den hier ingelaschten brief d.d. 1219, waarbij Otto van Alblas ridder en zijne vrouw Badeloch deze tienden van het kapittel in erfpacht namen. („*Universis presentes*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 62—63. — M 5 (Maj. Off. II) f. 330. — S 829 f. 14v (Coll. v. Buchell). — Vermeld S 833 f. 2. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 104.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 374.

Vgl. Vermeulen. Inv. n°. 345.

1925. 1279 (*Januari 21*). *Ghezeit tot Wassenaere, in sinte Agnieten daeghe, in den jaeren ons Heeren 1279.*

Eenige Hollandsche edelen doen uitspraak over het huis Vredeland, dat door den heer Amstel bezeten wordt. („*Dit is zeggen*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 220v—221. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 226v—227. (v. Heurck I p. 308).

Gedr. v. d. Bergh, II n°. 386. — v. Mieris, Chb. I 399.

1926. 1279 (*Januari 24*). *Datum apud Hagam, feria III ante Conversionem b. Pauli, anno Domini 1278.*

Graaf Floris V bevestigt de vrijheid van tollen, door zijn vader en grootvader aan de broeders van het Duitsche huis (te Utrecht) gegeven. („*Nos Florentius*".)

HS. Reg. EL 6 fol. 34v (Gousset T. U. f. 273).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 375.

N.B. Vgl. 1248 Jan. 26, 1252 Oct. 25, 1255 Nov. 9 en 1269 Sept. 7.

1927. 1279 (*Januari 28*). *Datum anno Domini 1279, Sabbato ante Purificationem beate et gloriose semper Virginis Marie.*

Albernus Havezo, zoon van Stephanus de Wic, neemt van het kapittel van St. Jan te Utrecht in erfpacht 4 hoeven min 1 viertel lands in Langbroek. („*Ego Albernus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 22. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 10. — 2e Supp. 711 p. 233—238. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 174—176.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 346.

1928. 1279 (*Maart 1*). *Datum anno Domini 1278, feria IV post Reminiscere.*

Aleid, weduwe van Jan van Avennes, verleent aan het Duitsche huis te Utrecht eene jaarlijksche rente van 5 pond uit hare inkomsten van den tol te Niemandsvriend, zoolang Jan, priester van Maasland en broeder van het Duitsche huis, haar vroegere kapellaan, zal leven. („*Notum esse*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 40.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 512.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. I n°. 393 (waar: 1242) en II n°. 62 Nalezing.

1929. 1279 (*April 4*). *Datum anno Domini 1279, III feria post Pascha.*

De elect Jan verklaart, dat Hendrik van Hasle hem eenige tienden en landerijen in Wenlo heeft opgedragen, en dat hij ze in eeuwigdurend bezit heeft geschonken aan het convent te Hasselt. („*Nos Johannes*".)

HS. Afschr. arch. Overijssel, Ligger v. h. Zwartewaterkl. p. 48.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 27.

N.B. Vgl. 1260 September 29.

Digitized by Google

1930. 1279 (*April* 13). *Datum Rome apud S. Petrum, Id. Aprilis, pontificatus nostri anno II.*
Paus Nicolaas III gelast den deken van Emmerik, onderzoek en uitspraak te doen de voor priorin en het convent van het St. Mariaklooster in Oostbroek, welke door eenige leeken in haar goederen worden benadeeld. („*Conqueste sunt*".)

HS. S 829 f. f. 50 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

Gedr. Codex diplom. H. G. 2e S. IV^II 27.

Vgl. Bull. Traj. n°. 346.

1931. 1279 (*Mei* 27). *Datum anno Domini 1279, Sabbatho ante Trinitatem.*
De vijf kapittelen te Utrecht maken een statuut over het thesaurierschap van Oudmunster. („*Noverit universitas*".)

HS. O 8 (einde).

1932. 1279 (*Mei* 28). *Datum anno Domini 1279, in octava Pentecostes.*
Godefridus van Zeyst en zijn zoon Jan schenken aan het nonnenconvent van Oostbroek de waterleiding genaamd Ouweteringe. („*Nos Godefridus*".)

HS. S 829 f. 5 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 507—508.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S IV^II 28.

1933. 1279 (*Juni* 14). *Datum anno Domini 1279, in vigilia b. Viti.*
Boudewijn heer van Steenvoorde geeft Jutta, dochter van Steven van Drinen, als ministerialis aan Otto, graaf van Dalen, en ontvangt in hare plaats Jutta, dochter van Wolfert van Drinen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr. — Bissch. arch. 35^a f. 146^v—147.

Gedr. Racer, Overijss. gedenkst. VII 80.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 347.

1934. 1279 (*Juli* 24). *Datum anno Domini 1279, vigilia b. Jacobi apostoli.*
Willem van Rijswijk verklaart, beloofd te hebben aan het Duitsche huis bij Utrecht, dat zijn zoon Willem, zoodra deze zijne meerderjarigheid bereikt heeft, afstand zal doen van alle rechten op 2 aan hen verkochte hoeven land, gelegen op Attenveld onder het kerspel van Werkhoven. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 36. — Vermeld S 834 f. 89^v.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 268.

N.B. Vgl. 1272 Dec. 10 en Dec.

1935. 1279 (*Juli* 26). *Actum et datum Trajecti, anno Domini 1279, in crastino b. Jacobi apostoli.*
De elect Jan sluit met graaf Floris V van Holland een verdrag over het bestuur van het Sticht. („*Nos Johannes*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 221^v—222. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 228 (v. Heurck I p. 304).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 380. — v. Mieris, I 399.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 433 (volgens oorspr. te Mons).

Digitized by Google

1936. 1279 (*Juli* 26). *Datum et actum Trajecti, in crastinum b. Jacobi et Cristofori, anno Domini 1279.*

Graaf Floris V van Holland geeft aan Dirk van Keppel de curtis Olbergen in leen. („*Nos Florentius*".)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1002. — Bondam, Chb. IV n°. 21.

1937. 1279 (*Juli* 28). *Datum anno Domini 1279, feria VI post Jacobi.*

De elect Jan belooft, de boetgelden, welke de Utrechtsche burgers schuldig zijn, volgens onderling verdrag gelijkelijk te verdeelen met graaf Floris V van Holland. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Mons. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 221. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 227v (v. Heurck I 304).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 381. — v. Mieris, Chb. I 400.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 433.

1938. 1279 (*Augustus* 28). *Actum et datum apud Wancheim, anno Domini 1279, V Kal. Sept.*

Aartsbisschop Sifried van Keulen, hertog graaf van Brabant, graaf Reinoud van Gelre en graaf Dirk van Kleef gaan een verdrag aan, waarbij o. a. bepaald wordt, dat Hendrik van der Leck zich vergenoegen zal met den wettigen tol te Smithuizen. („*Quoniam sicut .... et Henricus de Lecka, si quod juris habet in thelonio Smithusen, eo contentus erit et ultra non recipiet aliquid ibidem ....*".)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1006. — Lacomblet, Ub. II n°. 728.

1939. 1279 (*October* 10). *Actum anno Domini 1279, in crastino b. Dionysii martyris.*

Boudewijn, plebaan van Hulst, en zijne beide kapelaans berichten aan den officiaal van Utrecht, dat Catharina, dochter van Wouter Dier en vrouw van Rolijn Zobbe, aan het kapittel van O. L. Vrouw van Kortrijk heeft afgestaan hare rechten op tienden in Hulst. („*Noverit vestra*".)

Gedr. Mussely et Molitor, Cartul. 164. — Documenta capituli Curtracensis I p. 121.

Vgl. Wauters. VII 1068.

1940. 1279 (*October* 13). *Datum anno Domini 1279, VI feria post Victoris et sociorum ejus.*

Stadbrief van Utrecht, waarin door de stad aan de Minderbroeders verhuurd wordt Mundehuis-hofstede in de Buedelsteeg. („*Notum facimus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 13v (volgens orig.). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 IX p. 121.

1941. 1279 (*October* 14). *Actum et datum apud villam Pinsheim prope Leggenich, II Id. Octobris, anno Domini 1279.*

Richarda gravin van Gulik en haar drie zonen Walleramus, proost van Aken, Otto, proost van Utrecht, en Gerardus sluiten door bemiddeling van graaf Godfried van Sayn een zoen met aartsbisschop Sigfried van Keulen. („*Nos Richarda*".)

Gedr. Lacomblet, Ub. II n°. 630. — Ernst, Histoire du Limbourg VI p. 300 n°. 241 (fragm.)

Digitized by Google

1942. 1279 (*October* 17). *Datum apud Horst, anno Domini 1279, feria III in crastino Galli confessoris.*

De elect Jan erkent, dat graaf Floris V van Holland van hem het slot Ter Horst en den tol van Renen in pand houdt. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. Mons. — Afschr. Rijssel, Quatr. cartul. d'Hainaut p. 280.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 400. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 384. — Compte rendu de la Comm. royale d'hist. de la Belgique 2e S. V 123.

Vgl. Wauters. V 662. — Hermans, Anal. opg. 45. — St. Genois, Mon. anc. I 434 en I 670.

1943. 1279 (*October* 21). *Datum anno Domini 1279, Sabbato post Luce evangeliste.*

Herman Albus, Domkanunnik en officiaal van den Domproost te Utrecht, institueert den priester Willem Cortevrient in de kerk van Zoutelande. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. Middelburg. — Ook vidimus d.d. 1336 April 20 ald.

Gedr. de Fremery, Supplement n°. 205.

Vgl. v. Visvliet, Inv. n°. 104.

1944. 1279 (*October* 31). *Anno 1279, in vigilia Omnium Sanctorum.*

Willem Rusche gaat een compromis aan in een twist over ruiling van goederen in Linschoten, die hij met het Utrechtsche Domkapittel gedaan heeft.

HS. Excerpt S 834 (Coll. v. Buchell) f. 64 („Ex libro S. Servatii ap. d. de H.").

1945. 1279 (*November* 6). *Dutum et actum anno Domini 1279, vigilia b. Willibrordi confessoris.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Gozewijn en diens huisvrouw Goldekina in erfpacht eene area dichtbij den Springweg. („*Noverint tam*".)

HS. M 4 f. 3v vidimus d.d. 1385 Februari 3. — M 11 f. 18v—19. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 99v.

1946. 1279 (*November* 7). *Ghegheven int jaer ons Heren 1279, des Dinxdaghes na Alreheylighen dach.*

Gijsbert heer van IJsselstein neemt van het kapittel van St. Marie te Utrecht voor vijf jaar in pacht het gerecht, den tijns en de tienden van IJsselstein, Meerlo en Overijssel. („*Ic Ghisebrecht*".)

HS. Oorspr. M. — Vidimus d.d. 1372 Mei 23 3e afd. geschr. Inv. M 2477. — M 1 p. 307—308. — M 5 (Maj. Off. II) f. 98v—99v. — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 24 („ex mem. d. de H."). — 2e Suppl. 706 (midden) Booth. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 38—39. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 143—144.

Gedr. De Geer, Bijdr. 355. — Cod. dipl. neerl. IV 2 p. 85.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 348.

1947. 1279 (*November* 12). *Datum anno Domini 1279, in crastino b. Martini hyemalis.*

De officiaal van den bisschop van Utrecht verklaart, dat Hendrik van Hoecke namens Catharina, vrouw van Rolijn Zobbe, de verplichtingen

Digitized by Google

heeft aangegaan, waartoe deze hem gemachtigd heeft. („*Noveritis quod*".)

Gedr. Mussely et Molitor, Cartul. 166. — Documenta capituli Curtracensis I p. 121.

Vgl. Wauters. VII 1069.

N.B. Vgl. 1279 Oct. 10.

1948. 1279 (*November* 18). *Datum anno Domini 1279, octava b. Martini hyemalis.*

Theodericus Lam erkent, van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht te hebben ontvangen eene halve hoeve land in Larshem. („*Ego Ths*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Invent. M. — M 1 p. 170. — M 5 (mensurn. off. II) f. 258. — S 829 f. 13v (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 II f. 32.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1003. — Bondam, Chb. IV 635 n°. 25.

1949. 1279 (*December* 18). *Datum anno Domini 1279, feria II ante Thome apostoli.*

De vijf kapittelen te Utrecht keuren goed, dat het kapittel van Oudmunster aldaar aan zijn thesaurier het recht heeft overgegeven, dat dit kapittel op de vier kerken van Boucholte, Hasnede, Axele en Capella, in de Vier Ambachten van Vlaanderen, vroeger door de schenking van bisschop Burchard verkregen had. („*Cum reverendus*".)

HS. Oorspr. O. — Concept op pap. 14e eeuw O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 349.

N.B. Vgl. n°. 268.

1950. 1280 (*Januari* 2). *Datum anno Domini 1279, in crastino Circumcisionis Domini.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht verpacht aan Huibert van Beusichem en diens zoon voor hun leven alle goederen, die het in Beusichem heeft, met uitzondering der goederen, die Alard zoon van Steven van Buren van het kapittel houdt. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 12. — Arch. Kler. 82 f. 4—6. — Vermeld S 833 (Coll. v. Buchell) f. 8v. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 29—33. — v. Engelen, Stadsbibl 93 f. 31v—32.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 343 (waar: 1279).

1951. 1280 (*Januari* 2). *Datum anno Domini 1279, in crastino Circumcisionis Domini.*

Huibert van Beusichem neemt, voor zijn leven en dat van zijn zoon, van het kapittel van St. Jan te Utrecht alle goederen in pacht, die het kapittel in Beusichem heeft, met uitzondering der goederen, die Alard zoon van Steven van Buren van het kapittel houdt, en stelt eenige borgen tot verzekering van het nakomen der voorwaarden. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 65 f. 4r—6v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 149—153.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 344 (waar: 1279).

1952. 1280 (*Januari* 4). *Datum Rome apud S. Petrum, II Non. Januarii, pontificatus anno III.*

Digitized by Google

Paus Nicolaas III beveelt den deken van St. Denis te Luik en den kanunnik Willem Wevelswale, om het vonnis te executeeren, uitgesproken door den deken, den cantor en den scholaster van Mechelen in het proces van den bisschop van Utrecht tegen de abdij van St. Pieter te Gent, waarbij de laatste gehandhaafd is in het bezit der tienden in de diocese over de Schelde. („*Sua nobis*".)

HS. Oorspr. te Gent. — Afschr. in 2 cartulariën ald.

Gedr. Bull. Traj. n°. 348.

Vgl. v. Lokeren, Chartes et doc. d. l'abb. de St. Pierre n°. 886. — Potthast, Reg. n°. 21730.

N.B. Vgl. 1278 Sept. 22—23.

1953. 1280 (*Februari* 3). *Actum et datum apud Trajectum, anno Domini 1280, in crastino Purificacionis b. Marie.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht verklaart, dat Nicolaas van Cats in erfpacht heeft gekregen het gerecht van Lopik met de tienden, den tijns en het gerecht in Boenrepas. („*Noverint universi*".)

HS. Afschr. algem. rijksarch. — Opgen. in charter van bisschop Floris dd. 1380 Febr. 22 arch. M.

1954. 1280 (*Februari* 3). *Datum et actum apud Trajectum, anno Domini 1280, in crastino Purificationis b. Marie.*

Nicolaas van Cats verklaart, van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht te hebben genomen het gerecht en den tijns van Lopik met de tienden, den tijns en het gerecht in Boenrepas. („*Ego Nicholaus*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 86. — M 1 p. 347—348 vidimus d.d. 1380 Febr. 22. — M 5 (Maj. Off. II) f. 174v—175. — S 829 f. 13 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 31.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II Nal. n°. 64 (waar: 1281).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 351.

1955. 1280 (*Februari*.) *Actum et datum anno Domini 1280, mense Februario.*

H. rechter, gezworenen en schepenen van Deventer leggen eene verklaring af in zake den twist tusschen het convent Ter Hunnepe en Hendrik van Syderoves met zijne broeders over de waterleiding de Oves. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. Reg. 1e ged. blz. 28.

1956. 1280 (*Maart* 18). *Datum anno Domini 1279, feria II proxima post Dominicam qua cantatur Reminiscere.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht aan Jan van Schengen Willemsz. de helft der tienden van Zabbinge en Westambacht. („*Universis presens*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 65 alg. rijksarchief. — Inv. des chartres d'Hainaut *etc.* f. 72 (v. Heurck I p. 310).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 377 (waar: 1279).

1957. 1280 (*Maart* 23). *Datum anno Domini 1280, Sabbato ante Dominicam qua cantatur Oculi.*

Digitized by Google

De elect Jan geeft aan de dekens der kerken van Emmerik en Zutphen last, om het convent van Bethlehem onder bedreiging van een vernieuwd banvonnis te bevelen, het afgeworpen kleed der Regulieren-orde weder aan te nemen, („*Cum olim*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 624. — Sloet, Ob. II n°. 1010 (fragm.)

Vgl. Tadema, Tijd. reg. p. 11. — Kron. H. G. V (1849) p. 386.

N.B. Vgl. 1276 Juni 24.

1958. 1280 (*Maart 24*). *Beseghelt in den jaren ons Heren 1280, in onser Vrouwen avonde, alsi gheboetscepet wart.*

Herbaren van der Lede draagt aan Nicolaas van Cats over de heerlijkheid van Kabauw. („*Ik Harbaren*".)

HS. Oorspr. arch. Schoonhoven.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 389 en nogmaals n°. 417.

1959. 1280 (*April 22—27*). *Datum anno Domini 1280, in septimana Paschali.*

Graaf Gerard van Holstein en de stad Hamburg verklaren, dat hunne veete met de burgers van Harderwijk, door tusschenkomst der schepenen van Deventer, Zwolle en Kampen, is bijgelegd. („*Dignum et rationi*".)

HS. Oorspr. arch. Harderwijk.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1013 (vgl. tevens n°. 1015). — Bondam. IV 635 n°. 26 (vgl. n°. 27). — v. Hattum. I 148. — Schrassert, Hardervicum antiquum II 3. — Lappenberg, Hamb. Ub. I 646 n°. 786.

1960. 1280 (*Mei 1*). *Datum anno Domini 1280, in prima die Maji, in die Walburgis.*

Rudolf Kok van Waardenburg neemt van het kapittel van St. Jan te Utrecht voor 16 jaren in pacht de grove en smalle tienden van Hier, IJnen en Opijnen. („*Ego Rodolfus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 14. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 123—124.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1017. — Bondam, Chb. IV n°. 28.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 353.

1961. 1280 (*Mei 3*). *Dit geschiede doen wy laegen voor Vredelant, int jaer ons Heren 1280, in de heylige Kruysdagen alst gevonden werdt.*

De elect Jan is getuige in de oorkonde, waarbij graaf Floris V van Holland verklaart, dat Nicolaas van Cats de lijftocht heeft afgekocht, die vrouw Afkyn weduwe van Hugo Botter op Schoonhoven bezat. („*Wy Florens*".)

HS. Oud afschr. arch. Schoonhoven.

Gedr. v. Berkum, Beschr. van Schoonhoven n°. 23. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 392.

1962. 1280 (*Mei 5*). *Acta in Dordrecht, feria I (sic) post Inventionem S. Crucis, in domo fratrum Minorum, anno Domini 1280.*

Reynerus de Orio, pauselijk collecteur, ontslaat den elect Jan van het banvonnis, hem opgelegd wegens het inhouden van tiendgelden. („*Constitutus in*".)

Digitized by Google

HS. Chron. van M. van der Houve.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 449. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 546.

Vgl. Wauters. VI 158.

N.B. Door v. Mieris gebracht op 1285, maar ten onrechte; zie Kerkhist. arch. III p. 355.

1963. 1280 (*Mei* 6). *Actum et datum apud Vredelant, anno Domini 1280, in die b. Johannis evangeliste ante Portam Latinam.*

Gudelendis abdis van Elten verkoopt aan graaf Floris V van Holland Naardingerland. („*Nos Gydelendis*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 4v—5. — Reg. EL 26 f. 5. — Reg. EL 41 n°. 15. — Rijssel 4me Cartul. de Hainaut pièce 29.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 404. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 394. — Bondam, Chb. IV 640 n°. 29. — Sloet, Ob. II n°. 1018. — Matthaeus, Anal. III 458. — K. Hist. en Outh. II 271 (vert). — Hist. episcop. I 198.

1964. 1280 (*Mei* 11). *Datum anno Domini 1280, Sabbato post Dominicam Misericordia Domini.*

Graaf Reynoud van Gelre erkent, dat Willem proost van St. Jan te Utrecht en diens opvolgers het recht van presentatie hebben in de kerk van Nieuw-Wageningen. („*Nos Reynaldus*".)

HS. 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 53. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 21.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1019. — v. Spaen, Oordeelk. Inl. IV (25). — Ernst, Histoire du Limbourg VI p. 301 n°. 242 (fragm.)

1965. 1280 (*Mei* 12). *Datum anno Domini 1280, in die beatorum Nerei, Achillei et Pancratii.*

Nicolaas van Subborgh neemt van het kapittel van St. Pieter te Utrecht in erfpacht de geheele tiende van Blocwere, die het kapittel krachtens zijn patronaatsrecht der kerk van Blocwere bezit, met de tiende, die tot de priesterlijke prebende aldaar behoort. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. M. — M. 1 p. 128—129. — M 5 (Maj. Off. II) f. 332. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 108.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 395.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 354.

1966. 1280 (*Mei* 13). *Datum anno Domini 1280, in die b. Servatii.*

Nicolaas van Subborgh erkent, van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht ontvangen te hebben 's kapittels recht op de tienden tusschen de twee dijken van Alblaes en Vinkelant. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 72. — M 5 (Maj. Off. II) f. 332v—333. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 194.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 396.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 355.

1967. 1280 (*Mei* 13). *Datum in die b. Servasii, anno Domini 1280.*

Godelendis, abdis van Elten, belooft de toestemming van haar convent tot de overdracht van Naardingerland aan graaf Floris V van Holland. („*Nos Godelendis*".)

HS. Oorspr. te Mons. — Rijssel Quatrième cartul. de Hainaut pièce 50. —

Digitized by Google

Rég. copies tirées d'un rég. f. 9—10. — EL 26 f. 5v. — Reg. EL 41 fol. 12v—13. — EL 32 f. 73.

Gedr. Bondam, Chb. IV 643 n°. 31. — v. Mieris, Chb. I 408.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 398. — St. Genois, Mon. anc. I 434, I 674.

N.B. Vgl. 1280 Mei 6.

1968. 1280 (*Mei* 13). *Datum apud Vredelant, anno Domini 1280, in die b. Servatii.*

Graaf Floris V van Holland erkent, tegen jaarlijksche lijfrente land te hebben gekregen van Gudelanda, abdis van Elten, met goedkeuring van den elect Jan. („*Nos Florentius*".)

HS. D 790 f. 2v—4v vidimus d.d. 1472 April 18. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 79.

Gedr. Bondam, Chb. IV 642 n°. 30. — v. Mieris, Chb. I 406. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 397 (fragm.) — Matthaeus, Anal. III 459. — K. Hist. en Outh. 272 (vert.) — Hist. episcop. I 199.

1969. 1280 (*Mei* 14). *Datum apud Vredelant, anno Domini 1280, feria III post diem b. Servatii.*

De abdis van Elten verklaart, dat bij de overdracht van Naardingerland is voorbehouden het recht, hetwelk Gijsbrecht van Amstel daarop zou kunnen doen gelden. („*Nos Godelendis*".)

HS. Oorspr. te Mons. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 5v. — Reg. EL 26 f. 5v. — Reg. EL 41 n°. 17. — Rijssel Quatr. cartul. de Hainaut pièce 28.

Gedr. Bondam, Chb. IV 644 n°. 32. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 399. — v. Mieris, Chb. I 408. — Matthaeus, Anal. III 462.

Vgl. St. Genois, Monum. anc. I 434, I 674.

1970. 1280 (*Mei.*) *Datum anno Domini 1280, mense Majo.*

Henricus, abt van St. Paulus te Utrecht, geeft aan de abdij van St. Marie te Middelburg de tiende bij Zwalinge in pacht. („*Noverint universi*".)

HS. Leenrg. St. Paulus I f. 45 (vidimus d.d. 1313 Juli 20). — Cartul. van Middelburg f. 1 en nogmaals f. 2 (vid. 1313 Juli 20) — Vidimus d.d. 1312 Juni 18 arch. Zeeland.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 207.

1971. 1280 (*Mei.*) *Datum anno Domini 1280, mense Majo.*

De elect Jan bekrachtigt het contract, waarbij graaf Floris V van Holland de kerk van Monster, en de abdij te Middelburg de kerk van Welle hebben ingeruild. („*Cum dilectus*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 400.

Vgl. Wauters. VI 9.

1972. 1280 (*Juni* 6). *Actum et datum anno Domini 1280, feria V in octava Ascensionis Domini.*

Hendrik, thesaurier van Oudmunster te Utrecht, persona der Vier Ambachten, en Rogier van Triese, kanunnik van Doornik, doen als scheidsrechters uitspraak tusschen de abdij van Flines en hare tegenpartijen over tienden in Bochoute en Pyete. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. Gent. — Afschr. cartul. I dl. 2 p. 183 ald.

Digitized by Google

Gedr. v. Lokeren, Chartes et docum. de l'abbaye de St. Pierre à Gand I 387 n°. 890. — Hautcoeur, Cartul. de l'abbaye de Flines I 241.

Vgl. Wauters. VI 10 en 27.

1973. 1280 (*Juni* 14). *Datum anno Domini 1280, feria VI infra octavas Pentecostes.*

Mr. Betho, stedehouder van den Domproost te Utrecht, stelt op diens verlangen Jacob Soudekin en Arnold, priesters, tot pastoors der St. Nicolaaskerk binnen Utrecht aan. („*Nos magister*".)

HS. Oorsp. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 269.

1974. 1280 (*Juni* 15). *Datum et actum apud Werslo, anno Domini 1280, die Viti martiris ét sociorum ejus.*

Het convent van Weerselo verkoopt aan den klerk Hendrik Thomasz. een huis in Heckenslo. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. archief Deventer.

Gedr. Bijdr. Overijssel VI 118.

1975. 1280 (*Juni* 16). *Datum anno Domini 1180, in octava Pentecostes.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Willem van Utermate en diens zoon in lijfpacht de goederen bij Odijk, die het van Goswinus Raven gekocht heeft en die later door Willem Scrodekin in pacht werden gehouden, zooals die, welke Gerardus Tukebredel en Hillebrand in pacht hielden. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — Vid. 1280 M. — M 1 p. 119. — M 5 (Maj. Off. I) f. 3. — S 829 f. 14 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 32v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 356.

1976. 1280 (*Juni* 22). *Datum anno Domini 1280, in vigilia Nativitatis b. Johannis Baptiste.*

De collectoren der pauselijke tienden voor het H. Land geven aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht quitantie voor de betaling van 6 jaren tienden. („*Noverint universi*".)

HS. Vid. 1323 arch. O. — Vid. 1368 Apr. 26 arch. M.

Gedr. Kron. Hist. Gen. XIII 193.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 357.

1977. 1280 (*Juli* 8). *Datum anno Domini mense Julii, feria II ante festum b. Margrete.*

Gerard van Weesmale verklaart, de goederen van Quakebeke en Berchem en alle goederen aan de zijde der Nete naar Diest heen c. a. van de kapittelen ten Dom en Oudmunster te Utrecht in erfpacht te houden. („*Notum esse*".)

HS. Oorspr. arch. D. — Oorspr. arch. O. — Vid. 1383, 1386 D. — Afschr. 14e eeuw arch. O 10/2 II f. 285. — Coll. Hoencoop 1887 I[VIII] f. 69. — D 636 f. 9v—11. — D 636 f. 30v—31v vidimus 1356 Augustus. — D 636 f. 78v—59v transsumpt 1383 Juli 10.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 358—359.

1978. 1280 (*Juli* 13). *Datum III Id. Julii, anno Domini 1280.*

Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht, maakt bekend, dat eene

Digitized by Google

aan zijne kerk behoorende tiende in de parochie Asperden, nadat Stephanus van Plees daarvan afstand heeft gedaan, in leen is gegeven aan Mr. Marsilius van Geldern en na diens dood aan diens zoon. („*Th., Dei gratia*".)

HS. Oorspr. Semin. v. Gaesdonck.

Gedr. Scholten, Das Cisterciensеrinnenkloster Grafenthal Urk. n° 37.

1979. *Z. j.* (1280? *Juli* 17). *Datum feria IV post Divisionem apostolorum.*

Arnold van IJsselstein schrijft aan de prelaten van Utrecht, dat de bisschop met hem oorlog voert en hij daarom het leen, dat hij van het bisdom hield, opzegt. („*Ex quo reverendus*".)

Gedr. Matthaeus, De jur. gl. 435. — v. Mieris, Chb. I 409.

Vgl. v. Spaen, Hist. v. Aemstel p. 123.

N.B. v. Spaen stelt het jaar: 1280; doch de elect Jan zou dan hier bisschop heeten. Waarschijnlijk is dus Arnoud II van IJsselstein († 1363) de schrijver van dezen brief, en deze gericht aan bisschop Jan van Arkel. De Geer v. Oudegein (Bijdr. p. 128 N) brengt het charter tot 1355.

1980. *Z. j.* (1280? *Juli* 18). *Ghegheven des Donresdaghes nae sente Margrietendach.*

Arnoud heer van IJsselstein draagt aan bisschop (*sic*) Jan weder het goed op, dat hij van dezen in leen had. („*Ic Arnoud*".)

HS. D. geschr. Invent. 3e afd. 2315.

Gedr. Matthaeus, De jure gl. 435. — v. Mieris, Chb. I 410.

Vgl. Muller, Catal. arch. bisch. n°. 423.

N.B. Zie de noot bij het vorige nummer.

1981. 1280 (*Juli* 21). *Datum in castris Montfort, anno Domini 1280, Dominica ante festum b. Marie Magdalene.*

De elect Jan verleent zijne toestemming tot verpachting der goederen te Beusichem van het kapittel van St. Jan te Utrecht aan zijn schenker Hubert van Beusichem en diens zoon. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 12v. — Arch. Kler. 65 f. 6v — Arch. Kler. 82 f. 6. — Vermeld S 833 (Coll. v. Buchell) f. 8v. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 35. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 153—154. — v. Engelen, Stadsbibl. 93 f. 32v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 360.

N.B. Vgl. 1280 Januari 2.

1982. 1280 (*Juli* 23). *Datum anno 1280, in crastino b. Marie Magdalene.*

Dirk van Wickenrode, proost van Oudmunster te Utrecht, vergunt aan het kapittel, om met het klooster Grafenthal een contract te sluiten over de goederen en tienden te Asperden. („*Auctoritate presentium*".)

HS. Cartularium v. Grafenthal I fol. 109.

Gedr. Scholten, Cisterciensеrinnenkloster Grafenthal Urk. n°. 38.

N.B. Vgl. 1280 Juli 13.

1983. 1280 (*Juli* 27). *Datum anno Domini 1280, Sabbato ante Petri ad Vincula.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht gelast den plebaan van St. Geertruida aldaar, naar Jutfaas te gaan en het kapittel van Oudmunster te Utrecht

Digitized by Google

openlijk in het bezit te stellen van de kerk te Jutfaas. („*Cum venerabiles*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. Cod. dipl. neerl. IV 2 p. 177.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 361.

1984. 1280 (*Juli* 28). *Datum V Kal. Augusti, anno Domini 1280.*
De abdis Jutta van Grafenthal maakt de voorwaarden bekend, waarop de abdij van het kapittel van Oudmunster te Utrecht goederen te Asperden in erfpacht heeft ontvangen. („*Nos soror Jutta*".)

HS. Cartul. v. Grafenthal I fol. 109, Semin. Gaesdonck.

Gedr. Scholten, Cistercienserinnenkloster Grafenthal Urk. n°. 41.

N.B. Vgl. 1280 Juli 13 en 23.

1985. 1280 (*Juli*). *Actum et datum in mense Julio, anno Domini 1280.*
Het kapittel van Oudmunster te Utrecht draagt den grooten en den kleinen tiend te Asperden en eenige goederen aldaar, nadat Willem, zoon van Mr. Marsilius van Gelder, daarvan afstand heeft gedaan, over aan het klooster Grafenthal, de tienden vrij van alle lasten en diensten, de goederen tegen een jaarlijkschen pacht. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. Semin. Gaesdonck.

Gedr. Scholten, Cistercienserinnenkloster Grafenthal Urk. n°. 39.

N.B. Vgl. 1280 Juli 28.

1986. 1280 (*Augustus* 1). *Actum et datum anno Domini 1280, in die b. Petri ad Vincula.*
Dirk, plebaan der St. Geertruidakerk te Utrecht, bericht den officiaal, dat hij het kapittel van Oudmunster in het bezit der kerk te Jutfaas heeft gesteld. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. Cod. dipl. neerl. IV 2 p. 177.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 362.

N.B. Vgl. 1280 Juli 27.

1987. 1280 (*Augustus* 11). *Actum et datum anno Domini 1280, die Dominica que fuit in crastino b. Laurentii martyris.*
Hertogin Irmegardis van Limburg beoorkondt eene overeenkomst, die het klooster Ter Hunnepe en Hendrik van Syderoves hebben getroffen over eene waterleiding. („*Nos Irmegardis*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Bondam, Chb. IV 646 n°. 34. — Sloet, Ob. II n°. 1022. — Dumbar, Deventer 1 461 (vert.) — v. Spaen, Oordeelk. Inl. II (78).

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 27.

N.B. Vgl. 1280 Februari.

1988. 1280 (*Augustus* 29). *Datum apud Dipenhem, anno Domini 1280, in festo Decollationis b. Johannis Baptiste.*
Graaf Otto van Dalen ruilt ministerialen met de abdis van Herford. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. Munster.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. IV n°. 1589.

Digitized by Google

1989. 1280 (*September* 14). *Datum anno Domini 1280, in Exaltatione s. Crucis.*

De gardiaan der Minderbroeders te Mechelen geeft vidimus van een brief van Jan, zoon van Hendrik van Alblas, waarbij deze eenige schikkingen maakt met heer Nicolaas van Subburg tot wegneming der tusschen hen gerezen geschillen over de tienden van Alblas. („*Noverit vestra*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 66. — M 5 (Maj. Off. II) f. 331 (tweemaal.)
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 405.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 364.

1990. 1280 (*September* 14). *Datum anno Domini 1280, in Exaltatione s. Crucis.*

De gardiaan der Minderbroeders te Mechelen geeft vidimus van een brief van Jan, zoon van Hendrik van Alblas, waarbij deze belooft, bij het kapittel van St. Marie te Utrecht de goedkeuring te verwerven der overdracht van het derde deel der tienden van Alblas, die hij aan Nicolaas van Subburg verkocht heeft. („*Noverit vestra*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 66. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 2v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 193v.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 406. — Vermeulen, Inv. n°. 363.

1991. 1280 (*September* 20). *Datum anno Domini 1280, in vigilia b. Matthei apostoli.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht beveelt den presbiter van Jutfaas, de belanghebbenden in het geschil over het patronaatsrecht van de kerk aldaar voor hem te dagvaarden. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 365.

1992. 1280 (*September* 26). *Datum Monasterii, feria V ante festum b. Mychaelis, anno Domini 1280.*

Everhard, bisschop van Munster, verleent 40 dagen aflaat aan hen, die boete gedaan en gebiecht hebbende aalmoezen zullen uitreiken voor den opbouw van de door brand verwoeste kerk van St. Jan te Utrecht. („*Inter cetera*".)

HS. Oorspr. J.
Gedr. Matthaeus, Fund. eccl. p. 121.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 366.

1993. 1280 (*September* 27). *Datum et actum anno Domini 1280, in die Cosme et Damiani.*

Gozewijn, proost van Deventer, doet uitspraak tusschen het convent Ter Hunnepe en Gerhard zoon van heer Wolter van den Vene over eenige goederen. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.
Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 28.

1994. 1280 (*October* 1). *Datum anno Domini 1280, in die b. Remigii.*

Johannes de Lupilia, kanunnik te Luik, geeft de collatie van een door

Digitized by Google

hem begiftigd altaar in de Domkerk te Utrecht, bij het graf van bisschop Hendrik, met toezicht op het beheer der daarbij geschonken inkomsten, aan den deken van het Domkapittel. („*Cum jam dudum*".)

HS. Oorspr. D. — D 754 f. 241.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 367.

1995. 1280. *Z. d. Datum Stenvordie, anno Domini 1280.*

Boudewijn van Steinfurt draagt aan het klooster Mariënborn op een huis Meynhardink in de parochie Putlon en ontvangt daarvoor terug het huis van Gerhard de Tige in de parochie Enschede. („*Quoniam ea*".)

HS. Afschr. Marienborner Copiar p. 11.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III n°. 1118.

Vgl. Reg. Overijss. II n°. 426.

1996. 1280. *Datum anno Domini 1280, feria III post b. . . . .*

Willem Spirinc erkent voor den officiaal van den Utrechtschen bisschop, 37 pond Hollandsche penningen ontvangen te hebben van Johannes de Fine (?). („*Constitutus in presentia*".)

HS. Oorspr. D (bijna onleesbaar).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 350.

1997. 1281 (*Januari 21*). *Datum anno Domini 1280, XII Kal. Februarii.*

Transactie van het kapittel van Doornik met de abdijen van St. Pieter te Gent en van O. L. Vrouw bij Flines en de priesters van Bochoute, na de uitspraak van scheidsrechters over de novale tienden in het kerspel van Bochoute en van Pyete. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. te Gent.

Gedr. v. Lokeren, Chartes et doc. de l'abb. de St. Pierre n°. 889.

N.B. Vgl. 1280 Juni 6.

1998. 1281 (*Januari 24*). *Dit ghesiede ten Doeme int capittelhues, in onses Heren jaren 1280, in den avond der feesten sente Pouels in den Winter.*

De elect Jan verpandt aan graaf Floris V Muiden, Weesp en andere ambachten voor 6000 pond. („*Wi Jan*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rijssel Quatrième cartul. de Hainaut n°. 278.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 401. — Kinschot, Beschr. v. Oudewater 267. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 414. — v. Aelst, Schets .... der stad Oudewater 13.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 680. — Compte rendu de la Comm. d'hist. 2e S. V 123.

1999. 1281 (*Januari 25*). *Datum anno Domini 1280, in Conversione b. Pauli.*

De elect Jan vergunt aan Nicolaas van Cats tolvrijheid voor die van Schoonhoven. („*Noverit universitas*".)

Gedr. v. Mieris, Chb. I 402. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 415. — v. Heussen, Hist. ep. 576. — Kerkel. Hist. en Outh. II 466. (vert.) — v. Leeuwen, Bat. ill. 907. — Nidek Lelong, Kabinet IV 168.

2000. 1281 (*Maart 2*). *Datum anno Domini 1281, in Dominica Invocavit me.*

Digitized by Google

De elect Jan geeft aan Gijsbert van Ruwiel een watergang van het goed Bralant achter het kasteel van Montfoort tot in den IJssel. (*„Johannes Dei"*.)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 73. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 72v—73.

Gedr. Cod. dipl. neerl. II 4 p. 86.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 368.

2001. 1281 (*Maart* 12). *Datum anno Domini 1281, in die b. Gregorii pape.*

Gerard van Veen, zijne vrouw Hilla en kinderen bekennen, van het klooster Ter Hunnepe behoorlijke uitkeering te hebben ontvangen voor de goederen in Baarle en Middelhem en daarop geen verder recht meer te hebben. (*„Omnibus presentia"*.)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1027.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 28.

2002. 1281 (*Maart* 18). *Datum anno Domini 1280, feria III post Dominicam qua cantatur Oculi mei.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht eenige tienden, waarvan Johannes Dankertsz. afstand gedaan had, aan Thomas Willemsz. (*„Universis presentes"*.)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 77 alg. r. arch.

Vgl. v. Heurck, Inv. des chartes non impr. I 321. — v. d. Bergh, Reg. 85.

2003. 1281 (*Maart* 21). *Datum anno Domini 1280, feria VI ante festum Annunciationis.*

Het Utrechtsche Domkapittel geeft aan Bernard, zoon van wijlen Bernard Vlecke, in erfpacht 's kapittels goederen in Tongeren in de parochie van Ape. (*„Noverit universitas"*.)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 352 (waar: 1280).

2004. 1281 (*April* 22). *Datum apud Urbem veterem, X Kal. Maji, pontificatus anno I.*

Paus Martinus IV gelast aan drie executeurs, dat zij de banvonnissen doen in acht nemen, welke Sigfried aartsbisschop van Keulen heeft uitgesproken tegen den elect van Utrecht en den graaf van Holland, wegens de voorgenomene overdracht van het wereldlijk gezag over het Sticht aan den graaf van Holland. (*„Quia nobis"*.)

HS. Vidimus van kapelaan Siffridus te Mons.

Gedr. Kerkhist. arch. Kist-Moll III 371. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 A.

Vgl. Bull. Traj. n°. 349. — Wauters. VI 34. — St. Genois, Mon. anc. I 434. — Potthast, Reg. n°. 21743.

2005. 1281 (*Juni* 5). *Datum apud Urbem veterem, Non. Junii, pontificatus nostri anno I.*

Paus Martinus IV benoemt den scholaster van St. Marie te Brugge, om uitspraak te doen ten opzichte der klachten van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, dat het door Jan van Sulen en anderen in het bezit van tienden en inkomsten verkort werd. (*„Conquesti sunt"*.)

Digitized by Google

HS. Oorspr. O.
Gedr. Cod. dipl. neerl. IV[II] 179. — Bull. Traj. n°. 250.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 370.

2006. 1281 (*Juni* 8). *Datum anno Domini 1281, in octava Pentecostes.*
Jacobus, deken van St. Jan en pauselijk collector der tienden in het bisdom Utrecht, erkent, van broeder Jacobus, proost van Koningsveld, ontvangen te hebben de tienden, welke dit klooster alsmede de daartoe behoorende kerken van Pijnakker en Schiedam schuldig zijn. („*Noverint universi*".)
HS. Oorspr. arch. Kler. 242 n°. 15.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 550. — de Fremery, Suppl. n°. 212.

2007. 1281 (*Juni* 13). *Datum Colonie, Idus Junii, anno Domini 1281.*
Syfrid, aartsbisschop van Keulen, geeft zijne toestemming tot de overdracht van het patronaatsrecht der onder het kerspel van Oldeboorn behoorende kapel van Lyedingaberde (Lunjebird?), te doen door de buren van Lyedingaberde aan het Duitsche huis te Nesse. („*Peticio dilectorum*".)
HS. Oorspr. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 525.

2008. 1281 (*Juni* 23). *Datum anno Domini 1281, in vigilia Nativitatis Johannis Baptiste.*
Amilius, Domdeken te Utrecht, geeft het altaar, dat Johannes de Lupilia bij het graf van bisschop Hendrik gefundeerd heeft, aan den clericus Willem Bordeys. („*Universis presentes*".)
HS. D 754 f. 241v.
N.B. Vgl. 1280 Oct. 1.

2009. 1281 (*Juli* 1). *Datum anno Domini 1281, in octava Johannis Baptiste.*
Henricus, abt van St. Paulus te Utrecht, draagt aan Berthold Dirksz. de tienden van Nieuwland in Cralinghen over, die Magtildis dochter van Wigerus van Cralinghen in erfpacht had. („*Noverit universitas*".)
HS. Inv. Vermeulen. 532 I f. 185v.

2010. 1281 (*Juli* 1). *Datum apud Urbem veterem, Kal. Julii, pontificatus nostri anno I.*
Paus Martinus IV benoemt den deken van St. Denis en den officiaal van Luik tot conservatoren van het vonnis, door den deken van Mechelen en Nicolaas Lathe uitgesproken in het geschil tusschen den elect van Utrecht en den abt van St. Pieter te Gent over eenige novale tienden. („*Sua nobis*".)
HS. Opgenomen in eene oorkonde v. Ger. v. Aloest, kan. v. St. Paul te Luik, d.d. 1282 Sept. 7, arch. Oostvlaanderen. — Afschr. 14e eeuw ald. Cartul. 7 n°. 32v.
Gedr. Bull. Traj. n°. 351.
Vgl. v. Lokeren n°. 900. — Potthast, Reg. n°. 21768.
N.B. Vgl. 1280 Januari 4.

Digitized by Google

2011. 1281 (*Juli 4*). *Datum anno Domini 1281, in Translatione b. Martini.*

Dirk van Altena, proost van Oudmunster te Utrecht, draagt aan Hubert van Beusecom in eigendom op den mansus te Kuilenburg, waarop zijn burg gebouwd is. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1031.

2012. 1281 (*Juli 4*). *Actum anno Domini 1281, in Translatione b. Martini.*

Hubert van Bosinchem ontvangt van Dirk van Altena als proost van Oudmunster te Utrecht in leen 1 ½ hoeve land en nog eene hoeve in Kuilenburg. („*Universis presentia*".)

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 3ᵛ („Uyt het leenreg der Oudemunsters proostie".) — Coll. Hoencoop 1887 I^IX f. 160, nogmaals f. 170ᵛ.

Gedr. Matthaeus, De nob. X p. 209. — Sloet, Ob. II n°. 1031. — Bondam, Chb. IV 658 n°. 38.

2013. 1281 (*Augustus 22*). *Datum anno Domini 1281, in octava Assumptionis b. Marie Virginis.*

De elect Jan geeft aan Nicolaas van Cats in erfleen al het goed van de Utrechtsche kerk binnen Schoonhoven. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Schoonhoven.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 430.

N.B. Vgl. 1281 Januari 25.

2014. 1281 (*Augustus 22*). *Actum et datum anno Domini 1281, in octavis Assumptionis b. Marie Virginis.*

De elect Jan geeft aan graaf Floris V van Holland de novale tienden in diens gansche grondgebied in leen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. te Mons. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 9ᵛ. — EL 26 f. 4ᵛ. — EL 41 n°. 13. — O 36* f. 5ᵛ—6 (van achteren af) (afschrift 1629 Sept. 7). — Afschr. in 't Secreet kantoor der Rekenkamer prov. arch. Zeeland.

Gedr. Matthaeus, Anal. V 583. — v. Mieris. I 417. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 431.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 434.

2015. 1281 (*September 4*). *Datum apud Urbem veterem, II Non. Septembris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Martinus IV gelast aan drie geestelijken, opnieuw onderzoek te doen in de zaak tusschen graaf Floris V van Holland en den aartsbisschop van Keulen, die eerstgenoemde in den ban heeft gedaan. („*Sua nobis*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420B. — Kerkhistorisch arch. Kist-Moll III 372.

Vgl. Bull. Traj. n°. 352. — Wauters. VI 46. — Potthast, Reg. n°. 21784.

N.B. Vgl. 1281 April 22.

2016. 1281 (*September 5*). *Datum anno Domini 1281, feria VI ante Nativitatem b. Marie.*

Willem van Harlem geeft quitantie aan den heer van Bronchurst en

Digitized by Google

Otto van Dale voor de betaling van 50 pond aan zijne halve broeders. („*Nobilitati vestre*".)

HS. Bissch. A. 35ᵃ f. 148.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 81.

2017. 1281 (*September* 21). *Datum anno Domini 1281, in die b. Mathei apostoli.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht erkent, geen aanspraak te hebben op de *Prentiende* in Hemerden, welke toebehoort aan het kapittel van St. Marie. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 93—94. — M 5 (Maj. Off. II) f. 1ᵏ ᵛ.

Gedr. Bondam, Chb. IV 660 n°. 41. — Sloet, Ob. II n°. 1036.

2018. 1281 (*October* 29). *Datum anno Domini 1281, feria IV post festum apostolorum Symonis et Jude.*

De elect Jan geeft aan Nicolaas van Cats 5 morgen land bij de gracht te Schoonhoven, benevens de rechtsspraak daarover. („*Merita vestra*".)

HS. Vid. 1284 arch. Schoonhoven.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 436.

N.B. Vgl. 1281 Aug. 22.

2019. 1281 (*October* 31). *Datum anno Domini 1281, in vigilia Omnium Sanctorum.*

Gerechtsbrief van Utrecht, waarbij Werner Frederik Lijsenzoon voor eene schuld van 45 ponden wordt ingeleid in de goederen van Jacobus Lutgardisz. te Utrecht. („*Nos scultetus et scabini*".)

HS. S 829 f. 23ᵛ (Coll. v. Buchell) (volgens orig.)

2020. 1281 (*November* 20). *Datum anno Domini 1281, feria V post octavas b. Martini hyemalis.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden van Zandik aan Wisso Symonsz. („*G. Dei*".)

HS. Rég. cop. tir. d'un rég. fol. 73 alg. r. arch.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 438.

2021. 1281 (*November* 21). *Datum apud Novimagium, anno Domini 1281, feria VI que fuit vigilia b. Cecilie virginis.*

Hubert van Beusicom verkoopt zijn kasteel te Kuilenburg aan graaf Reinoud van Gelre, en ontvangt het van dezen in leen. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1039. — Bondam, Chb. IV 661 n°. 42. — v. Mieris, Chb. I 420. — Heda. 213. — K. Hist. en Outh. II 327 (vert. waar: 1282).

2022. 1281 (*November* 29). *Datum apud Altinum, anno Domini 1281, in vigilia Andreae apostoli.*

Het convent van Elten bekrachtigt de overdracht van Naardingerland aan graaf Floris V van Holland. („*Nos custos*".)

HS. Oorspr. te Mons. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 6. — EL 26 f. 5. — EL 41 n°. 16.

Gedr. Matthaeus, Anal. III 462. — v. Mieris, Chb. I 420. — Bondam,

Digitized by Google

Chb. IV 662 nº. 43. — K. Hist. en Outh. II 273 (vert.) en dito 459. — Hist. episc. I 200 en 295.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 434.

N.B. Vgl. 1281 Mei 13 en 14.

2021. 1281 (*December* 8). *Actum et datum apud Aldensele, anno Domini 1281, feria II post octavas Andree apostoli.*

Het kapittel van Oldenzaal geeft akte van de uitspraak, welke eenige scheidsrechters gedaan hebben in het geding tusschen Egidius Ludolphsz. van Amelincburen en het hospitaal te Munster over twee huizen in het kerspel Amelincburen. („*Nos Arnoldus*".)

HS. Afschrift Copiar des Hospitals Munster p. 11.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III nº. 1147.

2022. 1281 (*December* 13). *Datum anno Domini 1281, ipso die S. Lucie virginis.*

Gelmarus van Kerkhof, poorter van Deventer, neemt van het Munstersche Domkapittel in erfpacht een mansus bij Stokhem in de parochie Markelo. („*Nos Ghelmarus*".)

HS. Afschr. Msc. I p. 436 Munster.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III nº. 1148.

Vgl. Reg. Ov. II nº. 427 en 432 (waar: 1284).

2023. 1282 (*Januari* 2). *Datum anno Domini 1282, crastino Circumcisionis Domini.*

Het klooster Werden verkoopt aan bisschop Everhard van Munster den hof te Weener en al zijne bezittingen in Drenthe en Friesland. („*Nos Otto*".)

HS. Oorspr. te Munster (2 ex.).

Gedr. Friedländer, I 34. — Wilmans, Wf. Ub. III nº. 1199. — Driessen, Mon. Gron. 442. — Ob. v. Gron. en Dr. I 158. — Niesert, Beiträge I 100.

2024. 1282 (*Januari* 18). *Datum apud Urbem veterem, XV Kal. Februarii, pontificatus domini Martini pape IV anno I.*

Siffridus van Anagni, pauselijk kapelaan en auditeur, geeft akte van de redenen, waarom de aartsbisschop van Keulen weigert, aan de dagvaarding voor zijne door den paus aangestelde rechters gevolg te geven. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 420 C. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 373.

Vgl. Wauters. VI 58.

2025. 1282 (*Januari* 28). *Datum apud Urbem veterem, V Kal. Februarii, pontificatus domini Martini IV anno I.*

Siffridus van Anagni, pauselijk kapelaan en auditeur, verklaart, dat de procureurs van graaf Floris V van Holland en van den Keulschen aartsbisschop zijn overeengekomen in de keuze van scheidsrechters. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 420 D. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 374.

N.B. Vgl. 1281 Sept. 4.

Digitized by Google

2026. 1282 (*Februari* 2). *Datum anno Domini 1282, in Purificatione b. Marie.*

De officiaal van den bisschop van Utrecht getuigt, dat Jacobus Gerbrant van het kapittel van St. Marie te Utrecht in pacht heeft gekregen een viertel land tusschen Marne en Gheijn. („*Constitutus in*".)

HS. M 4 f. 172v.

2027. 1282 (*Februari* 6). *Datum anno Domini 1282, in crastino b. Aghate virginis.*

Willem Rusche van Linschoten verkoopt, met toestemming zijner vrouw, aan het kapittel van St. Marie te Utrecht 26 morgen bouwland in de parochie van Werkhoven, door den vader zijner vrouw vroeger van Jan van Kuik in leen gehouden, en stelt borgen onder verband van leisting. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 83—84. — M. 5 (Min. Off.) I f. 101. — 2e Supp. 711 p. 111—113. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 8. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 114v—115. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 43—44.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 372.

2028. 1282 (*Februari* 9). *Datum anno Domini 1282, feria II post Purificationem b. Marie Virginis.*

H. bisschop van Terouanne en zijne mederechters maken bekend, dat zij het banvonnis tegen graaf Floris V van Holland ongeldig verklaard, den aartsbisschop van Keulen in de proceskosten veroordeeld en hem opnieuw gedagvaard hebben. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. alg. r. archief.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 S. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 393.

N.B. Vgl. 1282 Januari 28.

2029. 1282 (*Februari* 13). *Actum et datum anno Domini 1282, feria VI ante Valentini martiris.*

Jan heer van Kuik doet, ten behoeve van het kapittel van St. Marie te Utrecht, afstand van zijn recht als leenheer op 26 morgen land in de parochie van Werkhoven, door Willem Rusche van Linschoten aan het kapittel in eigendom overgegeven. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 83. — M 5 (Min. Off. I) f. 102. — S 829 f. 22 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 114.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 373.

2030. 1282 (*Februari* 13). *Datum anno Domini 1282, feria VI ante Valentini martiris.*

Jan heer van Kuik draagt aan Willem Rusche van Linschoten op, om aan de kerk van St. Marie te Utrecht gerechtelijk te transporteeren 26 morgen land bij Remela. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Invent. M. — M 1 p. 82. — M 5 (Min. Off. I) f. 102v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 19v.

N.B. Vgl. 1282 Februari 6 en 13.

2031. 1282 (*Februari* 15). *Datum anno Domini 1282, Dominica Invocavit.*

De prelaten en kapittelen van Utrecht geven aan de dekens van

Digitized by Google

Emmerik en Zutphen last, om de Reguliere kanunniken van Bethlehem nogmaals te vermanen, dat zij de afgelegde kleeding hunner orde weder aannemen. („*Quod olim*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1043.

N.B. Vgl. 1280 Maart 23.

2032. 1282 (*Maart* 7). *Datum apud Urbem veterem, Non. Martii, pontificatus nostri anno I.*

Paus Martinus IV bevestigt het kapittel van Oudmunster te Utrecht in het patronaatsrecht van de kerk van Jutphaas. („*Cum a nobis*".)

HS. Oorspr. arch. Rijnhuizen. — O 449 II f. 39v. — Coll. Hoencoop 1887 I^VI f. 37. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 413—414.

Gedr. Bull. Traj. n°. 345. — Cod. dipl. neerl. IV^II 178.

N.B. Vgl. 1280 Sept. 20.

2033. 1282 (*Maart* 10). *Datum anno Domini 1281, feria III post Letare.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht geeft aan Boudewijn Dancardsz. van Stavenisse in erfpacht drie gemeten land in Stavenisse, die hij uit zijns vaders nalatenschap verkregen, en zeven gemeten tienden aldaar, die hij van Gerrit van Maelstede gekocht had. („*Nos decanus*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 418 en nogmaals n°. 445.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 369 (waar: 1281).

2034. 1282 (*Maart* 22). *Datum apud S. Walburgem in Groninge, anno Domini 1282, XI Kal. Aprilis.*

E. deken van Drenthe en Egbert prefect van Groningen verklaren, dat de kapel te Wolfsbargen losgemaakt wordt van de kerk van Noordlaren. („*Exigente inevitabili*".)

HS. Vidimus 1332 arch. Groningen.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I n°. 256. — Driessen, Mon. Gron. 560.

2035. 1282 (*Maart* 24). *Datum anno Domini 1282, in vigilia Annunciacionis b. Marie Virginis.*

H. abt van St. Paulus te Utrecht bepaalt een en ander omtrent het gerecht en de tiende van Emminclaer, die Wolterus van Amersfoort als leengoed der voornoemde abdij heeft gekocht van Gheraerdus Knoep. („*Nos H*".)

HS. Inv. Conventen 532 I f. 126v en 532^III f. XV r. arch. Utrecht. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 51 (fragm.) (waar: Johannes Dei gratia abbas in St. Paulo Tr.) — Coll. Hoencoop 1887 I^IX f. 158v (vert.) (evenzoo) — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VI p. 271—272.

Gedr. v. Bemmel, Beschr. v. Amersf. I 232 (vert.) — Matthaeus, De jure gl. p. 113 (fragm.) — Sloet, Ob. II n°. 1041 (fragm.)

2036. 1282 (*Maart* 25). *Datum apud Depenhem, anno Domini 1282, ipso die Annunciationis b. Marie Virginis.*

Graaf Otto van Dale verkrijgt bij ruiling van het stift Munster den hof Werning en het huis Smithing. („*Nos Otto*".)

Digitized by Google

HS. Afschr. arch. Munster.
Gedr. Wilmans Wf. Ub. 1158. — Racer, Gedenkst. VII 81.
Vgl. Reg. Ov. II n°. 428.

2037. 1282 (*Maart* 25). *Datum anno Domini 1282, ipso die Annunciationis b. Marie Virginis.*

Bisschop Everhard van Munster ruilt met Otto graaf van Dalen de hoeve Werninc tegen de hoeve Honhofh met toebehooren. („*Nos Everhardus*".)

HS. Oorspr. Utr. landsk. 4. — Bissch. arch. 35ᵃ f. 145.
Gedr. Racer, Ged. VII 82.
Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 96.

2038. 1282 (*April* 5). *Datum anno Domini 1282, in octava Pasche.*

Hertog Jan I van Brabant en Lotharingen verklaart, dat zijn dapifer eene minnelijke schikking tusschen Brabant en de stad Utrecht heeft gemaakt over de bestaande geschillen. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. st. Utr. Inv. n°. 508.
Gedr. Stallaert, Gesch. van Jan den eersten van Braband I 310.
Vgl. Wauters. VI 63. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 49.

2039. 1282 (*April* 13). *Datum anno Domini 1282, feria II post Dominicam qua cantatur Misericordia Domini.*

Dirk van Sassenheim maakt zijn testament, o. a. ten bate van verschillende kloosters te Utrecht, nl. van de Predikheeren, de Minderbroeders, Sint Servaas, Sint Cathrijne, de Witte Vrouwen, de Beggijnen en Mariëndaal. („*Ego Theodericus*".)

HS. Oorspr. Semin. Warmond.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 449.

2040. 1282 (*April* 15). *Datum anno Domini 1282, die Mercurii post Misericordiam Domini.*

Bisschop Hendrik van Terouanne en zijne mederechters dragen aan de parochiepriesters in Leiden en in Valkenburg, alsmede aan den Utrechtschen klerk Gerrit van Breda op, om den aartsbisschop van Keulen persoonlijk te gaan dagvaarden, dat hij tegen 12 Juni a. s. voor hunne rechtbank te Terouanne moet verschijnen. („*Noveritis nos*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 E. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 375.
N.B. Vgl. 1282 Febr. 9.

2041. 1282 (*April* 16). *Ghescreven ende beseghelt in den jaer ons Heren 1282, des Donredaghes voer sinte Georgiusdach.*

Klaas van Taets doet als scheidsman uitspraak in het geschil van Hendrik de Rover en bisschop Jan, over den eigendom van den waard voor Montfoort, het dagelijksch gerecht *enz.* van Heeswijk, Willeskop, Blokland, Rateles en Achthoven. („*Ic Claes*".)

HS. Oorspr. arch. heeren v. Montfoort te Utrecht. — Vidimus d.d. 3 Nov 1347 r. arch. Utrecht.
Vgl. Inventaris Montfoort 288. — Vermeulen, Inv. n°. 374 (waar: Maart 5).

Digitized by Google

2042. 1282 (*Mei* 1). *Datum anno Domini 1282, prima die Maji, in die Walburgis.*

Rudolf Cocus van Werdenberghe erkent, van het kapittel van St. Jan te Utrecht voor 16 jaren in pacht te hebben gekregen de groote en kleine tienden van Hyre *enz.* („*Ego Rodolphus*".)

HS. S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 39. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 89—91.

2043. 1282 (*Mei* 2). *Datum et actum anno Domini 1282, in crastino Philippi et Jacobi apostolorum.*

Jacobus, parochiepriester van St. Nicolaas te Utrecht, en de klerk Gerrit van Breda geven aan hunne lastgevers kennis, dat zij den aartsbisschop van Keulen behoorlijk hebben gedagvaard. („*Noveritis quod*".)

HS. Transfix bij oork. 1282 April 15.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 EII. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 376.
Vgl. Wauters. VI 66.
N.B. Vgl. 1282 April 15.

2044. 1282 (*Mei* 6). *Datum anno Domini 1282, feria IV post Inventionem S. Crucis.*

De dekens van Emmerik en Zutfen geven aan de prelaten van Utrecht kennis, dat zij den last betreffende de Reguliere kanunniken van Bethlehem en de broeders van het Duitsche huis aldaar hebben uitgevoerd. („*Noveritis quod*".)

HS. Transfix bij oorkonde 1282 Febr. 15.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 625.
Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1043.

2045. 1282 (*Mei* 15). *Dat was in 't jar ons Heren, alsmen scrivet 1282, dees Vridages vor Pincxteren.*

Geeraart ridder van der Wateringhe maakt zijn testament, o. a. ten voordeele van eenige conventen en religieuze stichtingen te Utrecht, nl. van de Minderbroeders, St. Cathrijne, St. Servaas, het Duitsche huis en het Beggijnhof. („*Ick Gerard*".)

HS. Oorspr. arch. van Reynegom de Buset te Herenthout.
Gedr. Bijdragen v. d. gesch. v. h. bisdom v. Haarlem XXIX 123.

2046. 1282 (*Mei* 18). *Datum in Bethlehem, feria II post diem Penthecostes.* (*Z. j.*)

De proost van Bethlehem verzoekt den hoogmeester der Duitsche orde, om brieven aan scheidslieden te verleenen, ter vereffening der geschillen met de Utrechtsche kerk over de vereeniging van zijn convent met de Duitsche orde. („*Cum nos*".)

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 626.
Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1048.
N.B. Vgl. 1282 Mei 6.

2047. 1282 (*Mei* 24). *Datum anno Domini 1282, in octava Pentecostes.*

De elect Jan geeft aan den proost en het convent van St. Mariënberg

Digitized by Google

verlof, om eene kerk te bouwen in het moeras genaamd Ruenvhene. („*Johannes Dei*".)

HS. **Afschr. Ligger v. h. Zwartewaterklooster f. 5.**

Vgl. **Reg. Overijss. 1e ged. blz. 29.**

2048. 1282 (*Juni* 6). *Datum anno Domini 1282, Sabbato ante festum b. Barnabe.*

Sifridus aartsbisschop van Keulen geeft aan den bisschop van Terouanne en diens mederechters rekenschap van zijn gedragslijn ten opzichte der kerk van Utrecht. („*Premissa protestatione*".)

HS. **Oorspr. alg. r. arch.**

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 G. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 377.**

N.B. Vgl. 1282 Mei 2.

2049. 1282 (*Juni* 6). *Actum anno Domini 1282, in crastino Bonifacii.*

Dirk, vroeger rector scholarium te Utrecht, Dirk Halfpape, de geestelijken van Gasperwerde en Everdingen en Hubert van Everdingen stichten eene vicarie in de kerk van Everdingen. („*Noverint singuli*".)

HS. **Oorspr. O. — O 449 II f. 222v—223. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 4v—5. — Coll. Hoencoop 1887 I^VI f. 30v—31v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 113—116. — Ibidem XI p. 7—9.**

Gedr. **Hist. episcop. I 236. — K. Hist. en Outh. II 236 (vert.)**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 376.**

2050. 1282 (*Juni* 6). *Actum anno Domini 1282, VIII Idus Junii.*

Broeder Hartman van Heldrungen, hoogmeester der Duitsche orde, verleent volmacht aan broeder Mathias, meester van Duitschland, en aan broeder Egbert, landkommandeur der Nederlanden, tot vereffening zijner geschillen met den elect en het Domkapittel te Utrecht over het bezit van het convent van Bethlehem. („*Notum esse*".)

HS. **Oorspr. DO.**

Gedr. **De Geer, Archieven II n°. 627.**

Vgl. **Sloet, Ob. II n°. 1051.**

N.B. Vgl. 1282 Mei 18.

2051. 1282 (*Juni* 13). *Datum anno Domini 1282, Sabbato post festum b. Barnabe apostoli.*

De pauselijke rechters dragen aan Dirk Ere, kanunnik van St. Marie te Utrecht, den klerk Gerrit van Breda en anderen op, den aartsbisschop van Keulen opnieuw te dagvaarden tegen 28 Juli a. s. („*Cum vir nobilis*".)

HS. **Oorspr. alg. r. arch.**

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 J. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 384.**

N.B. Vgl. 1282 Juni 6.

2052. 1282 (*Juni* 13). *De anno 1282, in crastino S. Odulphi.*

Acrinus, priester van Jutfaas, geeft zijne zaak over aan de genade van het kapittel (van Oudmunster).

HS. **Excerpt S 834 (Coll. v. Buchell) f. 76v (volgens orig.)**

N.B. Vgl. 1280 Sept. 20.

Digitized by Google

2053. 1282 (*Juni* 15). *Datum Wormetiae, XVII Kal. Julii, ind. X, regni nostri anno IX.*

Koning Rudolf draagt aan den officiaal van den Domproost van Utrecht op, aan de vassallen en burgers van keizerlijk Vlaanderen te gelasten, dat zij Jan van Avesnes als heer moeten erkennen. („*Cum feria*".)

HS. Oorspr. Rijssel. — Premier cartul. de Hainaut pièce 37.

Gedr. Winkelmann, Acta imperii ined. II 112

Vgl. Wauters. VII 1092. — Martene et Durand, Thes. anecd. I 1183 (waar een soortgelijke brief aan den bisschop van Kamerijk). — St. Genois, Monum. anc. I 700.

2054. 1282 (*Juni.*) *Datum et actum anno Domini 1282, mense Junio.*

Bartholomeus van Eck, richter der Betuwe, verklaart, dat Willem van Rijswijk met zijne vrouw en zijne zonen aan het kapittel ten Dom te Utrecht, ten behoeve van het altaar bij het graf van wijlen bisschop Hendrik, drie hoeven land genaamd Bredemate hebben geschonken. („*Ne ea que*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 36 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 28—29 (met afb. zegels). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 55—56. — D 754 f. 240.

Gedr. Bondam, Chb. IV 673 n°. 48. — Sloet, Ob. II n°. 1050.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 375.

2055. 1282 (*Juli* 3). *Datum anno Domini 1282, feria VI post festum Petri et Pauli apostolorum.*

Jacobus, deken van St. Jan te Utrecht, verklaart, volgens hem gedane lastgeving graaf Floris V van Holland als van den ban ontslagen te hebben bekend gemaakt. („*Noverit discretio*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 K. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 386.

Vgl. Wauters. VI 76.

N.B. Vgl. 1282 Juni 13.

2056. 1282 (*Juli* 4). *Datum anno Domini 1282, Sabbato post apostolorum Petri et Pauli, continuata a feria V antedicta (scil. post octavas b. Johannis Baptiste).*

De deken van St. Denis en St. Jan te Reims en de officiaal van Luik, belast met uitvoering der bul van paus Martinus IV voor de abdij van St. Pieter te Gent tegen den elect Jan van Utrecht, dagvaarden ten tweeden male voornoemden elect. („*Noveritis nos recepisse*".)

HS. Cart. n°. 7 p. 46^r—47^v arch. Oostvlaanderen.

Vgl. v. Lokeren, Chartes et doc. de l'abb. de St. Pierre I 430 n°. 910.

N.B. Vgl. 1281 Juli 1.

2057. 1282 (*Juli* 17). *Datum anno Domini 1282, feria VI post Divisionem apostolorum.*

Het Utrechtsche Domkapittel keurt goed de vrijwillige overdracht van het convent van Bethlehem aan de Duitsche orde, behoudens eene pensie van 10 marken sterling, door de kerk van Bethlehem aan het kapittel tot vergoeding van vroeger genotene rechten jaarlijks te voldoen. („*Universis presentes*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. D. — 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 85—86 — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) XIII n°. 1253 p. 137—138.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 628.

Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1059.

N.B. Vgl. 1282 Juni 6.

2058. 1282 (*Juli* 17). *Datum et actum anno Domini 1282, die Veneris ante festum b. Marie Magdalene.*

Jacob Sodenbalc (Soudenbalch) meldt aan den officiaal van Luik, dat hij de lastgeving van 3 Juli 1282 heeft uitgevoerd. („*Noverint quod ego*".)

HS. Cartul. n°. 7 p. 47ᵛ arch. Oostvlaanderen.

Vgl. v. Lokeren, Chartes et doc. de l'abb. de St. Pierre p. 431 n°. 912.

2059. 1282 (*Juli* 18). *Datum anno incarnationis Domini 1282, Sabbato ante festum b. Marie Magdalene.*

De elect Jan geeft, ten gevolge eener overeenkomst en met toestemming van de Utrechtsche kapittelen, van eenige edelen en van schepenen der stad Utrecht, aan Hendrik Rover de gerechten *enz.* van Heeswijk, Willeskop, Blokland, Rateles en Achthoven, om die geheel of ten deele als ministeriale goederen der Utrechtsche kerk te bezitten. („*Quoniam ut ait*".)

HS. Vid. Utr. landskist r. arch. Utr. — Vid. arch. heeren v. Montfoort, r. arch. Utr. — 2e Supp. 749 f. 52 (hollandsch). — 2e Supp. 707 f. 8—9 (vid. d.d. 1649 Sept. 12). — 2e Supp. 711 p. 9—11 (vid. d.d. 1663 Juni 20).

Gedr. Matthaeus, De nobil. 1065.

Vgl. Inventaris Montfoort 287. — Vermeulen, Inv. n°. 377 en n°. 476 (waar: 1292 Juli 19).

N.B. Vgl. 1282 April 16.

2060. 1282 (*Juli* 19). *Datum anno Domini 1282, die Dominica post Margarete, apud Trajectum.*

De elect Jan geeft aan de dekens van Emmerik en Deventer last, om het banvonnis, door hem tegen de kanunniken van Bethlehem, die weigeren tot hunne orde terug te keeren, uitgevaardigd, te vernieuwen en te verzwaren. („*Accedentes ad*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 629.

Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1060.

N.B. Vgl. 1282 Juli 17.

2061. 1282 (*Juli* 21). *Datum anno Domini 1282, in vigilia Marie Magdalene.*

G., deken van Zuidholland, Gerrit van Breda en andere geestelijken geven aan de pauselijke rechters kennis, dat zij, volgens de hun gedane opdracht, den aartsbisschop van Keulen als gesuspendeerd hebben bekend gemaakt. („*Noverit vestra*".)

HS. Transfix bij oorkonde 1282 Juni 13.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 J^II^. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 386.

NB. Vgl. 1282 Juli 4.

2062. 1282 (*Juli* 25). *Datum anno Domini 1282, in festo b. Jacobi apostoli.*

Digitized by Google

Gijsbert deken en het kapittel van St. Pieter te Utrecht geven aan het klooster Mariënkamer te Noorddijk in pacht 6 gemeten tienden te Campen. („*Nos Ghisbertus*".)

HS. Reg. EL 13 fol. 146 alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un régistre fol. 67v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 459.

2063. 1282 (*Juli* 28). *Datum anno Domini 1282, in die Pantaleonis martiris.*

Jan Persyn verklaart, aan graaf Floris V van Holland afgestaan te hebben de helft van Waterland en Zeevang benevens de rechten, die hij krachtens de schenking van den elect Jan bezat in Amsterdam. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 460.

2064. 1282 (*Juli* 29). *Datum anno Domini 1282, feria V post Jacobi et Christophori.*

Willem van Montfoort, kanunnik ten Dom en officiaal van den aartsdiaken van Utrecht, bericht aan koning Rudolf, dat hij aan de vassallen van Biervliet *enz.* gelast heeft, den graaf van Henegouwen als hun heer te erkennen. („*Litteras celsitudinis*".)

Gedr. Martene et Durand, Thes. anecd. I col. 1186. — Kluit, Hist. crit. II 864 (fragm.).

Vgl. Wauters. VI 78. — St. Genois, Mon. anc. I 701 (volgens premier cartul. de Hainaut pièce 38 Rijssel).

N.B. Vgl. 1282 Juni 15.

2065. 1282 (*Juli* 31). *Datum anno Domini 1282, in vigilia sancti Petri ad Vincula.*

De deken van St. Denis te Luik en de officiaal van Luik dragen hunne volmacht in zake van het proces tegen den elect van Utrecht over aan Gerard van Aloest, kanunnik van St. Paul te Luik. („*Cum nos diversis*".)

HS. Cart. n°. 3 p. 29v arch. Oostvlaanderen. — Vid. 1282 Sept. 7 ald.

Vgl. v. Lokeren, Chartes et doc. de l'abb. de St. Pierre I 431 n°. 911.

N.B. Vgl. 1282 Juli 4.

2066. 1282 (*Augustus* 25). *Datum apud Trajectum, anno Domini 1282, in crastino Bartholomei apostoli.*

De elect Jan gelast aan de ingelanden en opzichters van den dijk langs den IJssel en in het Gein te Helle, om het kapittel van St. Marie te Utrecht in den vrijdom van dijkherstelling te handhaven. („*Cum jam dudum*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 92. — M 4 f. 88. — M 5 (thesaurie *etc.*) f. 295. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 2v—3. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 236v.

Gedr. Cod. dip. H. G. 2e S IV 2 p. 25.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 378.

2067. 1282 (*September* 7). *Datum et actum anno Domini 1282, in vigilia Nativitatis b. Marie Virginis.*

Gerard van Aloest, kanunnik van St. Paul te Luik, geeft aan zijn

Digitized by Google

lastgever den deken van St. Denis verslag van de wijze, waarop hij is opgetreden tegen den elect van Utrecht. („*Noveritis nos*".)

HS. Oorspr. arch. Oostvlaanderen.

Vgl. v. Lokeren, Chartes et doc. de l'abb. de St. Pierre I 431 n°. 914.

N.B. Vgl. 1282 Juli 31.

2068. 1282 (*September* 22). *Datum anno Domini 1282, in crastino b. Mathei apostoli et evangeliste.*

De officiaal van Utrecht verklaart het notoir, dat de aartsbisschop van Keulen tegen graaf Floris V van Holland, een onderhoorige van den Utrechtschen bisschop, wederrechtelijk het banvonnis heeft uitgesproken. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 L. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 388.

Vgl. Wauters. VI 83.

N.B. Vgl. 1282 Juli 21.

2069. 1282 (*October* 21). *Datum anno Domini 1282, in die Undecim milium virginum.*

Graaf Dirk van Kleef verleent aan de burgers van Utrecht vrijgeleide in zijn gebied tot wederopzeggens toe. („*Nos Theodericus*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 62. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 49v.

Gedr. Cod. dipl. neerl. I[1] 14.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 50.

2070—2072. 1282 (*October* 26). *Datum anno Domini 1282, feria II ante festum Symonis et Jude.*

1°. Jacobus, deken van St. Jan te Utrecht, geeft eene eensluidende verklaring als de Utrechtsche officiaal d.d. 1282 September 22. („*Noveritis quod*".)

2°. Evenzoo G., proost van St. Marie te Utrecht.

3°. Evenzoo H., abt van St. Paulus te Utrecht.

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 420 N-P. — Kerkhist. arch. Kist-Moll III 388.

2073. 1282 (*October* 31). *In den jaere ons Heren als men scrivet 1282, in Alreheilighe avond.*

Graaf Floris V van Holland geeft aan Nicolaas van Cats de inkomsten van Naardingerland, Muiden, Diemen, Bendelmerbroek, Weesp en van het land van Woerden, en verklaart, hem bovendien schuldig te zijn 5000 pond Hollandsch. („*Wi Florens grave van Hollant*".)

HS. Vidimus 1284 arch. Schoonhoven.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 467.

N.B. Vgl. 1281 Januari 24.

2074. 1282 (*November* 13). *Datum apud Montemflasconem, Id. Novembris, anno II.*

Paus Martinus IV vergunt aan Bouchardus elect van Metz, die vóór zijne promotie de proosdij van Utrecht en meerdere beneficie's (o. a. een kanonikaat van St. Marie te Utrecht) bezat, dat hij zijne Luiksche proosdij en prebende mag behouden. („*Vacante dudum*".)

Digitized by Google

HS. Reg. Vat. Tom. 41 fol. 68 cap. 77.
Vgl. Bull. Traj. n°. 356.

2075. 1282 (*December* 2). *Datum anno Domini 1282, feria IV post Andree.*
De prior van St. Nicolaas te Deventer stelt den dag na Petri ad Cathedram vast tot het openen der procedure tusschen het convent Ter Hunnepe en Jan de Rosse met zijne vrouw over Homhove, waarover reeds vroeger was geprocedeerd voor wijlen bisschop H(endrik) van Utrecht. („*Coram vobis*".)
HS. Oorspr. arch. Overijssel.
Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 29.

2076. 1282 (*December* 19). *Datum anno Domini 1282, in vigilia Thome apostoli.*
Dirk, priester van Oudewater, verkoopt tot herstel van een beschadigden dijk, met toestemming van Dirk van Altena, aartsdiaken, van den officiaal, de burgers en de parochianen van Oudewater, aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht 5 hofsteden in en 1 viertel land bij Oudewater. („*Universis presens*".)
HS. Oorspr. O (2 ex.). — O 449 II f. 135.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 469.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 379.

2077. 1282 (*December* 30). *Datum anno Domini 1882, in vigilia b. Silvestri.*
De elect Jan bevestigt het testament van bisschop Hendrik, zijnen voorganger, waarbij deze aan de prelaten der Utrechtsche kerk goederen te Milant, Custwich en de bisschopsweide (behalve de daaruitgaande oude pacht) en eenige renten vermaakt had om zijne gedachtenis te vieren, benevens de latere overeenkomst, waarbij bepaald was, dat de opbrengst dier goederen gelijkelijk tusschen bisschop en kapittelen zou verdeeld worden. („*Cum felicis*".)
HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 713. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 1 f. 76. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 479—480.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 380. — Muller, Reg. van St. P. n°. 82.
N.B. Vgl. 1278 Aug. 14.

2078. 1282. *Z. j.*
Een (ongenoemde) pastoor, die het kruis aangenomen had om naar het H. land te gaan en van den Utrechtschen elect verlof had gekregen om zich gedurende drie jaren te doen vervangen, belast een (ongenoemden) klerk met zijn kerkambt, hem jaarlijks 16 Leuvensche ponden toekennende. („*Noveritis quod*".)
Gedr. Kervyn de Lettenhove, Codex Dunensis 55 n°. 93.
Vgl. Wauters. VI 92.
N.B. Het jaar 1082 wordt in het stuk vermeld als termijn, waarvoor het verlof door den elect verleend was; het noemen van den elect wijst op het jaar 1282.

2079. 1283 (*Januari* 12). *Actum et datum anno Domini 1283, feria III post Epyphanie Domini.*

Digitized by Google

Scheidsrechters doen uitspraak over de kerk van Jutfaas, ten nadeele van Zwederus van Abcoude. („*Universis presens*".)

HS. O 449 II f. 51. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 39—40. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 415—417.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV^{II} 180.

N.B. Vgl. 1282 Juni 13.

2080. 1283 (*Januari* 25). *Datum et actum anno Domini 1283, Dominica post Agnetis.*

Schepenen en raadsleden van Deventer maken verordeningen omtrent het H. Geestgasthuis aldaar. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. H. Geestgasthuis te Deventer. — Afschr. 15e eeuw Deventersch arch. n°. 1607 f. 157v.

Gedr. Dumbar, K. en W. Dev. I 472. — J. v. Doorninck, Catalogus der arch. v. h. Groote en Voorstergasthuis (Zwolle 1878) blz. 779.

2081. 1283 (*Februari* 4). *Datum anno Domini 1282, in vigilia b. Agathade virginis.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht verklaart, van de abdij van St. Paulus aldaar gekocht te hebben een stuk grond tusschen den muur der abdij en hofsteden van het kapittel. (Vidimus van de proosten van St. Pieter en St. Marie en den deken van St Jan z. d.). („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 9v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 371 (waar: 1282).

2082. 1283 (*Februari* 10). *Acta sunt hec in capitulo nostre cathedralis ecclesie, in festo Scholastice virginis, anno Domini 1282.*

De prelaten der Utrechtsche kerk verklaren, dat eenige Lombarden erin hebben toegestemd, dat hunne in beslag genomen goederen, volgens het besluit van het Lyonsche concilie, zullen gebruikt worden tot restitutie van gelden, die zij den Hollanders door woeker hadden afgezet. („*Comparentes in*".)

HS. Oorspr. r. arch. Rijssel. — Quatrième cartul. de Hainaut pièce 256 (Rijssel).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 443. — v. Mieris, Chb. I 422.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 706. — Compte rendu de la comm. d'hist. 2e S. V 124.

2083. 1283 (*Februari* 15). *Datum et actum anno Domini 1283, XV die Kal. Marcii.*

Gijsbert Uten Goye neemt van het Utrechtsche Domkapittel voor 15 jaar in pacht 's kapittels gedeelte van de tienden in Oderixoye en Wielrevelt en stelt borgen onder verband van leisting. („*Ego Giselbertus*".)

HS. Oorspr. D. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 51—53 (met afb. zegels.)

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 381.

2084. 1283 (*Maart* 7). *Datum anno Domini 1282, Dominica Invocavit.*

De prelaten en kapittelen van Utrecht geven aan de dekens van Emmerik en Zutphen last, om den proost en de kanunniken van Bethlehem nogmaals ernstig te vermanen, het door hen afgeworpene kleed hunner orde weder aan te nemen. („*Quod olim*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. arch. v. Gelderland.
Gedr. De Geer, Archieven I n°. 625.
Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1043.
N.B. Vgl. 1282 Juli 19.

2085. 1283 (*April* 17). *Datum anno Domini 1283, in vigilia Pasche.*
Egbert graaf en Hadewigis gravin van Bentheim dragen aan hun oom Egbert van Bentheim over den eigendom der voogdij van Espelo. („*Dignum*".)
HS. S 829 f. 28 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.) — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 331.

2086. 1283 (*April* 17). *Datum anno Domini 1283, in vigilia Pasche.*
Egbert, broeder van wijlen Otto graaf van Bentheim, draagt de voogdij over de hoeve Espelo, welke aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht toebehoort, in leen op aan Rudolph en Everhard van Bevervorde en Berner Vantenholte, die hem door den proost van St. Pieter gepresenteerd waren. („*Quum ut ait*".)
HS. S 829 f. 29 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 p. 505—508.

2087. 1283 (*April* 29). *Ghegeven int jaer ons Heeren 1283, des Donredaeges nae Quasimodo.*
Aernt van Liesfelt en Gijsbert van Langeraec kennen eenige voorrechten en voordeelen toe aan die van Nieuwpoort tusschen Ammers en Lek. („*Condt ende heerlyck*".)
HS. Afschr. v. 1603 arch. Nieuwpoort, excerpt. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 14v.
Gedr. Versl. en meded. Rechtsbr. IV p. 20. — de Fremery, Suppl. n°. 220 c. 17.
(N.B. Art. 17 luidt: „Item onse burghers sallen varen als die van Utrecht doen voor die tollen doir tgeheel Sticht").

2088. 1283 (*Mei* 14). *Datum anno Domini 1283, in crastino b. Servatii.*
Egbert, broeder van wijlen den graaf van Bentheim, geeft quitantie voor 100 marken, hem door Hendrik van Boeckholte, kanunnik van St. Pieter te Utrecht, en Rudolph van Bevervorde, kanunnik in Oldenzaal, uitbetaald. („*Egbertus frater.*")
HS. S 829 f. 28v (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

2089. 1283 (*Mei* 17). *Datum Daventrie, anno Domini 1283, feria II post festum b. Servacii.*
De elect Jan en de proost Gozewijn van Oldenzaal beslechten een geschil tusschen den abt van Ruinen en het kapittel van Deventer over tienden bij Avereest en Staphorst. („*Nos Johannes*".)
HS. Cart. v. Dikninge f. 51.
Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 159.
Vgl. Reg. Ov. II n°. 430.

Digitized by Google

2090. 1283 (*Mei* 21). *Datum anno Domini 1283, feria VI post Dominicam Cantate.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Gerard Guntersz. erkent, dat Lubbert Bartholomeusz. recht heeft op jaarlijksche inkomsten uit eene area op den Springweg, en dat Gerard voornoemd deze area aan Gijsbert Spirinc in erfpacht heeft gegeven. („*Nos scultetus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell. f. 27v—28 (volgens orig.).

2091. 1283 (*Juni* 7). *Actum anno Domini 1283, in crastino Pentecostes.*

Jacob, deken van St. Jan te Utrecht, verklaart, dat Godfried, pastoor van Montfoort, heeft erkend, schuldig te zijn aan hem of aan den graaf van Holland 8 Holl. ponden min 2 schill. wegens de tienden van de kerken van Loenen en Montfoort. („*J. decanus*".)

HS. Oorspr. Reg. EL 34 (vooraan) alg. r. arch.

Gedr. de Fremery, Suppl. p. 148 (noot).

2092. 1283 (*Juli* 4). *Datum anno Domini 1283, in Translacione b. Martini.*

Bernerus abt van Ruinen verklaart, met de ingezetenen van Westerbork over het collatierecht der kerk aldaar eene overeenkomst te hebben gesloten. („*Notum esse*".)

HS. Afschr. arch. Drenthe.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 160.

2093. 1283 (*Juli* 23). *Ghegheven in den jaere onses Heren 1283, op den Vrydach na het fest der zaliger Marie Magdalene.*

De elect Jan geeft aan de burgers van Goor het marktrecht. („*Wy Johan*".)

Gedr. Racer. V 288. — Dumbar, Deventer 321.

Vgl. Reg. Ov. I n°. 41.

2094. 1283 (*Augustus* 6). *Datum anno Domini 1283, feria VI ante festum b. Laurentii.*

Schepenbrief van Utrecht, verklarende dat de erfgenamen van Nicolaas Winter en van Fembertus de Compostelle aan Cestelo (lees: Tezelo) zoon van Wyer Merteman een werf in de Gaarde hebben overgedaan. („*Alle denghenen*".)

HS. Afschr. 1668 Juni 6 in losse papieren Vermeulen.

2095. 1283 (*Augustus* 10). *Anno Domini 1283, IV Id. Augusti.*

De ingezetenen van Mentene en de bewoners van Groningen sluiten een verdrag met bepalingen omtrent de rechtsspraak. („*In nomine Domini*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 43. — Ob. v. Gron. en Dr. I 161.

2096. 1283 (*Augustus* 10). *Datum anno Domini 1283, die b. Laurentii martiris.*

De elect Jan vergunt aan de Zwollenaars, tot belooning hunner diensten

Digitized by Google

in den strijd tegen Holland, dat zij van ieder aam wijn, in tavernen hunner stad te verkoopen, een *taka* voor de stad mogen nemen, en dat zij ter uitvoering daarvan de stedelijke maat mogen verkleinen. („*Notum esse*".)

HS. Oorspr. arch. Zwolle. — Privilegie-boek Zwolle blz. 25v—26.

Gedr. v. Hattum. I 150.

2097. 1283 (*September* 14). *Actum anno 1283, postridie Id. Septembris.*

Overeenkomst, dat Selwerd voortaan zal behooren onder het gerecht van den prefect van Groningen.

Vgl. Emmius, Rer. Fris. Hist. lib. XII p. 178. — Ob. v. Gron. en Dr. I 162 (fragm.)

2098. 1283 (*September*). *Ghegeven alse men screef ons Heren jaer 1283, in September.*

Bartholomeus, paap te Rieghe en kapellaan des heeren van Voorne, vermaakt aan het St. Cathrijneklooster te Utrecht eene hoeve te Voorne. („*Ic Bartholomeus*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell) f. 17v (volgens orig.).

2099. 1283 (*November* 2). *Actum et datum anno Domini 1283, in crastino festo Omnium Sanctorum.*

Gerechtsbrief van Nijmegen, waarbij Henricus plebaan van Kesteren ten behoeve van Rodolfus broeder van het St. Cathrijne-hospitaal te Utrecht afstand doet van eene rente uit eene halve area aldaar. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. S 831 A f. 29 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

2100. 1283 (*December* 10). *Actum et datum anno Domini 1283, feria VI post festum b. Nicolai.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht ter eene en Zweder heer van Abcoude met Jan van Zuilen, kanunnik van St. Jan te Utrecht, ter andere zijde, onderwerpen hun geschil over de kerk te Jutfaas en haar patronaatsrecht aan de uitspraak van scheidslieden. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 40v. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 76 (waar a° 1288.) — Coll. Hoencoop 1887 IVI f. 38v—39.

Gedr. Cod. dipl. neerl. 2e S IV 2, 179.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 384.

N.B. Vgl. 1283 Januari 12.

2101. 1284 (*Februari* 28). *Datum anno Domini 1283, feria II post Invocavit.*

Aleid, weduwe van Jan van Avennes, schenkt aan het Duitsche huis bij Utrecht eene jaarlijksche rente uit den tol van Niemandsvriend tot het vieren van haar jaargetijde. („*Aleydis uxor*".)

HS. Arch. DO. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 88v (fragm.)

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 270. — v. Mieris, Chb. I 431.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 496 en n°. 66 Nalezing. — Matthaeus, Fund. p. 573. — Wauters. VI 120.

N.B. Vgl. 1279 Maart 1.

Digitized by Google

2102. 1284 (*Maart* 19). *Datum anno Domini 1283, XIIII Kal. Aprilis.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft de helft der tienden in Schouwen, vroeger door Dirk van Moergers bezeten, in erfpacht aan Jacob Huigen Pietersz. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. J. vidimus d.d. 1283 Maart 29. — Arch. Kler. 64 f. 16.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 473. — Vermeulen, Inv. n°. 382 (waar: 1283).

2103. 1284 (*Maart* 20). *Datum anno Domini 1283, feria II post Letare.*

Steven, proost van St. Pieter te Utrecht, geeft vidimus van den voorgaanden brief d.d. 1284 Maart 19, waarbij het kapittel van St. Jan de helft der tienden in Schouwen, vroeger door Dirk van Moergers bezeten, aan Jacob Huigen Petersz. in erfpacht geeft. („*Nos Stephanus*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 16.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 383 (waar: 1283).

2104. 1284 (*April* 11). *Dit is gegeven, volmaket en bevest the Everdingen bi der kerken, des Dinsdages in die Paesschenweke, in 1284 jar dat God mensche wart.*

Jan heer van Arkel verklaart, dat de kapittels van den Dom en van Oudmunster te Utrecht alsmede eenige edellieden met hem eene overeenkomst hebben gesloten tot keering van waterschade. („*Want die mensce*".)

HS. Oorspr. arch. Vijfheerenlanden. — S 837 (Coll. v. Buchell) f. 2v („Uyt seeckere oude memorie"). — Coll. Hoencoop 1887 I^III^ f. 144—146.

Gedr. A. Kemp, Beschr. v. Gorcum 47. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 498. — Sloet, Ob. II n°. 1073*bis*. — Matthaeus, Anal. V 218.

Vgl. Nijhoff-Bijdr. 3e reeks III 132 v.v.

2105. 1284 (*April* 17). *Aldus geschehen ofte verdraegen up Maendage na Paeschaghtdaegen, int jaer onses Heeren 1284.*

Gerhardus Mensinge en de inwoners van Zuidlaren komen overeen omtrent de betaling van tienden aldaar aan Gerhardus voornoemd. („*Een ieder*".)

HS. Vidimus arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 562. — Ob. v. Gron. en Dr. I 163.

2106. 1284 (*April* 19). *Datum anno Domini 1284, feria IV post Dominicam qua cantatur Quasi modo geniti.*

Walram deken en het kapittel van de Domkerk te Munster verkoopen, met toestemming van bisschop Everhard aldaar, aan Herman van Saterslo eenige huizen in Twente, in de parochiën van Enschede, Delden en Marklo. („*Nos Walramus*".)

HS. Oorspr. D. — S. 834 (Coll. v. Buchell) f. 58.

Gedr. Matthaeus, Anal. V 36.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 385. — Muller, Catal. arch. bissch. n°. 97.

2107. 1284 (*April* 29). *Datum anno Domini 1284, Sabbato post Marci evangeliste.*

Gozewijn proost van Deventer verklaart, dat hij aan kanunnik Wol-

Digitized by Google

bert en aan Dirk vicaris der kerk van Varseveld heeft toegewezen het derde gedeelte der tienden in Bathmen. („*Nos Gotsuinus*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer.

Gedr. Bijdr. Over. VI 119.

2108. 1284 (*Mei* 31). *Acta sunt anno Domini 1284, in die b. Petronille virginis.*

Gozewijn proost van Deventer verklaart, dat het klooster Ter Hunnepe van Arnold van Oxe en diens zoon Robert eenige goederen koopt, en geeft deze in tins aan voornoemd klooster. („*Nos Goswinus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1074.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 29.

2109. 1284 (*Juni* 7). *Datum anno Domini 1284, feria IV infra ebdomadem Trinitatis.*

De elect Jan verklaart, dat de burgers van Kampen boven de gemeente van Salland gerechtigd zijn tot het genot der bezittingen, hun door zijn voorganger Hendrik geschonken, en belooft, daarover uiterlijk binnen twee jaren een definitief vonnis te zullen uitvaardigen. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Kampen. — Afschr. Privil. Kampen blz. 64.

Vgl. Register-Kampen bl. 2.

2110. 1284 (*Juni* 7). *Datum Daventrie, anno Domini 1284, feria IV post octavas Pentecostes.*

De elect Jan bevestigt de gift, door zijn voorganger Hendrik gedaan aan schepenen, burgemeesters en poorters van Kampen, namelijk van het St.-Nicolaasbroek met daartoe behoorende goederen. („*Cum venerabilis*".)

HS. Oorspr. Kampen. — Vid. van fr. Simon gardiaan te Kampen. — Privil. Kampen bl. 64.

Vgl. Register-Kampen bl. 2.

2111. 1284 (*Augustus* 7). *Datum anno Domini 1284, in crastino b. Sixti.*

Hendrik, abt van St. Paulus, en Hubert, deken van St. Marie te Utrecht, beloven trouw en bijstand aan den graaf van Holland. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. Mons. — Reg. EL 26 f. 5v. — EL 41 n°. 21. — Quatrième cartulaire de Hainaut n°. 336 Rijssel.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 435. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 509.

Vgl. Wauters. VI 134. — Bull. comm. roy. d'hist. de la Belg. V 124 2e Série. — St. Genois, Mon. anc. I 435.

2112. 1284 (*Augustus* 8). *Actum Metis, anno Domini 1284, die Martis ante festum b. Laurentii.*

Bouchard, elect van Metz en Domproost van Utrecht, machtigt zijnen broeder Floris van Henegouwen om de zaken zijner proosdij te behandelen. („*Nos Bouchardus*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Nedersticht). — Inventaire des Titres de la Trésorerie des Chartes de Hainaut à Mons.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 435.

Digitized by Google

2113. 1284 (*Augustus* 9). *Datum in civitate Trajectensi*, *vigilia b. Laurentii*, *anno Domini 1284*.

De elect Jan en graaf Floris V van Holland dragen aan vijf bemiddelaars de uitspraak op over hunne geschillen. („*Cum inter nobiles*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. fol. 315v—316.

Gedr. Rymer, Act. publ. II 281. — v. Mieris, Chb. I 438. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 511.

Vgl. Wauters. VI 134.

2114. 1284 (*Augustus* 9). *Datum in civitate „Trajacensi"*, *vigilia S. Laurentii*, *anno Domini 1284*.

Graaf Floris V van Holland en graaf Reinoud I van Gelre sluiten een vredesverdrag met elkander te Utrecht en komen overeen, dat zij hunne geschillen zullen onderwerpen o. a. aan Gijsbert proost van Deventer en Sweder van Beusecom als scheidsrechters. („*Cum inter nobiles*".)

HS. Vermeulen's losse afschriften.

Gedr. v. d. Bergh. II n°. 510.

Vgl. Sloet, Ob. II n°. 1079.

2115. 1284 (*Augustus* 25). *Datum anno Domini 1284*, *in crastino Bartholomei apostoli.*

Dirk, deken van St. Jan te Utrecht, vermaakt zijn land in Mijdrecht aan het kapittel. („*Nos Theodericus*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 16. — Arch. Kler. 86 f. 13v—14. — Coll. Hoenooop 1887 Iv p. 191.

2116. 1284 (*September* 6). *Datum anno Domini 1284*, *feria IV ante Nativitatem b. Marie Virginis.*

De elect Jan en graaf Floris V van Holland verlengen den termijn, voor de uitspraak over hunne geschillen aan de vijf bemiddelaars toegestaan, tot Hemelvaartdag e. k. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég cop. tirées d'un rég. fol. 314v—315.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 514. — v. Mieris, Chb. I 440.

Vgl. Wauters, VI 137.

N.B. Vgl. 1284 Aug. 9.

2117. 1284 (*September* 29). *Datum Groninghe*, *anno Domini 1284*, *in die b. Michaelis archangeli.*

Hendrik van Pommeren, wijbisschop van den elect Jan, geeft een aflaat van 40 dagen ten bate van het klooster te Staveren. („*Quoniam ut ait*".)

HS. Reg. v. h. St. Odulfuskl. p. 32.

Vgl. Colmjon, Reg. 23.

2118. 1284 (*September* 29). *Datum anno Domini 1284*, *in die b. Michaelis archangeli.*

Bouchard, elect van Metz en Domproost van Utrecht, gelast aan zijn officiaal, zijne dekens en de ambtenaren zijner proosdij om rekening te doen aan zijn broeder Floris van Henegouwen. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Nedersticht). — Inventaire des Titres de la Trésorerie des chartes de Hainaut à Mons.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 435.

N.B. Vgl. 1284 Aug. 8.

Digitized by Google

2119. 1284 (*October* 28). *Datum anno Domini 1284, in die apostolorum Symonis et Jude.*

Aleid, echtgenoote van broeder Bartold Radinc, en hare zonen Wolter en Bartholomeus beloven, het kleed der Duitsche orde te zullen aannemen in het huis bij Utrecht, en schenken aan dit huis al hunne tijdelijke goederen onder voorwaarde, dat aan Bartholomeus, die nog minderjarig is, alle leengoederen en zijn verder erfdeel uit de vaderlijke goederen zullen uitgekeerd worden, indien hij bij zijne meerderjarigheid het kleed der orde mocht willen afleggen. („*Quia vita*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 37v—38 (volgens orig.). — 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 69—71. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 119—125.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 271. — Matthaeus, Fund. 574. — Matthaeus, Anal. V 904. — K. Hist. en Outh. V 413 (vert.) — Hist. ep. Gron. 69. — Ob. v. Gron. en Dr. I 166 (fragm.)

2120. 1284 (*October.*) *Datum anno Domini 1284, mense Octobri.*

Rudolf Wernernsz., Utrechtsch burger, geeft aan Engelbert de A in erfpacht 8 morgen land onder Linschoten. („*Omnibus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 29v—30 (volgens orig.).

2121. 1284 (*November* 9). *Actum et datum anno Domini 1284, feria V ante festum b. Martini hyemalis.*

De elect Jan geeft toestemming, dat het kapittel van Emmerik zich onderwerpt aan de rechtsspraak van het Luiksche Domkapittel, ingeval de koopsom voor de villa Pannerden niet betaald wordt. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. arch. St. Lambert te Luik.

Gedr. Sloet, Ob II n°. 1082.

2122. 1284 (*November* 18). *Datum anno Domini 1284, in octava obitus b. Martini episcopi.*

Statuut van het Beggijnhof te Utrecht over het vererven van de huizen en de goederen van beggijnen, die zonder over hare goederen te hebben beschikt overlijden of het beggijnhof zonder toestemming verlaten. („*Universis presentes*".)

HS. Charters van het Beggijnhof n°. 1, Arch. Kler. n°. 124. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 40v—41. — Coll. Hoencoop 1887 I p. 9. — Bibl. st. Utr. n°. 1470.

Gedr. Muller, Claustraliteit 227.

2123. 1284 (*November* 27). *Datum Perusii, V Kal. Decembris, anno IV.*

Paus Martinus IV stelt zijn kapelaan Theodericus, prior der St. Andrieskerk in Orvieto, tot collector der tienden aan in de Keulsche, Bremensche en Maagdenburgsche kerkprovinciën, alsmede in het bisdom Kamin. („*De statu decime*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 41 f. 208 c. 39.

Vgl. Bull. Traj. n°. 357.

2124. 1284 (*December* 1). *Actum et datum anno Domini 1284, in crastino b. Andreae apostoli.*

Digitized by Google

Egbert prefect en overheden van Groningen verklaren, dat Jan Pluckerose aan zijne vrouw en dochter met andere inwonende vrouwen zijn huis en andere goederen te Groningen bij testament vermaakt heeft. („*Nos Eckbertus*".)

HS. **Afschr. 1584 arch. Groningen n°. 23 f. 125v.**

Gedr. **Bijdr. Gron. X 230. — Ob. v. Gron. en Dr. I 167.**

2125. 1284 (*December* 21). *Datum anno Domini 1284, in die b. Thome apostoli.*

Het kapittel van Emmerik en Willem Doys onderwerpen hun geschil over de inleiding van Doys, in de villa Pannerden, aan de uitspraak van den proost van Deventer. („*Cum villam*".)

HS. **Oorspr. arch. Emmerik. — Afschr. Nom. v. Spaen, Repert. IV n°. 62b, arch. HR v. Adel.**

Gedr. **Sloet, Ob. II n°. 1085 (vgl. tevens 1083).**

2126. 1285 (*Januari* 2). *Datum anno Domini 1284, II die mensis Januarii.*

De Utrechtsche Domproost Adolf beveelt aan den deken van Walcheren en den pastoor van Westmunster, om broeder Willem van Schellacht te stellen in het bezit der kerk van Noordmunster in Middelburg, welke door Jan Belenzoon wederrechtelijk werd bezeten. („*Cum karissimus*".)

HS. **Oorspr. arch. DO.**

Gedr. **De Geer, Archieven II n°. 549. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 68 Nalezing.**

Vgl. **Wauters. VI 147.**

2127. 1285 (*Januari* 5). *Datum anno Domini 1285, feria VI post Circumcisionem Domini.*

Hendrik van Naaldwijk geeft aan den klerk Bartholomeus Bartholomeusz. de Zande een leenbrief over goederen in Volcarscamp. („*Vidimus Huberti*".)

HS. **S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 29v, vidimus der dekens van S. Marie en S. Jan d.d. 1293 October 21.**

Gedr. **de Fremery, Suppl. n°. 229.**

2128. 1285 (*Februari* 27). *Datum anno Domini 1285, feria III ante Letare*

Rodolf van Randen verklaart, dat hij een akker in het Randerbroek, genaamd Bornecamp, heeft verkocht aan Abelinus burger van Deventer. („*Omnibus presentia*".)

HS. **Oorspr. arch. Overijssel.**

Vgl. **Reg. Overijss. 1e ged. blz. 30.**

2129. 1285 (*April* 2). *Datum apud Haghawe, anno Domini 1285, feria II post Quasimodo.*

De elect Jan bevestigt het Duitsche huis te Zantvoort in het bezit van het patronaatsrecht van Noordmunster, door graaf Floris V van Holland daaraan geschonken. („*Justis petitionibus*".)

HS. **Oorspr. arch. DO. — Reg. EL 41 f. 41.**

Gedr. **De Geer, Archieven II 550.**

Digitized by Google

2130. 1285 (*April* 7). *Actum et datum Domini 1285, Sabbato post Dominicam qua cantatur Quasimodo geniti.*

De elect Jan bezegelt mede eene oorkonde, waarbij Willem Doys voor de villa Pannerden eene jaarlijksche uitkeering belooft aan het kapittel van Emmerik. („*Universitati vestre*".)

HS. Repert. v. Spaen arch. HR v. Adel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1087.

N.B. Vgl. 1284 Dec. 21.

2131. 1285 (*April* 8). *Actum et datum in Groninge, anno Domini 1285, Dominica qua cantatur Misericordia Domini.*

Egbert prefect van Groningen en drie andere scheidslieden beslechten een geschil tusschen den abt en het convent van Aduard ter eene en de ingezetenen van Osterwalda en Gha ter andere zijde, over een dam in het water „de Growe". („*Ratio docet*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 45. — Ob. v. Gr. en Dr. 1 168.

2132. 1285 (*April* 10). *Datum anno Domini 1285, X die mensis Aprilis.*

Graaf Floris V van Holland zendt gemachtigden, waaronder zijn secretaris, den Utrechtschen Domdeken, naar koning Eduard van Engeland, die de geschillen tusschen hem en graaf Reinoud van Gelre beslissen zal. („*Dominum Stephanum*".)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1088. — v. Mieris, Chb. I 448. — Bondam, Chb. IV 699. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 544. — Rymer, Foedera II 294. — Rymer, Acta publica II 239.

Vgl. Wauters. VI 156.

2133. 1285 (*Mei* 4). *Datum anno Domini 1285, in crastino Inventionis s. Crucis.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht belooft, aan Hendrik van de Lek terug te zullen geven de brieven, waarin hij verklaard heeft, aan het kapittel 700 ponden schuldig te zijn, met andere daartoe betrekkelijke brieven, aangezien hij het kapittel voldaan heeft. („*Decanus et capitulum*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 157. — M 5 (Maj. Off. II) f. 261v—262. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 249v.

Gedr. Bondam, Chb. IV 700 n°. 71.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 386.

N.B. Vgl. 1255 April, 1268 Oct. 23 en 1274 Mei 18.

2134. 1285 (*Mei* 19). *Datum anno Domini 1285, Sabbato in ebdomada Pentecostes, apud Hagham.*

De elect Jan bekent, aan graaf Floris V van Holland schuldig te zijn de som van 7294 pond, behalve de som, waarvoor de graaf het slot Ter Horst in pand houdt. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Quatrième cartulaire de Hainaut n°. 285 Rijssel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 549. — v. Mieris, Chb. I 449.

Vgl. Wauters. VI 160. — Bull. comm. roy. d'hist. de la Belg. V 124 2e Série.

Digitized by Google

2135. 1285 (*Mei* 20). *Datum anno Domini 1285, in octava Pentecostes.*

Giselbertus de Goye en zijn bloedverwant Giselbertus verzoenen zich met het kapittel van St. Marie te Utrecht over de tienden in Goye. („*Nos Ghiselbertus*".)

HS. Oorspr. M 3e afd. Invent. — M 1 p. 93. — M 5 (Maj. Off. II) f. 51v. — Ibidem f. 79 vidimus d.d. 1472 Juni 23. — M 11 f. 4. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 11v. — Ibidem VI f. 28. — S 868 f. 100v. — M 306* = Phillipps 204 f. 1v.

2136. 1285 (*Mei* 20). *Datum anno Domini 1285, in octava Pentecostes.*

De elect Jan staat aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht af eenen weg of doorgang van het Domkerkhof tot aan de vier steenen huizen, ter vergrooting van 's kapittels hofstede, door den kanunnik Herbord gebruikt wordende. („*Dare volumus*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 1.

Vgl. Vermeulen, Inv. no. 387.

2137. 1285 (*Mei* 21). *Datum anno Domini 1285, feria II post Dominicam Trinitatis.*

De elect Jan en graaf Floris V van Holland verklaren zich voor het recht, dat het St. Servaasklooster in Utrecht tegenover ridder Th. van Zuilen heeft op goederen in Medenrevelt. („*Nos Johannes*".)

HS. S 838 (Coll. v. Buchell) f. 9v („ex mem. S. Servatii Ultr.").

2138. 1285 (*Juni* 29). *Datum anno Domini 1285, in die Passionis beatorum apostolorum Petri et Pauli.*

Franco de Wanghe, dapifer van Brabant, erkent, dat de stad Utrecht hem heeft betaald zekere geldsom, hem vroeger door een harer burgers beloofd ter vergoeding der kosten eener dagvaart te Heusden tegen eenige burgers van . . . ., waarvoor Hugo Butere (?) borg was geweest. („*Universis presentes*".) (Geschonden.)

HS. Oorspr. arch. st. Utr. Inv. no. 509.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. no. 51.

2139. 1285 (*Juli* 1). *Datum anno Domini 1285, I die mensis Julii.*

Graaf Floris V van Holland verklaart, op de herhaalde klachten van het kapittel van St. Marie te Utrecht en de parochianen van Lopik, dat zij het recht hebben alle verlaten te stoppen, door welke die van Langerak en Kabauw aan hunne waterleiding naar den IJssel nadeel toebrengen. („*Intellecta gravi*".)

HS. Oorspr. M. — Vidimus (d.d. 1439 Maart 31) 3e afd. geschr. Invent. M. — M 1 p. 119. — M 5 (Maj. Off. II) f. 220. — M 11 f. 2v—3. — S 829 f. 15v (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I f. 8. — M 583* f. 9v (vert.) — Recht. arch. 67 f. 1 .

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II no. 553. — Kluit, Hist. crit. II 880.

Vgl. Vermeulen, Inv. no. 390.

2140. 1285 (*Juli* 1). *Datum anno Domini 1285, octava Nativitatis Johannis Baptiste.*

Giselbertus ridder en zijn bloedverwant Giselbertus, zoon van Walter

Digitized by Google

Utengoye, doen afstand van hunne rechten op de tienden in Goye ten behoeve der kerk van St. Marie te Utrecht. („*Volentes saluti*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Invent. M. — M 1 p. 109. — M 5 (Maj. Off. II) f. 52. — M 11 f. 4v. — S 831 A f. 16v—17 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 76v. — Ibidem VI f. 28v. — S 868 f. 100v—101.

N.B. Vgl. 1285 Mei 20.

2141. 1285 (*Juli* 6). *Datum anno Domini 1285, in octava apostolorum Petri et Pauli.*

De elect Jan verklaart, dat zijn ministeriaal Henricus de Es..ane aan hem overgedragen heeft de tienden van twee huizen in het kerspel Raalte, welke de elect vervolgens heeft gegeven aan den deken en het kapittel van Deventer. („*Johannes Dei*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer (door vocht onleesbaar; op den rug staat: de bonis in Raelte, Curtrike et Pleghest *etc.* et ter Stegha"). — Afschr. arch. Deventer kap. V 1685.

2142. 1285 (*Juli* 14). *Datum anno Domini 1285, in crastino Margarete virginis.*

Graaf Floris V van Holland belooft aan den elect Jan 4500 pond Hollandsch tot het maken van een dijk bij het Gein. („*Noveritis quod*".)

HS. Reg. EL 5 fol. 3 alg. r. arch.

Gedr. Matthaeus, De jur. gl. 302. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 554. — v. Mieris, Chb. I 452.

Vgl. Wauters. VI 164.

2143. 1285 (*Juli* 14). *Datum anno Domini 1285, in crastino Margarete virginis.*

De elect Jan verklaart, den graaf van Holland zooveel geld schuldig te zijn, als deze aan Jan van Kuik tot lossing van het slot Ter Horst betaald had. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. Mons. — Reg. EL 5 f. 3 r. arch. Rijssel. — Quatrième cartulaire de Hainaut n°. 269 Rijssel (waar: 20 Juli).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 555. — v. Mieris, Chb. I 452.

Vgl. Wauters. VI 165. — St. Genois, Monum. anc. I 451, 730. — Bull. comm. d'hist. de la Belg. 2e Série V 124.

N.B. Vgl. 1285 Mei 19.

2144. 1285 (*Juli* 14). *Datum anno Domini 1285, in crastino Margarete virginis.*

Graaf Floris V van Holland geeft aan den elect Jan het genot der inkomsten van het hem verpande ambacht in Amersfoort. („*Noveritis quod*".)

HS. Reg. EL 5 f. 3 alg. r. arch.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 452. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 556. — Matthaeus, De jure gl. 610.

2145. 1285 (*Juli* 14). *Datum anno Domini 1285, in crastino Margarete virginis.*

Graaf Floris V van Holland belooft, zijne ambtenaren op de sloten van het Sticht te zullen afzetten, anderen bij 's bisschops raad te benoemen en naar de ontvangen penningen onderzoek te doen. („*Noveritis quod*".)

HS. Reg. EL 5 fol. 3 alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 557.

Digitized by Google

2146. 1285 (*Juli* 18). *Datum anno Domini 1285*, *feria IV post Divisionem apostolorum.*

De elect Jan verklaart, met graaf Floris V van Holland te zijn overeengekomen, dat hij het slot Ter Horst niet dan met de overige sloten en landen zal lossen. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. Mieris. Chb. I 452. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 558.

N.B. Vgl. 1285 Juli 14.

2147. 1285 (*Juli* 18). *Datum Tibure*, *XV Kal. Augusto*, *anno I.*

Paus Honorius IV draagt aan den prior der Predikheeren en den gardiaan der Minderbroeders te Utrecht op, aan Gerard van Velsen en diens huisvrouw Hildegundis te vergunnen, dat zij gerust in hunne echtvereeniging kunnen voortleven. („*Sicut ex parte*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 43, f. 24v, cap. 89.

Gedr. Bull. Traj. n°. 358. — Sbaralea, Bullar. Francisc. III 539 n°. 7.

Vgl. Potthast, Reg. n°. 22265.

2148. 1285 (*Juli* 18). *Datum Tibure*, *XV Kal. Augusti*, *anno I.*

Paus Honorius IV draagt een gelijken last aan dezelfde twee op, voor Jan van Renesse en diens huisvrouw Sofie. („*Exhibita nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 43, f. 24v, cap. 90.

Gedr. Bull. Traj. n°. 359.

2149. 1285 (*Juli* 19). *Datum anno Domini 1285*, *feria V ante Marie Magdalene.*

De elect Jan staat toe, een dijk te maken langs den IJssel, in Hoppenesse dicht bij 't Geyn. („*Nos Johannes*".)

HS. M 11 f. (midden.) — S 840 E f. 21v—22 (vert.) — 2e Suppl. 726 p. 61—62 (waar: Donderdag *na* Maria M.) — M. van der Houve, Memoriael f. 16.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 451. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 559. — Matthaeus, De jur. gl. 303.

Vgl. Wauters. VI 165.

2150. 1285 (*Juli* 23). *Actum anno Domini 1285*, *in crastino b. Marie Magdalene.*

Schout en schepenen van Renen verklaren, dat vrouw Volsendis, weduwe van Hugo Wolff, afstand heeft gedaan van het vruchtgebruik der goederen van Schoneveld, ten behoeve van het Duitsche huis bij Utrecht, waaraan de eigendom dier goederen weleer door Gijsbrecht van Amstel was geschonken. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 39 (volgens orig.) — 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 65. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 115.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 272.

N.B. Vgl. 1265 Januari 8 en 1276 Oct. 27.

2151. 1285 (*Juli* 28). (*Datum*) *anno Domini 1285*, *Sabbato post Jacobum apostolum.*

De prior der abdij van St. Paulus te Utrecht doet eene scheidsrechterlijke uitspraak tusschen Jan van Romest en het Vrouwenklooster van Oostbroek over een watergang bij zijn huis.

Digitized by Google

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 31 (extract als volgt).

N.B. „Prioris S. Pauli sententia de aquaeductu prope domum Johannis de Romest, quam pater ejus Gyselbertus b. m. priorisse et conventui sanctimonialium in Oestbroech pro certa pecuniae summa vendiderat, arbitrio amicabili cum Henrico Splintero pronuntiata pro iisdem sanctimonialibus a° Dni 1285 Sabbato post b. Jacobum apostolum; appendent 3 sigilla obl. viridi caera decani Majoris, praepositi S. Petri et abbatis S. Pauli".

2152. 1285 (*Juli.*) *Datum anno Domini 1285, mense Julio.*

De elect Jan verbiedt, het kapittel van St. Marie te Utrecht te hinderen in het genot van den watergang en de sluis, van Lopik tot in den IJssel strekkende en door wijlen bisschop Herman aan het kapittel geschonken. („*Cum felicis*".)

HS. Oorspr. M. — Vidimus d.d. 1439 Maart 31 en d.d. 1357 Nov. 14, M. 3e afd. geschr. Invent. — M 1 p. 119—120. — M 5 (Maj. Off. II) f. 220v. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 188v. — Rechterl. arch. 67 f. 1v. — Vid. v. d. off. v. Utr. dd. 1432 Maart 31, M 11 f. 2v. — M 583 f. 2 (vert.) — Ook M 583* f. 9.

Gedr. Kluit, Hist. crit. II 878. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 561.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 388.

N.B. Vgl. n°. 410.

2153. 1285 (*Augustus* 9). *Datum Monasterii, in vigilia b. Laurentii martyris, anno Domini 1285.*

Herman Busseel, burger van Groningen, verklaart, van bisschop Everhard van Munster den hof te Bafloo onder zekere voorwaarden levenslang in pacht te hebben gekregen. („*Ego Hermannus*".)

Gedr. Wilmanns, Ub. III 1288. — Ob. v. Gron. en Dr. I 170.

2154. 1285 (*September* 14). *Datum anno Domini 1285, in die Exaltationis S. Crucis.*

Steven, proost van St. Pieter te Utrecht, geeft aan Ludolph Altinge eenig land onder Wisnare in erfpacht. („*Noverit universitas*".)

HS. S 829 f. 28v—29 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.).

2155. 1285 (*September* 14). *Datum anno Domini 1285, in die Ascensionis S. Crucis.*

Hendrik van de Lek belooft, graaf Floris V van Holland schadeloos te zullen houden wegens de gelden, welke deze voor hem aan het kapittel van St. Marie te Utrecht betaald heeft. („*Henricus dominus*".)

HS. Reg. EL 26 f. 26. — Reg. 41 n°. 65 f. 15.

Vlg. v. d. Bergh, Ob. II n°. 566. — St. Genois, Mon. anciens I 403 (naar oorspr. te Mons).

N.B. Vgl 1285 Mei 4.

2156. 1285 (*September* 16). *Datum anno Domini 1285, Dominica proxima post Exaltationem S. Crucis.*

Schepenbrief van Harderwijk, waarbij Jacob Wos, burger aldaar, aan Simon Spetherenc, burger te Utrecht, zijn recht overgeeft op eene hofstede te Utrecht, die hij van het kapittel van Oudmunster aldaar in tijns houdt. („*Nos scabini*".)

HS. Oorspr. arch. O. — O 449 f. 13v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 391.

Digitized by Google

2157. 1285 (*na September* 16). *Z. j.*
Jacob Wos, vroeger burger te Utrecht, verzoekt de goedkeuring van het kapittel van Oudmunster te Utrecht op de overdracht eener van het kapittel bezeten area aan de gracht aan zekeren Simon. („*Discretioni vestre*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 391.

2158. 1285 (*October* 12). *Ghegheven int jaes ons Heren 1285, des Vrydaghes na sinte Victoers dach.*
Gijsbert van IJsselstein verklaart, dat het dagelijksch gerecht van IJsselstein, voor zijn huis van IJsselstein gelegen, met het dagelijksch gerecht van Meerlo en van den Marendijk, langs den IJsseldijk tot aan zijn huis, geheeten Over IJssel, met tijns *enz.* aan het kapittel van St. Marie te Utrecht toebehooren, en ontvangt dit alles met 's kapittels tienden in den lande van IJsselstein, te Opburen, Eiteren en ter Maarn en de visscherij in den IJssel bij die stad voor 16 jaren in pacht. („*Ick Ghisebrecht*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 308—310. — M 5 (Maj. Off. II) f. 100—101. — Vermeld S 832 (Coll. v. Buchell) f. 24v. — 2e Suppl. 706 Booth (midden). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 40—41. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 145—147.

Gedr. Cod. dipl. neerl. 2 ser. IV 2, 87. — De Geer, Bijdr. 357.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 392.

2159. 1285 (*October* 14). *Datum anno Domini 1285, Dominica post Dyonisii.*
Egidius de Scoude en andere in Rielant het bestuur hebbende personen verzoeken het kapittel van Oudmunster te Utrecht, om den brenger van dit stuk, den klerk Hugo, tot de openstaande rectorsplaats der kerk van Rielant te benoemen. („*Hugonem clericum*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 570.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 393.

2160. 1285 (*October* 16). *Bezeighelt in den jaere ons Heren 1285, in sinte Gally daeghe.*
Wouter van Amersfoort verbindt zich tegenover graaf Floris V van Holland, voor de paarden, die hij den abt van Oostbroek ontnomen had, te Renen in leisting te komen. („*Ick Wolter*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 307.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 459. — de Fremery, Suppl. n°. 236.

2161. 1285 (*October* 19). *Datum anno Domini 1285, in crastino b. Lucae evangeliste.*
De elect Jan maakt verordeningen over het H. Geestgasthuis te Deventer. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. en afschriften arch. Gasthuis-Deventer.

Gedr. Dumbar, K. en W. Dev. I 472. — v. Doorninck, Catalogus 780 n°. 6.

N.B. Vgl. 1283 Januari 24.

Digitized by Google

2162. 1285 (*October* 27). *Ghegheven in ons Heren jaren 1285, in sente Simons ende Jude avonde.*

De drie gebroeders van Amstel ter eene, en de elect en graaf Floris V van Holland ter andere zijde sluiten een vredesverdrag. („*Wi Willem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Quatr. cartul. d'Hainaut pièce 192 Rijssel. — Rég. copies tirées d'un régistre fol. 226. — EL 26 f. 1 en EL 41 f. 1 (volgens Gousset II f. 82v).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 571. — Matthaeus, De nob. Lib. III praef. — v. Mieris, Chb. I 460 (waar nog andere literatuur). — Bondam, Chb. IV 700 n°. 72. — K. Hist. en Outh. VI Voorrede.

Vgl. Wauters. VI 170. — St. Genois, Mon. anc. I 731.

2163. 1285 (*October* 27). *Ghegheven in den jare onses Heren 1285, op den vigilie sente Symons ende sente Jude, tvie apostel.*

De drie gebroeders van Amstel erkennen, aan graaf Floris V van Holland schuldig te zijn 2000 ponden Hollandsch, en stellen borgen voor deze som. („*Wi maken u*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Quatr. cartul. d'Hainaut pièce 255 Rijssel. — Registers EL 26 f. 3v en EL 41 f. 3v (volgens Gousset II 82).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 572. — v. Mieris, Chb. I 462. — Matthaeus, De jur. gl. 427 (fragm.)

Vgl. Wauters. VI 170. — St. Genois, Mon. anc. I 731. — Compte-rendu de la Commission royale d'histoire de la Belgique 2e S. V p. 124.

2164. 1285 (*October* 27). *Datum anno Domini 1285, Sabbato ante Symonis et Jude apostolorum.*

De elect Jan beveelt aan de geestelijken van het bisdom, aalmoezen te verzamelen ten behoeve der kerk van St. Jan te Utrecht, welke afgebrand is. („*Cum ecclesia*".)

HS. Oorspr. J.

Gedr. Matthaeus, Fund. eccl. 122.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 394.

2165. 1285 (*October* 31). *Actum et datum Kalmarnie, anno Domini (1285), in vigilia Omnium Sanctorum, anno regni nostri XII.*

Koning Magnus van Zweden beslecht een twist tusschen koning Erik van Noorwegen en zeven Hanzesteden, en vergunt aan Kampen, Staveren en Groningen, klachten in te brengen en zich bij het gesloten verdrag aan te sluiten. („*Exorta jam*".)

Gedr. Höhlbaum, Hans. Ub. I 993 (waar verdere literatuur). — Ub. Lübeck I 484. — Ob. v. Gron. en Dr. I 171.

2166. 1285 (*na October* 31). *Z. j.*

De Hanzestad Wismar doet aan de Hanzesteden, waaronder Kampen, Zwolle, Deventer en Muiden, bericht over de onderhandelingen met de Noorwegers en verzoekt haar, koning Magnus van Zweden als scheidsrechter aan te nemen en vóór 27 December gevolmachtigden te zenden. („*Memorie vestre*".)

HS. Oorspr. arch. Lübeck.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1092. — Nijhoff-Bijdr. 3e reeks II 308. — Ub. Lübeck I 501. — Ub. Mecklenb. III 1839. — Hanse-recesse n°. 44. — Ob. v. Gron. en Dr. I 172.

Vgl. Reg. Overijss. II n°. 434.

N.B. Zie over den datum Hans. Ub. I n°. 996.

Digitized by Google

2167. 1285 (*November* 7). *Datum anno Domini 1285, in die Willebrordi.*

Godfried ridder van Scherpenisse en anderen, het bestuur aldaar hebbende, verzoeken het kapittel van Oudmunster te Utrecht, om den brenger van dezen brief, den priester Danckardus, de kerk van Scherpenisse te willen verleenen, welke door afstand van Johannes, zoon van heer Vele, opengevallen is. („*Vestre discretioni*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 575.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 396.

2168. 1285 (*November* 11). *Ghegheven in ons Heren jaren 1285, in sente Martins daghe in den winter.*

Hertog Jan van Brabant belooft, de gebroeders van Amstel niet te zullen helpen tegen graaf Floris V van Holland, wanneer zij den zoen verbreken. („*Wi Jan*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 224, 305. — Item EL 26 f. 4 en EL 41 n°. 9 (Gousset II 82v). — Quatr. cart. d'Hainaut pièces 172, 174, 179.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 462. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 576.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 731.

2169. 1285 (*November* 11). *Ghegheven tot Broecele, in ons Heren jaeren 1285, in sinte Martynsdagen in den wyntere.*

Hertog Jan van Brabant belooft, graaf Floris V van Holland te zullen helpen, opdat die van Utrecht hunne geloften nakomen. („*Wi Jan*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 305.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 463. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 579.

2170. 1285 (*November* 11). *Gegeven in ons Heeren jaren 1285, in sinte Martynsdage in den winter.*

Graaf Reinoud van Gelre belooft aan graaf Floris V van Holland, de gebroeders van Amstel niet tegen hem te zullen helpen. („*Wi Reynout*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 224v—225. — Reg. EL 26 f. 4 en EL 41 n°. 10 (Gousset II 83).

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1093. — Bondam, Chb. IV 703 n°. 73. — v. Mieris, Chb. I. 463.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 577.

N.B. Een gelijkluidend charter wordt afgegeven door graaf Dirk van Kleef (oorspr. alg. r. arch.).

2171. 1285 (*November* 12). *Datum anno Domini 1285, in die b. Lebuini confessoris.*

Deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht verpachten de tienden van 50 gemeten in Zandick. („*Notum facimus*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 68.

Vgl. v. d. Bergh, Reg. 100.

2172. 1285 (*November*.) *Datum anno Domini 1285, mense Novembris.*

Schepenen, raad en gemeente van Utrecht geven aan Johannes Wedermoet, hunnen burger, eene hofstede in erfpacht tusschen de

Digitized by Google

hofstede van Erenbert van de Maas en de steeg, loopende van het Buurkerkhof tot in de Donkerstraat. („*Omnibus presentes*".)

HS. Vid. 1375 Coll. Booth r. arch. Utrecht. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 68v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 395.

2173. 1285 (*December* 2). *Datum et datum in castro nostro, 1285, am zweitentag nach Andrea.*

Ridder Balduin van Steinfort verkoopt aan de kommanderij van Steinfort het huis Hagen in het kerspel Haaksbergen. („*Nos Baldewinus*".)

HS. Oorspr. huisarchief Steinfort.

Gedr. Niesert. V 77 (vertaald en verkort).

Vgl. Reg. Ov. I 42.

2174. 1285. *Z. d. Ce fut fait l'an del' incarnation N.S. Jhesu Christ 1285.*

Testament van Floris van Henegouwen, waarbij hij o. a. aan het Minderbroedersklooster, het Predikheerenklooster en het Beggijnhof te Utrecht giften schenkt en voor het bisdom, zooals ook voor Holland, Zeeland en Henegouwen, afzonderlijke executeurs aanstelt. („*Jou, Florens de Haynau*".)

HS. Oorspr. Staatsarch. Mons.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 237.

Vgl. St. Genois, Monum. anc. p. 233.

2175. 1286 (*Februari* 14). *Actum et datum anno Domini 1286, in die b. Valentini martiris.*

Hadewigis vrouw van Zuilen vermaakt jaarlijksche inkomsten aan de kapel in Wiltenburg. („*Quum ea que*".)

HS. D 622 f 68v. — D 624 f. 181v—182. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 93. — Coll. Hoencoop 1887 I^{IX} f. 110.

2176. 1286 (*Februari* 23). *Datum Rome apud S. Sabinam, VII Kal. Martii, anno 1.*

Paus Honorius IV gelast den Utrechtschen Domproost, dat hij het huis der broeders van St. Marie te Zierikzee aan den provinciaal der Dominikanen verkoope tegen een behoorlijken prijs, die ten bate van het H. land moet besteed worden. („*Ad sacrum*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 43, f. 93v, cap. 349.

Gedr. Bull. Traj. n°. 362.

Vgl. Prou, Rég. n°. 353.

2177. 1286 (*Maart* 12). *Actum anno Domini 1286, feria III post Dominicam Reminiscere.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Berewoldus Verraet en zijne vrouw Bavekina, dochter van wijlen Gherardus Zale, aan Herman de A en diens vrouw Lijse overdragen een huis en hofstede bij de Zakbroeders. („*Omnibus presentes*".)

HS. Afschr. stadsarchief Cartul. Regulierenkl. A f. 273 (vidimus a°. 1444). — S. 832 (Coll. v. Buchell) p. 2. — Coll. Hoencoop 1887 I$_{IX}$ f. 97. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 56 (extract met: 1296).

Vgl. Hist. Genootsch. Bijdr. en Meded. XVI 27.

Digitized by Google

2178. 1286 (*Maart* 15). *Datum Rome apud S. Sabinam, Id. Martii, pontificatus anno I.*
Paus Honorius IV gelast den prior van St. Nicolaasberg in Deventer, de goederen, die aan het klooster te Horst op onrechtmatige wijze ontvreemd zijn, daaraan terug te doen bezorgen. („*Dilectarum in*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1096.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 30. — Bull. Traj. n°. 363. — Tadema, Tijdrekenk. Reg. I n°. 30. — Potthast, Reg. n°. 22396.

2179. 1286 (*Maart* 25). *Datum anno Domini 1285, in die Annunciacionis b. Virginis.*
Hendrik bisschop van Pomeranië, wijbisschop in het bisdom Utrecht, geeft een aflaatbrief voor het huis van St. Cathrijne te Utrecht. („*Splendor glorie*".)

HS. S 871 bundel F f. 23.

2180. 1286 (*Maart* 29). *Datum anno Domini 1286, IIII Kal. Aprilis.*
Gyso Dukingh van Dordrecht ontvangt van het kapittel van St. Jan te Utrecht in pacht de tienden in het gerecht van Jan van Tolloysen en in Nieuwland. („*Omnibus presentes*".)

HS. Vid. 1293 arch. J. — Arch. Kler. 64 f. 20r—21 en f. 25v—26. — Arch. Kler. 86 f. 13v—14 (vidimus d.d. 1293 Mei 5) en f. 15v—16. — Vermeld S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 13.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 246.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 585. — Vermeulen, Inv. n°. 399.

2181. 1286 (*Maart.*) *Datum anno Domini 1286, mense Martio.*
Stadbrief van Utrecht, waarbij Tezelo zoon van wijlen Wier Merceman aan Herman Bekerman en diens vrouw Christina eene area in Gardene in erfpacht geeft. („*Omnibus presentes*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 68 („ex orig. ap. d. Booth"). — Afschrift 1663 Juni 6 in losse papieren Vermeulen.

N.B. Vgl. 1283 Aug. 6.

2182. 1286 (*April* 4). *Datum anno Domini 1286, die S. Ambrosii episcopi.*
De elect Jan stelt den wijn, den visch en het koren der prebendarissen van St. Marie te Utrecht vrij van den tol bij de Wiers (Wirsce) of daaromtrent, zoo lang de kraan daar niet zijn zal. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 127. — M 5 (thesaurie *etc.*) f. 272v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 16. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 46.

Gedr. De Geer, Bijdr. 366.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 400.

2183. 1286 (*April* 13). *Datum anno Domini 1286, in vigilia Pasche.*
De elect Jan geeft vidimus van een brief d.d. 1132, waarbij bisschop Andreas, op verzoek van zijn leenman Hendrik Emoosz., het land Hoevelaken bij Grauwenveen aan eenige lieden in eigendom geeft. („*Universis presens*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. M. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 50r—51. — Coll. Hoencoop 1887 I IX f. 159. — 2e Suppl. 708 f. 138v—139.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1098. — Matthaeus, Rer. Am. 14. — K. Hist. en Outh. II 213 (vert.) — Hist. episcop. I 171. — Bat. Sacra II 148. — Bondam, Chb. I 179 n°. 704.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 401.

2184. 1286 (*April* 18). *Datum anno Domini 1286, feria V post Pascha.*

De elect Jan verklaart, dat Walter van Stoltenberch erkend heeft, aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht 3 pond Stichtsche penningen jaarlijks schuldig te zijn en die gevestigd te hebben op den hof Werdorp, dien hij van den bisschop in leen houdt, totdat hij de schuld zal gevestigd hebben op andere vaste goederen tusschen de Node en Bodegraven, alsook dat hij, opdat het Sticht onderwijl geen schade zou lijden, den bisschop zijn eigen goed Vincelar als leen opgedragen heeft. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 711. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 68v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 497.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 402. — Muller, Reg. van St. P. n°. 83.

2185. 1286 (*Mei* 2). *Datum anno Domini 1286, in crastino b. apostolorum Philippi et Jacobi.*

Het hospitaal van St. Jan te Utrecht geeft in erfpacht aan Goetsalc Marsseman Wilgerssone een huis aan het westeinde der Borchbrug, genaamd de kamer van den H. Geest. („*Omnibus presentes*".)

HS. Vid. 1434 st. Utr. Inv. n°. 323.

Vgl. Muller, Reg. der st. Utr. n°. 52.

2186. 1286 (*Mei* 3). *Datum anno Domini 1286, in Inventione S. Crucis.*

Th. de Ghowege, kanunnik van St. Marie te Utrecht, geeft kwitantie van ontvangen gelden voor het jaargetijde van wijlen zijn medekanunnik Hugo. („*Ego Th.*")

HS. M 1 p. 170—171.

2187. (*Mei.*) *Datum anno Domini 1286, in mense Majo.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht geeft in erfpacht aan Arnold Ouderman een en $^1/_2$ huis aan de Oude gracht naast het Bisschopshuis. („*Omnibus praesentes*".)

HS. Vid. 1345 arch. O. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 20.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 403.

2188. 1286 (*Juni* 12). *Actum anno Domini 1286, crastino b. Barnabe apostoli.*

De proost en kanunniken van Bethlehem en de kommandeur en broeders van het Duitsche huis in de Nederlanden onderwerpen aan scheidslieden de vereffening hunner geschillen omtrent het huis van Bethlehem. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 630.

Digitized by Google

2189. 1286 (*Juni* 12). *Actum anno Domini 1286, crastino b. Barnabe apostoli.*

Koenraad van Mandre, kommandeur, en de broeders van het Duitsche huis in de Nederlanden oorkonden, dat zij alsook de proost en kanunniken van Bethlehem hunne geschillen over het huis Bethlehem aan de uitspraak van scheidslieden hebben onderworpen. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 631.

N.B. Vgl. 1283 Maart 7.

2190. 1286 (*Juni* 22). *Datum anno Domini 1286, Sabbato ante Nativitatem b. Joannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft de tienden van 19 gemeten te Risinghe in erfpacht aan Boudewijn zoon van Andreas van Risinghen. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. cop. tir. d'un rég. fol. 63.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 589.

2191. 1286 (*Juni* 22). *Datum anno Domini 1286, Sabbato ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht schenkt den lijftocht der tienden van 19 gemeten in Risinghen aan Jana huisvrouw van Boudewijn van Risinghen, voor het geval dat deze komt te overlijden. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 70.

2192. 1286 (*Juni* 30). *Datum Tibure, II Kal. Julii, anno II.*

Paus Honorius IV vergunt aan zijn kapelaan Henricus, behalve de Xantensche proosdij en de thesaurarie van St. Marie te Utrecht, nog een ander beneficie te bezitten. („*Quia claritate*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 43, f. 141v, cap. 46.

Vgl. Bull. Traj. n°. 368. — Prou, Rég. n°. 542.

2193. 1286 (*Juli* 1). *Datum et actum anno Domini 1286, feria II post festum apostolorum Petri et Pauli.*

Uitspraak van scheidslieden in de geschillen tusschen den meester en de broeders der Duitsche orde in Duitschland en den proost en de kanunniken van Bethlehem. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 632. — Sloet, Ob. II n°. 1105. — Nijhoff-Bijdragen IX 46.

N.B. Vgl. 1286 Juni 12.

2194. 1286 (*Juli* 5). *Datum anno Domini 1286, in crastino b. Martini.*

De elect Jan schenkt de kerk van Doesburg aan het Duitsche huis te Utrecht. („*Nos Johannes*".)

HS. 2e Suppl. (Phillipps 26999) p. 87—88. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 139—140.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1111.

N.B. Op denzelfden dag en in dezelfde bewoordingen droeg de

Digitized by Google

elect met het Domkapittel deze kerk nogmaal over aan de Duitsche orde (zie vlg. nummer).

2195. 1286 (*Juli* 5). *Datum anno Domini 1286, in crastino b. Martini.*

De elect Jan en het Utrechtsche Domkapittel geven de kerk van Doesburg aan het Duitsche huis te Utrecht, vooral uit aanmerking van de verdiensten der Duitsche orde in het H. land, Lijfland en Pruissen. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 633.

2196. 1286 (*Juli* 13). *Ghegheven in ons Heren jaer 1286, in sinte Margriethendaghe.*

Graaf Floris V van Holland verklaart, dat Hendrik en Diederik Borre zijne mannen geworden zijn voor het huis, dat zij te Amerongen hadden gebouwd. („*Florens, grave van Hollant*".)

HS. Vid. 1380 reg. II Aelbrecht f. 179v alg. r. arch.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 240.

2197. 1286 (*Juli* 22). *Datum anno Domini 1286, in die Marie Magdelene.*

Eenige Stichtsche edellieden verklaren, dat Hendrik en Dirk Burrekin van Ameronghen eenig land, dat zij van de kerk aldaar in tijns hebben, aan den graaf van Holland kunnen overdragen. („*Omnibus presentia*".)

HS. Quatr. cartul. d'Hainaut pièce 24 Rijssel. — Reg. EL 26 f. 9v. — Reg. EL 41 n°. 40 alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 9 alg. r. arch.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 464. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 590.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 737.

2198. 1286 (*Augustus* 21). *Datum Maguncie, XII Kal. Septembris, indict. XIIII, anno Domini 1286, regni nostri anno XIII.*

Koning Rudolf bevestigt den ingelaschten brief van keizer Frederik betreffende het goederenbezit van het kapittel van St. Marie te Utrecht in de villa Bethendorp. („*Regalis honoris*".)

HS. Vid. 1287 M. — M 1 f. 33. — M 5 (thesaurio *etc.*) f. 271. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 139. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 161—162.

Gedr. N. Archiv. XIII p. 628.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 404. — Böhmer-Redlich, Reg. VI n°. 2043.

N.B. Vgl. n°. 412.

2199. 1286 (*November* 13). *Procunciatum et actum anno Domini 1286, feria IV post festum b. Martini hyemalis.*

Eenige scheidsrechters doen uitspraak tusschen het kapittel van St. Marie te Utrecht en Johannes Tydemanni over eene prebende, welke vroeger deken Engelbert daar bezeten had. („*Cum inter opera*".)

HS. M 1 p. 169—170.

2200. 1286. *Z. j.*

De stad Kampen bedankt Lübeck en andere Hanzesteden voor hare bemoeiingen in het geschil met Noorwegen, en belooft, gemachtigden naar Zweden te zenden. („*Dominus mire*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. arch. Lübeck.
Gedr. Hanse-recesse I n°. 45. — Ub. Lübeck I n°. 485—486 (waar: 1293).
Vgl. Reg. Ov. II n°. 435. — Colmjon, Reg. 24.
N.B. Vgl. 1285, Oct. 31 en na Oct. 31.

2201. 1286. *Z. d.*
Arnoud, heer van Herlaar, sluit met de geërfden van de Lek eene overeenkomst betreffende het graven van een watergang door zijne heerlijkheid. („*Wi Arnolt*".)
HS. Oorspr. arch. Vijfheerenlanden.
Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 242.

2202. 1287 (*Januari* 4). *Datum apud monasterium Campi S. Marie in Assen, anno Domini 1286, Sabbato post Circumcisionem Domini, in octavo martyrum Innocentum.*
Hendrik van Eelde en zijne zonen verklaren, aan het klooster te Assen eene schenking van tienden gedaan te hebben. („*Noverint universi*".)
HS. Oorspr. arch. Drenthe.
Gedr. Magnin, Overz. II^1 58. — Ob. v. Gron. en Dr. I 174.

2203. 1287 (*Januari* 20). *Datum anno Domini 1287, in vigilia b. Agnetis virginis.*
Rodolf Koc neemt van het kapittel van St. Jan te Utrecht voor 58 jaren in pacht de groote en kleine tienden van Hier en Opijnen, met de tienden, die Gozewijn Helle gehouden heeft. („*Universis presentia*".)
HS. Oorspr. J. — 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 123—124. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 XIII p. 129—131. — v. Spaen n°. 109, H. Raad v. Adel.
Gedr. Sloet, Ob. n°. 1118.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 405.

2204—2205. 1287 (*Januari* 26). *Datum anno Domini 1287, in crastino Conversionis b. Pauli apostoli.*
Hubert de oude van Everdingen verkoopt aan het kapittel van St. Marie te Utrecht 15 morgen land tusschen het land van zijn zoon Hubert en Walter van Koevoets; hij neemt dit weder van het kapittel in erfpacht en stelt borgen onder verband van leisting. — Met een getransfixeerd bijvoegsel (zonder dagteekening), waarbij de verkooper de grootte van het verkochte land nader bepaalt. („*Noverint universi*".)
HS. Oorspr. M. — M 1 p. 81—82. — M 5 (Maj. Off. I) f. 96. — S 829 f. 17v—18 (Coll. v. Buchell). — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 7v. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 12—13.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 407.

2206. 1287 (*Februari* 20). *Datum Rome apud S. Sabinam, X Kal. Martii, anno II.*
Paus Honorius IV gelast den Utrechtschen officiaal, met gestrengheid op te treden tegen de geestelijken der diocese, die op het grondgebied van graaf Guy van Vlaanderen grove overtredingen bedrijven. („*Nuper ad nostrum*".)
HS. Reg. Vat. Tom. 43, f. 197v, cap. 258.

Digitized by Google

Gedr. Bull. Traj. n°. 369.
Vgl. St. Genois, Inv. n°. 429. — Wauters. VI 201. — Prou, Rég. n°. 755. — Potthast, Reg. n°. 22572.

2207. 1287 (*Februari* 23). *Datum per copium anno Domini 1286, in vigilia Mathie.*
De Domproost Adolf, officiaal van Utrecht, geeft vidimus van een brief van koning Rudolf, d.d. 1286 21 Augustus, waarbij deze den ingelaschten brief van keizer Frederik bekrachtigt, over de goederen van het kapittel van St. Marie te Utrecht in de villa Bethendorp. („*Universis presentes*".)
HS Oorspr. M. — M 1 f. 33. — M 5 (thesaurie *etc.*) f. 271. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 139. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 161—162. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 45 (fragm.).
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 409.

2208. 1287 (*Maart* 11). *Datum anno Domini 1287, feria III ante Gregorii pape.*
Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Hendrik Wandelaer in erfpacht eene area buiten de Tollebrug. („*Noverint universi*".)
HS. M. 1 p. 477. — M 4 f. 10v vidimus d.d. 1422 Febr. 9. — Dito M 5 (Mensurn. off. II) f. 89.

2209. 1287 (*Maart* 17). *Datum feria II post Dominicam Letare, anno Domini 1286.*
Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft in erfpacht aan Steven, broeder van Jordanus, eene halve hoeve veen in Achttienhoven. („*Decanus et*".)
HS. Vid. 1334 arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 398 (waar: 1286 Maart 25).

2210. 1287 (*Maart* 24). *Datum anno Domini 1287, in vigilia Annunciationis b. Virginis Marie.*
De prior van het klooster van St. Paulus te Utrecht, als door den paus tot rechter in deze benoemd, beveelt aan de priesters der Buurkerk aldaar, ten behoeve van de priorin en het convent der nonnen van Oostbroek, tegen den volgenden Vrijdag Maurits Wit voor hem te dagvaarden. („*Autoritate*".)
HS. Oorspr. r. arch. Utr.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 397 (waar: 1286). — De Hullu-Waller Zeper, Catal. n°. 1138.

2211. 1287 (*Maart* 26) *Datum Herbipoli, VII Kal. Aprilis, pontificatus Honorii pape IV anno II.*
De pauselijke legaat Johannes, bisschop van Tusculum, machtigt zijnen kapellaan Mr. Philippus de Castegnolis, om met suspensie, excommunicatie, interdict en door inroeping van den wereldlijken arm allen te straffen, die hem binnen de grenzen zijner legatie verhinderen in de hem opgedragene werkzaamheden. („*Cum te*".)
HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 63.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 410. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 53.

Digitized by Google

2212—2213. 1287 (*Maart* 27). *Datum Herbipoli, VI Kal. Aprilis 1287.*

„Autres deux lettres en Latin et en parchemin, données et scellées comme les trois de l'article précédent et de même teneur, adressées à l'évêque et au grand prevôt d'Utrecht.

La 1ère contre Gui comte de Flandre.

La 2e contre les nobles nommés en la 2de de l'article précédent".

Vgl. Aldus St. Genois, Mon. anc. I 261. — Böhmer-Redlich, Reg. VI n°. 2078 en n°. 2080 (volgens Winkelmann, Acta II 126).

N.B. Alle drie aangehaalde oorkonden zijn van keizer Rudolf en beoogen de onderwerping van graaf Guy met diens aanhang.

Boven staat: „Inventaire des Titres de la Thésorerie des chartes d'Hainaut, à Mons".

2214. 1287 (*Maart* 30). *Ghegheven in ons Heren jare als men screef 1287, opten Sonnendagh van Palmen.*

Herman van Woerden verzoent zich met den elect Jan en met graaf Floris V van Holland. („*Ic Herman*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 173. — Reg. EL 26 f. 2. en EL 41 f. 2. — Quatr. cartul. d'Hainaut pièce 162 Rijssel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 632. — v. Mieris, Chb. I 467. — Matthaeus, De nob. Lib. III p. 2. — K. Hist. en Outh. VI Voorrede.

Vgl. Wauters. VI 230. — St. Genois, Mon. anc. I 754.

2215. 1287 (*April* 2). *Datum anno Domini 1287, feria IV ante Pascha.*

Gozewijn, proost van Deventer, beslist een geschil tusschen het klooster Ter Hunnepe en Dirk van Epse over tienden in de villa Epse. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1128.

2216 1287 (*April* 15). *Ghegheven in ons Heren jare 1287, des Dinxdaghes na der octave van Paschen.*

Sweder van Abcoude verklaart aan graaf Floris V van Holland, dat Hendrik de Rover zekerheid gekregen heeft wegens de som, die hij op het huis te Montfoort had. („*Ic Sweder*".)

HS. Oorspr. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég f. 14. — Vermeld Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 43.

Gedr. v. d. Bergh, II n°. 605. — v. Mieris, Chb. I 470.

2217. 1287 (*April* 28). *Datum anno Domini 1287, feria II ante Philippi et Jacobi apostolorum.*

Havezo, zoon van wijlen ridder Steven van Wijk, neemt, met toestemming van het Utrechtsche Domkapittel, van den kapellaan van het St. Stephanusaltaar in den Dom in erfpacht eene hoeve land tusschen het land van het kapittel en van Otto van Dolre en Willem Suremont [onder Neerlangbroek]. („*Ego Haveso*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 48v—49 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 45—46 (met afb. zegels).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 411.

2218. 1287 (*Juni* 12). *Datum anno Domini 1287, in craslino Barnabe apostoli.*

Digitized by Google

Het kapittel van St. Marie te Utrecht maakt bepalingen tot vermijding van oneenigheden bij de verkiezing zijner leden tot eenige waardigheid. („*Quoniam propter varietates*".)

HS. Oorspr. M (2 ex.). — M 1 p. 50—51. — M 5* f. 5 en andermaal f. 5v—6. — M 12 f. 3. — M 13 f. 6v—7. — Arch. Kler. 102 f. 19. — Coll. 1887 (Hoencoop) I f. 95v.

Gedr. Dodt, Arch. III p. 356.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 412.

2219. 1287 (*Juni* 16). *Actum et datum anno Domini 1287, crastino Viti.*

De Utrechtsche Domproost Adolf en Gozewijn proost van Deventer beslechten een geschil tusschen de Duitsche orde en het klooster Bethlehem over een huis te Doesburg. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1134. — De Geer, Archieven II n°. 634.

N.B. Vgl. 1286 Juli 5.

2220. 1287 (*Juni* 24). *Datum anno Domini 1287, in die b. Johannis Baptiste.*

Nicolaas Weldige, kanunnik van het Utrechtsche Domkapittel, verkoopt ten overstaan van schout en landgenooten van Eyteren aan Willem Bordeys, vicaris ten Dom, 4 bunders en nog 1/2 bunder land in Eyteren. („*Ego Nicholaus*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f 39 (Coll. v. Buchell) — Coll. Hoencoop 1887 I^VIII f. 95v. — D 473 II f. 164 en nogmaals 265v—266.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. H. G. 2e ser. IV 2 p. 89.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 413.

2221. 1287 (*Juni* 28). *Datum anno Domini 1287, in vigilia b. Petri et Pauli apostolorum.*

Jan Leder en zijne echtgenoote Lisa schenken tot hulp van het H. land aan de broeders van het Duitsche huis bij Utrecht verschillende over den Rijn, bij Grotewade, in Benschop en in Reijerskop gelegene landen, benevens drie gedeelten van hofsteden of erven en huizen op het Oudkerkhof te Utrecht, en daarenboven nog alle goederen, die zij binnen de stad bezitten. („*Ad singulorum*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A f. 13 (Coll. v. Buchell).

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 273.

2222. 1287 (*Juni* 28). *Actum et datum anno Domini 1287, vigilia Petri et Pauli apostolorum.*

Broeder Dirk van Holland, kommandeur, en de overige broeders van het Duitsche huis bij Utrecht, verleenen aan Jan Leder en zijne echtgenoote Lisa, die hunne personen en goederen aan de Duitsche orde hebben toegewijd, verlof om binnen meer of min bepaalden tijd het kleed der orde aan te nemen, en verzekeren hun verder het vruchtgebruik hunner goederen, ingeval zij in de wereld wenschen te verblijven. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 274.

Digitized by Google

2223. 1287 (*Juli 4*). *Ghemaect in den jare ons Heren als men scrivet 1287, in sinte Martinsdaghe alse hi gheven wart in den somer.*
Arnoud van Amstel geeft aan eenige landgenooten in het Nedereinde van Jutfaas een watergang door zijn gerecht aan de IJssel. („*Ic Arnout.*")
HS. Afschr. arch. st. Utr.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. Gen. 2e Ser. IV 2 p. 90.

2224. 1287 (*Juli 14*). *Datum et actum anno Domini 1287, in crastino Margarete virginis.*
Het kapittel van Deventer en het convent van Runen geven aan die van Neder-Reste (Avereest?) de novale tienden (aldaar?) in erfpacht voor 1 Deventersche penning 's jaars. („*Omnibus presencia*".)
HS. Cartul. v. Dikninge fol. 51. — Verzameling van stukken I blz. 50.
Vgl. Feith, Reg. arch. v. Gron. I 10. — Reg. Ov. II n°. 438.
N.B. Ontbreekt in het Ob. v. Groningen.

2225. 1287 (*Augustus 12*). *Gegeven in onses Heren jaren 1287, des Dinsdages na Sinte Laurensdag.*
Gerrit van de Wateringe doet afstand van alle aanspraak op land van Jan Leder, hem aangekomen van den heer van Teylinge, zijnen zwager. („*Ic Gheret*".)
HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven I n°. 275.

2226. 1287 (*Augustus 17*). *Anno Domini 1287, octava Laurentii.*
De ingezetenen van Menterwolde en de bewoners van Groningen sluiten een verdrag met bepalingen omtrent de rechtsspraak. („*Anno ejusdem*".)
HS. Oorspr. arch. Groningen.
Gedr. Driessen, Mon. Gron. I 175. — Ob. v. Gron. en Dr. I 175.

2227. 1287 (*September 1*). *Datum Trajecti, Kal. Septembris, anno Domini 1287, apostolica sede vacante.*
Philippus de Castegnolis, kanunnik te Trier, kapellaan en nuntius van den pauselijken legaat Johannes, bisschop van Tusculum, geeft vidimus:
I. van een brief van bisschop Otto d.d. 1217 Juni 22.
II. van een brief van bisschop Otto d.d. 1245 (z. d.)
III. van een brief van den pauselijken legaat Petrus d.d. 1247 Augustus 24.
IV. van een brief van paus Alexander IV d.d. 1255 Juli 15, alle betreffende het toewijzen eener congrue portie aan de vicarissen in de parochiekerken van het kapittel van St. Pieter te Utrecht en het gebruik van het overschot voor de prebenden der kanunniken. („*Universis hoc*".)
HS. Oorspr. P Inv. n°. 220*bis*.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 414. — Muller, Reg. van St. P. n°. 84.

2228. 1287 (*September 16*). *Datum anno Domini 1287, feria III post Exaltationem Crucis.*

Digitized by Google

Graaf Floris V van Holland verklaart, dat hij den kooplieden van Keulen geen geleidegeld zal afeischen, maar zich met het gewone tolgeld tevreden stellen, onder voorwaarde dat Keulen's aartsbisschop zorge voor zekere schadeloosstelling der Utrechtsche burgers. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. st. arch. Keulen.

Gedr. Lacomblet, Ub. II n°. 830. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 619.

2229. 1287 (*September* 17). *Datum anno Domini 1287, in die b. Lamberti.*

Zwaneldis, weduwe van den veerman Ludolf, en hare vier dochters verklaren, van het kapittel van St. Pieter te Utrecht in erfelijke pacht gekregen te hebben het veerschip te Arnhem. („*Ne ea que*".)

HS. Oorspr. arch. Arnhem.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1138.

2230. 1287 (*September* 22). *Datum anno Domini 1287, die beati Mauricii.*

De elect Jan herroept de gift der novale tienden binnen de jurisdictie van Buren, die hij aan Otto heer van Buren zou gedaan hebben, omdat hem gebleken is, dat zij aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht behooren. („*Ad nostram*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 378. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 151v. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 296.

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1139.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 415. — Muller, Reg. van St. P. n°. 85.

2231. 1287 (*September* 28). *Datum anno Domini 1287, in vigilia b. Michaelis.*

Jan van Herwen, door graaf Reinoud van Gelre aangesteld tot erfkastelein van den burg Reynoy, belooft, aan de voorwaarden dezer aanstelling te zullen voldoen. („*Universis presentes*".)

HS. Afschr. Altste register arch. Arnhem.

Gedr. Nijhoff, Gedenkst. I p. 9. — Sloet, Ob. II n°. 1140.

2232. 1287 (*September* 28). *Datum in vigilia b. Michaelis, anno Domini 1287.*

Jan van Herwen belooft aan graaf Reinoud van Gelre, om op den burg Rijnoye gedurende een jaar op zijne kosten 30 gewapende mannen te zullen onderhouden, behalve de gewone bezetting van 10 mannen. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. Nijhoff, Gedenkst. I p. 10. — Sloet, Ob. II n°. 1140.

2233. 1287 (*October* 2). *Datum anno Domini 1287, feria V post Michaelis.*

De elect Jan bevestigt de voorrechten, door zijn voorganger Andreas aan de St. Odulfuskerk te Staveren verleend d.d. 1132 Mei 30. („*Per antecessores*".)

HS. Reg. v. h. S. Od. kl. p. 3 arch. Friesland.

Gedr. Colmjon, Reg. 25

Digitized by Google

2234. 1287 (*October* 31). *Datum anno Domini 1287, in vigilia Omnium Sanctorum.*

„Anno 1287 millesimo ducentesimo octuagesimo septimo in vigilia Omnium Sanctorum datae literae de area sita juxta Logenbrugge inter aream Ghiselini de Driele ab uno latere et Wilhelmi Pellificis ab altero *etc.*".

HS. Aldus S 830 I f. 18 (Coll. v. Buchell).

2235. 1287 (*November* 2). *Datum anno Domini 1287, in crastino Omnium Sanctorum.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden te Capelle in Zuid-Beveland. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 76.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 623.

2236. 1287 (*November* 6). *Datum anno Domini 1287, in vigilia b. Willebrordi.*

De prior der abdij van St. Paulus te Utrecht, als hiertoe door den abt van Oostbroek, den door den paus aangestelden rechter in deze, gemachtigd, beveelt den priester van Alblas en Theodericus Lowe, vicaris van het kapittel van St. Marie te Utrecht, om ridder Hendrik van de Lek te excommuniceeren. („*Discretioni vestre*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 157. — M 5 (Maj. Off. II) f. 262. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 255.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 625.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 416.

2236ª. 1287 (*November* 7). *Datum Colonie apud ecclesiam S. apostolorum, VII Id. Novembris, anno Domini 1287.*

Mr. Philippus de Castegnolis, nuntius van den pauselijken legaat Johannes, bisschop van Tusculum, tot het uitspreken van excommunicatiën gemachtigd bij den ingelaschten brief van den legaat d.d. 1287 Maart 26, draagt den Domdeken en den abt van St. Paulus te Utrecht op, om het interdict op de stad te leggen, wegens den roof van zijn schip door den Utrechtschen burger Hendrik Hedelinge en het geweld, tegen zijnen dienaar Herman gepleegd „infra pontem et domum hyemalem" door de bontwerkers Nicholaus filius Trini en anderen, terwijl de magistraat geweigerd heeft, hem deswegen recht te doen. („*Noveritis vos*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 63.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 417. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 54.

2237. 1287 (*November* 29). *Datum anno Domini 1287, Sabbato post festum b. Katerine.*

Rodolf kanunnik van St. Marie te Utrecht bekent, aan de executeurs van den klerk Jan van Merloo ten behoeve der kerk verkocht te hebben eene jaarlijksche rente van 15 solidi uit zijn huis naast Herman Coevoit. („*Universis presentes*".)

HS. M 1 p. 171.

2238. 1287 (*December* 12). *Ghegheven ins Heren jare 1287, in sente Lucien avonde.*

Graaf Floris V van Holland beveelt aan de heemraden van den Lopi-

Digitized by Google

kerwaard, met Hendrik den Rover, zijn knaap, door hem daartoe benoemd, dien waard te schouwen. („*Wi ombieden*".)

HS. **Oorspr. arch. Utr. — Afschr. ald. Inv. Montfoort 91.**

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 628.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 418.**

2239. 1287 (*December* 22). *Datum anno Domini 1287, in crastino b. Thome apostoli.*

Gotsuinus proost van Deventer verklaart, dat hij onder zekere voorwaarden de tiende van het huis van Ulricus de Lintlo geschonken heeft aan den kanunnik Antonius en diens moeder Subburg. („*Noverit vestra*".)

HS. **Oorspr. arch. kapittel Deventer.**

2240. 1288 (*Januari* 22). *Datum anno Domini 1287, in crastino Agnetis virginis.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto heer van Buren onderwerpen de tusschen hen bestaande geschillen (over de tienden van Malsen) aan de uitspraak van den Domproost, den Domdeken, den kommandeur van St. Cathrijne en de provisoren der vier andere kapittelen te Utrecht. („*Universis presens*".)

HS. **Oorspr. P Inv. n°. 377. — Vid. 1293 P. Inv. n°. 377. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 143.**

Gedr. **Sloet, Ob. II n°. 1119.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 406 (waar: 1287). — Muller, Reg. van St. P. n°. 86.**

N.B. Vgl. 1287 Sept. 22.

2241. 1288 (*Januari* 31). *Ghegheven in ons Heren jare 1287, des Saterdaghes voer Onser Vrouwen Lichtmisse.*

Graaf Floris V van Holland beveelt Wisse van Hardinvelt, aan Hendrik den Rovere verantwoording te doen van alle geïnde en nog te vorderen gelden, sedert aan dezen de schouw door den graaf is opgedragen. („*Want wi die scouwe*".)

HS. **Oorspr. arch. heeren v. Montfoort. — Afschr. arch. heeren v. Montfoort.**

N.B. Vgl. 1287 Dec. 12.

2242. 1288 (*Februari* 12). *Pronuntiatum in hospitio Majoris prepositi, anno Domini 1287, feria VI ante Invocavit.*

De Domproost, de Domdeken, de kommandeur van St. Cathrijne en de provisoren der vier kapittelen doen uitspraak tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto heer van Buren, en beslissen, dat de heer van Buren het kapittel ten onrechte uit het bezit der tienden van de parochie van Malsen ontzet heeft, en dat het kapittel zijn eigendomsrecht op die tienden zal bezweren of ze aan den heer van Buren afstaan. („*Nos Adulphus*".)

HS. **Oorspr. P Inv. n°. 377. — Vid. 1292 P Inv. n°. 377. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 143. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 207. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 339-340.**

Gedr. **Sloet, Ob. II n°. 1123. — Arch. Acquoy. III 306.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 408 (waar: 1287). — Muller, Reg. van St. P. n°. 87.**

N.B. Vgl. 1288 Januari 22.

2243. 1288 (*Februari* 20). *Actum et datum anno Domini 1288, in die b. Galli confessoris.*

Digitized by Google

Jacob Speyhart neemt van het kapittel van St. Marie te Utrecht in pacht het gerecht en de tienden van Myland. („*Noverint universi*".)

HS. M 1 p. 166—167. — M 4 f. 27r—28. — S 833 (Coll v. Buchell f. 4v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 70. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 26v—28 vidimus van Ludolph A. de Witt d.d. 1714 Sept. 18. — S 831 A f. 17 (waar: die b. Cirilli conf.)

2244. 1288 (*Februari* 29). *Datum anno Domini 1288*, *Dominica qua cantatur Oculi mei.*

Willem Grimere verkoopt aan Elyas Scarpswert 1½ morgen land, geheeten Cortelant, in het Gooi, en neemt die weder in erfpacht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr.

Vgl. Vermeulen, Inv. 422.

2245. 1288 (*Maart* 1). *Datum anno Domini 1288*, *feria II post festum b. Mathiae apostoli.*

Arnold van Amstel erkent, aan het Vrouwenklooster van Oostbroek schuldig te zijn 50 Utrechtsche ponden voor goederen bij het Veen, die hij gekocht heeft. („*Ego Arnoldus*".)

HS. Vidimus d.d. 1353 Dec. 24 Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 505—506.

2246. 1288 (*Maart* 7). *Datum anno Domini 1288, Dominica Letare.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht verhuurt aan Vredeburga van Kamerik 5½ viertel land in Kamerik. („*Nos decanus*".)

HS. M 1 p. 97. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 16v.

2247. 1288 (*Maart* 7). *Datum apud domum meam Steenvoorde*, *anno Domini 1288*, *Dominica qua cantatur Letare.*

Mr. Gerard van Leyden, kanunnik van St. Marie te Utrecht, vermaakt zijn landgoed Hoekenberg aan de abdij Rijnsburg. („*Ego magister*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 657.

2248. 1288 (*Maart* 7). *Datum anno Domini 1288*, *Dominica qua cantatur Letare.*

Graaf Floris V van Holland verklaart, dat zijn klerk Gerard van Leyden, kanunnik van St. Marie te Utrecht, zeker land te Rijswijk vermaakt heeft aan de abdij Rijnsburg. („*Nos Florentius*".)

HS. Chron. van M. van der Houve (vert.)

Gedr. Matthaeus, Anal. I 743. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 658. — v. Mieris, Chb. I 477.

2249. 1288 (*Maart* 8). *Datum anno Domini 1288*, *feria II post Dominicam Letare.*

De abdis en het convent van Rijnsburg nemen de testamentaire bepalingen aan, welke Gerard van Leiden, kanunnik van St. Marie te Utrecht, te haren opzichte gemaakt heeft. („*Cum vir*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 661.

Digitized by Google

2250. 1288 (*April* 1). *Datum anno Domini 1288, feria V post Pascha.*

Hubert van Vianen verkoopt aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht eene hoeve land (over de Lek in het kerspel van Vianen) tusschen de Gasper en de Hagaweteringe en neemt die weder van het kapittel in erfpacht. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 593. — Vid. 1419 P Inv. n°. 593. — Vid. 1542 P Inv. n°. 593. — Afschr. P Inv. n°. 593. — S 829 f. 27 (Coll. v. Buchell).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 424. — Muller, Reg. van St. P. n°. 88.

2251. 1288 (*April* 1). *Datum anno Domini 1288, feria V post Pascha.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft aan Hubert van Vianen in erfpacht eene hoeve land tusschen de Gasper en de Hagaweteringe. („*Universis presens*".)

HS. Afschr. P Inv. n°. 593.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 425. — Muller, Reg. van St. P. n°. 89.

2252. 1288 (*April* 6). *Datum anno Domini 1288, III feria post octavas Pasche, in ecclesia et capitulo S. Salvatoris.*

Dirk van Horne, proost van Oudmunster te Utrecht, geeft de beschikking over het personaat en de kerk van Woerden aan het kapittel, evenals zijn voorganger Dirk van Wijkenrode gedaan heeft. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. O (2 ex.). — O 449 II f. 201.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 634.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 426.

2253. 1288 (*April* 6). *Datum anno Domini 1288, feria III post Dominicam Quasi modo.*

Dirk van Horne, proost van Oudmunster te Utrecht, bevrijdt op verzoek en ten dienste van het kapittel twee hoven (areas) in de Oudelle aldaar, welke Nicolaas Fynekin, vicaris van St. Jan, op titel van manschap hield, van alle diensten aan hem als proost. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 38.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 427.

2254. 1288 (*April* 17). *Datum anno Domini 1288, Sabbato post Dominicam Misericordia Domini.*

Reynoud graaf van Gelre erkent, dat Willem, proost van St. Jan te Utrecht, en diens opvolgers het recht van presentatie hebben in de kerk van Wageningen. („*Nos Reynoldus*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 5. — Arch. Kler. 86 f. 7v. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 11. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 185.

Gedr. K. Hist. en Outh. II 404 (vert.)

2255. 1288 (*Juni* 1). *Datum et actum apud Heyne, Kal. Junii, anno Domini 1288.*

De elect Jan, Gozewijn proost van Deventer en Gyselbert proost van Oldenzaal doen uitspraak in een geschil tusschen Hendrik van Essen, schout van het convent van Essen, en de aan het convent hoorige,

Digitized by Google

in het bisdom Utrecht wonende lieden, omtrent hunne verplichte opbrengsten. („*Nos Johannes*".)

HS. Register van het stift Essen, thans in het archief der Münsterkirche van Essen, genaamd: liber catenatus.

2256. 1288 (*Juni* 16). *Datum anno Domini 1288, in crastino Viti.*

Nicolaas proost en de prior van Bethlehem geven den Domdeken te Utrecht kennis van een door hen ontvangen pauselijk schrijven. („*Nos universi*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Vgl. De Geer, Archieven II n°. 634 noot.

2257. 1288 (*Juli* 13). *Datum anno Domini 1288, in die Anacletis pape et martyris.*

Mabelia, weduwe van Gijsbert heer van Ghoye, beschikt testamentair over de opbrengst van haar huis in de immuniteit van St. Maarten te Utrecht, voor lijkdiensten in den Dom. („*Ego Mabelia*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 76 (volgens orig.). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 104v (met afb. zegel).

2258. 1288 (*Juli* 27). *Datum anno Domini 1288, feria III post festum b. Jacobi Christofori.*

Graaf Floris V van Holland vergunt aan de stad Utrecht, om het erf, dat heer Willem van Egmonde haar uit zijnen naam heeft toegewezen tot het graven van eene vaart, in gebruik te nemen, en beveelt haar, den koopprijs aan de eigenaars te voldoen, daar de graaf haar den eigendom waarborgt. („*Mandamus vobis*".)

HS. Oorsp. st. Utr. Inv. n°. 275. — Afschr. st. Utr. Inv n°. 32 f. 34a. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 57. — Afschr. v. Spaen in arch. HR. v. Adel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 640. — De Geer, Bijdr. 367. — v. Musschenbroek, Dissert. 3.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. 55.

2259. 1288 (*Juli* 29). *Datum anno Domini 1288, feria V ante Petri ad Vincula.*

Hubert de Catse verkoopt zijne hoeve in Beringhen, genaamd Wosthof, aan het kapittel van St. Jan te Utrecht. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. 2e afd. geschr. Inv. J. — Arch. Kler. 64 f. 24. — Arch. Kler. 86 f. 15. — J 53 fol. LXI. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 14. — Coll. Hoencoop I^{V} p. 163—164. — Bondam, 2e Supp. 730 p. 167—169.

2260. 1288 (*Augustus* 25). *Datum anno Domini 1288, in crastino b. Bartolomei apostoli.*

Arnold van Amstel geeft aan Gijsbert van Ruwiel ten behoeve der 24 hoeven land, die deze van het kapittel van Oudmunster te Utrecht houdt, eene wetering, die uitgang zal hebben in den watergang onder het rechtsgebied van het kapittel van St. Marie, tusschen het gerecht van Blokland en Arnold's gerecht van Benschop. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. O. — Vid. 1362 O. — O 449 II f. 73. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 72.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 blz. 92.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 428.

Digitized by Google

2261. 1288 (*Augustus* 26). *Datum Reate, VII Kal. Septembris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Nicolaas IV gelast den proost, den deken en den scholaster van Deventer, uitspraak te doen tusschen de stad Dortmund en den aartsbisschop van Keulen over de door deze stad aan Ertmarus de Suntheym opgelegde straf. („*Sua nobis*".)

HS. Oorspr. arch. Dortmund.

Gedr. Rühl, Dortm. Urkb. I p. 146. — Fahne, Urkb. v. Dortmund II p. 395. — Bull. Traj. n°. 372.

Vgl. Finke, Wf. Ub. I n°. 763. — Potthast, Reg. n°. 22783.

2262. 1288 (*Augustus* 29). *Datum anno Domini 1288, in die Decollationis Johannis Baptiste.*

De elect Jan geeft aan het kapittel van St. Marie te Utrecht de tienden in Wale. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 46—47. — M 5 (Min. Off. I) f. 149. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 132v.

2263. 1288 (*September* 8). *Datum Trajecti, anno Domini incarnationis 1288, in Nativitate b. Virginis.*

De elect Jan geeft een aflaatbrief en maakt bepalingen ten voordeele van den Dombouw te Utrecht. („*Cum venerabilem*".)

HS. D 269 f. 9v—12 (vidimus 1322).

Gedr. Moll, Kerkg. II[I] blz. 411.

N.B. Voor onecht gehouden door J. H. Hofman, Archief aartsb. Utr. XXV blz. 1—3.

2264. 1288 (*September* 8). *Datum Reate, VI Id. Septembris, sub annotacione Domini 1288, pontificatus domini Nicolai pape IIII anno I.*

Zes bisschoppen verleenen ieder een aflaat van 40 dagen voor het klooster Ter Hunnep. („*Licet is de cujus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 31.

2265. 1288 (*September* 28). *Datum anno Domini 1288, in vigilia b. Michaelis.*

Herman van Woerden geeft aan het St. Cathrijnehospitaal te Utrecht het patronaatsrecht over de kerk in Heermale. („*Cum ea que*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 34 (volgens orig.).

2266. 1288 (*October* 1). *Datum anno Domini 1288, in die b. Remigii.*

Willem van Amstel, proost van St. Jan, verklaart, dat het kapittel de curtis van Balgoye in erfpacht geeft aan Lambert Frese. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. geschr. Inv. J 2e afd. — Arch. Kler. 64 f. 6v—7. — Arch. Kler. 86 f. 8. — Coll. Hoencoop 1887 Iv p. 63—66. — 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 63—65. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 35—38. — S 833 f. 6v (fragm. z. j.)

Gedr. Sloet, Ob. II n°. 1143 (waar: Januari 13).

2267. 1288 (*October* 5). *Datum anno Domini 1288, feria III post Remigii.*

Digitized by Google

Lambert Frese neemt van het kapittel van St. Jan te Utrecht in erfpacht den hof van Balgoye, nadat Alard van Puflik daarvan afstand had gedaan, en vermaakt bij zijn vooroverlijden het vruchtgebruik aan zijne vrouw Elizabeth. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 7v—8. — Arch. Kler. 86 f. 9. — S 833 (Coll. Buchell) f. 4v—5. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 67—70.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 429. — Sloet, Ob. II n°. 1143.

N.B. Vgl. 1288 Oct. 1.

2268. 1288 (*October* 8). *Datum anno Domini 1288, feria VI ante Victoris.*

Sweder van Wiltenburg verklaart, met zijne echtgenoote Hildegunde aan Willem van Bele, priester en kapellaan te Wiltenburg, zooveel van zijn land onder Werkhoven verkocht en overgedragen te hebben, als jaarlijks 6 ponden pleegt op te brengen. („*Cum illa*".)

HS. Oorspr. DO. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 88v—89.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 276. — Matthaeus, De jure gladii (praef.).

2269. 1288 (*October* 8). *Datum anno Domini 1288, feria post VI post festum b. Remigii.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Jacob Ouderidder en Jan Svertveger in erftins geven aan Marsilius Snider een erf bij de St. Jacobsbrug te Utrecht. („*Omnibus ad quos*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 578.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 56.

2270. 1288 (*October* 16). *In die b. Galli confessoris.*

Jacob Speyhart erkent, van het kapittel van St. Marie te Utrecht voor 7 jaren op zekere voorwaarden in pacht ontvangen te hebben het wereldlijk gerecht en de tienden in Oyelant, en 2 hoeven, waarvan de eene in het gerecht van Zweder de Wietenborch, de andere in Tekencope gelegen is. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr. (Coll. Phillipps).

2271. 1288 (*November* 13). *Datum anno Domini 1288, in die b. Brictii pontificis.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft zijne goederen in Hodik aan Wilhelmus de Hodik en diens oudsten zoon in lijfpacht. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 118. — M 5 (Maj. Off. I) f. 3v—4. — Coll. Hoencoop III f. 133.

2272. 1288 (*December* 2). *Datum anno Domini 1288, feria V post festum b. Andree apostoli.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verklaart, dat het aan Ernst van Holenburen verkocht heeft een huis in Bodenkampe in het kerspel Scuttorp. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. in het vorstelijk archief van Salm-Horstmar.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III n°. 1362 (ingelascht in oork. van 1288 Dec. 19).

2273. 1288 (*December* 11). *Acta anno Domini 81 coram civi-*

Digitized by Google

bus de Thorse et aliis pluribus. Datum anno Domini 1288, Sabbato ante Dominicam Gaudete.

Hendrik Hildeboldinga en zijn zoon Rodolf verklaren, aan het klooster te Assen verkocht te hebben hunne hoeve te Duurse. („*Nos Henricus*".)

HS. Oorspr. arch. Drenthe.

Gedr. Magnin, Kloosters 203. — Ob. v. Gron. en Dr. I 177.

2274. 1288 (*December* 11). *Datum anno Domini 1288, III Id. Decembris.*

Herman van Woerden sluit een compromis met de prelaten der Utrechtsche kerk over de goederen in Mijland en Custwijk. („*Ego Hermannus*")

HS. Vidimus Recueil des chartres d'Hainaut et d'Holl. de la Chambre des comptes f. 63—64v.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 493. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 645.

2275. 1288 (*December* 19). *Acta apud Oldensele, XIIII Kal. Januarii, anno Domini 1288.*

Het kapittel van Oldenzaal verklaart, dat Ernst van Holenburen een huis in Bodenkamp, parochie Scottorp, van het Domkapittel te Utrecht gekocht en weder verkocht heeft aan het stift Langenhorst. („*Arnoldus decanus*".)

HS. Oorspr. arch. Salm-Horstmar.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III 1362.

Vgl. Reg. Ov. n°. 431.

N.B. Vgl. 1288 Dec. 2.

2276. 1288. *Z. j.*

De pseudo-keizer Frederik vermaant den bisschop van Utrecht, graaf Floris V van Holland af te houden van den tocht tegen de Westfriezen. („*Cum imperatorie*".)

Gedr. Beka, Chronica 94. — v. Mieris, Chb. I 493. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 646. — Schwartzenberg, Chb. I n°. 122.

Vgl. Böhmer, Reg. imp. p. 127.

N.B. Valsch?

2277. 1288. *Z. d.*

„Item een brieff, roerende van een zoene gemaect tusschen h. Johan bisschop tUtrecht ende grave Floris V van Hollant aen deen syde ende Willem, broeder Gysbrechts h. van Amstel proost St. Jans tUtrecht, die jonckheer van Amstel ende Aernt van Amstel haren broeder aen dander syde, by de welcke toegeseyt wort den grave van Hollant, voor hem ende syn naecomelingen te leene te houden van den bisschop van Utrecht de tienden van Naerdinxlant, die stede van Muyden, Muyderpoirt ende Windelmeerbroeck de a° 1288".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 41v—42. — v. d. Houve, Memoriael f. 17.

N.B. Dit stuk is denkelijk de oorkonde d.d. 1285 Oct. 27 (gedr. v. d. Bergh Ob. II n°. 571). In beide oorkonden wordt hetzelfde bedoeld. Er is echter een verschil: in deze oorkonde schijnt niet Gijsbrecht heer van Amstel, maar „die jonkheer van Amstel" genoemd te worden.

Digitized by Google

2278. 1288. *Z. d.*

„Willem h. van Linscoten knape heeft overgegeven alle de goederen, die Christianus syn vader hielt te leen van h. Gysbert van Zulen, gelegen in Linscoten, a° 1288".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 33.

2279. 1288 *Z. d. Datum anno Domini 1288.*

De vijf kapittelen te Utrecht berichten den paus, dat zij Jan Wit tot hunnen gemachtigde bij de curie hebben benoemd, en verzoeken zijne bescherming tegen degenen, die hunne rechten verkorten. („*In curia*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 419.

2280. 1288 *Z. d. Datum Rome, anno Domini 1288, pontificatus domini Nicholai pape IIII anno I.*

Verschillende aartsbisschoppen en bisschoppen verleenen een aflaat ten behoeve van den Dombouw te Utrecht. („*Licet is de cujus*".)

HS. Arch. Kler. 122. — Vid. 1289 D.

Gedr. Kronyk Hist. Gen. XII 162.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 420.

2281. 1289 (*Januari* 6). *Datum anno Domini 1289, in festo Epiphanie Domini.*

Rechter en schepenen in Groenlo verklaren, dat de gebroeders Wolter en Winand van den Kure van het convent Ter Hunnep ontvangen hebben de volle koopsom van de verkochte goederen onder Markvelde. („*Tenore presentium*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 32.

2282. 1289 (*Februari* 10). *Datum anno Domini 1289, feria V post b. Agathe virginis.*

Gijsbert van Amstel schenkt aan het Wittenvrouwenklooster te Utrecht den grooten en kleinen tiend in Bodegraven. („*Ego Giselbertus*".)

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 74v (ex. reg. conventus Albarum Dominarum in Tr.").

Gedr. K. Hist. en Outh. I Utr. 91 (vert.) — Utr. Volksalmanak a° 1855 blz. 48 (vert.) — v. Heussen, Hist. ep. I 98. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 688 (waar: 1290). — Matthaeus, Fund. 275. — v. Mieris, Chb. I 495.

2283. 1289 (*Februari* 21). *Datum anno Domini 1288, in vigilia Cathedre b. Petri.*

De Utrechtsche Domproost Adolf van Waldegche beleent Herman Toitelart, burger en schepen van Utrecht, met een tiend op Hoogelande, nadat Dirk Hendrikz. van der Weide daarvan afstand had gedaan. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 38r (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^VIII f. 93v—94 (met afb. zegels). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 83—84.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 421 (waar: 1288).

Digitized by Google

2284. 1289 (*Februari* 23). *Datum et actum anno Domini 1289, in crastino Petri ad Cathedram.*

Sophia, vrouw van Gouda, verklaart, de broektienden met tijns en gerecht ten noorden van den IJssel, tusschen Hendrikssloot en de Zijdwinde, van het kapittel van Oudmunster te Utrecht in erfpacht te hebben ontvangen en, met toestemming des kapittels, het vruchtgebruik daarvan aan haren man Jan van Renesse te geven, als zij zonder kinderen bij hem overlijden mocht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 209. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 3ᵛ—4..

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 651.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 431.

2285. 1289 (*Februari* 23). *Ghegheven in den Haghe, in ons Heren jare 1289, in zinte Mathysavonde.*

Catharina, vrouw van Voorne, bekrachtigt het verlij van het ambacht Oversliedrecht, door haar minderjarigen zoon Gerard aan Hendrik, heer van de Lecke, gedaan. („*Wy Katerine*".)

HS. Reg. Voorne AB fol. 8ᵛ. — Reg. Voorne B f. 129 alg. r. arch.

Gedr. de Fremery, Suppl. nº. 255.

2286. 1289 (*Februari* 23). *Ghegheven in ons Heren jare 1289, in zente Mathijsavonde, in den Haghe.*

Graaf Floris V van Holland verklaart, dat Gerard erfgenaam van Voorne aan Hendrik van de Leck het ambacht verleend heeft van Oversliedrecht bij Niemandsvriend. („*Wi Floris*".)

HS. Reg. Voorne AB fol. 8 alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 689 (waar: 1290).

2287. 1289 (*Februari* 27). *Datum anno Domini 1289, Dominica post Mathie apostoli.*

Gerard van Weesmale verklaart aan het kapittel ten Dom te Utrecht, dat hij bereid is het door hem verschuldigde te voldoen, en verzoekt, de gedane aanmaning in te trekken. („*Vestram rogamus*".)

HS. Oorspr. D. — Vid. 1386 D. — S 829 f. 40ᵛ (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 71 (met afb. zegel). — D 622 f. 102ᵛ (waar: 1280). — D 624 f. 115ʳ (waar: 1280). — D 636 f. 11.

Gedr. Miraeus, Dipl. Belg. cap. 93. — Opp. dipl. I 210. — Not. eccl. Belg. p. 619 (fragm.).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 437 (waar: 1290).

2288. 1289 (*Februari.*) *Pronuntiatum et actum anno Domini 1288, mense Februario, in capitulo universalis ecclesie Trajectensis.*

Statuut van de provisoren der vijf Utrechtsche kapittelen over de deelneming van kanunniken aan de begrafenis, den doop en aan verschillende handelingen van leeken en buiten de inmuniteit. („*Ut omnis materia*".)

HS. D 19 f. 142—143 (erg geschonden). — O 4 f. 19—20 (geheel, met dateering). — O 8 fol. 3ᵛ en 2ᵛ (van achteren af) (met dateering). — Arch. Kler. 34 f. 32ᵛ, 33, 72, 79ᵛ, 80 (fragm.) — Arch. Kler. 35 f. 28ʳ, 60ᵛ, 67, 67ᵛ (fragm.) — Arch. Kler. 36 f. 47, 111, 120, 121ᵛ, 124ᵛ—126 (fragm.)

Gedr. Rechtsb. D p. 107, 232, 249, 252, 258, 260, 261.

Digitized by Google

2289—2292. 1289 (*Maart* 19). *Datum anno Domini 1288, Sabbato ante Dominicam qua cantatur Letare Jherusalem.*

Verschillende gemeenten van Westfriesland deelen aan den elect Jan mede, dat zij gevolmachtigden hebben aangesteld, om bij hem te onderhandelen over den vrede met graaf Floris V van Holland. („*Noveritis quod*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 130ᵛ. — Reg. EL 26 f. 11ᵛ. — Reg. EL 41 f. 24ᵛ. — Arch. Mons. vidimus 1289.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 474. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 655.

Vgl. St. Genois. Mon. anc. I 430.

N.B. Waarschijnlijk is de Paaschstijl gebruikt; zie 1289 Mei 1.

2293—2296. 1289 (*Maart* 19). *Datum anno Domini 1288, Sabbato ante Dominicam qua cantatur Letare Jherusalem.*

Verschillende gemeenten van Westfriesland geven volmacht aan eenigen hunner landgenooten, om met den officiaal van Utrecht te onderhandelen over de verschillen tusschen hen en den graaf van Holland. („*Noveritis quod*".)

HS. Vid. alg. r. arch.

Gedr. v. Mieris, Chb. I nº. 476.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II nº. 656.

2297. 1289 (*Maart* 31). *Datum anno Domini 1288, feria V ante Ramos palmarum.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht verklaart, dat Jan, zoon van Hendrik van Alblas, verklaard heeft, alles te zullen onderhouden wat in den hier ingelaschten brief van 1255 Augustus 23 voorkomt, waarbij Hendrik van Alblas van het kapittel van St. Marie te Utrecht de helft der groote en kleine tienden, aan de oostelijke zijde van Alblas naar de Merwede toe gelegen, tot aan Graveland en Papendrecht in erfpacht neemt. („*Sciant presentes*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 61—62 en nogmaals 70—72. — M 5 (Maj. Off. II) f. 329. — S 831 A f. 18ᵛ (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 280—281.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II 665. — Vermeulen, Inv. nº. 423 (waar: 1288).

2298. 1289 (*April* 4). *Datum feria II proxima post Palmas, anno Domini 1289.*

Jan, graaf van Seyn, bekrachtigt eene overeenkomst, door het kapittel van St. Marie te Utrecht met zijne vrienden aangegaan over de goederen van Lederdorp. („*Super transactione*".)

HS. Oorspr. M. — M 4 f. 78. — M. 5 (thesaurie *etc.*) f. 273. — S 829 f. 14 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 33.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 432.

2299. 1289 (*April* 7). *Datum anno Domini 1289, in Cena Domini.*

De elect Jan verklaart, ontvangen te hebben volmachten van verschillende gemeenten in Westfriesland, om namens hen te onderhandelen met graaf Floris V van Holland. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 655.

Digitized by Google

2300. 1289 (*April* 7). *Datum anno Domini 1289, in Coena Domini.*

De officiaal van Utrecht verklaart, ontvangen te hebben volmachten van verschillende gemeenten van Westfriesland, om namens hen te onderhandelen met graaf Floris V van Holland. („*Noverit universitas*".)

HS. Vid. alg. r. arch.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 656.

N B. Vgl. 1289 Maart 19.

2301. 1289 (*Mei* 1). *Actum et datum anno Domini 1289, in festo Philippi et Jacobi apostolorum.*

De elect Jan verklaart, dat de gevolmachtigden der Westfriezen zich op zekere voorwaarden aan graaf Floris V van Holland onderworpen hebben. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Afschr. 15e eeuw alg. r. arch. (aanwinsten 1891 n°. 24ᵗ f. 7—9 en nogmaals f. 11—13ᵛ).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 671.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 430.

N.B. Vgl. 1289 Maart 19 en April 7.

2302. 1289 (*Mei* 1). *Actum et datum anno Domini 1289, in festo Philippi et Jacobi apostolorum.*

De officiaal van het hof te Utrecht geeft eene geheel eensluidende verklaring over de onderwerping der Westfriezen aan graaf Floris V van Holland. („*Noverit universitas*".)

HS. Afschr. 15e eeuw op papier alg. r. arch. (aanwinsten 1891 n°. 24ᵗ f. 1—4ᵛ).

2303. 1289 (*Juni* 10). *Datum anno Domini 1289, feria VI post Trinitatem.*

Ghiselbert van Abcoude erkent, dat aan den Utrechtschen Domproost volgens den door hem afgelegden eed behoort: $^3/_4$ van het gerecht van Amerongen met toebehooren, $^3/_4$ van de gruit en den tol aldaar, alle hoflieden van 's proosten hoven en het gerecht van Overlangbroek met toebehooren. („*Omnibus ad quos*".)

HS. Oorspr. D. — Vid. 1337 D. — Cartul Leyd. n°. 26. — D 624 f. 1ᵛ—2ᵛ. — D 625 f. 1ᵛ—2. — D 625 f. 3—4 en D 624 f. 2ᵛ—3. — D 622 vóór fol. 1 (hollandsch) en latijn ibid. f. 1. — S 829 f. 44ᵛ—45 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 348—349 en f. 156 vert. (waar: na Nativitatis).

Gedr. Heda, p. 225. — v. Mieris, Chb. I 497.

Vgl. Cart. St. p. 253. — Vermeulen, Inv. n°. 433.

2304. 1289 (*Juni.*) *Datum anno Domini 1289, in mense Junio.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Christina van Palaes aan Genekin Pude en diens vrouw Sofie eene hofstede tusschen de Smeebrug en de Vrouw-Juttenbrug in erfpacht geeft. („*Omnibus presentes*".)

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 69 („ex. orig.").

2305. 1289 (*Juli* 2). *Datum Colonie, Sabbato post festum b. Petri et Pauli apostolorum, anno Domini 1289.*

De officiaal van Keulen draagt aan den abt van Wittewierum en den

Digitized by Google

proost van Oosterloo de uitspraak op, in een geschil tusschen den elect van Utrecht en Sibrand Hescelinga over het patronaat der kerk te Ferwerd. („*Exhibita nobis*".)

Gedr. Ehrentraut, Fries. Archiv. II 375.

Vgl. Ob. v. Gron. en Dr. I 178. — Colmjon, Reg. 25.

2306. 1289 (*Juli* 9). *Datum anno Domini 1289, Sabbato post b. Martini estivalis.*

De Utrechtsche Domproost Adolf ontslaat de kerk van Monster van de betaling eener geldsom, aan den deken van Rijnland verschuldigd, wegens het houden aldaar van de driejaarlijksche synode. („*Ne gesta*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 673.

2307. 1289 (*Juli* 14). *Datum anno Domini 1289, in crastino b. Margarete.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht verhuurt aan het klooster der Zakbroeders te Utrecht een erf naast het klooster, tegen 25 solidi 's jaars. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. met zegel archief Burgerweesh. Utr. (afd. Regulierenkl.). — Afschr. ald. cartul. A f. 276.

Gedr. Bijdr. en Meded. Hist. Gen. XVI p. 24 (fragm.). — Miraeus, Opp. dipl. III 144. — Matthaeus, Fund. 223.

2308. 1289 (*Juli* 23). *Datum anno Domini 1289, Sabbato proximo ante festum b. Jacobi apostoli.*

Sifried aartsbisschop van Keulen beleent het convent Ter Hunnep, onder zekere voorwaarden, met Luppinch in Nede onder Munster. („*Nos Syfridus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 31.

2309. 1289 (*Juli* 31). *Gort vidhr Kaupmanrahomn, 2 dagenn aftir Olafsvokn fyrru, a 10 are rikis okars.*

Erik Magnus koning en Hakon hertog van Noorwegen verklaren, dat zij met die van Kampen eene overeenkomst gesloten hebben, waarin die van Staveren niet begrepen zijn. („*Erikr Magnus*".)

HS. Oorspr. arch. Kampen.

Gedr. Diplom. Norveg. V n°. 18. — Charters en besch. over de betr. der Overijss. steden op het Noorden 3. — Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 1058.

Vgl. Colmjon, Reg. 26.

2310. 1289 (*Augustus* 2). *Datum in Myddelborg, anno Domini 1289, in crastino post Petrum ad Vincula.*

Graaf Floris V van Holland vermaant den deken en den provisor van Walcheren, voor hunne rechtbank geen rechtsgedingen tegen de beggijnen van Middelburg toe te laten, wijl haar door den elect Jan een eigen conservator of rechter is toegevoegd, te weten de abt van Middelburg. („*Cum ad aures*".)

HS. Oorspr. arch. Zeeland.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 675.

Digitized by Google

2311. 1289 (*October* 2). *Datum anno Domini 1289, in crastino b. Remigii.*
Willem van Amstel, proost van St. Jan te Utrecht, geeft den hof van Dolre in pacht aan Volquinus Egidiusz., ridder van Dolre. („*Notum esse*".)

HS. Arch. Kler. 86 f. 24. — Arch. Kler. 87 f. 6v—7.

2312. 1289 (*October* 19). *Datum Trajecti, anno Domini 1289, in crastino Luce evangeliste.*
Graaf Floris V van Holland verpandt aan Huibert van Vianen de heerlijkheid Vreeswijk. („*Nos Florentius*".)

HS. Oorspr. Mus. Meerm. Westr. 's Grav. — Afschr. Univ Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VI p. 123 (waar: 1280).

Gedr. Bijdr. Nijhoff-Fruin 3e reeks VIII 334. — de Fremery, Suppl. n°. 261.

2313. 1289 (*November* 11). *Ghegeven in ons Heren jaren 1289, in zente Martyns daghe in den winter, in die Haghe.*
Graaf Floris V van Holland ontheft (Hendrik) heer van de Lecke, die van zijn recht van nakoop voor zeker land in (Oversliedrecht) Zuid-holland afstand doet van de verplichting tot het maken van dijken, wanneer het land (wegens dijkbreuk) wordt verlaten, en bepaalt, dat zoodanig land en dijk zullen komen voor rekening van het ambacht. („ *Wi Florens*".)

HS. Vid. 1329 Reg. EL 24 fol. 50 alg. r. arch.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 262. — v. Mieris. II p. 482.

2314. 1289 (*November* 11). *Datum apud Trajectum, anno Domini 1289, in die S. Martini hyemalis.*
De Domdeken Steven, Hendrik abt van St. Paulus, Ditardus koorbisschop, Arnoud officiaal, Johannes Freso, officiaal van den Domproost, en eenige kanunniken te Utrecht geven vidimus van eenige privilege's, aan het St. Odulfusklooster te Stavoren geschonken. („*Nos Dei gratia*".)

HS. Cartul. van het Odulfuskl. p. 8—9.

Vgl. Colmjon, Reg. p. 26.

2315. 1289 (*na November* 18). *Datum anno Domini 1289, post octavas b. Martini.*
Hubrecht van Vianen geeft eene keur aan die van Vianen. („*Dat si alle*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 680.

2316. 1289 (*December* 11). *Datum anno Domini 1289, Dominica ante festum b. Lucie virginis.*
Gijsbert van Buchorst schenkt aan het Duitsche huis te Utrecht het patronaatsrecht der kerk te Eelde. („*Universis presentes*".)

HS. Afschr. arch. Drenthe.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 179.

2317. 1289 (*December* 12). *Ghegheven in ons Heren jare 1289, des Manendaghes na sente Niclaisdaghe, te Coppartshuys.*

Digitized by Google

Graaf Floris V van Holland beveelt aan de eigenaars van het land Niwevaert om den eigendom daarvan aan de stad Utrecht op te dragen tegen betaling der door hem getaxeerde waarde. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 276. — Afschr. st. Utr. n°. 32 f. 34ᵛ. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 57. — Rechterl. arch. 67 p. 123. — Afschr. v. Spaen, arch. HR v. Adel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 682. — De Geer, Bijdr. 367. — P. van Musschenbroek, Dissert. 13.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 57.

2318. 1289 (*December* 12). *Ghegheven in ons Heren jaren 1289, des Manendaghes vore sente Lucien daghe.*

Graaf Floris V van Holland verbiedt, eenig geld te heffen van goederen, die over den dam te Niewervart geslagen worden, daar ieder dit op zijne eigene kosten mag doen, behoudens het recht van den bisschop van Utrecht. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 64. — Afschr. st. Utr. Inv. 28 f. 51ᵛ. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 29 f. 5. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 30 f. 36. — S 832 (Coll. v. Buchell) p. 13. — S 848 (Coll. Booth C IV) f. 42ᵛ—43. — S 849 p. 66. — Rechterl. arch. 67 p. 123—124.

Gedr. Matthaeus, De jure gladii 230. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 683. — De Geer, Bijdr. 368.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 58.

2319. 1289 (*December* 21). *Datum anno Domini 1289, in die b. Thome apostoli.*

Gerechtsbrief van Utrecht, waarbij Hendrik, zoon van heer Hendrik Machelmus, verklaart, aan Johannes Rijm en andere Gentsche burgers geld schuldig te zijn, en belooft, dit in termijnen te betalen. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 434.

2320. 1289 (*December* 24). *Datum anno Domini 1289, in vigilia Nativitatis Domini.*

Jan Zwarte verklaart, van het Duitsche huis bij Utrecht in lijfpacht ontvangen te hebben eene hoeve land in den Nyendijk onder het kerspel van Werkhoven, binnen het gerecht van Herman, zoon van Ludolf van Over de Vecht. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A f. 12 (Coll v. Buchell) (volgens orig.). — S 834 f. 90 (excerpt).

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 277.

2321. 1289 (*December* 30). *Ghegheven des Vridaghes na des heylighes Kerstesdaghe, ten jaren ons Heren 1289.*

Herbaren van Haastrecht belooft, het water van Benschop naar Haastrecht in den IJssel te leiden, en maakt bepalingen over de breedte der watering en de schouw. („*Ic Harbaren*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Dom. Nassau 5, 2077).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 684.

Digitized by Google

2322. 1289 (?) *(Da)tum anno Domini 1289, in d. . . . .*
Proost, deken en kapittel ten Utrechtschen Dom geven vidimus van een brief (d.d. Rome anno 1288, pontificatus domini Nicholai pape IIII anno I) waarbij eenige aartsbisschoppen en bisschoppen een aflaat van 40 dagen verleenen aan hen, die tot de herstelling en verfraaiing van den Dom van Utrecht aalmoezen zullen geven. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 430.

2323. 1289 *Z. d. Datum anno Domini 1289.*
De elect Jan verklaart, dat Winand en Walter de Kure, burgers van Gronlo, het goed Luppinc te Nede en het goed Nyenhus te Marcfelde voor 85 Munstersche marken verkocht hebben aan het convent in Hunnep, en die zullen overdragen voor den rechter van den heer van Borclo. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. met gesch. zegel arch. Overijssel.

N.B. Vgl. 1289 Januari 6.

2324. 1290 (*Januari 12*). *Datum anno Domini 1290, feria V post Epiphaniam Domini.*
Het kapittel van St. Marie te Utrecht verklaart, dat Margaretha, familiaris van deze kerk en zuster van wijlen Gerard Pape, aan het kapittel 7 morgen land in Lopik heeft geschonken, behoudens het geheele of gedeeltelijke vruchtgebruik voor haar en twee kinderen van haren broeder. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. M.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 435.

2325. 1290 (*Januari* 13). *Anno Domini 1290, in octava Epiphanie.*
De elect Jan verklaart, dat het kapittel van Deventer voor 51 pond gewone munt gekocht heeft van Jacobus de Broke en anderen de tienden van het huis Velthuis in Hueslo en van het huis Scipkate in Hellendoorn. („*Ut medernorum*".)

HS. Oorspr. Deventersch arch. afd. kapittel.

2326. 1290 (*Januari 14*). *In den jare ons Heren, alse men scrivet 1290 jare, in sente Pontianes daghe.*
Geertruid, beggijn, dochter van den ridder Loef van Ruele, schenkt aan het Duitsche huis bij Utrecht 70 ponden tot hare begrafenis en jaargetijde in het genoemde huis. („*Ic Geertrud*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 23v—24 („vidi orig.").

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 278.

2327. 1290 (*Januari* 21). *Datum apud Erfordiam, XII Kal. Februarii, indictione III, anno Domini 1290, regni XVII.*
De Roomsch koning Rudolf geeft o. a. de opbrengst van Nijmegen, Doesburg en Deventer aan graaf Dirk van Kleef als huwelijksgift voor diens bruid. („*Sane clare fidei*".)

HS. Oorspr. arch. Dusseldorf (besch.). — Beter afschrift 16e eeuw aldaar.

Gedr. Lacomblet, Ub. II n°. 898.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 443. — Wauters. VI 326. — Böhmer-Redlich, Reg. VI n°. 2271.

Digitized by Google

2328. 1290 (*Januari* 25). *Datum Rome apud S. Mariam majorem, VIII Kal. Februarii, anno II.*

Paus Nicolaas IV gelast aan drie executeurs, dat zij den elect Jan wegens zijne misdrijven dagvaarden, om binnen 4 maanden voor den pauselijken Stoel te verschijnen. („*Clamantis in*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 44, f. 280v, cap. 761.

Gedr. Bull. Traj. n°. 376.

2329. 1290 (*Februari* 18). *Datum anno Domini 1290, Sabbato post diem Cinerum.*

Herman van Woerden erkent, tegenover de broeders van het St. Cathrijnehospitaal te Utrecht recht te hebben op 2 solidi van iedere morgen land, die zij bezitten en zelf beploegen in Reymerskoop. („*Noveritis quod*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 37 (volgens orig.).

2330. 1290 (*Maart* 3). *Datum apud Harderwyck, anno Domini 1290, feria VI post Mathie apostoli.*

Gerechtsbrief van Harderwijk, waarbij Gerlach Jansz. Hille van het kapittel van St. Marie te Utrecht in pacht neemt de helft der goederen van wijlen Johannes van den Velde, zooals dit in den volgenden brief vermeld is. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. M. — M 5 (Velue) f. 45r—46. — M 1 p. 43 (waar: feria secunda).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 438.

2331. 1290 (*Maart* 3). *Datum Trajecti, anno Domini 1290, feria VI post Mathie apostoli.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Gerlach Jansz. Hille de helft der goederen van wijlen Johannes van den Velde in erfpacht, welke door den afstand van Wissekijn en diens broeder meester Lifardus, zonen van vrouwe Nelle, ter beschikking van het kapittel stonden. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 53. — M 5 (Velue) f. 46v—47.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 439.

2332. 1290 (*Maart* 4). *Ghegheven int jaer ons Here als men scrivet 1290, des Zaterdaghes voire den Zonnendach als men zinghet Oculi mei semper.*

Lambrecht de Vriese van Utrecht is borg voor graaf Floris V van Holland, die aan het Duitsche huis te Koblenz 2000 ℔ Holl. bekent schuldig te zijn. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. arch. Dordrecht.

Vgl. Inv. Dordrecht I n°. 28. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 690.

2333. 1290 (*Maart* 4). *Datum anno Domini 1290, Sabbato ante Dominicam in qua cantatur Oculi mei.*

Gerard van Weesmale verklaart, aan de kapittelen ten Dom en Oudmunster te Utrecht eene jaarlijksche uitkeering schuldig te zijn van 4 mark 6 stuivers 8 penn. keulsch. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. D. — D 622 f. 102v. — D 624 f. 115v—116. — O 449 II f. 285

Digitized by Google

en vidimus d.d. 1383 Juli 10 (vgl. oork. 1280 Juli 8). — Vidimus d.d. 1386 Febr. 22 geschr. Inv. D 1e afd. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 13. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 71v (met afb. zegels). — D 636 f. 12.

Gedr. Miraeus, Diplom. Belg. 187. — Miraeus, Not. eccl. Belg. 619. — Miraeus, Opp. dipl. I 210.

Vgl. Wauters. VII 340. — Vermeulen, Inv. n°. 452 (waar: 1291).

2334. 1290 (*Maart 4*). *Datum anno Domini 1290, Sabbato ante Dominicam qua cantatur Oculi mei.*

Gerard van Weesmale belooft, aan de kapittelen ten Dom en Oudmunster te Utrecht de onkosten terug te geven, die zij, door zijn verzuim, tot invordering van de door hem jaarlijks verschuldigde pacht moeten maken. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 453 (waar: 1291).

N.B. Vgl. 1289 Febr. 27.

2335. 1290 (*Maart 31*). *Ghegheven tot Andwerpen, in ons Heeren jaren 1290, op den Goeden Vridagh.*

Jan van Kuik en zijn zoon Hendrik beloven, graaf Floris V van Holland en den elect Jan tegen ieder te helpen, en hem de huizen Ter Horst en Vredeland voor zekere som weder te geven; onder borgtocht van den hertog van Brabant. („*Wi Jan*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 239v—240. — Quatrième Cartul. de Hainaut n°. 261 Rijssel.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 502. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 769.

Vgl. Compte-rendu de la Comm. r. d'hist. de la Belg. 2e S. V 125.

2336. 1290 (*Maart 31*). *Ghegheven tot Antwerpen, in ons Heeren jaren 1290, in Goeden Vrindaghe.*

Jan van Kuik belooft aan graaf Floris V van Holland, wegens een brief, rakende het wedergeven der huizen Ter Horst en Vredeland, in leisting te komen. („*Wi Jan*".)

HS. Arch. Mons.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 502. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 770 (waar: 1291).

2337. 1290 (*April 1*). *Datum anno Domini 1290, in vigilia Pasche.*

Graaf Floris V van Holland geeft den elect Jan de door dezen aan hem verpande sterkten en landen terug. („*Universitati vestre*".)

HS. Vid. 1290 O. — 2e Vid. 1290 O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 694.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 440.

2338. 1290 (*April 17*). *Actum anno Domini 1290, feria II post Tyburtii.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht geeft vidimus van een brief van dezelfde dagteekening, waarbij het kapittel van St. Marie te Utrecht aan schepenen en gemeente van Kortehoef en Tankeveen verklaart, dat het gerecht aldaar door het kapittel aan Aegidius Blok gegeven is en dat zij geen ander erkennen mogen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 167. — M 5 (Min. Off. II) f. 206.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 441.

Digitized by Google

2339. 1290 (*April* 28). *Datum Trajecti, anno Domini 1290, in festo S. Vitalis martiris.*
De gardiaan en de Minderbroeders te Harderwijk verklaren, van het kapittel van St. Marie te Utrecht een brief van dezelfde dagteekening ontvangen te hebben, waarbij het kapittel aan de Minderbroeders den vrijen eigendom geeft van de hofsteden binnen de omheining (infra septa) dier Minderbroeders te Harderwijk. („*Nos gardianus*".)
HS. Oorspr. M. — M 1 p. 55—56. — M 5 (Velue) f. 34v—35.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 442.

2340. 1290 (*April.*) *Datum anno Domini 1290, ... Quasi modo geniti.*
De officiaal van het hof van den Keulschen aartsbisschop neemt zijne opdracht van 1289 Juli 2 terug en beveelt den abt te Selwert om Sibrand Hescelinga en den abt van Foswert, die door den bisschop van Utrecht met de kerk te Ferwerd was beleend, voor het aartsbisschoppelijk gerecht te dagen. („*Petitio religiosorum*".)
Gedr. Ehrentraut, Fries. Arch. II 377. — Ob. v. Gron. en Dr. I 181 (fragm.)
Vgl. Colmjon, Reg. 26.
N.B. Vgl. 1289 Juli 2.

2341. 1290 (*Mei* 14). *Actum anno 1290, in crastino b. Servatii.*
Steven van Zuilen beleent Herman Dapper van der Strijpen met goederen, welke diens overleden vader in leen hield. („*Noverint universi*".)
HS. S 829 f. 9 (Coll. v. Buchell) (volgens orig.). — Coll. Hoencoop 1887 IIV f. 154v.

2342. 1290 (*Mei* 28). *Datum anno Domini 1290, in octavis Pentecostes.*
De elect Jan maakt, in overleg met het kapittel van St. Marie te Utrecht, eenige bepalingen aangaande het genot der vruchten van 's kapittels thesaurie en scholastrie bij het overlijden der bezitters. („*Cum ex officii*".)
HS. Oorspr. M. — M 1 p. 298—299 vid. 1330. — M5* f. 16 vid. 1365. — M 17 f. 72v—73. — M 18 p. 64—65. — M 19 I f. 251—252. — M 481 f. 8. — Supp. kap. 170 f. 89. — M 16 f. 34v—35. — Arch. Kler. 36 (achteraan) vid. 1365. — Arch. Kler. 100 f. 50v—51. — Arch. Kler. 101 f. 49v—50v. — Arch. Kler. 102 f. 19v.
Gedr. Dodt, Arch. III p. 356.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 443.

2343. 1290 (*Mei* 29). *Gegeven int jaer ons Heren 1290, 's Manendaechs nae de octave van Pinxteren.*
Stadbrief van Utrecht over de overdracht, welke Claes Sloyer, burger van Utrecht, gedaan heeft van zekeren akker (te Utrecht). („*Condt ende kennelick*".)
HS. S 830 (Coll. v. Buchell) I f. 14 (vertaling).

2344. 1290 (*Mei* 30). *Actum anno Domini 1290, feria III post Trinitatis.*
De officiaal van het hof van den aartsdiaken van Utrecht geeft eene voorloopige beslissing tusschen Hendrik, priester en kanunnik van Mariën-

Digitized by Google

weerd, en Jan van Leyden, priester, aangaande de kerk van Nieuwendam. („*Officialis curie*".)

HS. **Oorspr. arch. Kler. 242 n°. 16.**

2345. 1290 (*Juni* 10). *Datum anno Domini 1290*, *Sabbato ante festum b. Odulfi.*

Stadbrief van Utrecht, dat Gerard persona der kerk van Velsen aan Warner Frederiksz. heeft overgedragen eene area bij het klooster der Predikheeren te Utrecht. („*Omnibus ad quos*".)

HS. **S 829 f. 23 (Coll. v. Buchell) („ex orig. ex monum. Drak.").**

2346. 1290 (*Juni* 11). *Datum anno Domini 1290*, *in die b. Barnabe apostoli.*

De prior der Predikheeren en de gardiaan der Minderbroeders te Utrecht geven vidimus van een brief d.d. 1290 April 1, waarbij graaf Floris V van Holland verklaart, dat de elect Jan hem het verschuldigde heeft voldaan en hij alzoo de verpande sterkten en het land van Utrecht aan den elect teruggeeft. („*Universis presentes*".)

HS. **Oorspr. O.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 444.**

2347. 1290 (*Juni* 16). *Datum anno Domini 1290*, *in crastino Viti martyris.*

G. abt van Camp geeft aan Agnes, non van Ter Hunnep, verlof om levenslang eene jaarrente te trekken uit zekere goederen, welke haar door Gyselbert, proost van Oldenzaal, onder voorwaarde geschonken zijn. („*Cum dilecte*".)

HS. **Oorspr. arch. Overijssel.**

Vgl. **Reg. Overijss. 1e ged. blz. 32.**

2348. 1290 (*Juni* 19). *Datum anno Domini 1290*, *feria II ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

Schout, schepenen en raad der stad Utrecht geven vidimus van den brief van graaf Floris V van Holland d.d. 1290 April 1, waarbij hij aan den elect Jan de verpande sterkten teruggeeft. („*Universis presentes*".)

HS. **Oorspr. O. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 75.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 445.**

2349. 1290 (*Juni* 20). *Datum anno Domini 1290*, *feria III ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

De elect Jan vergunt aan de stad Utrecht om, zoolang zij zich bezighoudt met het maken van een steenen weg voor algemeen gebruik, van de vreemden, die langs dezen weg ter markt gaan of daarvan terugkeeren, een cijns te heffen volgens het ingelaschte tarief. („*Universitati vestre*".)

HS. **Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 65. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 28 f. 34v. — Vert. st. Utr. Inv. 28 f. 34v.**

Gedr. **Matthaeus, Fund. p. 139.**

Vgl. **Muller, Reg. der stad Utr. n°. 59.**

2350. 1290 (*begin Juli.*) *Datum anno Domini 1290*, *intrante Julio.*

Gijsbert van Ruwiel verklaart, dat hij de goederen in den Achtersloot van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, op dezelfde voorwaarden

Digitized by Google

als zijn vader die hield, slechts voor zijn leven houdt en dat zij na zijnen dood aan dit kapittel terug zullen komen. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 77. — S. 834 (Coll. v. Buchell) f. 78.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 83.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 446.

N.B. Vgl. 1288 Aug. 25.

2351. 1290 (*Juli 4*). *Datum anno Domini 1290, in Translatione b. Martini.*

De officiaal van het hof van Utrecht gelast den priesters van Delft en van Pijnakker, den proost van Koningsveld te handhaven in het bezit der kerk van Nieuwendam. („*Conquestus est*".)

HS. Oorsp. Arch. Kler. 242 n°. 17.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 268.

N.B. Vgl. 1290 Mei 30.

2352. 1290 (*Juli 5*). *Datum anno Domini 1290, crastino Translationis b. Martini.*

De elect Jan gelast aan de dekens ten Dom en van St. Pieter, het klooster der Zakbroeders te Utrecht over te dragen aan den proost en het kapittel van Bethlehem. („*Ad notitiam*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 288.

2353. 1290 (*Juli 15*). *Datum anno Domini 1290, in die Divisionis apostolorum.*

Meester B. aartsdiaken van Antwerpen getuigt, dat vrouw Aleid weduwe van heer Jan van Avesnes het patronaatsrecht der kerk van Nieuwendam heeft geschonken aan den proost van Koningsveld en dat bisschop Hendrik van Utrecht deze overdracht heeft goedgekeurd bij een open brief, denkelijk berustende onder heer Florentius vorst van Achaye. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. Arch. Kler. 242 n°. 18.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 269.

N.B. Vgl. 1290 Juli 4.

2354. 1290 (*Juli 27*). *Datum et actum anno Domini 1290, feria V post festum b. Jacobi apostoli.*

De dekens ten Dom en van St. Pieter te Utrecht verklaren aan den elect Jan, dat zij diens lastgeving betreffende de overdracht van het klooster der Zakbroeders aan het convent van Bethlehem volbracht hebben. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland. — Ald. Cartul. v. Bethlehem f. 8.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 289.

N.B. Vgl. 1290 Juli 5.

2355. 1290 (*Juli 31*). *Datum anno Domini 1290, in vigilia b. Petri ad Vincula.*

Het Utrechtsche Domkapittel verleent, evenals de elect Jan, het klooster der Zakbroeders te Utrecht aan het convent van Bethlehem („*Ne gesta*".)

HS. Cartul. v. Bethlehem f. 8.

Digitized by Google

2356. 1290 (*Augustus* 2). *Datum anno Domini 1290, in crastino b. Petri ad Vincula.*

De prelaten en kapittelen van Utrecht hechten hunne goedkeuring aan de overdracht van het klooster der Zakbroeders aan den proost en de kanunniken van Bethlehem, en nemen dezen in hunne broederschap op. („*Laudabilis vite*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland. — Cartul. v. Bethlehem f. 7v.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 290.

N.B. Vgl. 1290 Juli 5, 27 en 31.

2357. 1290 (*Augustus* 17). *Datum anno Domini 1290, in octava b. Laurencii martiris.*

Ghyselbert De Goye erkent, aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht verkocht te hebben het land bij de gracht van zijn huis Haghelsteyne en eene hoeve land tusschen het water de Gaasp en de Hagewetering en dit weder in erfpacht genomen te hebben. („*Universis presens*".)

HS. Oorpr. P Inv. n°. 594. — Vid. P Inv. n°. 594*bis*. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 48v. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 25.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 447. — Muller, Reg. van St. P. n°. 90.

2358. 1290 (*Augustus* 22). *Datum anno (Domini) 1290, in octava Assumptionis b. Marie Virginis.*

Egbert graaf van Bentheim verklaart, dat Mattheus van Bonnicke met zijne broeders, echtgenoote en zoon afstand heeft gedaan van den hof Sumbeke ten behoeve van het Duitsche huis te Ootmarsum. („*Omnibus presentes*".)

HS. S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 27r („ex. orig.").

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 645.

2359. 1290 (*Augustus* 24). *Datum Rune, anno Domine 1290, in die b. Bartolomei apostoli.*

Folker ridder van Echten verkoopt aan de bewoners van zijn land te Koekange voor een boterpacht en geldpacht (de tienden van Koekange?). („*Juste ac rationabiliter*".)

HS. Afschr. 15e eeuw (onvolledig) arch. huis Echten.

Gedr. Magnin, Overz. III 116.

Vgl. Ob. v. Gron. en Dr. I 188.

2360. 1290 (*Augustus* 25). *Datum anno Domini 1290, in crastino b. Bartolomei.*

De officiaal van het hof van den aartsdiaken van Utrecht herroept al hetgeen hij gedaan heeft in het geschil over de kerk van Nieuwendam en erkent, dat die kerk aan den proost en het convent van Koningsveld rechtens toekomt. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. Kler. 242 n°. 20.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 271.

2361. 1290 (*Augustus* 25). *Actum et datum anno Domini 1290, in crastino b. Bartolomei.*

De officiaal van het hof van den aartsdiaken van Utrecht bevestigt

Digitized by Google

den afstand, welken de priester Jan van Leden heeft gedaan van de kerk van Nieuwendam. („*Questione orta*".)

HS. Oorspr. Arch. Kler. 242 n°. 19.
Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 270.
N.B. Vgl. 1290 Juli 4 en 15.

2362. 1290 (*September* 9). *Datum anno Domini 1290, in crastino Nativitatis b. Marie Virginis.*

Schepenbrief van Woudrichem, waarbij de uitspraak erkend wordt, welke de Utrechtsche Domdeken Steven gedaan heeft als scheidsrechter tusschen eenige inwoners van Woudrichem en het Duitsche huis te Utrecht over een zeker huis en eene area in Woudrichem. („*Universis presentes*".)

HS. Afschr. Bondam (uit Coll. Phillipps 227 XII n°. 1199) naar oorspr. arch. DO.

2363. 1290 (*September* 9). *Datum anno Domini 1290, Sabbato post Nativitatem b. Marie Virginis.*

Brief van den officiaal 's hoofs van Utrecht, waarbij Ava Bochouts weduwe en haar zoon Gyselbert, ten behoeve van het kapittel van Oudmunster aldaar, afstand doen van alle recht op een huis aan den Springweg (in Sprinwica), dat zij van het kapittel op een jaarlijkschen tijns bezaten. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 170.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 448.

2364. 1290 (*September* 11). *Datum apud Urbem veterem, III Id. Septembris, anno III.*

Paus Nicolaas IV vergunt aan Dirk van Altena, de proosdij van Oudmunster te Utrecht, die hij zonder den vereischten leeftijd te bereiken gedurende vijf jaar heeft bezet, met de genoten vruchten te behouden. („*Benigno tibi*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 45, f. 83, cap. 417.
Gedr. Finke, Wf. Ub. I 783. — Bull. Traj. n°. 378.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 3278.

2365. 1290 (*September* 13). *Actum anno Domini 1290, in vigilia Exaltationis S. Crucis.*

Gerechtsbrief van Oudewater, waarbij Nicolaas Bocholt en zijn broeder Jacob, ten behoeve van het kapittel van Oudmunster, afstand doen van hun erftijnsrecht op een huis in de oude Springwijk (in antiqua Sprincwica) te Utrecht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 171.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 449.
N.B. Vgl. 1290 Sept. 9.

2366. 1290 (*September* 18). *Anno Domini 1290, in crastino Lamberti episcopi.*

Het gerecht van Goch stelt door getuigenverhoor vast, dat Steven van Pleze Sr. in plaats van den burg Rott, dien de graaf van Gelder voor het klooster Grafenthal had bestemd, een ander leen te Kessel van den graaf verkregen heeft en dat het klooster een derde deel der tienden in Asperden heeft verkregen van Willem, zoon van den grafelijken kerk

Digitized by Google

Marsilius, aan wien Steven dat derde deel (een leen van het kapittel van Oudmunster te Utrecht) had verkocht. („*Nos judex et scabini*".)

HS. Arch. Semin. Gaesdonck.

Gedr. Rob. Scholten, Cisterciënserinnenklooster Grafenthal Urk. n°. 53.

N.B. Vgl. 1280 Juli.

2367. 1290 (*September* 24). *Actum et datum anno Domini 1290, Dominica proxima post festum b. Mathei apostoli.*

Verdrag tusschen Jan Wolff en het kapittel te Zutphen over de tienden van den Ossenweerd en den Hosdenreweerd. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Zutphen n°. 63 (bezegeld o. a. door het kapittel van Deventer en den prior van Sint-Nicolaasberg aldaar).

Vgl. Tadema, Reg. v. Zutphen I 13 — Reg. Ov. I n°. 43.

2368. 1290 (*September* 28). *Pronuntiatum anno Domini 1290, in vigilia b. Michaelis archangeli.*

Uitspraak van den Domdeken te Utrecht in de geschillen tusschen het Duitsche huis en eenige burgers van Woudrichem omtrent een huis aldaar, afkomstig van Willem Eylart, priesterbroeder der Duitsche orde. („*Ne gesta*".)

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 46 („vidi orig.").

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 279. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 74 Nalezing.

N.B. Vgl. 1290 Sept. 9.

2369. 1290 (*September* 29). *Datum anno Domini 1290, in die b. Michaelis.*

Arbitrale uitspraak van Hubert, proost van St. Marie te Utrecht, deken van Oldenzaal en pastoor van Steenwijk, in den twist tusschen den proost van het kapittel en de erven van Roloff Claessoen van Uffelt over hunne wederzijdsche rechten op den hof van Uffelt. („*Cum super*".)

HS. Afschr. P Inv. n°. 973 f. 54. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 337—338.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 184.

Vgl. Muller, Reg. van St. P. n°. 91.

2370. 1290 (*September* 30). *Datum apud Urbem veterem, II Kal. Octobris, anno III.*

Paus Nicolaas IV vergunt aan zijn kapelaan Dirk van Altena, om behalve zijn proosdij van Oudmunster te Utrecht en andere beneficie's in de kerken van Luik en Utrecht nog een beneficie te bezitten. („*Apostolice sedis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 45, f. 99v, cap. 490.

Vgl. Bull. Traj. n°. 379. — Langlois, Rég. n°. 3524.

N.B. Vgl. 1290 Sept. 11.

2371. 1290 (*October* 9). *Datum anno Domini 1290, in vigilia b. Victoris.*

De bisschoppelijke officiaal beveelt, Jan van Alblas binnen 14 dagen bekend te maken als meinedig en geëxcommuniceerd, omdat hij tienden van het kapittel van St. Marie te Utrecht heeft vervreemd. („*Cum Johannes*".)

HS. M 1 p. 64—65. — M 5 (Maj. Off. II) f. 333—334v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 195—196.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 763 (vgl. n°. 743).

Digitized by Google

2372. 1290 (*October* 9). *Actum et datum anno Domini 1290, die b. Dyonisii et sociorum ejus.*

Rechter en schepenen van Deventer maken een vergelijk tusschen het klooster te Asbek en Lambrecht van Hubrechtenhof over dit goed. („*Omnibus presencia*".)

HS. **Oorspr. arch. Salm-Horstmar.**

Gedr. **Wilmans, Wf. Ub. III n°. 1409.**

Vgl. **Reg. Ov. II n°. 446.**

2373. 1290 (*October* 22). *Datum anno Domini 1290, in crastino Undecim milium virginum.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht een vijfde der tienden van Oostkerke en Wolfartsdijck. („*Universis presentia*".)

HS. **Rég. copies tirées d'un rég. f. 61.**

Vgl. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 744.**

2374. 1290 (*October* 23). *Datum anno Domini 1290, feria II post Undecim milium virginum.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht en de aartsdiaken der Veluwe verklaren, dat Wissekijn zoon van Leifard van Harderwijk, ten behoeve van het kapittel van St. Marie te Utrecht, afstand heeft gedaan van zijne aanspraak op de goederen van Velde, die Jan van den Velde en diens zoon Bernard van voornoemd kapittel in pacht hadden. („*Noverit vestra*".)

HS. **Oorspr. M. — M 1 p. 101. — M 5 (Velue) f. 47. — Coll. Hoencoop 1887 I^II f. 217^v.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 450.**

2375. 1290 (*November* 25). *Gegeven int jair als men schreef 1290, in sinte Kathrinen dage.*

Nicolaas van Putten bevestigt aan zijne vrouwszuster Hadewig al het goed, dat hare ouders haar bij levenden lijve hadden toegewezen, o. a. eenige goederen, die men hield van het kapittel van St. Pieter te Utrecht. („*Ic Nyclaes*".)

HS. **Reg. Putten met houten borden f. 37.**

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. II n°. 750.**

2376. 1290 (*December* 6). *Datum anno Domini 1290, ipso die b. Nicolai confessoris.*

Boudewijn heer van Stenvorde geeft een vrijbrief aan twee ministerialen. („*Nos Boldewinus*".)

HS. **B. A. 35^a f. 147^v.**

2377. 1290 (*December* 16). *Datum apud Urbem veterem, XVII Kal. Januarii, anno III.*

Paus Nicolaas IV wijst voor Jan, vroeger elect van Utrecht, een jaarlijksch inkomen aan van 1000 Utrechtsche ponden, dat hem uit de inkomsten van het bisdom Utrecht moet worden uitgekeerd. („*Nuper dilecto*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 45, f. 138^r, cap. 680.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 381.**

Vgl. **Langlois, Rég. n°. 4057.**

Digitized by Google

2378. 1290 (*December* 22). *Datum anno Domini 1290, feria VI ante Nativitatem Domini.*

Gerechtsbrief van Harderwijk, waarbij Altetus Steveldsz. van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht neemt de helft der goederen, die Jan van den Velde bezeten heeft. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 44—45. — M 5 (Velue) f. 47v—48.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 451.
N.B. Vgl. 1290 Oct. 23.

2379. 1290. *Z. d.*

„Verlijdinge, bij den heer van Cůcke gedaen aen Lubbrecht tot Utrecht van sijne landen, gelegen tot Cůcke, met sijnen toebehoren, tot een erfleen."

HS. Aldus Booth B 34 fol. 33 (uit een Memoriael van M v. d. Houve).

2380. 1290. *Datum 1290. Z. d.*

Gerard van Wesemale erkent, dat hij aan de kapittelen van den Dom en van Oudmunster te Utrecht jaarlijks moet uitkeeren 4 Keulsche marken, 6 solidi en 8 denarii. („*Universis Gerardus*".)

Gedr. Miraeus, Not. eccl. Belg. 619.

2381. 1290. *Z. j.*

Fragment van een protest, door Sibrand Hescelinga ingediend tegen het optreden van den officiaal van het aartsbisschoppelijk hof te Keulen, in zake de beleening, welke de elect Jan van Utrecht met de kerk van Ferwerd gedaan heeft. („*Constitutus coram*".)

Gedr. Ehrentraut, Fries. Arch. II 379 n°. 5.
N.B. Vgl. 1289 Juli 2 en 1290 April.

2382. 1290. *Z. j.*

Luffridus, een schildboortig burger van Oldenzaal, sticht het Duitsche huis te Ootmarsum.

Vgl. De Geer, Archieven I p. 247 n°. 193. — Reg. Ov. II n°. 444.
N.B. Geen charter, maar slechts een kroniekachtig bericht van dezen inhoud.

2383. 1291 (*Januari* 10). *Datum apud Urbem veterem, IIII Id. Januarii, anno III.*

Paus Nicolaas IV benoemt Jan van Sierck tot bisschop van Utrecht. — Hij geeft hiervan kennis aan de belanghebbenden. („*In supremis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 45, f. 132, cap. 655.
Gedr. Bull. Traj. n°. 385.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 4000—4006.

2384. 1291 (*Januari* 28). *Datum anno Domini 1290, in Dominica die ante Purificationem b. Marie.*

Willem, proost van St. Jan te Utrecht, geeft aan Gerard van Veen, knaap, eene jaarlijksche erfrente van 2 ponden en 10 stuivers Hollandsch uit de goederen van Everixdorpe (Achttienhoven), door hem en zijne erven als ministerialis gehouden wordende, en stelt tot borgen Gijsbert van Amstel, met diens zoon Jan, en Arnold van Amstel, met diens zoon Gijsbert. („*Omnibus presentes*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 51v. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 13v—14. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 169—170. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 41—42.

Gedr. v. Spaen, Hist. v. Amstel. p. 113.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 760 — Vermeulen, Inv. n°. 436 (waar: 1290).

2385. 1291 (*Februari* 3). *Actum et datum anno Domini 1291, in die b. Blasii.*

Everhard de Wylpe verleent de groote en kleine tiend van het huis Gansehus aan Pelegrinus Kopern. („*Nos Everhardus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 77.

2386. 1291 (*Maart* 3). *Datum apud Urbem veterem, V Non. Martii, anno IV.*

Paus Nicolaas IV gelast den prior der Predikheeren en den gardiaan der Minderbroeders te Utrecht, Arnold de Sluse en Agnes de Lecka te dispenseeren in het huwelijksbeletsel van aanverwantschap in den vierden graad. („*Petitio dilecti*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 5, cap. 23.

Gedr. Sbaralea, Bullar. Francisc. IV n°. 425. — Bull. Traj. n°. 387.

Vgl. Potthast, Reg. n°. 23587. — Langlois, Rég. n°. 4517.

2387. 1291 (*Maart* 10). *Datum anno Domini 1291, Sabbato ante Invocavit.*

Johannes Freso, kanunnik ten Dom, *c. s.* beloven, aan het kapittel van St. Marie te Utrecht $^1/_2$ hoeve in Swesterhinghe, hem door Godescalc Freso verkocht, te zullen waarborgen. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 117. — M 5 (Maj. Off. I) f. 205. — S 833 f. 3 (fragm.) — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 42. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 264v. — Ibidem VI f. 77v—78.

2388. 1291 (*Maart* 13). *Datum apud Urbem veterem, III Id. Martii, anno IV.*

Paus Nicolaas IV draagt aan twee vreemde abten op, dat zij den gewezen elect Jan van Utrecht vergunnen, dat hij de reeds genoten inkomsten van het bisdom niet behoeft te restitueeren. („*Cum dilecti*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 11, cap. 57.

Gedr. Bull. Traj. n°. 388. — Langlois, Rég. n°. 4572.

2389. 1291 (*Maart* 13). *Datum apud Urbem veterem, III Id. Martii, anno IV.*

Paus Nicolaas IV draagt aan twee vreemde abten op, den gewezen elect Jan van Utrecht te ontslaan van de censuren, die hij beloopen heeft. („*Cum dilecti*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 11, cap. 58.

Gedr. Bull. Traj. n°. 389. — Langlois, n°. 4573.

2390. 1291 (*Maart* 22). *Anno Domini 1290, feria V ante festum Annunciationis b. Marie Virginis.*

Willem van Amstel, proost van St. Jan te Utrecht, getuigt, dat Gijsbert Overdevecht goed te Oudwijk opdraagt aan de Wittevrouwen te Utrecht. („*Noverint universi*".)

HS. Uitvoeriger excerpt 2e Suppl. (Phillipps 26999) p. 119 (uit een codex v. Matthaeus n°. 2029). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 47—48.

Digitized by Google

2391. 1291 (*Maart* 31). *In ons Heren jare 1291*, (*Zaterdage voer*) *Halfvasten*, *toet Alebrechtsberghe.*

Gijsbrecht van Amstel belooft aan graaf Floris V van Holland, hem te zullen teruggeven de brieven over Naardingland, die hij van den Roomsch koning Willem en van den abt van St. Paulus te Utrecht gekregen had. („*Ic Ghisebrecht*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Reg. EL 26 f. 3ᵛ. — EL 41 f. 3ᵛ (volgens Gousset nº. 21ᵛ waar: „Zaterdage voor half Vasten").

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 813 (waar: 1292).

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 436.

2392. 1291 (*April* 5). *Datum apud Urbem veterem*, *Non. Aprilis*, *anno IV.*

Paus Nicolaas IV begiftigt den Utrechtschen Domproost Adolf van Waldeck met een kanonikaat en prebende in den Keulschen Dom. („*Quia nobilitate*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 66ᵛ, cap. 333.

Gedr. Finke, Wf. Ub. I nº. 788.

Vgl. Bull. Traj. nº. 390. — Langlois, Rég. nº. 5580.

2393. 1291 (*April* 11). *Datum anno Domini 1291*, *feria IV post Dominicam Judica.*

Dirk graaf van Kleef verleent aan het convent Ter Hunnep tolvrijheid te Husene voor 50 malder haver. („*Nos Theodericus*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 32.

2394. 1291 (*April* 19). *Anno Domini 1291*, *feria V ante festum Pasche.*

Gerrit Hoernemunt doet ten bate der abdij Mariënweerd afstand van alle rechten, die hij in Schonauwen bezat als erfgenaam van den Utrechtschen Domdeken Hesselinus. („*Omnibus presentia*".)

HS. Cart. van Mariënweerd.

Gedr. de Fremery, Cart. nº. 100.

2395. 1291 (*April* 27). *Datum anno Domini 1291*, *feria VI post diem Pasche.*

De stad Deventer erkent het compromis met de stad Harderwijk, dat graaf Reinoud van Gelre heeft vastgesteld over den Katertol. („*Cum quedam materia*".)

HS. Afschr. 15e eeuw Deventersch arch. nº. 1607 f. 36ᵛ. — Leidsche Bibl. nº. 72 A f. 31ᵛ—32.

Gedr. Matthaeus, Anal. III 465. — Dumbar, Dev. I 486. — Schrassert, Beschr. v. Harderw. I 179.

2396. 1291 (*Mei* 8). *Datum apud Urbem veterem*, *VIII Id. Maji*, *anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan Jan (van Sierck) als bisschop van Utrecht last, om de zorg voor het bisdom op zich te nemen. („*In supreme*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 36, cap. 179.

Gedr. Bull. Traj. nº. 391.

Vgl. Langlois, Rég. nº. 4987.

Digitized by Google

2397. 1291 (*Mei 10*). *Datum apud Urbem veterem, VI Id. Maji, anno IV.*

Paus Nicolaas IV verleent aan Godfried, zoon van wijlen graaf Hendrik van Waldeck, die reeds een kanonikaat in den Dom te Utrecht en in andere kerken bezit, bovendien nog een kanonikaat, met reservatie eener prebende, in den Dom te Keulen; hij deputeert o. a. den proost van Deventer als executeur dezer provisie. („*Personam tuam*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 67, cap. 334.
Gedr. Finke, Wf. Ub. I n°. 789.
Vgl. Bull. Traj. n°. 392. — Langlois, Rég. n°. 5582.

2398. 1291 (*Mei 12*). *Datum anno Domini 1291, Sabbato ante Dominicam Jubilate.*

Gijsbert, oudste zoon van Arnold van Amstel, belooft, de voorwaarden, waarop zijn vader 10 hoeven land en alle andere goederen bij den Achtersloot met tienden, rechten, rechtsgebied en mannen daartoe behoorende van het Utrechtsche Domkapittel in lijfpacht hield, te onderhouden en den watergang of wetering aldaar niet te belemmeren. („*Ego Giselbertus*".)

HS. Oorspr. D — D 9 II f. 4. — D 9 II f. 7 vidimus 1322. — S 829 f. 34v (Coll. v. Buchell.) — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 63v—64 (met afb. zegels).
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2 S. IV 2 p. 82 (fragm.).
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 454.
N.B. Vgl. 1275 Februari.

2399. 1291 (*Mei 31*). *Datum anno Domini 1291, in die b. Petronille virginis.*

Proost en kapittel van St. Pieter te Utrecht sluiten eene overeenkomst over de uitdeelingen van geld en graan („servitium"), door den proost aan de leden des kapittels te doen uit de goederen in Drente en Twente, daar de oude regeling wegens verschillende onheilen sedert de nederlaag van bisschop Otto van der Lippe bij Koevorden niet was nagekomen. („*Ne gesta*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 772. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 66v.
Gedr. Matthaeus, De reb. Ultraj. 154. — Ob. v. Gron. en Dr. I 186.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 455. — Muller, Reg. van St. P. n°. 92.

2400. 1291 (*Juni 13*). *Datum Harderwijck, anno Domini 1291, in crastino Odulphi confessoris.*

Gerechtsbrief van Harderwijk, waarbij Goswinus, zoon van Heylewig, burger aldaar, van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht neemt den hof van Schuurhoven met toebehooren. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 45—46. — M 5 (Velue) f. 1.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 456.

2401. 1291 (*Juni 24*). *Actum et datum anno Domini 1291, die Nativitatis Johannis Baptiste.*

De overheden van Groningen, de burggraaf van Koevorden en het landschap Drente verbinden zich tot onderlinge verdediging en bescherming. („*Ad notitiam*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.
Gedr. Driessen, Mon. Gron. 53. — Ob. v. Gron. en Dr. I 187.

Digitized by Google

2402. 1291 (*Juli* 6). *Actum anno Domini 1291, mense Julio II Non. ejusdem mensis in octava apostolorum Petri et Pauli.*

Het klooster te Rottum verkoopt aan het klooster te Essen eenig land onder Kropswolde. („*Ad rei geste*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.
Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 188.

2403. 1291 (*Juli* 27). *Actum et datum anno Domini 1291, feria VI post festum b. Jacobi apostoli.*

Gozewyn proost van Deventer bemiddelt een verdrag tusschen schepenen en raad van Arnhem ter eene en Maria zuster van graaf Reinoud van Gelre ter andere zijde, over den loop van de molenbeek door Arnhem. („*Universis presentia visuris .... sed illa altercatio, mediante venerabili viro domino Gozwino preposito Daventrie et aliis probis viris, amicabiliter est sedata ....*".)

HS. Oorspr. arch. Arnhem.
Gedr. Nijhoff, Gedenkw. I 384 n°. 33.

2404. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV vergunt aan bisschop Jan, dat hij tot delging der schulden van zijn bisdom de inkomsten van het eerste jaar der beneficie's, die gedurende drie jaren in zijn bisdom komen open te staan, genieten mag. — Hij deputeert o. a. Dirk proost van Oudmunster als executeur dezer beschikking. („*Circa curam*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83v. cap. 422.
Gedr. Bull. Traj. n°. 393.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5840.

2405. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan volmacht, om aan vier geschikte personen het tabellionaat te verleenen. („*Ne contractuum*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83, cap. 423.
Gedr. Bull. Traj. n°. 394.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5842.

2406. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan vergunning, om een draagbaar altaar te hebben. („*Quanto desiderantius*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83, cap. 424.
Gedr. Bull. Traj. n°. 395.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5843.

2407. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan verlof, om een geschikten priester tot biechtvader te kiezen. („*Ut per confessionis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83, cap. 424*bis*.
Gedr. Bull. Traj. n°. 396.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5844.

Digitized by Google

2408. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan verlof, dat hij gedurende vijf jaren de ontheiligde kerken en kerkhoven in zijn bisdom door geschikte priesters mag doen herwijden. („*Exigentibus tue*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83v, cap. 425.
Gedr. Bull. Traj. n°. 397.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5845.

2409. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV machtigt bisschop Jan, om de geestelijken in zijn bisdom, die van wege door den pauselijken Stoel afgevaardigde rechters met censuren zijn getroffen, daarvan te ontslaan. („*Fraternitatis tue*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 426.
Gedr. Bull. Traj. n°. 398.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5847.

2410. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV machtigt bisschop Jan, om de geestelijken in zijn bisdom, die censuren, door het kanonieke recht opgelegd, beloopen hebben, daarvan te ontslaan. („*Fraternitatis tue*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 426*bis*.
Gedr. Bull. Traj. n°. 399.
Vgl. Langiois, Rég. n°. 5848.

2411. 1291 (*Augustus* 7). *Datum apud Urbem veterem, VII Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV verleent aan bisschop Jan verlof, om te testeeren. („*Quia presentis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 429.
Gedr. Bull. Traj. n°. 400.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5852.

2412. 1291 (*Augustus* 12). *Datum anno Domini 1291, Dominica infra octavas Laurentii.*

Gijsbrecht van Amstel erkent, dat hij al zijne gebouwen te Loenen van den graaf van Holland in leen houdt. („*Ad vestram*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Quatr. cartul. de Hainaut pièce 139 Rijssel. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 24v. — Reg. EL 26 f. 4 en EL 41 f. 4.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 782. — v. Mieris, Chb. I 540. — Matthaeus, De jure gladii 427.
Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 795.

2413. 1291 (*Augustus* 12). *Datum apud Urbem veterem, II Id. Augusti, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan volmacht, om twee geschikte personen in zijne kathedraal en één persoon in iedere niet-exempte collegiale kerk van zijn bisdom met een kanonikaat en prebende te begiftigen. („*Tuam volentes*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83v, cap. 421.
Gedr. Bull. Traj. n°. 401.
Vgl. Langlois, Rég. n°. 5839.

Digitized by Google

2414. 1291 (*Augustus* 20). *Datum apud Urbem veterem, XIII Kl. Septembris, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan volmacht voor vijf jaren, om de kerken en kerkelijke inrichtingen van zijn bisdom, die hij persoonlijk verhinderd is op te zoeken, door een geschikt persoon te doen visiteeren. („*Habet in nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 427.
Gedr. Bull. Traj. nº. 402.
Vgl. Langlois, Rég. nº. 5849.

2415. 1291 (*Augustus* 23). *Datum apud Urbem veterum, X Kal. Septembris, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan volmacht, om de bekende ontvreemders van zijne en kerkelijke goederen met censuren te bestraffen. („*Desideriis tuis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 430.
Gedr. Bull. Traj. nº. 404. — Langlois, Rég. nº. 5853 (fragm.).

2416. 1291 (*Augustus* 23). *Datum apud Urbem veterem, X Kal. Septembris, pontificatus anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft, ten behoeve van den Utrechtschen Dom, een aflaat van een jaar en 40 dagen aan hen, die op de vier feestdagen van O. L. Vrouw deze kerk zullen bezoeken. („*Vite perhennis*".)

HS. Oorspr. D. — D 269 f. 1.
Gedr. Bull. Traj. nº. 403.
Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 458.

2417. 1291 (*Augustus* 25). *Datum apud Urbem veterem, VIII Kal. Septembris, anno IV.*

Paus Nicolaas IV vergunt aan bisschop Jan, dat allen, die in behoorlijke gesteltenis de eerste Mis, die hij in den Dom te Utrecht zal opdragen, zullen bijwonen, een aflaat van 40 dagen verdienen. („*Cum nos*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 428*bis*.
Gedr. Bull. Traj. nº. 406.
Vgl. Langlois, Rég. nº. 5851.

2418. 1291 (*Augustus* 25). *Datum apud Urbem veterem, VIII Kal. Septembris, anno IV.*

Paus Nicolaas IV geeft aan bisschop Jan volmacht, om een aflaat van 40 dagen te verleenen aan allen, die in behoorlijke gesteltenis van hem of in zijn bijzijn het woord Gods zullen aanhooren. („*Cum nos*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 84, cap. 428.
Gedr. Bull. Traj. nº. 405.
Vgl. Langlois, Rég. nº. 5850.

2419. 1291 (*Augustus*.) *Datum anno Domini 1291, in mense Augusto.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Jacob Zoudekijn aan vrouw Yda weduwe van Ulricus eene area bij de St. Geertesteeg in erfpacht geeft. („*Omnibus presentes*".)

HS. Vid. 1343 cartul. St. Geertruidekerk fol. 19. — 2e Supp. 712 f. 9 („Copye-boek van St. Geerten").

Digitized by Google

2420. 1291 (*Augustus.*) *Datum anno Domini 1291, in mense Augusto.*

Hendrik Rover van Montfoort verklaart, dat Gerrit Wolters, ten overstaan van hem, aan het Utrechtsche Domkapittel den eigendom van 3 viertelen land in het land van Montfoort overgedaan en weder van het kapittel in erfpacht genomen heeft. („*Ego Henricus*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 f. 47—48 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I[VIII] f. 41—42. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 63—65.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 457.

2421. 1291 (*September* 19). *Datum apud Urbem veterem, XIII Kal. Octobris, anno IV.*

Paus Nicolaas IV ontslaat bisschop Jan van de verplichting, om iedere twee jaar de graven der Apostelen te bezoeken, en van den eed, hierop betrekking hebbende. („*Nuper te*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 46, f. 83v, cap. 425*bis*.

Gedr. Bull. Traj. n°. 408.

Vgl. Langlois, Rég. n°. 5846.

2422. 1291 (*October* 8). *Datum anno Domini 1291, feria II ante Victoris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht staat eenige tienden te Geroldsdijke af aan de abdis en het convent van St. Marie te Noorddijk in Zeeland. („*Nos G.*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 73v.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 541. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 786.

2423. 1291 (*November* 23). *Datum anno Domini 1291, feria VI ante Katherine.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft eene area voor de St. Janskapel in erfpacht aan Petrus Lucas. („*Omnibus presentes*".)

HS. Afschr. J 70 I f. 164.

2424. (1291—1296.) *Z. j.*

Bisschop Jan geeft St. Maartensrecht aan die van Giethoorn, Onna, Oostwyck en Westwyck. („*Wy Johan*".)

HS. Te vergeefs gezocht in Divers. van David v. Bourgondië.

Gedr. Racer, Gedenkst. IV 217. — Te Boecop, Kron. 236 in Cod. dipl. H. G. 2e Serie V.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 442.

2425. 1292 (*Januari* 25). *Actum et datum Trajecti, anno Domini 1291, feria VI post festum b. Agnetis martyris et virginis.*

Bisschop Jan geeft eenige disciplinaire verordeningen voor het bisdom Utrecht. („*Cum sicut fama*".)

Gedr. K. Hist. en Outh. I 234 (vert.) — Batavia Sacra II 219 (vert.) — Bat. Sacra I 166 — Hartzheim, Conc. Germ. IV 4.

2426. 1292 (*Februari* 6). *Datum anno Domini 1291, in crastino b. Agathe virginis.*

Dirk van Brederode belooft aan den bisschop van Utrecht, dat hij de voorwaarden van verzoening met den graaf van Holland altijd zal

Digitized by Google

onderhouden of anders zich onderwerpen aan den ban des bisschops. („*Reverentiam vestram*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Reg. EL 41 f. 30 (Gousset IV) f. 228v. — 4e Cartul. do Hainaut n°. 169 Rijssel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 801. — v. Mieris, Chb. I 526.

Vgl. Wauters. VI 366. — St. Genois, Mon. anc. I 800.

2427. 1292 (*Februari* 6). *Datum anno Domini 1291, feria IV post festum b. Agathe virginis.*

Bisschop Jan hecht zijn zegel aan de akte van verzoening tusschen Dirk van Brederode en graaf Floris V van Holland. („*Universis presentem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 245. — Reg. EL 26 f. 19 en EL 41 f. 28v. — 4e cartul. de Hainaut p. 191 Rijssel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 798 en Hollandsch. n°. 799. — v. Mieris, Chb. I 526.

Vgl. Wauters. VI 366. — St. Genois, Mon. anc. I 800.

2428. 1292 (*Februari* 6). *Datum anno Domini 1291, feria IV post festum b. Agathe virginis.*

Bisschop Jan hecht zijn zegel aan de akte van verzoening tusschen Jan van Renesse en graaf Floris V van Holland. („*Universis presentem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 805. — v. Mieris, Chb. I 529.

Vgl. Wauters. VI 366. — St. Genois, Mon. anc. I 800 (volgens 4e cartul. de Hainaut pièce 194 Rijssel).

2429—2430. 1292 (*Februari* 7). *Ghegheven in ons Heren jare 1291, des Donresdages na sinte Agatendaghe.*

1°. Gijsbrecht van Amstel blijft borg voor Dirk van Brederode. („*Ic Ghisebrecht*".)

2°. Evenzoo Herman van Woerden. („*Ick Herman*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 249—250. — Reg. EL 26 f. 21 en EL 41 f. 30a (Gousset IV 230).

Gedr. v. Mieris, Chb. I 533. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 806.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 807.

2431. 1292 (*Februari* 22). *Doe men screef ons Heren jaren 1292, in den daghe sente Peters, die komet binnen Selle.*

Vrouw Olende, moeder van Jan van Nortic, wijst 20 ponden Hollandsch aan op land in het ambacht van Rijswijk, om te geven aan een knaap, die haar kruis over zee zal voeren bij de eerste kruisvaart, die men afkondigen zal. („*Ic ver Olent*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 832 (Coll. v. Buchell.) f. 22—23v.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 281. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 835 (waar: 1293).

2432. 1292 (*Februari* 29). *Datum anno Domini 1292, feria VI post primam Dominicam in XL.*

De consules van Groningen bekrachtigen het reglement van het Vrouw-Menoldaconvent in Groningen. („*Cum secundum*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 567. — Ob. v. Gron. en Dr. I 189.

Digitized by Google

2433. 1292 (*Februari.*) *Actum et datum anno Domini 1291, mense Februario.*

Bisschop Jan verleent aan de stad Zwolle het recht tot het houden eener markt gedurende tien dagen en neemt de bezoekers dier markt onder zijne bescherming. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. stadsarch. Zwolle. — Afschr. privilegie-boek Zwolle f. 29.

Gedr. Bijdr. Over. VI 120.

2434. 1292 (*Maart 12*). *Datum anno Domini 1292, feria IV post Dominicam qua cantatur Oculi.*

De officiaal van Utrecht geeft afschrift: 1°. van een brief d.d. 1287 Januari 22, waarbij het kapittel van St. Pieter aldaar en Otto heer van Buren de tusschen hen bestaande geschillen aan de uitspraak van eenige scheidslieden onderwerpen; 2°. van een brief d.d. 1287 Februari 21, waarbij de gekozen scheidslieden uitspraak doen over het bezit der tienden van de parochie van Malsen. („*Datum per copiam*".)

HS. Oorspr. P.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 460.

2435. 1292 (*Maart 20*). *Ghegheven tot Egmonde, int jaer ons Heren jare 1291, des Donredaghes na Halfvasten.*

Graaf Floris V van Holland geeft aan de gebroeders Arnoud en Klaas van Uytgeest in leen 8 geersen land in Uithoorn en nog eenige geersen in andere plaatsen. („*Wi Florens*".)

HS. Reg. XVIII 1375—1390 cas E fol. 82v (Gousset T. U. f. 383).

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 815.

2436. 1292 (*Maart 21*). *Ghegheven in ons Heren jare 1291, des Vrindaghes na den Sonnendach als men singhet Letare Jherusalem.*

Graaf Floris V van Holland erkent, aan Jan van Arkel, Lambrecht de Vriese, burger van Utrecht, en Rycout van Noordeloos schuldig te zijn 12000 pond, onder borgtocht van eenige Hollandsche steden. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. arch. Dordrecht.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 817.

2437. 1292 (*Maart 22*). *Ghegheven in ons Heeren jaere 1292, des Zaterdaghes nae Halfvastene.*

Gijsbrecht van Abcoude laat al zijne geschillen over aan de uitspraak van graaf Floris V van Holland. („*Ick Ghysebrecht*".)

HS. Chartres des comtes d'Holl.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 544. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 818.

2438. 1292 (*Maart 25*). *Anno nativitatis Domini 1292, secundum quam anni Domini in Romana curia renovantur, indictione V, VIII Kal. Aprilis.*

Notarieele acte van compromis in het geschil tusschen Herman Hassekine *c. s.* en het kapittel van Oudmunster te Utrecht over eene prebende, waarop hij aanspraak maakt. („*In nomine Domini*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 462.

Digitized by Google

2439. 1292 (*April* 1). *Datum anno Domini 1292, feria III post Ramos palmarum.*

Wescel van Bosinghem verklaart, dat hij voor tinsmeester en tinsmannen van de kerk van St. Jan (te Bosinghem) aan Werner, kanunnik van St. Pieter te Utrecht, heeft opgedragen den eigendom van 2 morgen land (te Bosinghem) en van 4 hont land op Hoghenenghe, en die weder van hem in erfpacht genomen heeft. („*Universis presens*".)

HS. Afschr. P Inv. n°. 1 f. 75. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 87 (excerpt en fragm.)

Vgl. Muller, Reg. van St. P. n°. 93.

2440. 1292 (*April* 2). *Datum anno Domini 1292, die II mensis Aprilis.*

De vijf kapittelen van Utrecht verklaren, dat zij na kanonieke vermaning hunne kerkelijke diensten gestaakt hebben, omdat de gewezen elect Jan, zonder hun raad en tegen hunne vrijheden, eenen dam in den IJssel gelegd en door zijne ambtenaren meer gewelddadigheden tegen hen gepleegd heeft, en dat zij op de bede van bisschop Jan (van Sierck) die diensten zullen hervatten, mits hij vóór St. Jacob het door hen geleden onrecht herstelle. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. De Geer, Bijdr. tot de gesch. v. Utr. p. 363.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 463.

2441. 1292 (*April* 9). *Acta Trajecti in aula nostra superiori, anno Domini 1292, V Idus mensis Aprilis.*

Bisschop Jan doet uitspraak in het geschil van den provinciaal der Boetebroeders van Jezus Christus en het convent van Bethlehem over de kapel der H. Apostelen te Utrecht. („*Cum de lite*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 293.

2442. 1292 (*April* 13). *Datum et actum anno Domini 1292, in octavis Pasche.*

Hendrik heer van Borklo staat aan Willem heer van Diepenheim eene vrouwelijke ministerialis af. („*Nos Henricus*".)

HS. B. A. 35a f. 147v.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 83.

2443. 1292 (*April* 14). *Datum Trajecti, anno Domini 1292, in die sanctorum martyrum Tiburcii et Valeriani.*

Eustacius provinciaal van de orde van Christus te Jerusalem verklaart, dat de Reguliere kanunniken van het klooster der Apostelen te Utrecht, ingevolge commissoriale uitspraak tusschen hen en bisschop Jan, hem 12 Hollandsche ponden betaald hebben. („*Nos pater Eustacius*".)

HS. Oorspr. arch. Zutphen.

Vgl. Tadema, Reg. van Zutphen I n°. 68.

N.B. Vgl. 1292 April 9.

2444. 1292 (*April* 16). *Datum anno Domini 1292, feria IV post octavas Pasche.*

Digitized by Google

De Utrechtsche Domproost Adolf van Waldegge verklaart, dat de kerk van Doesburg aan het Duitsche huis te Utrecht behoort, maar verontschuldigt zich om uitspraak te doen in een geschil tusschen het huis en Diederik van Keppel over de cicada der Doesburgsche kerk. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 635.

2445. 1292 (*April* 20). *Datum anno Domini 1292, Dominica qua cantatur Misericordia.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft in erfpacht aan Pieter Blankhart en diens vrouw Juliane een erf aan den Steenweg, voor 12 solidi s'jaars. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. Buurkerk Utrecht.

2446. 1292 (*April* 22). *Ghegheven int jaer ons Heren 1292, des Dinsdaghes vore sente Marx dach des evangelisten.*

Graaf Floris V van Holland bekent, aan Lambrecht de Vriese van Utrecht schuldig te zijn 12000 pond, onder borgtocht van eenige zijner steden. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. arch. Dordrecht (IJzeren kas lade F).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 823.

N.B. Vgl. 1292 Maart 21.

2447. 1292 (*April* 26). *Anno nativitatis Domini 1292, indictione V, VI Kal. Maji.*

Notarieel stuk betreffende de boete op het niet nakomen eener uitspraak, door bisschop Jan te doen in de geschillen van Herman Hassekine en heer Gerardus Freso *c. s.* met het kapittel van Oudmunster over eene prebende. („*Cum reverendus*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 464.

2448. 1292 (*April* 26). *Actum Trajecti in aula nostra superiore, sub anno Domini 1292, in crastino b. Marchi evangeliste.*

Uitspraak van bisschop Jan in de geschillen tusschen Herman Hassekine, zich gedragende als kanunnik van Oudmunster te Utrecht, en dit kapittel. („*Gravis scandali*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 465.

N.B. Vgl. 1292 Maart 25.

2449. 1292 (*Juni* 29). *Datum anno Domini 1292, in die beatorum apostolorum Petri et Pauli.*

Willem Blosart, gehuwd met Ava, weduwe van Willem Grimere, en Willem Grimere de jonge verklaren, te zullen nakomen de voorwaarden, vervat in een hier ingelaschten brief d.d. 1288 Febr. 29, waarbij de overledene 1½ morgen land, geheeten Korteland, in het Gooi, aan Elias Scarpswert verkocht en weder van dezen in erfpacht genomen heeft. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr

Gedr. Vermeulen, Inv. n°. 466.

Digitized by Google

2450. 1292 (*Juli 4*). *Datum anno Domini 1292, in die Translationis b. Martini.*
Rudolf en Hendrik Koc, gebroeders, verzoeken het kapittel van St. Marie te Utrecht, om den houder dezes, heer Godefrid, met de kerk van Heteren te begiftigen. („*Confidentes de*".)
HS. Oorspr. M. — M 5* f. 87. — S 829 f. 13 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 I f. 428v en nogmaals III f. 31.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 467.

2451. 1292 (*Juli 5*). *Datum anno Domini 1292, in crastino Translationis b. Martini confessoris et episcopi.*
Statuut van het kapittel van Oudmunster te Utrecht aangaande den wijn, door nieuwbenoemde kanunniken aan hunne medekanunniken te vereeren. („*Ne ea que*".)
HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 468.

2452. 1292 (*Juli 5*). *Datum anno Domini 1292, in crastino Translationis b. Martini confessoris.*
Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Utrechtschen Dom, gelast den rector der halve kerk van Gaspwerde en Walter Olifier, vicaris van Oudmunster te Utrecht, om Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, en Jacob van den Rijn aan te zeggen op straffe van excommunicatie, aan het kapittel van Oudmunster het rustig bezit van de tienden der kerk van Jutfaas over te laten en het gedane onrecht te vergoeden of zich voor hem te komen verantwoorden. („*Honorabiles viri*".)
HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 469.

2453. 1292 (*Juli 6*). *Datum anno Domini 1292, Dominica proxima post Translationem b. Martini.*
De rector der halve kerk te Gaspwerde en Walter Olifier berichten aan den koorbisschop Dythardus, dat zij voldaan hebben aan zijne opdracht met betrekking tot de tienden der kerk van Jutfaas. („*Noveritis quod*".)
HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 470.

2454. 1292 (*Juli 7*). *Datum anno Domini 1292, in crastino octave b. Petri et Pauli apostolorum.*
Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, geeft aan Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, en Jacob van den Rijn vrijgeleide, om voor hem te kunnen verschijnen ter zake van hun geschil met het kapittel van Oudmunster te Utrecht. („*Quia vos*".)
HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 471.

2455. 1292 (*Juli 11*). *Actum Trajecti in claustro Majoris ecclesie, ubi nos solemus presidere, anno Domini 1292, feria VI proxima ante festum b. Margarete virginis.*
De rechter in het geschil van het kapittel van Oudmunster te Utrecht

Digitized by Google

met Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, over de tienden dezer kerk, verklaart, dat partijen voor hem verschenen zijn, en geeft bericht van hetgeen de laatste heeft erkend aangaande mishandelingen, in zijn naam den lasthebbers van het kapittel door Jacob van den Rijn aangedaan. („*Constitutis coram*".)

HS. Oorspr. O.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. Gen. 2 ser. IV 2 p. 182.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 472.

2456. 1292 (*Juli* 14). *Actum et datum anno Domini 1292, in crastino b. Margarete post horam vesperarum.*

Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, machtigt Walter Olifier en Hendrik, priesters en vicarissen van het kapittel van Oudmunster aldaar, om aan Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, en alle anderen op straffe van excommunicatie te verbieden, zich de tienden dezer kerk, als aan het laatstgenoemd kapittel in eigendom behoorende, toe te eigenen. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. 473.

2457. 1292 (*Juli* 14). *Actum anno Domini 1292, in crastino b. Margarete post horam vesperarum.*

Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, gelast Nicolaas, rector der kerk van Jutfaas, het kapittel van Oudmunster te Utrecht de tienden der kerk te Jutfaas te laten genieten. („*Comparentibus*".)

HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 474.

2458. 1292 (*Juli* 15). *Datum anno Domini 1292, in Divisione apostolorum.*

Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, benoemt Walter Olifier en Hendrik, vicarissen van Oudmunster te Utrecht, om naar Jutfaas te gaan en daar Nicolaas, rector der kerk, zoo noodig, te excommuniceeren wegens het in bezit houden van tienden der kerk, die 's kapittels eigendom zijn. („*Cum nos monuerimus*".)

HS. Oorspr. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 475.

2459. 1292 (*Juli* 19). *Datum anno 1292, Sabbatho post Divisionem apostolorum.*

Gravin Beatrix van Luxemburg en haar zoon Hendrik verzoeken Koenraad, provinciaal, en het kapittel der Predikheeren te Utrecht, een klooster hunner orde op te richten in Luxemburg. („*Sacrae vestrae*".)

Gedr. De Jonghe, Belgium Domin. 283. — Bertholet, Hist. du duché de Luxembourg V preuves LXXXV.
Vgl. Wauters. VI 382.

2460. 1292 (*Juli* 23). *Anno a nativitate Dei 1292, indictione V, die Mercurii 23 mensis Julii.*

Notarieele akte van beroep op den H. Stoel door Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, in zijn geschil met het kapittel van Oudmunster

Digitized by Google

te Utrecht, omdat hij zich in deze stad niet veilig kon verantwoorden. („*In Dei nomine*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 477.

N.B. Vgl. 1292 Juli 5—15.

2461. 1292 (*Juli* 23). *Datum anno Domini 1292, in crastino b. Marie Magdalene.*

Arnold van Arkel neemt van het kapittel van St. Marie te Utrecht voor 10 jaren in pacht de helft van het gerecht, tijns en tiende van 12 hoeven land, tusschen Ameide en Meerkerk, en stelt borgen onder verband van leisting. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 35. — M 5 (Min. Off. II) f. 419v—420v. — S 831 A f. 18 (Coll. v. Buchell). — Coll. Hoencoop 1887 III f. 185v—186.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 824.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 478.

2462. 1292 (*Juli* 24). *Datum anno Domini 1292, in vigilia Jacobi apostoli.*

Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom te Utrecht, gelast Walter Olifier en Hendrik, vicarissen van Oudmunster, om Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, voor hem te dagvaarden, ten einde het door dezen gedane beroep op den paus in den behoorlijken vorm te herhalen. („*Cum Mathias*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 479.

N.B. Vgl. 1292 Juli 23.

2463. 1292 (*Juli* 25). *Ghegheven des jaers ons Heren 1292, in sente Jacobs daghe des apostels.*

Willem, zoon van heer Gerrit Taets, geeft aan het convent van St. Cathrijne te Utrecht een watergang naar den IJssel, door zijn gerecht van Haanwijk en Reijerskop, met een opstal aan beide zijden. („*Ic Willem*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. 480.

2464. 1292 (*Juli* 25). *Datum anno Domini 1292, in die b. Jacobi apostoli.*

Walter en Hendrik, vicarissen van Oudmunster, geven den koorbisschop Dythardus bericht van de excommunicatie van Jacob van den Rijn in de kerk van Jutfaas. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O (bij ch. 1292 Juli 5).

2465. 1292 (*Juli* 25). *Datum anno Domini 1292, in die b. Jacobi apostoli.*

Walter en Hendrik, vicarissen van Oudmunster, berichten aan den koorbisschop Dythardus, dat zij den kanunnik Herbord in het bezit der tienden van Jutfaas hersteld hebben. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O (bij ch. 1292 Juli 14).

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 185.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 481.

Digitized by Google

2466. 1292 (*Juli* 25). *Datum anno Domini 1292, in die b. Jacobi apostoli.*
De vicarissen van Oudmunster Walter en Hendrik berichten aan Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken, de uitvoering van den hun gedanen last in zake de suspensie en excommunicatie van Nicolaas, rector te Jutfaas. („*Noveritis quod*".)
HS. Oorspr. O (bij ch. 1292 Juli 15).
N.B. Vgl. 1292 Juli 24.

2467. 1292 (*Juli* 28). *Datum anno Domini 1292, feria II post festum b. Jacobi apostoli hora vesperarum.*
Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, brengt ter kennis van bisschop Jan, dat Nicolaas, priester van Jutfaas, en Jacob van den Rijn, die zich wederrechtelijk handhaafden in het bezit van tienden, het kapittel van Oudmunster te Utrecht toebehoorende, zich op den bisschop beroepen hadden. („*Noveritis quod*".)
HS. Oorspr. O.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2 ser. IV 2 p. 185.
Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 482.
N.B. Vgl. 1292 Juli 25.

2468. 1292 (*Augustus* 7). *Actum Trajecti in aula domus nostre, anno Domini 1292, feria V proxima ante festum b. Laurentii martyris.*
Bisschop Jan ontzegt aan Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, alle recht op eenige tienden in de parochie dier kerk, nadat het kapittel van Oudmunster te Utrecht bij eede had verklaard, den eigendom dezer tienden te bezitten. („*Cum inter*".)
HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 51.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2 ser. IV 2 p. 188.
Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 483.
N.B. Vgl. 1292 Juli 28.

2469. 1292 (*Augustus* 25). *Datum anno Domini 1282, feria II post festum b. Bartholomei apostoli.*
Jan van Poppenburg, broeder der Duitsche orde, schrijft aan Wisso van Goudekerk en Gerard Dernese over den eigendom van land in het gerecht van Popkensburg. („*Notum facimus*".)
HS. Oorspr. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II nº. 551.

2470. 1292 (*September* 9). *Datum anno Domini 1292, in crastino Nativitatis b. Marie Virginis.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht aan Willem Boudewijnsz. de tienden te Kercsvlietort, gelegen voor de twee dijken ten zuiden van den Koningsweg. („*Universis presens*".)
HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 70v.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II nº. 830.

2471. 1292 (*September* 13). *Datum anno Domini 1292, in vigilia Exaltationis s. Crucis.*
Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, beveelt den rector van de kerk te Gaspwerde en Hendrik, vicaris van Oudmunster te Utrecht,

Digitized by Google

om de scherpere excommunicatie af te kondigen, die hij ten aanzien van Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, heeft uitgesproken. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2 ser. IV 2 p. 189

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 484.

N.B. Vgl. 1292 Juli 24—25.

2472. 1292 (*September* 14). *Datum et actum anno Domini 1292, in die Exaltationis s. Crucis.*

Gerard, rector der halve kerk van Gaspaerde, en Hendrik, vicaris van Oudmunster, berichten aan den koorbisschop Dythardus, dat zij het vonnis van excommunicatie over den rector van Jutfaas verzwaard hebben. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 485.

N.B. Vgl. 1292 Sept. 13.

2473. 1292 (*September* 27). *Datum anno Domini 1292, Sabbatho ante Michaelis.*

Margaretha weduwe van Rodolf Posch, burger van Utrecht, vermaakt haar erf Heylighe leven aan de Beggijnen, Minderbroeders en Wittevrouwen te Utrecht. („*Ego Margareta*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 353. — S 868 f. 101. — Excerpt 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 139 (uit een cod. v. Matthaeus n°. 2411).

Gedr. Matthaeus, De reb. Ultraj. et Sylloge Epist. 329. — K. Hist. en Outh. I Utr. 111 (vert.).

2474. 1292 (*September* 27). *Datum anno Domini 1292, Sabbato ante festum b. Michaelis archangeli.*

De klerk Herman Hasekinesz. benoemt algemeene gemachtigden in door hem te voeren processen. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI 246.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 486.

N.B. Vgl. 1292 April 26.

2475. 1292 (*October* 2). *Datum anno Domini 1292, in crastino b. Remigii.*

Johannes, proost van St. Jan te Utrecht, geeft in erfpacht aan Godefridus Vastradi al zijne landen in Hogelande tegen eene jaarlijksche uitkeering van 394 mudden haver. („*Notum facimus*".)

HS. Afschr. st. Utr. Inv. n°. 33 f. 11. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 70r. — Arch. Kler. 64 f. 49v. — Arch. Kler. 65 f. 27v—28v vidimus d.d. 1325 April 23. — Arch. Kler. 86 f. 31.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 60.

2476. 1292 (*October* 3). *Datum Trajecti, anno Domini 1292, feria VI post Michaelis.*

Bisschop Jan laat aan Sweder van Voerst schout van Salland weten, dat tot nadere beslissing de burgers van Utrecht nog vrij van tol te Kampen mogen komen („*Ex quorumdam*".)

HS. Oorspr. arch. Kampen (Privil. bl. 64).

Vgl. Register Kampen blz. 3.

Digitized by Google

2477. 1292 (*October* 11). *Actum et pronuntiatum in choro ecclesie S. Salvatoris, anno Domini 1292, in crastino s. martyrum Gereonis, Victoris et sociorum eorum.*

Werner scholasticus, Theodericus Vrenke en Matheus Erembertsz., kanunniken van Oudmunster te Utrecht, doen uitspraak in het geschil der beide laatstgenoemden met hun kapittel over het stemhebben van kanunniken ter kapittelvergadering. („*Orta inter*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 487.

2478. 1292 (*October* 18). *Datum anno Domini 1292, in die Luce evangeliste.*

Willem heer van Hoorn en Altena vergunt aan de inwoners van verschillende gerechten in Uitwijk *enz.*, dat zij vrij zijn van den aanleg van dijken langs de Merwede. („*Noveritis quod*".)

HS. Vidimus 1347 afschr. Vermeulen 233 f. 68v.

2479. 1292 (*November* 5). *Datum anno Domini 1292, feria IV post festum Omnium Sanctorum.*

Gijsbrecht van Dolre oorkondt, dat hij bij zijne intrede in het Duitsche huis bij Utrecht daaraan 100 ponden Hollandsche penningen heeft geschonken, en verpandt voor deze som zijne goederen in het gerecht van Wageningen. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 33v—34. — S 834 f. 89v (fragm.).

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 280. — Matthaeus, Anal. V 903.

2480. 1292 (*November* 11). *Datum anno Domini 1292, in die Martini hyemalis.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft aan Dirk van St. Geertruid, kanunnik ten Dom, tegen betaling van een jaarlijkschen erftijns, den eigendom van een stuk grond in de wijk Tast te Utrecht. („*Noverint singuli*".)

HS. Oorspr. D. — D 7 f. 6.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 488.

2481. 1292 (*November* 22). *Acta in Rune, in festo Cecilie virginis, anno Domini 1292.*

Godfried, pastoor van Beilen, verklaart bevonden te hebben, dat het genot der tienden te Holte toekomt aan den pastoor van Beilen. („*Cum ea que*".)

HS. Cart. v. Dikninge f. 30.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 190.

2482. 1292 (*December* 6). *Datum anno Domini 1292, in die b. Nicholai.*

Bisschop Jan draagt aan den abt van Mariënweerd en andere geestelijken op, om Otto heer van Buren te excommuniceeren, als hij de tienden van Malsen niet aan het kapittel teruggeeft of zich voor den bisschop over het ontnemen daarvan verantwoordt. („*Conquesti sunt*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. P Inv. n°. 379. — Oorspr. P Inv. n°. 380. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 144v. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 213v. — Vidimus 1294 Juli 1 Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 387—388.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 489. — Muller, Reg. van St. P. n°. 94.

N.B. Vgl. 1292 Maart 12.

2483. 1292 (*December* 6). *Datum anno Domini 1292, in die b. Nicolai.*

Bisschop Jan schenkt aan de broeders en zusters der Franciscanenorde de Poenitentia verlof, om tijdens een algemeen interdict bij de Minderbroeders de godsdienstoefeningen bij te wonen. („*Pro reverentia*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 571.

2484. 1292 (*December* 7). *Datum Trajecti, anno Domini 1292, in crastino b. Nicholai.*

Bisschop Jan schenkt aan de broeders en zusters van de Franciscanenorde de Poenitentia verlof, om van de Minderbroeders de Sacramenten te ontvangen. („*Pro reverencia*".)

HS. Oorspr. arch. Gron..

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 570.

2485. 1292 (*December* 14). *Datum anno Domini 1292, in crastino b. Lucie virginis.*

Gijsbert uit den Gooi belooft, het Utrechtsche Domkapittel schadeloos te zullen stellen, wanneer het gestoord wordt in het bezit van 11 morgen land in de parochie van Eiteren, die Willem Vlaminc van hem in leen houdt en die hij aan het kapittel heeft verkocht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. D. — D 9 II f. 25.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2 S. IV 2 p. 93.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 490.

2486. 1292 (*December* 20). *Datum anno Domini 1292, in vigilia b. Thome apostoli.*

Dirk van Wulven, conversus van het klooster van St. Servaas te Utrecht, verklaart, dat Jacob Oude en diens vrouw Lisa vrijwillig beloofd hebben, aan het Utrechtsche Domkapittel, zoolang zij leven, jaarlijks een pond als aalmoes uit te reiken, en dat zij aan dit kapittel na hunnen dood hunne huizen hebben vermaakt, staande ter plaatse, die zij thans bewonen. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 491.

2487. 1292 (*December* 30). *Actum anno Domini 1292, feria III post Nativitatem Domini.*

Testament van Werner, scholaster van Oudmunster te Utrecht. („*Quia mori*".)

HS. Oorspr. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 492.

Digitized by Google

2488. 1292 (*December* 31). *Actum anno Domini 1292, in die Silvestri.*

Aanvulling op het testament van Werner, scholaster van Oudmunster te Utrecht. („*Condito testamento*".)

HS. Oorspr. O (bij 1292 Dec. 30).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 493.

2489. 1292. *Z. d.*

„Sententie Floris grave van Hollant, gegeven tusschen h. Henrick de Rover van Montfoort ende Jan van Renesse, van de guederen ter Goude ende tot Montfoort 1292, in fr. een groen seg."

HS. Aldus Coll. v. Buchell in arch. v. Hardenbroek B f. 31. (Op den rand: „Uuyt de charten van Montfoort").

2490. 1292 *Z. d. Actum et datum Trajecti, anno Domini 1292.*

Bisschop Jan verleent opnieuw aan den proost en het convent van Bethlehem het klooster der Zakbroeders te Utrecht. („*Laudabilis vite*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland. — Cartul. v. Bethlehem f. 7v—8..

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 295.

N.B. Vgl. 1292 April 9 en 14.

2491. 1293 (*Februari* 7). *Datum anno Domini 1292, septima die mensis Februarii.*

De provisoren der vijf Utrechtsche kapittelen verklaren, voor geldig te zullen houden wat bij afwezigheid van een of meer van hen door de overigen wordt vastgesteld, en beloven, behoudens den eerbied, aan hunne meerderen en de kapittelen verschuldigd, den graaf van Holland den bijstand hunner kapittelen te verwerven, als hij hunne goederen in zijne bescherming wil nemen. („*Nos Nicolaus*".)

HS. Oorspr. arch. D. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 97. — Bondam, 2e Supp. 730 p. 101—102.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 459 (waar: 1292).

2492. 1293 (*Februari* 22). *Datum anno Domini 1292, in Cathedra b. Petri apostoli.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden van Arnoldskerke in Zuidbeveland. („*Universis presens*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 66v.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 810 (waar: 1292).

2493. 1293 (*Februari* 23). *Datum Benthem, anno Domini 1293, in crastino Petri ad Cathedras.*

Graaf Egbert van Bentheim met zijne vrouw en kinderen verklaren, hunne geschillen met de stad Groningen te hebben vereffend. („*Nos Egbertus*".)

HS. Oorspr. arch. Gron.

Gedr. Driessen, Monum. Gron. 572. — Ob. v. Gron. en Dr. I 191.

2494. 1293 (*Februari* 23). *Datum anno Domini 1293, feria II ante Dominicam Oculi.*

Hendrik Willemszoon Nanneboyen erkent, van het kapittel van St.

Digitized by Google

Pieter te Utrecht in erfpacht te nemen een viertel land in Schalkwijk. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. P. Inv. n°. 589.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 500. — Muller, Reg. van St. P. n°. 95.

2495. 1293 (*Februari* 27). *Pronunciatum et datum Trajecti, III Kal. Martii, anno Domini 1293.*

Uitspraak van Sifried, aartsbisschop van Keulen, in de geschillen tusschen bisschop Jan en den Utrechtschen Domproost over hun wederzijdsch rechtsgebied en rechten. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. D (2 ex.). — B. A. f. 150. — D 624 f. 10v—11. — D 624 f. 13v–14. — D 624 f. 53—54v. — Liber Camerae XVI 5. — D 622 f. 8 en f. 10v—11 vidimus 1321 Dec. 14; nog f. 46—47 vidimus 1318 Mei 6. — D 664 f. 1—2.

Gedr. Rechtsb. D. p. 63.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 502. — Muller, Catal. arch. bissch. n°. 237.

2496. 1293 (*Maart* 11). *Datum anno Domini 1292, feria IV post Dominicam qua cantatur Letare Jherusalem.*

De Utrechtsche Domproost Adolf van Waldeck verklaart, van graaf Floris V van Holland 100 pond sterling uit handen der Lombarden in leen te hebben ontvangen, en belooft, die op bepaalden tijd te zullen teruggeven. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Nederst.). — Reg. EL 26 f. 9v. — Reg. EL 41 n°. 22.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 836.

2497. 1293 (*Maart* 19). *Datum anno Domini 1292, feria V post Dominicam qua cantatur Judica.*

Graaf Floris V van Holland neemt de vijf kapittelen te Utrecht en hunne bezittingen in bescherming als zijne eigene goederen en belooft, hun in alles bij te staan, mits zij van hun kant op redelijke wijze zijne belangen bevorderen. („*Nos Florentius*".)

HS. Oorspr. O. — S. 834 (Coll. v. Buchell) f. 83v.

Gedr. De Geer, Bijdr. tot de gesch. v. Utr. p. 364. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 838.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 461 (waar: 1282 Maart 19).

N.B. Vgl. 1293 Febr. 7.

2498. 1293 (*Maart* 21). *Datum anno Domini 1293, in vigilia Dominice que dicitur dies in Ramis palmarum.*

Herman van Woerden geeft aan het St. Cathrijne-huis te Utrecht het patronaatsrecht over de kerken in Hermalen en Waarder. („*Cum ea que*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 19 (volgens orig.).

N.B. Vgl. 1288 Sept. 28 en 1290 Febr. 18.

2499. 1293 (*Maart* 25). *Acta Trajecti in camera nostra, anno Domini 1292, feria IV post Ramos palmarum.*

Bisschop Jan verklaart, dat de provinciaal der Augustijnen en het convent der Reguliere kanunniken in Bethlehem aan zijne uitspraak het geschil onderwerpen over de kapel der Apostelen binnen Utrecht en hiertoe behoorende eigendommen. („*Mota lite*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. arch. Gelderland. — Cartul. v. Bethlehem f. 8, nogmaals f. 16.
Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. I 292.
N.B. Vgl. 1292 April 9 en 14 en 1292.

2500. 1293 (*Maart* 27). *Datum anno Domini 1293, feria VI post Ramos palmarum, 27 die mensis Martii.*

De officiaal van Utrecht geeft vidimus van den brief d.d. 1292 September 27, waarbij Herman, vrouw Hasekinesz., clericus de Trajecto, Amelraad kanunnik van St. Jan te Utrecht en Hendrik van Keulen, rector der kerk te Breukelen, tot gemachtigden benoemt om al zijne belangen waar te nemen. („*Datum per copiam*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI 246.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 503.

2501. 1293 (*Maart* 27). *Receptum et datum anno Domini 1293, feria VI post Annunciationem b. Marie Virginis.*

Amelraad Amelraadsz., kanunnik van St. Jan te Utrecht, erkent als gemachtigde van Herman Hasekine, van het kapittel van Oudmunster aldaar 20 Hollandsche ponden ontvangen te hebben, die het kapittel dezen op Paschen aanstaande betalen moet. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI 248.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 504.

2502. 1293 (*Maart* 28). *Datum anno Domini 1292, in vigilia Pasche.*

Arnold van Foresta deken, Pieter Erembertsz. en Jan Friso, kanunniken ten Utrechtschen Dom, doen namens hun kapittel, onder zekere voorwaarden, afstand van de nalatenschap van vrouw Witte Wonna in Gheylekyndorp. („*Universis presencia*".)

HS. D 754 f. 241.

2503. 1293 (*April* 3). *Datum anno Domini 1293, feria VI post Pascha.*

Stadbrief van Utrecht, houdende dat Erembert Erembertsz. en Jan Frederiksz. aan de gebroeders Hendrik en Tideman, smeden, eene hofstede op het Oudkerkhof aldaar hebben overgedragen. („*Omnibus presentes*".)

HS. S 829 (Coll. v. Buchell) f. 47 („Ex copia auth., vidi etiam originale").

2504. 1293 (*April* 8). *Datum anno Domini 1293, feria IV post Dominicam Quasimodo geniti.*

De Utrechtsche Domproost Adolf belooft den graaf van Holland, binnen zekeren tijd 100 ponden Hollandsch te zullen betalen aan de Lombarden van Utrecht, Amersfoort, Renen en Oudewater, in naam van voornoemden graaf. („*Notum facimus*".)

HS. Reg. EL 26 fol. 9v. — EL 41 n°. 39 (volgens Gousset T. U. f. 276v).
N.B. Vgl. 1293 Maart 11.

Digitized by Google

2505. 1293 (*April* 21). *Actum et datum anno Domini 1293, proxima feria III post Tyburtii et sociorum ejus.*

Bisschop Jan vaardigt eenige disciplinaire verordeningen uit voor het bisdom Utrecht. („*Cum ad honorem*".)

HS. D 19 f. 119v—124.

Gedr. K. Hist. en Outh. I 235 (vert.) — Batavia Sacra II 225 (vert.) — Bat. Sacra I 167—169 (latijn). — Hartzheim, Conc. Germ. IV 17.

N.B. Vgl. 1292 Januari 25.

2506. 1293 (*April* 23). *Datum in die Georgii martyris, anno ut supra.*

De stad Deventer schrijft aan de stad Coesveld, dat zij den onderlingen wapenstilstand en vrede zal nakomen. („*Discretis et honestis*".)

HS. Afschr. Msc. III 28 f. 8.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III n°. 1468. — Reg. Ov. n°. 447.

Vgl. Reg. Ov. n°. 450.

2507. 1293 (*April* 23). *Datum anno Domini 1293, feria V post Dominicam qua cantatur Jubilate.*

Bisschop Jan beveelt aan alle priesters en kapelaans, om Hendrik van de Lek, die, niettegenstaande zijne excommunicatie, aan het kapittel van St. Marie te Utrecht de wettige inkomsten van den tol te Smithuizen en van de hoven Malbergen en Ewijk onthoudt, in den ban te doen. („*Cum Henricus*".)

HS. Oorspr. arch. M 1 p. 155. — M 5 (Maj. Off. II) f. 262v—263. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 3v—4. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 256.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 505.

2508. 1293 (*April* 25). *Datum anno Domini 1293, Sabbato post Dominicam qua cantatur Jubilate.*

Bisschop Jan draagt aan den abt van St. Paulus op de beslissing in het geschil tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto heer van Buren aangaande de tienden van Malsen. („*Cum causam*".)

HS. Vid. 1314 P Inv. n°. 380. — Afschr. P. Inv. n°. 2 f. 213v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 506. — Muller, Reg. van St. P. n°. 96.

N.B. Vgl. 1292 Dec. 6.

2509. 1293 (*April* 28). *Datum anno Domini 1293, feria III ante festum Philippi et Jacobi apostolorum.*

De stad Kampen en eenige andere Hanzesteden beloven, elkaar te steunen tegen den koning van Noorwegen. („*Contigit anno*".)

Gedr. Lübeck Ub. I n°. 603. — Ub. Mecklenburg III 2224. — Diplom. Norv. V 22. — Charters en Bescheiden 6.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 451. — Colmjon, Reg. 27 (waar: April 25).

2510. 1293 (*Mei* 5). *Datum anno Domini 1293, ad feriam III ante Ascensionis Domini.*

De Utrechtsche Domdeken Steven en W. gardiaan der Minderbroeders in Dordrecht geven vidimus van een brief d.d. 1286 Maart 29, waarbij het kapittel van Jan te Utrecht aan Giso Dukingh de groote en kleine tienden in het gerecht van Tolloysen, met $^1/_2$ hoeve, waarop de priester

Digitized by Google

der kerk in Erkentrudeskerke woont, voor 53 jaar in erfpacht geeft. („*Noverint singuli*".)

HS. Oorspr. J. — Arch. Kler. 64 f. 20v—21. — Arch. Kler. 86 f. 13v—14. — 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 97—98. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 85—88.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 507.

2511. 1293 (*Mei* 7). *Ghegheven toet Dordrecht, up uns Heren Upvard, int jaer ons Heren 1293.*

Graaf Floris V van Holland en bisschop Jan sluiten een verbond. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. r. arch. 's Grav. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 168.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 845. — v. Mieris, Chb. I 551.

Vgl. Wauters. VI 416.

2512. 1293 (*Mei* 14). *Datum in octava Ascensionis, anno Domini 1293.*

Floris, proost van Zennewijnen, verklaart ontvangen te hebben van vrouw Agnes van den Steenhuize, uit Utrecht, 5 Hollandsche ponden tot een jaargetijde voor hare moeder in de kerk van Zennewijnen. („*Que provide*".)

HS. Oorspr. arch. Berne.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XV 85.

2513. 1293 (*na Mei* 17.) *Anno Domini 1293, post Pentecosten.*

Gerard van Rammesberch en Gerard van Lamderichem, gevangen genomen wegens roof bij Oldenzaal, dragen den bisschop van Utrecht als losprijs eenige goederen op en ontvangen die weder van hem in leen. („*Anno Domini*".)

HS. Cart. D Hannover n°. 6.

Gedr. Cart. St. p. 235. — Jungius, Cod. dipl. n°. 46.

2514. 1293 (*Juni* 5). *Ghegheven int jaer ons Heren alse men screef 1293, in sente Bonefacysdaghe.*

Herbern van Haestrecht bekent aangenomen te hebben, dat hij het water van Lopik zal geleiden door zijn land tot de Vlist, en voorts ter halver Yssele; graaf Floris V van Holland bevestigt zulks. („*Wi Herdbern*".)

Gedr. v. Mieris, Chb. I 552 (volgens brieven van L. A. de With). — v. d. Bergh, Ob. II n°. 847.

2515. 1293 (*Juni* 12). *Datum Bergis, anno Domini et sexta feria suspraescriptis (sc. ante festum b. Viti et Modesti martirum sub anno 1293).*

De afgezanten van eenige Hanzesteden (waaronder Kampen) verklaren, dat er te Bergen met den koning van Noorwegen een voorloopig verdrag gesloten is. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. arch. Lübeck.

Gedr. Lübeck Ub I 606. — Sartorius. II n°. 77.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 453. — Colmjon, Reg. 28.

2516. 1293 (*Juni* 12). *Datum in civitate Bergensi, die et anno supradictis (sc. sexta feria ante festum b. Viti et Modesti martirum sub anno 1293).*

Digitized by Google

Koning Eric van Noorwegen verklaart, dat o. a. die van Kampen vrij naar zijn land mogen varen. („*Noveritis quod suborta*".)

HS. Oorspr. arch. Lübeck.

Gedr. Ub. Lübeck I 605. — Ub. Mecklenburg III 2227 A. — Bremisches Ub. I n°. 488.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 452.

2517. 1293 (*Juni* 28). *Gegheven des Zonnendaghes na sente Jansdaghe Baptiste, int jaer ons Heren 1293.*

Bisschop Jan erkent, aan graaf Floris V van Holland schuldig te zijn 900 pond penningen. („*Wi Jan*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Reg. EL 26 f. 8. — Reg. EL 41 n°. 31. — Quatr. cartul. de Hainaut pièce 260 Rijssel.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 553. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 849.

Vgl. Compte-rendu de la Commission royale d'histoire de la Belgique 2e S. V 126. — St. Genois, Monum. anc I 819.

2518. 1293 (*Juli* 3). *Datum anno Domini 1293, in vigilia Translationis S. Martini.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpachten de tiende, die Hugo Heypensz. eerst hield, aan Hugo zoon van Hendrik van Briedam en Egidius Egidiusz. („*Universis presens*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 68.

2519. 1293 (*Juli* 6). *Ghegeven int jar ons Heren 1293, des Manendags na zent Martijns daghe in den Zomere.*

Graaf Floris V van Holland scheldt aan bisschop Jan en het sticht van Utrecht alles kwijt, wat hij te vorderen mocht hebben, met uitzondering van 3900 pond, waarvan hij bezegelde brieven heeft. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. arch. O. — Afschr. S 831 I (Coll. v. Buchell) f. 18.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 850.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 508.

2520. 1293 (*Juli* 9). *Datum anno Domini 1293, feria V ante Divisionem apostolorum.*

Willem heer van Hoorne, zijne zonen Willem, ridder, en Dirk, Domproost van Utrecht, verbinden zich, hertog Jan van Brabant schadeloos te houden voor diens borgtocht bij de Lombarden van Asti. („*Noveritis quod*".)

Gedr. Butkens, Trophées de Brabant I preuves 132 (fragm.) — Wolters, Notice sur l'ancien comté de Hornes 220.

Vgl. Wauters. VI 423.

2521. 1293 (*Augustus* 3). *Datum anno Domini 1293, in crastino b. Stephani pape. (?)*

De prior van St. Nicolaasberg te Deventer bepaalt, dat de broeders en zusters van het hospitaal bij Zutphen voor geen wereldlijk gerecht gedaagd kunnen worden.

HS. Oorspr. arch. Zutphen n°. 46.

Vgl. Tadema, Reg. van Zutphen I p. 14.

Digitized by Google

2522. 1293 (*Augustus* 24). *Geschreven ende bezeghelt in die jare ons Heeren doe men screef 1293, in sente Bartelemeusdaghe.*

Pieter van Ziericzee, kanunnik ten Utrechtschen Dom, en andere geestelijken geven vidimus van den brief, waarbij Hendrik van Cats, pastoor van Westbaarland, een hospitaal sticht te Brielle. („*Wy har Pieter*".)

Gedr. v. Alkemade, Beschr. van den Briel II 72. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 855.

2523. 1293 (*Augustus* 24). *Datum anno Domini 1293, in festo b. Bartholomei apostoli.*

Bisschop Jan veroorlooft aan Philips van Almelo, zoon van Hendrik heer van Almelo, die in den geestelijken stand wenscht te treden, de hem van zijn vader aangeërfde en van het Sticht in leen gehouden goederen, ingeval hij geestelijke wordt, te bezitten als ware hij leek; met eenige bepalingen aangaande de erfopvolging in deze goederen. („*Cum Philippus*".)

HS. Oorspr. arch. O. — B. A. 35ᵃ f. 138ᵛ—139.

Gedr. Racer, Gedenkst. II 276.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 509.

2524. 1293 (*Augustus* 28). *Datum anno Domini 1293, in vigilia Decollationis b. Johannis Baptiste.*

Jan van Achterhus, vicaris in de St. Pieterskerk te Utrecht, sticht een beggijnhuis te Coesfeld. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. te Münster.

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. III n°. 1472.

2525. 1293 (*September* 1). *Actum anno 1293, feria III post festum Decollationis S. Johannis Baptiste.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij de schepen Roetardus de Stella aan zijn zoon Herman zijn huis, genaamd de Ster, met aangrenzende area onder zekere voorwaarden schenkt. („*Nos schultetus*".)

HS. Coll. Phillipps 227 XV n°. 1406.

2526. 1293 (*September* 14). *Datum anno Domini 1293, in Exaltacione S. Crucis.*

Herman van Woerden schenkt aan het huis van St. Cathrijne der St. Jansridders te Utrecht het patronaatsrecht der kerken van Hermalen en Weyrder. („*Que geruntur*".)

HS. Afschr. cartul. der Johann. beg. 15e eeuw arch. Duitsche Huis.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 285.

N.B. Vgl. 1293 Maart.

2527. 1293 (*September* 28). *Receptum et datum anno Domini 1293, in vigilia b. Michaelis archangeli.*

Amelraad Amelraadszoon, kanunnik van St. Jan te Utrecht, erkent als gemachtigde van Herman Hasekine, van het kapittel van Oudmunster aldaar ontvangen te hebben 20 pond Hollandsch, ter voldoening der pensie, die het kapittel den volgenden dag aan zijn lastgever verschuldigd zoude zijn. („*Universis presentes*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 510.
N.B. Vgl. 1293 Maart 27.

2528. 1293 (*September* 29). *Datum anno Domini 1293, in die b. Michaelis archangeli.*
Wouter de Stoltenbergh ridder geeft aan St. Cathrijnehospitaal te Utrecht het patronaatsrecht over de kerk in Heermale. („*Cum ea que*".)
HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 33v (volgens orig.).
N.B. Vgl. 1298 Sept. 14.

2529. 1293 (*October* 10). *Datum anno Domini 1293, in die b. Victoris.*
Bisschop Jan bekrachtigt de gift van eene hoeve land in Benschop en 2 akkers in den Achtersloot, door Agnes, weduwe van Werenbold Vlaming ridder, gedaan aan het altaar van het H. Kruis in de kerk van St. Marie te Utrecht en aan de vicarie in de kerk van Eyteren, waarvan zij haar leven lang de begeving zal hebben, maar die na haren dood ter begeving zal staan van het kapittel. („*Noverint universi*".)
HS. Oorspr. arch. M. — Afschr. op perk. arch. M. — M 1 p. 80—81. — M 4 f. 232v. — M 5** f. 27. — Arch. Kler. 102 helft II f. 34*bis*. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 90v. — Coll. Hoenooop 1887 III f. 147. — Ibidem VI f. 19. — v. Engelen, Stadsbibl. 92 f. 46v.
Gedr. Matthaeus, Fund. 151. — K. Hist. en Outh. I Utr. 54 (vert.) — Hist. episcop. I 74.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 511.

2530. 1293 (*October* 19). *Datum anno Domini 1293, in crastino Lucae evangeliste.*
Bisschop Jan geeft aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht schuldbekentenis en stelt borgen voor eene leening van 180 Utrechtsche ponden. („*Nos Johannes*".)
HS. v. Engelen, Stadsbibl. Utr. 92 f. 47—48 (met afb. zes zegels).

2531. 1293 (*November* 19). *Ghegheven tote Aelbrechtsberghe, des Donresdaghes na sente Martinsdaghe der octave, int jaer ons Heren 1293.*
Lambrecht de Vriese ridder rekent af met graaf Floris V van Holland. („*Ic Lambrecht*".)
HS. Reg. EL 26 f. 6 en EL 41 n°. 23.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 864.

2532. 1293 (*December* 2). *Datum anno Domini 1293, feria IV post Andree apostoli.*
Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, gelast Christiaan, investitus der kerk van Kamerik, en Hendrik Schoenmakers, chorisocius van Oudmunster te Utrecht, Nicolaas priester van Jutfaas voor hem te dagvaarden, omdat deze het kapittel met geweld van de tienden der kerk van Jutfaas heeft beroofd. („*Conquesti sunt*".)
HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 512.
N.B. Vgl. 1292 Sept. 13—14.

Digitized by Google

2533. 1293 (*December 4*). *Datum anno Domini 1293, feria VI ante festum b. Nicholai.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft den hof in Appeldoren aan Wlfundus de Strude in erfpacht. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. 3e afd. geschr. Inv. M. — M 1 p. 125. — M 5 (Velue) f. 134v—135.

2534. 1293 (*December 6*). *Datum et actum anno Domini 1293, in festo b. Nicholai.*

Johannes de Wissche ruilt met Willem graaf van Dalen ieder eene vrouwelijke ministerialis. („*Nos Johannes*".)

HS. B. A. 35a f. 146v.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 84.

2535. 1293 (*December 13*). *Datum anno Domini 1293, in die s. Lucie virginis.*

Christiaan, investitus der kerk van Kamerik, bericht aan den koorbisschop, dat hij Nicolaas, priester van Jutfaas, in de geschillen over de tienden der kerk aldaar gedagvaard heeft. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 513.

N.B. Vgl. 1293 Dec. 2.

2536. 1293 (*December 17*). *Datum anno Domini 1293, feria V post b. Lucie virginis.*

Verschillende geestelijken berichten aan bisschop Jan, dat zij volgens zijn last Hendrik van de Lek in den ban gedaan hebben. („*Noverit vestra*".)

HS. Transfix bij 1293 April 23. — M 1 p. 156. — M 5 (Maj. Off. II) f. 263v. — Coll. Hoencoop 1887 I^{II} f. 256v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 514.

N.B. Vgl. 1293 April 23.

2537. 1293 (*December 21*). *Ghegheven int jaer ons Heren 1293, in sente Thomas daghe.*

Hendrik heer van de Lecke verklaart, met Diederik van Wijck overeengekomen te zijn, dat de visscherij (in de Lek) van Michielsoord tot aan het hein van gezegden Diederik tusschen hen en hunne wederzijdsche nakomelingen gemeen zoude zijn, met verdeeling der winst in twee gelijke deelen; de bevissching zal geschieden onder beheer van Diederik, aan wien hij, zoo noodig, bijstand belooft. („*Wi Heinric*".)

HS. Oorspr. arch. Nassau la Lecq Amsterdam.

Gedr. Bijdragen Fruin, 3e reeks X 62. — de Fremery, Suppl. n°. 289.

2538. 1293 (*December 21*). *Ghegheven up sinte Thomaes dach, Tordrecht, int jaer ons Heren 1293.*

Uitspraak van Floris V, graaf van Holland, in de geschillen over den dam van Hopenesse tusschen het Sticht van Utrecht en de geërfden. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. De Geer, Bijdr. 365. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 867.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 515.

Digitized by Google

2539. 1293 (*December* 27). *Datum et actum anno Domini 1293, in die b. Johannis evangeliste.*

Christiaan, investitus van Kamerik, bericht aan den koorbisschop Dythardus, dat hij den priester Nicolaas te Jutfaas in den ban gedaan heeft, ter zake der geschillen over de tienden der kerk van Jutfaas. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 516.
N.B. Vgl. 1293 Dec. 2 en 13.

2540. 1293. *Z. j.*

De stad Kampen bedankt de Wendische steden voor de haar verleende ondersteuning in het geschil met Noorwegen en verklaart zich bereid, deel te nemen aan het gezantschap naar Zweden. („*Dilectioni vestre*".)

HS. Oorspr. Lübeck („auf der Trese").
Gedr. Ub. Lübeck II n°. 87.
Vgl. Reg. Ov. II n°. 448.

2541. 1294 (*Januari* 5). *Datum anno Domini 1293, in vigilia Epyphanie Domini.*

Bisschop Jan gelast den koorbisschop, zich niet verder te mengen in het proces van den priester Nicolaas de Judefas met het kapittel van Oudmunster te Utrecht, ten nadeele van den eischer. („*Mandamus vobis*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 494 (waar: 1293).

2542. 1294 (*Januari* 6). *Datum anno Domini ut supra (1293), in die Epyphanie Domini.*

Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, verklaart ontvangen te hebben den hier ingelaschten brief d.d. 1294 Januari 5, waarbij bisschop Jan, als rechter in hooger beroep, hem gelast, in het proces van den priester Nicolaas de Judefas met het kapittel van Oudmunster niets te doen, wat tot nadeel van den eischer zou strekken. („*Litteras reverendi*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2e S. IV 2 p. 191.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 495 (waar: 1293).

2543. 1294 (*Januari* 22). *Anno Domini 1293, in crastino b. Agnetis virginis.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht beroept zich op den paus, nu Dythardus, koorbisschop en aartsdiaken ten Dom, zijne vroegere uitspraak heeft ingetrokken, waarbij Nicolaas, rector der kerk te Jutfaas, geëxcommuniceerd werd om zijne handelingen tegen het kapittel. („*Coram vobis*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 2 Ser. IV 2 p. 192.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 496 (waar: 1293).
N.B. Vgl. 1293 Dec. 27 en 1294 Januari 5—6.

2544. 1294 (*Februari* 19). *Datum anno Domini 1294, feria VI ante festum Kathedre Petri.*

Digitized by Google

De Domdeken Steven en eenige kanunniken van het Domkapittel te Utrecht geven aan Hendrik Dapper van Oudewater en diens zoon Albert in lijfpacht 32 morgen land in Papekop, in het rechtsgebied van den heer van Gouda. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 498 (waar: 1293 Febr. 20).

2545. 1294 (*Februari* 20) *Datum anno Domini 1293, Sabbato ante festum b. Petri ad Cathedram.*

Testament van Wulfger, kanunnik ten Utrechtschen Dom. („*Ego Wlfgerus*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 499 (waar: 1293 Febr. 21).

2546. 1294 (*Maart* 1). *Ghegheven in ons Heren jaren 1294, des Manendaghes na Grote Vastelavonde.*

Walraven heer van Valkenburgh bekent niet te weten, dat de heer van Kuyk aan den bisschop van Utrecht 4000 pond zou hebben kwijtgescholden van de lossing der sloten van het Sticht, welke de heer van Kuyk bezeten had. („*Wi Walraven*".)

HS. Reg. EL 26 f. 8v en EL 41 f. 13v (volgens Gousset letter C f. 475).

Vgl. Wap, Gesch. v. Cuyk 253.

2547. 1294 (*Maart* 3). *Datum anno Domini 1293, feria VI post Dominicam Quinquagesima.*

De Utrechtsche Domproost Adolf verklaart, ten behoeve van graaf Floris V van Holland, binnen zekeren termijn 100 pond te zullen betalen aan eenige Lombarden. („*Notum facimus*".)

HS. Reg. EL 41 fol. 9v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 872.

N.B. Vgl. 1293 Maart 11 en April 28.

2548. 1294 (*Maart* 5). *Datum anno Domini 1293, feria VI post Cineres.*

Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, zendt als rechter, met toestemming van partijen, den klerk Johannes Theoderici naar Petrus Martini, kanunnik te Doornik, om het gevoelen van dezen rechtsgeleerde nopens het geschil tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto heer van Buren over het recht op de tienden van Malsen te vernemen. („*Judex comparentibus*".)

HS. Oorspr. Inv. n°. 379 vidimus d.d. 1294 Dec. 31.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 497 (waar: 1293 Febr. 13). — Muller, Reg. van St. P. n°. 97.

N.B. Vgl. 1292 Dec. 6.

2549. 1294 (*Maart* 7).

Koning Erik en hertog Hakon van Noorwegen stellen een compromis voor tusschen de Noorwegers en Bremers ter eene, en eenige Hanzesteden, waaronder ook Kampen, ter andere zijde. (Noordsch.)

HS. Arch. d. deutschen Kanzlei Kopenhagen (Cop. d. Hans. Privil).

Gedr. Lübeck-Ub. II n°. 88. — Brem. Ub. I n°. 500.

Vgl. Suhm, Hist. af Danmark XI 187. — Reg. Ov. III n°. 1043. — Colmjon, Reg. 28.

Digitized by Google

2550. 1294 (*Maart* 9). *Apud Bynham.*
Koning Eduard I van Engeland verleent gedurende een jaar aan de kooplieden van Kampen bescherming bij hun handel op Engeland.

HS. **Londen Tower Rot. lit. pat. 22 Edw. I m. 23.**
Vgl. **Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 1139.**

2551. 1294 (*Maart* 18). *Datum anno Domini 1293, feria V ante Dominicam Oculi mei semper.*
De Utrechtsche Domproost Adolf van Waldegge verklaart, dat Herman van Over de Vecht aan het kapittel den eigendom heeft overgedaan van de tiende van vijf hoeven land in Galekop, die hij van den proost in leen hield, en ontslaat genoemden Herman op eenige voorwaarden uit den leenplicht. („*Omnibus presentes*".)

HS. **Arch. D (2 ex.).**
Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 501 (waar: 1293 Febr. 26).**

2552. 1294 (*Maart* 21). *Datum anno Domini 1294, Dominica qua cantatur Oculi mei semper.*
Otbertus heer van Almelo en negen andere ministerialen maken eene overeenkomst met de steden Deventer, Zwolle en Kampen ter verdediging hunner rechten. („*Cum hominum terre*".)

HS. **Privilegie-boek van Zwolle f. 41.**

2553. 1294 (*Maart* 26). *Ghegheven des zestes daghes vore utganchende Maerte, als me screef de jaer ons Heren 1294.*
Verklaring van het Duitsche huis te Zandvoord omtrent eene overeenkomst, door hen getroffen met Beele, dochter van Gilles van Coudekerke betreffende eene aan haar door Jan van Popkensburg, weleer kommandeur van Zandvoord, toegezegde lijfrente. („*Wi gheven*".)

HS. **Vid. 1311 arch. DO.**
Gedr. **De Geer, Archieven II n°. 552. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 900.**

2554. 1294 (*Maart.*) *Z. j.*
Brief van Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, als door den bisschop in dezen gedelegeerden rechter, aan Mr. Petrus Martini de Zelandia, waarbij hij hem met toestemming der partijen verzoekt, om over het recht op de tienden van Malsen eene beslissing te nemen, daar de te Utrecht aanwezige rechtsgeleerden òf verdacht zijn òf geweigerd hebben. („*Cum apud nos*".)

HS. **Arch. P Inv. n°. 379 vidimus 1294 Dec. 31.**
Vgl. **Muller, Reg. van St. P. n°. 98.**
N.B. Vgl. 1294 Maart 5.

2555. 1294 (*April* 29). *Datum in Nurenberg, III Kal. Maji, regni nostri anno II.*
De Roomsch-koning Adolf schrijft aan aartsbisschop Sifried van Keulen, hertog Jan van Brabant, graaf Jan van Henegouwen, Dirk van Kleef en aan den graaf van Holland, dat de graaf van Loon en Walram van Valkenburg het beleg der sterkte Borne („castrum Born") hebben opge-

Digitized by Google

broken en langs gerechtelijken weg herstel hunner grieven tegen graaf Reinoud van Gelre zullen verkrijgen. („*Noveritis esse*".)

HS. **Oorspr. Staatsarch. Dusseldorp.**

Gedr. **v. Spaen, Oordeelk. Inl. IV (27). „Ex apographo Dni. Ernst".**

Vgl. **Böhmer, Reg. imp. (1844) p. 174 n°. 194.**

2556. 1294 (*Mei* 5). *Datum anno Domini 1294, IV feria post Inventionem sancte Crucis.*

De geestelijken van Drenthe verzoeken den bisschop van Utrecht, een rechter aan te stellen in den twist tusschen de familie van ridder Thiszo en het klooster Essen. („*Universitati nostre*".)

HS. **Oorspr. arch. Groningen.**

Gedr. **Ob. v. Gron. en Dr. I 192.**

2557. 1294 (*Mei* 8). *Datum in civitate nostra Trajectensi, anno Domini 1294, Sabbato post festum b. Johannis ante Portam latinam.*

Bisschop Jan bevestigt de schenking van het patronaatsrecht der kerk in Hermale, door Wouter van Stoutenberch en Herman van Woerden gedaan aan het St. Cathrijnehospitaal te Utrecht. („*Exhibita nobis*".)

HS. **S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 36v—37 (volgens orig.).**

N.B. Vgl. 1293 Sept. 14 en 29.

2558. 1294 (*Mei* 12). *Datum anno Domini 1294, feria IV post festum b. Johannis ante Portam latinam.*

Het Utrechtsche Domkapittel geeft aan Jan van Dorp, zoon van Arnold van Dorp, ridder van het Duitsche huis, in erfpacht 146 morgen land in de parochiën van Delft en Schipluiden, vroeger gedeeltelijk door genoemden Arnold in pacht gehouden, met het wereldlijk gerecht of de advocatie, in de landstaal *ambacht* genoemd. („*Cum processu*".)

HS. **Vid. 1349 arch. D.**

Gedr. **de Fremery, Suppl. n°. 293.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 518.**

2559. 1294 (*Mei* 13). *Datum anno Domini 1294, feria V post festum b. Johannis ante Portam latinam.*

Jan van Dorp erkent, van het Utrechtsche Domkapittel in erfpacht ontvangen te hebben 50 morgen land in Schipluiden en 96 in Delfland. („*Ego Johannes*".)

HS. **D 4 II f. 206v—207.**

Gedr. **de Fremery, Suppl. n°. 294.**

2560. 1294 (*Mei* 15). *Actum et datum in civitate Trajectensi, anno Domini 1294, Sabbato post Servacii.*

Bisschop Jan verklaart, dat het kapittel van St. Pieter te Utrecht de tienden in Delden aan deken en kapittel van Deventer heeft verkocht voor 300 pond Utrechtsche penningen. („*Ad noticiam*".)

HS. **Oorspr. archief Deventer.**

Gedr. **Arch. aartsb. Utr. XXXI 284.**

2561. 1294 (*Mei* 15). *Datum anno Domini 1294, Sabbato post festum b. Servacii.*

Digitized by Google

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht draagt, op grond eener reeds vroeger geschiede verkooping van tienden te Delden, aan het kapittel van Deventer thans ook het patronaatsrecht aldaar over. („*Quia decimam*".)

HS. Oorspr. archief Deventer, kapittel.

Gedr. Bijdr. Over. VI 121.

2562. 1294 (*Mei* 25). *Datum anno Domini 1294, in die s. Urbani pape.*

Statuut over de broederschap der kapittelen van den Dom en Oudmunster te Utrecht, met vaststelling van een aantal wederkeerige verplichtingen bij gelegenheden van allerlei aard. („*Quia bonum*".)

HS. Oorspr. arch. O en arch. D. — Arch. D 19 f. 142 (fragm.). — Liber Camerae XCV 8. — Arch. Kler. 36 f. 121v—124. — Arch. Kler. 34 f. 78—79v. — Arch. Kler. 35 f. 65v—66v. — Arch. O 4 f. 13—14v.

Gedr. Rechtsb. D p. 252. — Arch. aartsb. Utr. VI 150.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 519—520.

2563. 1294 (*Mei* 26). *Datum anno Domini 1294, in vigilia Ascensionis Domini.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht verklaart, dat Dirk Osterwort afstand heeft gedaan van al zijn recht op 18 morgen land in de parochie van Houten, die hij van Gijsbert uit den Goye in leen gehouden en aan Dirk van Oostrum (Osterhem) verkocht heeft en welke door dezen aan het Utrechtsche Domkapittel in eigendom zijn overgedaan. („*Nos officialis*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 521.

2564. 1294 (*Juni* 7—11). *Datum anno Domini 1294, infra octavas festi Penthecostes.*

Sweder van Rinkelbergh betuigt, dat Heymericus zoon van Wolfert van Schalkwijk van hem gekocht heeft goederen bij Schalkwijk, Hoenkoop en Ouden Rijn. („*Notum esse*".)

HS. Arch. O 449 II f. 25. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 43.

2565. 1294 (*Juni* 13). *Anno Domini 1294, in octava Pentecostes, que fuit in crastino b. Odulphi. Acta fuerunt hec in cymeterio ecclesie de Scalcwic, dicta missa in australi parte ecclesie, sub majore arbore.*

Bericht (informatio) dat Hendrik zoon van Wulfert van Schalkwijk aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht den eigendom heeft overgegeven van $^1/_2$ hoeve land onder Schalkwijk, die hij van Zweder van Ringenberge in leen hield en vrijgekocht had. („*Anno Domini*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 522.

2566. 1294 (*Juni* 25). *Ghegheven int jaer ons Heeren 1294, des anders daghes na sente Jansmisse te Midsoemer.*

Gijsbrecht van Amstel belooft, Jan van Teilingen schadeloos te houden wegens de som van 1000 pond, waarvoor deze zich voor hem borg had gesteld bij Lambrecht de Vriese. („*Ic Ghysebrecht*".)

HS. Reg. EL 26 f. 3v. — EL 41 f. 6 n°. IIII.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 878.

Digitized by Google

2567. 1294 (*Juni* 29). *Datum et actum apud Herderwick in domo fratrum Minorum, anno Domini 1294, in die b. apostolorum Petri et Pauli.*

Gerlacus Grubbe, schout van Harderwijk, ontvangt van het kapittel van St. Marie te Utrecht in erfpacht de Groote Kamp buiten de stadsmuren van Harderwijk. („*Universitati vestre*".)

HS. M 1 p. 44 en nogmaals p. 274 (vidimus d.d. 1329 Juli 25). — M 5 (Velue) f. 29 en vidimus ibidem^v.

2568. (1294?) (*2e helft*). *Z. j.*

De stad Zwolle bedankt de stad Lübeck voor de herstelling van de oude zeerechten. („*Perspectis litteris*".)

HS. Oorspr. stedelijk archief Lübeck.

Gedr. Ub. der St. Lübeck I 485—486 (waar: c. 1285). — Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 1154—1155.

N.B. Nog een dergelijke brief van Kampen, die met den Zwolschen woordelijk overeenkomt, zooals het Lüb. Ub. zegt.

2569. 1294 (*Juli* 1). *Pronuntiatum anno Domini 1294, feria V post festum b. Petri et Pauli apostolorum.*

Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, wijst tengevolge van den hier ingelaschten brief van bisschop Jan d.d. 1292 December 6, waarbij aan den abt van Mariënweerd en andere geestelijken wordt opgedragen, om Otto heer van Buren te bevelen, de tienden aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht terug te geven, overeenkomstig het gevoelen van den verkozen raadsman de tienden van Malsen aan het kapittel toe en herstelt het in het door den heer van Buren gestoorde bezit. („*Abbas monasterii*".)

HS. Vid. 1294 arch. P Inv. n°. 379. — Vid. 1314 arch. P Inv. n°. 380. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 144^v. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 213^v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1252 VII p. 387—390.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 523. — Muller, Reg. van St. P. n°. 99.

N.B. Vgl. 1294 Maart.

2570. 1294 (*Juli* 6). *Datum Tunsbergis, anno suprascripto 1294, in octavis b. Petri et Pauli apostolorum, anno regni nostri XV.*

Koning Eric en hertog Hakon van Noorwegen gunnen aan eenige Hanzesteden, waaronder Kampen, ettelijke voorrechten en bevestigen de overeenkomst van Calmar. („*Nos Ericus*".)

Gedr. Ub. Lübeck I n°. 621. — Hanse-recesse n°. 51, 55, 56. — Hans. Ub. I n°. 1144. — Bremisches Ub. I 502. — Charters en Bescheiden 8. — Diplom. Norveg. V^I n°. 23.

Vgl. Reg. Ov. II n°. 454. — Reg. Kampen I 3. — Colmjon, Reg. 28.

2571. 1294 (*Juli* 20). *Actum et datum Trajecti, anno Domini 1294, feria tercia ante Marie Magdelene.*

Testament van Jan Halfpape, kanunnik van Oudmunster te Utrecht, met benoeming van den Domdeken Steven en anderen tot uitvoerders van zijne laatste beschikkingen; onder anderen bespreekt de testateur een legaat aan den priester, die op zijn memoriedag „ad altare meum, quod edificari feci in cripta ecclesie", celebreeren zal. („*Ego Johannes*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. O. — O 4 f. 7v.

Gedr. Matthaeus, Fund. 66 (z. d.) — K. Hist. en Outh. I Utr. 46 (vert. z. d.) — Hist. episcop. I 58 (z. d.)

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 525.

2572. 1294 (*Juli* 23). *Datum anno Domini 1294, feria VI ante Jacobi apostoli.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht geeft vidimus van een brief d.d. 1254 December 19, waarbij het kapittel van St. Marie aldaar aan Gijsbert van Zevender in erfpacht geeft het derde deel der grove en al de kleine tienden van Vijftienhoeven in het westelijk gedeelte van Lopik. („*Universitati vestre*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 121. — M 5 (Maj. Off. II) f. 172.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 526.

2573. 1294 (*Augustus* 19?) *Datum anno Domini 1294, in festo b. Magni martiris.*

Rodolf Weiger verklaart, met eenige anderen aan het klooster te Assen onroerend goed te hebben verkocht. („*Ne propter*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 193.

2574. 1294 (*September* 1). *Anno Domini 1294, in die b. Egidii.*

De Domproost Adolf en de Domdeken Steven te Utrecht geven vidimus van een brief van graaf Dirk van Holland d.d. 1198, rakende de kapel van St. George in de St. Mariakerk te Utrecht, waarvan de graaf van Holland collator was. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. Rijssel (vgl. Inv. des chartres d'Hainaut et d'Holl. de la Chambre des comptes f. 108—109). — Rég. copies tirées d'un rég. f. 104—105v.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 883.

2575. 1294 (*September* 8). *In den jaren ons Heren 1294, in Onser Vrouwen dage, alse si geboren wart.*

Ridder Gerard van Rijn verklaart, bij zijne intrede in het Duitsche huis bij Utrecht aan den kommandeur en broeders aldaar eenig land in Benschop gegeven te hebben. („*Wi har Gerard*".)

HS. Oorspr. DO.

Gedr. De Geer, Archieven II n°. 282.

2576. 1294 (*September* 20). *Datum Aquile, XII Kal. Octobris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Coelestinus V beveelt Hendrik de Sutvenia bij den bisschop van Utrecht aan voor een kerkelijk beneficie, staande ter beschikking van het kapittel van Oudmunster aldaar. („*Constitutus in*".)

HS. Afschr. arch. O.

Vgl. Bull. Traj. n°. 413. — Vermeulen, Inv. n°. 527.

2577. 1294 (*October* 7). *Datum anno Domini 1294, feria V ante festum b. Dionisii.*

Graaf Floris V van Holland zendt aan koning Eduard van Engeland den Utrechtschen Domproost Adolf van Waldeck en den kanunnik ten Dom Mr. Laurens, om als gevolmachtigden te onderhandelen. („*Majestatis vestre*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. rijksarch. Londen.
Gedr. v. Mieris, Chb. I 560. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 886 en nogmaals n°. 920 (waar: 1295 Oct. 6).

2578. 1294 (*October* 12). *Datum anno Domini 1294, feria III post festum Gereonis et Victoris martyrum.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tienden te Noorddijk. („*Universis presens*".)
HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 64v—65.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 887.

2579. 1294 (*October* 15). *Datum anno Domini 1294, in crastino Calixti pape.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft aan het kapittel van Deventer eene kwitantie voor de koopsom van de tienden en het patronaatsrecht der kerk van Delden. („*Universis presens*".)
HS. Oorspr. archief Deventer, kapittel.
Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI 286.
Vgl. Bijdr. Over. II 122.
N.B. Vgl. 1294 Mei 15.

2580. 1294 (*October* 15). *Datum anno Domini 1294, feria VI post Victoris.*
Stadbrief van Utrecht, waarbij Theodericus de Loenersloet en Bertoldus filius Zacharie voor 30 solidi 's jaars aan Wilhelmus Wolfradis in erfpacht geven eene hofstede op het Oudekerkhof, met voorbehoud van het recht van voorkoop ook met betrekking tot den opstal. („*Nos scultetus*".)
HS. Vid. 1338 arch. st. Utr. n°. 582. — 2e Suppl. 705 f. 8—9 vidimus d.d. 1649 Mei 29. — S 858 f. 75v—76.
Gedr. v. d. Water, Placcaetboek III 61.
Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 61.

2581. 1294 (*October* 21). *Datum anno Domini 1294, in die X*M *(sic) Virginum.*
Hubert deken van St. Marie en Gijsbert deken van St. Pieter te Utrecht geven vidimus van een leenbrief, door ridder Hendrik van Naaldwijk aan den klerk Bartholomeus Bartholomeusz. de Zande uitgereikt d.d. 1285 Januari 5. („*Vidimus Huberti*".)
HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 29v (volgens orig.).

2582. 1294 (*October* 25). *Ghezeghet tote Alebrechtsberghe, in ons Heren jare 1294, des Manendaghes vore sente Symon ende Juden dach.*
Uitspraak van graaf Floris V van Holland in den twist tusschen bisschop Jan en de stad Utrecht over het recht van den maarschalk en den bijstand, hem door schout en schepenen binnen de stad te verleenen, het wijntappen van den bisschop, over het opleggen van accijns door de stad en over de concurrentie tusschen de geestelijke en wereldlijke rechtspraak. („*Wi Florens*".)
HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 66. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 4.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 889.
Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 62.

Digitized by Google

2583. 1294 (*October* 25). *Gegeven in den jaeren ons Heeren 1294, des Maendaechs voir sinte Simon ende Jude dach.*

Verschillende Stichtsche edelen verbinden zich, den graaf van Holland op zekere voorwaarden te dienen en te helpen. („*Allen denghenen*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 291.

Gedr. v. Mieris, Chb. 1 561. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 888.

2584. 1294 (*October* 26). *Datum anno Domini 1294, feria III ante Symonis et Jude apostolorum.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Arneken Pampus aan Simon schoonzoon van Herman Guetgebuer onder zekere voorwaarden eene halve hofstede, gelegen bij het St. Nicolaaskerkhof, in erftins geeft. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. archief Duitsche huis.

2585. 1294 (*October* 28). *Ghegheven in ons Heeren jaren 1294, op sente Symons ende Judendaghe.*

Gijsbrecht van Amstel belooft, graaf Floris V van Holland schadeloos te houden voor zijn borgtocht van 1000 pond jegens Gerard de Vriese en diens zoon Lambrecht. („*Ic Ghysebrecht*".)

HS. Reg. EL 41 fol. 7 n°. VI alg. r. arch.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 890.

N.B. Vgl. 1294 Juni 25.

2586. 1294 (*November* 4). *Actum et datum anno Domini 1294, feria V post festum Omnium Sanctorum.*

De vader-abt, hoofd der geheele orde van de Arronasiensen in de diocese van Atrecht, verzoekt, daar hij niet tegenwoordig kan zijn, den bisschop van Utrecht, om de geschillen in het klooster Bethlehem bij te leggen. („*Visis et diligenter*".)

HS. Oorspr. r. arch. Gelderland n°. 124.

Vgl. Tadama, Reg. van Zutphen I n°. 76.

2587. 1294 (*November* 15). *Datum anno Domini 1294, feria II post Martini hyemalis.*

Otto heer van Buren onderwerpt zijn geschil met het kapittel van St. Pieter te Utrecht, over de tienden van Malsen, aan de uitspraak van bisschop Jan, en stelt borgen onder verband van leisting voor de nakoming dier uitspraak. („*Nos Otto*".)

HS. Gelijkt. afschr. arch. P Inv. n°. 381*bis*,

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 528. — Muller, Reg. van St. P. n°. 100.

N.B. Vgl. 1294 Juli 1.

2588. 1294 (*November* 29). *Datum anno Domini 1294, in vigilia b. Andree apostoli.*

Raad en gemeente van Schiedam getuigen, dat vrouw Aleid weduwe van heer Jan van Avennes het patronaatsrecht der kerk van Nieuwendam heeft geschonken aan den proost en het convent van Koningsveld en dat bisschop Hendrik deze overdracht heeft goedgekeurd. („*Universitati vestre*".)

HS. Arch. Kler. 242 n°. 21 vidimus d.d. 1324 September 11.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 298.

N.B. Vgl. 1290 Aug. 25.

Digitized by Google

2589. 1294 (*December* 2). *Datum Trajecti, anno Domini 1294, feria V post festum b. Andree apostoli.*

Bisschop Jan maakt eenige statuten over het gevangennemen of dooden van geestelijke personen. („*Cum ad honorem*".)

Gedr. Batavia Sacra. I 169 (latijn) II 231 (vert.). — Kerk. Hist. en Outh. I 237 (vert.). — Hartzheim, Conc. Germ. IV 21.

2590. 1294 (*December* 6). *Datum anno Domini 1294, in die b. Nicolai episcopi.*

Hubert heer van Vianen belooft, op de Veluwe niet te zullen jagen zonder toestemming des graven van Gelre. („*Universis visuris*".)

HS. Oorspr. r. arch. Gelderland.

Gedr. Nijhoff, Gedenkw. I 42.

2591. 1294 (*December* 12). *Anno Domini 1294, Dominica post Nicolai.*

Rechter en schepenen te Zutphen verklaren, dat Jan Ybekink de boerenplaats Sundercamp in Dummere aan Gerard van Dummere verkocht heeft. („*Nos judex*")

HS. Arch. Overijssel (vid. 1343).

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 32.

2592. 1294 (*December* 14). *Datum apud Trajectum, in crastino b. Lucie virginis, anno Domini 1294.*

Bisschop Jan geeft aan graaf Floris V van Holland in leen de leengoederen, die zijne voorouders van de Utrechtsche kerk in leen gehouden hebben. („*Tenore presentium*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 25v. — Reg. EL f. 5v en EL 41 n°. 20. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 6. („ex mem. D. de H."). — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 23. — S 858 f. 50. — M. van der Houve Memoriael f. 18. — Rijssel Quatr. cartul. d'Hainaut pièce 149.

Gedr. Matthaeus, Anal. V 584. — v. Mieris, Chb. I 562. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 894

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 834.

2593. 1294 (*December* 20). *Pronunciatum anno Domini 1294, feria II post b. Lucie virginis.*

Uitspraak van den officiaal van Utrecht in het geschil der kapittelen van den Dom en Oudmunster aldaar met Huibert van Everdingen aangaande diensten in de kerk van Everdingen. („*Cum reverendus*".)

HS. Oorspr. arch. O. — O 449 II f. 232. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 4—5. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 29—30v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 109—113. — Ibidem XI p. 1—5.

Gedr. K. Hist. en Outh. II 235 (vert.). — Hist. episcop. I 235 (z. d.)

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 529.

2594. 1294 (*December* 21). *Die sancti Thome martiris, anno regni regis Edwardi XXIII.*

In het proces-verbaal van een onderzoek, dat ridder Johannes de Melsa te Ravenser instelde naar 32 daar gelande schepen, wordt o. a. genoemd Johannes de Docinge, uit Kampen, wiens schip, met haring

Digitized by Google

beladen, nu gelost is „preter allecem pro lastagio". („*Inquisitio facta*".)

HS. Oorspr. Londen Public Record Office.

Gedr. Kunze, Hanse-akten 17 n°. 16.

2595. 1294 (*December* 31). *Datum anno Domini 1294, in vigilia Circumcisionis Domini.*

Acte, door den notaris Erembertus Henrici de Trajecto en getuigen opgemaakt van de uitspraak in het geschil tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto, heer van Buren, over de tienden te Malsen, gedaan op 15 Juli 1294. („*In Dei nomine*".)

HS. Vid. 1294 arch. P.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 524 (waar: 1294 Juli 15).

N.B. Vgl. 1294 Nov. 15.

2596. 1294 (*December* 31). *Datum ut supra 1294, in vigilia Circumcisionis Domini.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht geeft vidimus van eene acte, 31 December 1294 voor den notaris Erembert Hendriksz. van Utrecht en getuigen opgemaakt over de uitspraak in het geschil van het kapittel van St. Pieter te Utrecht met Otto heer van Buren over de tienden te Malsen. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. P.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 530.

2597. 1295 (*Januari* 2). *Apud Scardeburgh, die Dominica in crastino Circumcisionis Domini, anno regni regis Edwardi XXIII.*

Proces-verbaal van een onderzoek, dat ridder Johannes de Malsa te Scardeburg heeft ingesteld naar 12 uit Duitschland afkomstige schepen, waaronder een van Andreas van Kampen. („*Arrestatio, visus .... Qui dicunt super sacramentum suum, quod est ibi una navis cujusdam Andree de Campe, que vocatur Wiper, et quod dictus Andreas et omnes socii sui similiter sint de eadem villata de Campe. In qua navi inveniebantur die applicationis 6 barelli pellure varii et grissi, 300 barelli sepi, olei et butiri, quinquies viginti et una pecie cere, 300 dacre de pellibus caprinis, 14 barilli de lambro, 33 farelli de cupro*".)

HS. Oorspr. Londen Public Record Office.

Gedr. Kunze, Hanse-akten 18 n°. 16.

2598. 1295 (*Januari* 15). *Ghegheven int jaer ons Heren 1295, des andren daghes na sente Pontiaens dach mertelare.*

Herman, heer van Woerden, bespreekt aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht eene jaarlijksche rente van 5 pond, ter memorie van hem en zijne vrouw Elizabet, door den kommandeur en het convent van St. Cathrijne te Utrecht uit te reiken. („*Wi Herman*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 928.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 568.

2599. 1295 (*Januari* 15). *Ghegheven int jaer ons Heren als men scrivet 1295, des anderen daghes na zente Pontiaens dach.*

Herman van Woerden en zijne vrouw Lysbeth schenken aan het St.

Digitized by Google

Cathrijnehospitaal te Utrecht eenige goederen, o. a. land in Papencoep *enz.* („*Wi Harman*".)

HS. S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 26r—27 („ex originali d. de Hoencoop").

2600. 1295 (*Januari* 26). *Datum anno Domini 1294, feria IV post Conversionem b. Pauli.*

Bisschop Jan bepaalt, dat overal, waar de geëxcommuniceerde ridder Hendrik de Lecka vertoeft, de kerkdienst moet gestaakt worden. („*Cum Henricus*".)

HS. Oorspr. M 3e afd. geschr. Inv. — M. 1 p. 165—166. — M 5 (Maj. Off. II) f. 263v—264. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 254.

N.B. Vgl. 1293 Dec. 17.

2601. 1295 (*Januari* 30). *Datum in civitate nostra Trajectensi, anno Domini 1294, Dominica ante Purificacionem b. Virginis.*

Bisschop Jan verleent stadsrechten aan het dorp Gheyne. („*Paterni officii*".)

HS. Rechterl. arch. 67 p. 41—42. — S 831 A f. 9v—10 (Coll. v. Buchell) („ex originali exemplo, quod est ap. Ill. vir. D. Adrianum Blosium, equitem S. Michaelis, dominum in Oudeghein et Tienhoven *etc.*"). — S 832 f. 3v—4 (vert.). — v. d. Houve, Memoriael f. 18.

Gedr. Matthaeus, De nob. III 829. — v. Mieris, Chb. I 557 (vert.). — Kronyk Hist. Gen. XII 255. — H. Hist. en Outh. II 260 (vert. z. d.)

2602. 1295 (*Februari* 14). *Actum et datum Trajecti, sub anno Domini 1294, in crastino Dominice qua cantatur Esto mihi.*

Bisschop Jan doet als scheidsrechter uitspraak in het geschil tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en Otto heer van Buren, wijst aan het kapittel de oude tienden van Malsen toe, terwijl hij, wanneer zich aldaar novale tienden bevinden, hierover beschikken zal, en veroordeelt den heer van Buren tot betaling van 200 Leuvensche ponden, als schadevergoeding voor het geweldadig bezetten dezer tienden gedurende twee jaren. („*Cum super*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 381. — Gelijktijdig afschr. op perkament P Inv. n°. 381*bis*. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 143v. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 208r. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 VII p. 383—386.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 517 (waar: 1294 Maart 1). — Muller, Reg. van St. P. n°. 101.

N.B. Vgl. 1294 Dec. 31.

2603. 1295 (*Februari* 16). *Actum Parisiis, die Cinerum, anno Domini 1294.*

Koning Philips IV van Frankrijk schenkt aan de kooplieden van eenige Hanzesteden, waaronder Kampen, handelsvrijheid in zijne landen. („*Scire vos*".)

Gedr. Ub. Lübeck I n°. 617. — Sartorius. II 175. — Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 1173 (waar: 1295 Febr. 23).

Vgl. Reg. Ov. III n°. 1042.

2604. 1295 (*Februari* 19). *Datum anno Domini 1295, Sabbato [ante dominicam] qua cantatur Invocavit me.*

Gijsbert Uten Goye ridder en zijn zoon Gijsbert nemen van het

Digitized by Google

Utrechtsche Domkapittel in lijfpacht de groote en kleine tienden in Oderixoye en Wielrevelt. („*Ego Giselbertus*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 (Coll. v. Buchell. f. 35v—36. — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 26—27 (met afb. zegels).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 533.

2605. 1295 (*Februari* 19). *Ghegheven int jaer ons Here alse men schrivet 1295, des Zaterdages na Grote vastenavont.*

Aleid van Putten beleent hare zuster Hadewig met tienden, waaronder eenige, gehouden van het kapittel van St. Pieter te Utrecht. („*Ic Aleit*".)

HS. Reg. Putten met houten borden fol. 37v alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 932.

2606. 1295 (*Maart* 1). *Datum Laterani, Kal. Marcii, pontificatus nostri anno I.*

Paus Bonifacius VIII benoemt den proost van Deventer, om zonder hooger beroep te beslissen op de klacht van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, dat Nicolaas, rector der kerk in Jutfaas, eenige tienden en andere zaken des kapittels geroofd zou hebben. („*Conquesti sunt*".)

HS. Oorspr. O.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. gen. 3 ser. IV 2 p. 193.

Vgl. Bull. Traj. n°. 414. — Vermeulen, Inv. n°. 534.

N.B. Vgl. 1294 Januari 22 en 1295 Febr. 14.

2607. 1295 (*Maart* 6). *Actum Parisiis, Dominica ante mediam Quadragesime, anno Domini 1294.*

Koning Philips IV van Frankrijk geeft aan eenige Hanzesteden, waaronder ook Kampen, van de schepen, door hem tot het voeren van den oorlog tegen Engeland gevorderd, zoovele vrij, als noodig zijn tot het terugbrengen der waren. („*Cum de assensu*".)

HS. Vidimus d.d. 1294 arch. Lübeck.

Gedr. Ub. Lübeck I n°. 619.

Vgl. Reg. Ov. III n°. 1044.

N.B. Vgl. 1295 Febr. 16.

2608. 1295 (*Maart* 6). *Datum anno Domini 1294, Dominica qua cantatur Oculi mei.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tiende in Welle aan Jan Hugo'sz. („*Universis presens*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 80.

2609. 1295 (*Maart* 18). *Datum anno Domini 1295, feria VI post festum b. Gregorii pape.*

De officiaal van het Utrechtsche hof geeft vidimus van twee brieven van Dirk proost van Oudmunster, d.d. 1273 Sept. 28 en 1274 Juni 22. („*Item est hic una copia duarum litterarum proxime prescriptarum sub sigillo officialis curie Trajectensis. Datum anno Domini MCC nonagesimo quinto, feria sexta post festum beati Gregorii pape*".)

HS. Aldus O 449 II f. 248v.

Digitized by Google

2610. 1295 (*Maart* 22). *Datum anno Domini 1295, feria III ante Annunciacionem b. Virginis.*

De officiaal van het Utrechtsche hof geeft kopie van de oorkonde van Dirk, proost van Oudmunster, d.d. 1273 September 28. („*Item est hic copia de littera proxime prescripta sub sigillo officialis curie Trajectensis. Datum anno Domini MCC nonagesimo quinto, feria tercia ante Annunciacionem beate Virginis*".)

HS. Aldus O 449 II f. 248.

2611. 1295 (*Maart* 22). *Datum anno Domini 1295, feria III ante Annuntiationem b. Marie Virginis.*

Amelraad Amelraadsz., kanunnik van St. Jan te Utrecht, verklaart, van het kapittel van Oudmunster aldaar, ten behoeve van Herman Hasekine, 20 pond Stichtsche penningen ontvangen te hebben, ter voldoening der 40 pond, die het kapittel dezen jaarlijks schuldig is. („*Universis presencia*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 535.

N.B. Vgl. 1293 Sept. 28.

2612. 1295 (*April* 5). *Datum anno 1295, feria III post Pascha.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht verzoekt Nicolaas van Kats en diens ambtenaren, de verstopping van 's kapittels waterleiding en eenige nieuwe door hen aangelegde uitwateringen te Lopik weg te nemen. („*Quia ex relacione*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 88. — M 5 (Maj. Off. II) f. 222v—223. — Coll. Hoencoop 1887 I^II f. 194v.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 902.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 537.

2613. 1295 (*April* 6). *Actum apud Middelburgh et datum feria IV post festum Pasche, anno Domini 1295.*

De officiaal van het hof van Utrecht geeft verlof, het kerkhof van Westmunster te Middelburg te verbeteren en af te heinen. („*Ne res geste*".)

HS. Perk. privilegieboek v. Middelburg.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 904.

Vgl. Wauters. VI 477.

2614. 1295 (*April* 9). *Datum anno Domini 1295, Sabbato ante Quasi modo geniti.*

Bisschop Jan herroept, ten gevalle van den graaf van Holland, het tegen Hendrik van de Lek uitgesproken banvonnis, ter zake der niet uitkeering van het verschuldigde aan het kapittel van St. Marie te Utrecht uit den tol te Smithuizen en de hoven van Malbergen en Ewijk. („*Nos illustris*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 167. — M 5 (Maj. Off. II) f. 264v—265. — Coll. Hoencoop 1887 I^II f. 255.

Gedr. Matthaeus, De jure gl. 466. — v. Mieris, Chb. I 565. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 905.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 538.

N.B. Vgl. 1295 Januari 26.

Digitized by Google

2615. 1295 (*April* 27). *Datum anno Domini 1295, feria IV ante Philippi et Jacobi apostolorum.*

Bisschop Jan verklaart, dat Gijsbert Uten Goye in zijne tegenwoordigheid bevestigd heeft, aan het Utrechtsche Domkapittel verkocht en in het gerecht van Gijsbert van IJsselstein overgegeven te hebben 11 morgen land in dit gerecht. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. D. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 35. — Coll. Hoencoop 1887 I VIII f. 25 (met afb. zegels). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 53 - 54. — D 9 II f. 25v.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. Gen. 2 ser. IV 2 p. 94.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 539.

2616. 1295 (*Mei* 4). *Datum Devantrie, anno Domini 1295, feria IV post Inventionem sancte Crucis.*

Hugo van der Ze verklaart, dat hij zijn erf ton Utgange in Wilsum, kerspel Olst, verkocht heeft aan Everard van Weselsberge, burger van Deventer. („*Omnibus presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 33.

2617. 1295 (*Mei* 11). *Datum anno Domini 1295, in vigilia Ascensionis Domini.*

Willem Thade (?) en zijne huisvrouw verkoopen aan den kommandeur en de broeders van St. Cathrijne te Utrecht 6 morgen land in Reijmerscop. („*Noverit universitas*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 28v—29 (volgens orig.).

2618. 1295 (*Mei* 13). *Datum anno Domini 1265, feria VI post Ascensionem Domini.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht verhuurt aan Elisabeth en Jutta, dochters van Lubbert Bartholomeusz., 2 hofsteden op den Springweg. („*Nos decanus*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 28 (volgens orig.).

2619. 1295 (*Juni* 4). *Datum anno Domini 1295, Sabbato ante Bonifacii.*

Johannes van Wische en zijne vrouw Jutta dragen aan het Vrouwenklooster bij Oostbroek over een viertel land in het Veen. („*Omnibus presentes.*")

HS. S 829 (Coll. v. Buchell) f. 50 („ex. orig.").

2620. 1295 (*Juni* 14). *Ghegheven des Dinxdaghes na sinte Odulfsdaghe, int jaer ons Heren 1295, te Zirixe.*

Graaf Floris V van Holland belooft aan die van Dordrecht schadeloosstelling van 4000 ℔ Vlaamsch, waarvoor zij borg zijn gebleven ten behoeve van ridder Lambrecht de Vriese, bij Pieter van der Spoye te Damme en Gylise Clawarde te Brugge. („*Wi Florens*".)

HS. Oorspr. arch. Dordrecht.

Vgl. Inv. Dordrecht I n°. 38. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 910.

Digitized by Google

2621. 1295 (*Juni* 14). *Ghedaen int jaer ons Heren alse men screef 1295, in sente Bazelis daghe in Wedemaent, Bruges.*

Die van Dordrecht, Zierikzee en Middelburg stellen zich borg voor 4000 ℔ Vlaamsch, die Pieter van der Spoye en Gillis Clawarde ten behoeve van ridder Lambrecht de Vriese beloofd hebben aan den graaf van Vlaanderen. („*Wie schepenen*".)

HS. Oorspr. arch. Dordrecht.

N.B. Vgl. het vorige nummer.

2622. 1295 (*Juni* 15). *Ghegheven des jars ons Heren als men scrivet 1295, up sente Vites dach.*

Gijsbrecht Uten Goye verklaart, dat Elias Dirksz. van den Velde aan Gerard Puthake 1½ morgen land over Oosterlake verkocht en weder in erfpacht genomen heeft. („*Wi hare Ghysebrecht*".)

HS. Oorspr. arch. D. — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 4 en nogmaals f. 10r. — Coll. Hoencoop 1887 IVIII f. 29v—30 (met afb. zegel).

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 540.

2623. 1295 (*Juni* 23). *Datum in vigilia b. Johannis Baptiste, anno Domini 1295.*

Rembertus van den Toerne, castrensis in Nyenborch, verkoopt aan Herman van Saterslo het huis Arnoldinch te Tilgede, in de parochie van Ootmarsum, en belooft, de overdracht ervan in het openbaar voor het gerecht van Ootmarsum te doen, waarvoor hij borgen stelt, die bij niet nakoming dezer belofte „ibunt in lage in locum quendam, qui dicitur Piscina". („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. D. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 65v—66.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 541. — Muller, Catal. arch. bisschoppen n°. 98.

2624. 1295 (*Juli* 11). *Actum et datum anno Domini 1295, feria II ante Margarete.*

Het Utrechtsche Domkapittel bepaalt, dat geen kanunniken de vruchten van kerkegoederen, testamenten *enz.* zullen ontvangen, als zij hiertoe niet door het kapittel benoemd zijn. („*Cum officii nostri*".)

HS. Oorspr. arch. D. — Liber Camerae LXXVIII 27. — Arch. Kler. 36 f. 94v—95. — Arch. Kler. 34 f. 64. — Arch. Kler. 35 f. 50.

Gedr. Rechtsb. D p. 192.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 542.

2625. 1295 (*Juli* 13). *Datum in Maguncia, III Idus Julii, anno Domini 1295.*

Ebernand, kanselier van den roomsch-koning, geeft vidimus van de drie volgende oorkonden:

I. dd. 1252 Juni 18, waarbij de Roomsch-koning Willem bepaalt, dat de burgers en inwoners van Utrecht niet gedwongen zullen zijn voor een rechter buiten de stad terecht te staan, zoolang zij bereid zijn dit voor den bisschop of zijnen rechter te Utrecht te doen.

II. dd. 1220 April 19, waarbij de Roomsch-koning Frederik bevestigt het privilegie van zijnen grootvader Frederik, waarbij die van Utrecht vrij verklaard worden van het betalen van tol te Werden en Tiel.

III. dd. 1122 Juni 2, waarbij keizer Hendrik een tarief vaststelt voor

Digitized by Google

den te Utrecht geheven tol van ingevoerde goederen. („*Nos Ebernandus*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. nº. 67.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. nº. 68.

2626. 1295 (*na Juli* 15). *Datum anno Domini 1295, post Divisionem apostolorum.*

De officiaal van den Utrechtschen Domproost bevestigt de schenking der kerken van Maelkerken en Oesterland, die Gijsbrecht van Amstel heeft gedaan aan Frederik abt van Ludenkerk. („*Cum justum sit*".)

HS. Vidimus alg. r. arch.

Gedr. de Fremery, Suppl. nº. 303.

2627. 1295 (*Juli* 16). *Actum et datum Trajecto, anno Domini 1295, in crastino Divisionis apostolorum.*

Testament van Steven, deken van het kapittel ten Utrechtschen Dom. („*Cum nihil certius*")

HS. Oorspr. arch. D.

Gedr. Matthaeus, De rebus Ultraj. et Sylloge epist. 331.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 543.

2628. 1295 (*Juli* 23). *Datum anno Domini 1295, in crastino b. Marie Magdalene.*

Nicolaas Bůkout, vroeger burger te Utrecht, maar uit vrees voor zijn leven niet in de stad durvende komen, machtigt Vrowijn, burger van Oudewater, om zijn steenen huis, bij het huis des bisschops te Utrecht gelegen en geheeten Bůkoutshus, dat hem en zijnen broeder Gijskijn is aangeërfd, te verkoopen of te verhuren. („*Ad universorum*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 15.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 544.

2629. 1295 (*Juli* 29). *Actum Trajecti in camera nostra, anno Domini 1295, feria VI proxima post festum b. Jacobi apostoli.*

Brief van den officiaal 's hoofs van Utrecht, waarbij Gijskijn Buocholt, klerk, en Vrowijn, burger van Oudewater, namens Nicolaas Boucholt aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht den eigendom overdoen van een steenen huis, genaamd Boucholteshues, bij het huis des bisschops staande. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 15.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 545.

N.B. Vgl. 1295 Juli 23.

2630. 1295 (*Augustus* 6). *Actum et datum anno Domini 1295, Sabbato ante festum b. Laurencii martiris.*

Giselbert ex Goye ruilt met het kapittel van St. Pieter te Utrecht eene vroeger aan het kapittel verkochte hoeve land over de Lek, vroeger aan Rampo van Maasland toebehoorende, tegen 14 morgen land, *Vrijtgras* genoemd, strekkende van den openbaren weg naar het land Word, die hij weder van het kapittel in erfpacht neemt. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. P Inv. nº. 595. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 25ᵛ—26.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 546. — Muller, Reg. van St. P. nº. 102.

Digitized by Google

2631. 1295 (*Augustus* 22). *Datum anno Domini 1295, in octavis Assumptionis Virginis gloriose.*

Nicolaas, abt van Middelburg, verzoekt den Utrechtschen Domproost Adolf, dat hij den klerk Floris van Jutfaes investieere met de kerk van Meloefskerke. („*Cum ecclesia*".)

HS. Vidimus 1349 Dec. 2 arch. Middelburg.
Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 305.
Vgl. v. Visvliet, Inv. n°. 127.

2632. 1295 (*Augustus* 30). *Datum anno Domini 1295, in crastino Decollationis s. Johannis Baptiste.*

Hubert van Wulven knaap verklaart, verkocht te hebben aan het Duitsche huis bij Utrecht eenige landerijen, in het kerspel van St. Nicolaas te Utrecht. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. DO. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 32v. — S 834 f. 89r.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 283.

2633. 1295 (*Augustus* 30). *Datum anno Domini 1295, in crastino Decollationis b. Johannis Baptiste.*

Het Duitsche huis bij Utrecht geeft aan Hubert van Wulven eenige landerijen, in het kerspel van St. Nicolaas te Utrecht, in eeuwige erfpacht. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 284.

2634. 1295 (*Augustus* 31). *Datum anno Domini 1295, feria IV post festum Decollationis s. Johannis Baptiste.*

Het convent van Bethlehem neemt van het Utrechtsche Domkapittel in erfpacht de tienden van Sedehem; mochten er novale tienden op komen, dan blijven deze aan het kapittel. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. D. — D 625 f. 14v—15. — D 622 f. 21. — D 624 f. 26r. — Cartul. v. Bethlehem f. 17.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 547.

2635. 1295 (*September* 1). *Datum anno Domini 1295, feria V post Decollacionem b. Johannis Baptiste.*

Het Utrechtsche Domkapittel geeft zijne tienden te Zedehem aan het convent te Bethlehem, voor 45 mudden graan 's jaars. („*Noveritis quod*".)

HS. Arch. Gelderland (afd. Bethlehem) Cartularium.
N.B. Vgl. 1295 Aug. 31.

2636. 1295 (*September* 1). *Datum anno Domini 1295, in die Egidii abbatis.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verleent in erfpacht aan jonkheer Nicolaas van Putten zijne tienden onder Almsvoet. („*Ghysbertus Dei*".)

HS. Alg. r. arch. reg. Putten en Stryen met houten borden cas M fol. 61.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 915.

2637. 1295 (*September* 1). *Datum anno Domini 1295, in die Egidii abbatis.*

Digitized by Google

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verleent in erfpacht aan Aleid van Stryen, echtgenoote van jonkheer icolaas van Putten, de tienden van de Eem en te Untalme. („*Ghisebertus Dei*".)

HS. Reg. Putten en Stryen met de houten borden fol. 61 alg. r. arch. — Oude franc. boek B, cas. M f. 46.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 914.

2638. 1295 (*September* 8). *Datum anno Domini 1295, in Nativitate Marie Virginis.*

Otto heer van Buren verklaart, dat de abdij Mariënweerd zekere landen onder Malsen gekocht heeft van Jutta, weduwe van Volewijn van Malsen, en hare kinderen. („*Nos Otto*".)

HS. Cart. v. Mariënweerd.

Gedr. de Fremery, Cart. n°. 104.

2639. 1295 (*September* 9). *Datum anno Domini 1295, in crastino Nativitatis b. Virginis.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht zijne tienden te Wolfaartsdijk aan Elisabeth, dochter van Wouter Zoete. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 77v.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 917.

2640. 1295 (*September* 9). *Datum anno Domini 1295, feria VI post Nativitatem b. Marie Virginis.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht $^1/_3$ van de helft zijner tienden te Noordmonster in Zeeland aan Henricus Balduini. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 60.

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 916.

2641. 1295 (*September* 16). *Datum anno Domini 1295, in vigilia b. Lamberti martiris.*

Lambert Frese, ridder en schepen te Utrecht, en Jan van den Ende, kanunnik ten Utrechtschen Dom, schenken 20 pond Stichtsche penningen aan eene vicarie in het nieuwe werk van den Dom, die door Pieter Egbertsz. bediend wordt. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. D. — D 754 f. 156v. — Coll. Hoencoop 1887 I^{VIII} f. 210.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 548.

2642. 1295 (*October* 1). *Datum anno Domini 1295, in die b. Remigii confessoris.*

Amelraad Amelraadsz., als gemachtigde van Herman Hasekine, verklaart, van het kapittel van Oudmunster te Utrecht ontvangen te hebben wat dit tot op dezen dag aan Herman schuldig was wegens eene jaarlijksche uitkeering van 40 Stichtsche ponden. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 549.

N.B. Vgl. 1295 Maart 22.

2643. 1295 (*October* 8). *Datum anno Domini 1295, Sabbato ante Victoris.*

Digitized by Google

De officiaal van Utrecht gelast Berthold, vroeger priester-celebrant te Everdingen, ten gevolge der aanklacht van het kapittel van Oudmunster te Utrecht den priester der kerk te Jutfaas te dagvaarden, ten einde zich te verantwoorden wegens de mishandelingen, met zijn medeweten door zijn vader en broeder den diaken Hendrik, vicaris van het kapittel, aangedaan. („*Gravem dilecti*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. De Geer, Cod. dipl. Hist. Gen. 2 ser. IV 2 p. 194.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 550.

N.B. Vgl. 1295 Maart 1.

2644. 1295 (*October* 9). *Datum anno Domini 1295, in vigilia Gereonis et Victoris.*

Everard van Stoutenbergh verkoopt aan het Utrechtsche Domkapittel 15 morgen land op Bijleveld, en neemt die weder in erfpacht. („*Ego Everardus*".)

HS. Oorspr. arch. D. — D 754 f. 165. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 36v—37. — Coll. Hoencoop I^{VIII} f. 31 (met afb. zegels).

Gedr. Matthaeus, De reb. Amersf. p. 19 (fragm.).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 551.

2645. 1295 (*October* 9). *Anno Domini 1295, die Dominico proximo ante Victoris.*

De priester Berthold bericht den officiaal van Utrecht, dat hij zijn last d.d. 1295 Oct. 8 tegen den priester van Jutfaas heeft uitgevoerd. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. O (transfix bij 1295 Oct. 8).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 552.

2646. 1295 (*October* 13). *Anno Domini 1295, feria V post Victoris.*

Hendrik, vicaris van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, hernieuwt zijn eisch tegen den priester van Jutfaas ter zake van mishandeling. („*In causa quam*".)

HS. Oorspr. arch. O (transfix bij 1295 Oct. 8).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 553.

2647. 1295 (*October* 17). *Datum anno Domini 1295, feria II ante Luce ewangeliste.*

Nicolaas, priester van Jutfaas, bericht den officiaal van Utrecht, dat hij Matthias van Antwerpen gemachtigd heeft om zijne belangen waar te nemen in het geschil met het kapittel van Oudmunster te Utrecht. („*Noverit vestra*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 554.

2648. 1295 (*October* 22). *Anno Domini 1295, Sabbato post Luce ewangeliste.*

De officiaal van Utrecht, als rechter in de geschillen tusschen het kapittel van Oudmunster aldaar en Nicolaas priester van Jutfaas, gelast

Digitized by Google

dezen, op het hier aangehechte stuk te antwoorden. („*Judex et — Domine officialis curie*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 555.
N.B. Met transfix z. d.

2649. 1295 (*October* 27). *Datum anno Domini 1295, in vigilia Symonis et Jude apostolorum.*

Uitspraak van den rechter in het geschil van het kapittel van Oudmunster te Utrecht met Nicolaas, priester der kerk te Jutfaas, over de door den laatstgenoemde ingediende verklaringen van getuigen. („*Judex in causa*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 556.

2650. 1295 (*October* 31). *Propositum anno Domini 1295, in vigilia Omnium Sanctorum.*

Het kapittel van Oudmunster antwoordt op de exceptie van den priester Nicolaas, van Jutfaas, dat diens bewering, dat hij niet te Utrecht durft te komen, ongegrond is. („*Domine officialis*".)

HS. Oorspr. arch. O (transfix bij 1295 Oct. 31).

2651. 1295 (*October* 31). *Anno Domini 1295, in vigilia Omnium Sanctorum.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht, als rechter in de geschillen tusschen het kapittel van Oudmunster aldaar en Nicolaas priester van Jutfaas, bepaalt eene nadere samenspreking tegen den volgenden Zaterdag. („*Judex et*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 557.
N.B. Met transfix z. d.

2652. 1295 (*November* 2). *Datum et actum anno Domini 1295, crastino die post festum Omnium Sanctorum.*

Sweder van Voorst stelt zich tot borg voor den bisschop van Utrecht, ten behoeve van graaf Reinoud I van Gelre, voor eene som van 1000 mark sterling. („*Ego Suederus*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.
Gedr. Nijhoff, Gedenkw. I 48.

2653. 1295 (*November* 5). *Actum anno Domini 1295, Sabbato post Omnium Sanctorum.*

De officiaal van Utrecht doet uitspraak over eene exceptie in het geschil van het kapittel van Oudmunster aldaar met Nicolaas, priester van Jutfaas, en gelast verder te procedeeren. („*Officialis curie*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 558.
N.B. Vgl. 1295 Oct. 8—31.

2654. 1295 (*November* 7). *Datum et actum anno Domini 1295, feria II post festum Omnium Sanctorum.*

Digitized by Google

Sweder en Herman van Voorst, gebroeders, verklaren, dat zij, wegens het beleg van hun slot door Deventer, Zwolle en Kampen, de hulp des graven van Gelre hebben ingeroepen en hem gelijke hulp toezeggen tegen ieder behalve den bisschop. („*Nos Swederus*".)

HS. Oorspr arch. Gelderland.
Gedr. Nijhoff, Gedenkw. I 50.
Vgl. Reg. Ov. II n°. 455.

2655. 1295 (*November* 12). *Datum anno Domini 1295, in die b. Lebuini confessoris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht een tiende in Zandik aan Jan Hendriksz. („*Nos G.*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 68v.

2656. 1295 (*November* 21). *Actum et datum anno Domini 1295, in vigilia b. Cecilie.*

Eenige geestelijken, edelen en twee schepenen van Utrecht verklaren, dat Godfried van Zeist, ridder, op den tot het uitspreken zijner sententie over het kasteel van Montfoort bestemden dag, ten huize van bisschop Jan, waar ook de burggraaf van Montfoort zich bevond, is verschenen; maar dat de bisschop zich in zijne kamer had begeven en er niet uit wilde komen. („*Omnibus presentes*".)

HS. Vidimus van het Hof van Utr. d.d. 1649 Sept 24.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 559.

2657. 1295? (*November* 24). *Datum Romae apud S. Petrum, VIII Kal. Decembris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Bonifacius (VIII?) verleent voor het herstel der parochiekerk van Woerden een jaarlijkschen aflaat van een jaar en 40 dagen. („*Licet is de cujus*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 V p. 117—118.

2658. 1295 (*November* 28). *Pronunciatum anno Domini 1295, feria II proxima post Katerine.*

De deken der kerk van Deventer, als gedelegeerde rechter, maakt eenige bepalingen ten aanzien van een getuigenverhoor in het geschil van het kapittel van Oudmunster te Utrecht en Nicolaas priester van Jutfaas. („*Nos decanus*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermenlen, Inv. n°. 561.

2659. 1295 (*November* 28). *Datum anno Domini 1295, feria II post Katerine.*

De deken der kerk van Deventer subdelegeert den kanunnik Frederik, om Hendrik de Belle, procurator van Nicolaas priester van Jutfaas, te dagvaarden en te hooren. („*Decanus Daventriensis*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 560.

2660. 1295 (*November* 29). *Datum anno Domini 1295, feria III proxima post Katerine.*

Digitized by Google

De deken der kerk van Deventer, als gedelegeerde rechter, gelast den priester in het Gein en den kanunnik Bertold, vicaris van het kapittel van Oudmunster te Utrecht, om Nicolaas, priester van Jutfaas, voor hem te dagvaarden ter zake van diens geschil met het kapittel. („*Nos decanus*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 562.

2661. 1295 (*December* 3). *Actum in consistorio officialis* (*curie Trajectensis*) *anno Domini 1295*, *indictione IX*, *die Sabbati*, *3 Decembris.*
Notarieele akte van het appel aan den pauselijken Stoel, opgemaakt ten overstaan van den officiaal van Utrecht, welk appel is gedaan bij den hier ingelaschten brief d.d. 1295 December 3 (Sabbato post Andree apostoli) door het kapittel van Oudmunster in zijn geschil met Nicolaas, priester van Jutfaas. („*In Dei nomine*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 564.

2662. 1295 (*December* 3). *Datum Sabbato ante Nicolai*, *anno Domini 1295.*
De officiaal van Utrecht gelast den priester in het Gein, om Nicolaas, priester van Jutfaas, voor hem te dagvaarden in het geding van het kapittel van Oudmunster te Utrecht tegen den gedaagde. („*Officialis curie*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 565.

2663. 1295 (*December* 4). *Facta ac data Domini 1295*, *die Dominica proxima post festum b. Andree apostoli.*
Gerard, priester in het Gein, bericht aan zijn lastgever, den deken van Deventer, dat hij Nicolaas, priester van Jutfaas, behoorlijk gedagvaard heeft (in het proces met het kapittel van Oudmunster te Utrecht). („*Noveritis quod*".)

HS. Transfix bij 1295 Nov. 29.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 563.
N.B. Vgl. 1295 Nov. 5 en Nov. 28—Dec. 3.

2664. 1295 (*December* 7). *Datum in crastino b. Nicolai*, *anno Domini 1295.*
Bisschop Jan draagt aan zijn officiaal op, onderzoek en uitspraak te doen tusschen Willem, rector der kerk van Valkenburgh, en de leprose Hylla aldaar. („*Causam inquisitionis*".)

HS. Transsumpt bij 1295 Dec. 20 arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 516. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 923.

2665. 1295 (*December* 8—20). *Z. j.*
De priesters Johannes de Vorscoten en Bartolomeus de Leyderdorpe geven aan den Utrechtschen officiaal verslag van hun onderzoek, of de moederkerk te Valkenburg benadeeld wordt door de kapel der leprosen in Katwijk. („*Noverit vestra*".)

HS. Transsumpt bij 1295 Dec. 20 arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 516. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 923.

Digitized by Google

2666. 1295 (*December* 12). *Datum in vigilia b. Lucie virginis, anno Domini 1295.*

De officiaal 's hoofs van Utrecht gelast den priester in het Gein en Christiaan, investitus der kerk van Kamerik, om Nicolaas priester van Jutfaas opnieuw voor hem te dagvaarden, om op den eisch van het kapittel van Oudmunster te Utrecht te antwoorden, op straffe van excommunicatie. („*Quia Nicolaus*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 566.

2667. 1295. *Z. d.* (*na December* 12). *Facta et data anno Domini 1295.*

Gerard, priester in het Gein, bericht den officiaal van Utrecht, dat hij den priester Nicolaas van Jutfaas opnieuw voor hem gedagvaard heeft (in het proces met het kapittel van Oudmunster te Utrecht). („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. O (transfix bij 1295 Dec. 12).
N.B. Vgl. 1295 Dec. 4.

2668. 1295 (*December* 13). *Datum Rome apud S. Petrum, Idibus Decembris, pontificatus nostri anno I.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan den abt van St. Paulus te Utrecht last, om ten behoeve van het Duitsche huis aldaar terug te vorderen alwat hij mocht bevinden, dat daaraan op ongeoorloofde wijze ontvreemd is. („*Ad audientiam*".)

HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Arch. I n°. 285.
N.B. Ontbreekt bij Potthast.

2669. 1295 (*December* 20). *Pronuntiatum et actum anno Domini 1295, in vigilia b. Thome apostoli.*

De officiaal van het hof van Utrecht verbiedt aan de leprozen van Katwijk, om de Mis te doen opdragen in hunne kapel, waardoor de moederkerk te Valkenburg benadeeld zou kunnen worden. („*Officialis curie*".)

HS. Oorspr. arch. DO.
Gedr. De Geer, Archieven II n°. 516. — v. d. Bergh., Ob. II n°. 923.
N.B. Vgl. 1295 Dec. 7 en 8—20.

2670. 1296 (*Januari* 7). *Gegeven in den jaren onses Heren 1296, des Saterdages na Dertienen dach.*

Broeder Wouter, kommandeur van het Duitsche huis te Utrecht, ontheft het land, dat vrouw Bertraet van den Velde wenscht te verkoopen, van kruisgeld. („*Want ver Bairtrait*".)

HS. Afschr. 15e eeuw alg. r. arch.

2671. 1296 (*Februari* 1). *Datum anno Domini 1295, in vigilia Purificationis b. Marie Virginis.*

De vijf kapittelen van Utrecht hechten hunne goedkeuring aan het leggen van een dijk langs den IJssel in Hoppenesse. („*Vocati in partem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — M 11 (ongeveer in 't midden). — Quatrième cartul. de Hainaut pièce

Digitized by Google

22 Rijssel. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 15. — Reg. EL 26 f. 4v. — Reg. EL 41 n°. 14.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 564. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 929.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 848.

N.B. Vgl. 1293 Dec. 21.

2672. 1296 (*Februari* 1). *Actum et datum Domini 1295, in vigilia Purificationis b. Marie Virginis.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht en dat van Deventer vernieuwen de broederschap, tusschen hen vanouds bestaan hebbende, daar zij uit hunne jaarboeken en het getuigenis hunner oudsten bevonden hebben, dat beide kapittelen voorheen ééne kerk uitmaakten en dat later dat van Deventer uit St. Salvator is voortgekomen. („*Sicut in annalibus*".)

HS. Oorspr. O. — O 4 f. 14—15.

Gedr. Lindeborn. 61. — K. Hist. en Outh. VI 453 (vert.). — Dumbar, Deventer I 237. — Miraeus, Opera diplom. III 462.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 531 (waar: 1295).

2673. 1296 (*na Februari* 1).

„H. Willem bischop tUtrecht verleent h. Henrick de Rover borchgrave van Montfoort dat huys tot Montf. met vyf doorgaende hoeven, noch Heeswijcs gerecht, tins ende tienden, Willemscoep gerecht, tins ende tienden, Achthoven gerechte ende tins, noch de Weert voor Montfoort inder IJssel van Snodelhoeck tot Oudewater toe, noch de scouwe van den IJsseldyc van Haestrechter weert langes de IJssel totten nieuwen dam toe ende den Oeckendyck nederwerts van den Nieuwendam tot Schoonhoven aen die mueren then (?) die tienden van Ratelis, dato 1296, was het segel af".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 32v—33 („Uuyt registre v. Montf. fol. 127"). — Zie ook t. a. p. fol. 31. („A°. 1296 wert by bischop Willem verlijt h. Henric de Rover borchgreve van Montfoort".)

2674. 1296 (*Februari* 1). *Ghegheven int jaer ons Heren 1295, des Donresdaghs vor Grote vastelawnt.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht geeft aan Jan van Renesse en na hem aan zijn oudsten zoon in lijfpacht de tienden, die Jan van Hamstede, zijn neef, van het kapittel in pacht hield. („*Wi deken*".)

HS. Oorspr. arch. J.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 931.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 532 (waar: 1295 Febr. 10).

2675. 1296 (*Februari* 3). *Datum Rome apud S. Petrum, III Non. Februarii, anno II.*

Paus Bonifacius VIII verplaatst bisschop Jan naar den zetel van Toul. („*Debitum officii*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 17, cap. 73.

Gedr. Bull. Traj. n°. 416. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 957 (fragm.).

2676. 1296 (*Februari* 3). *Datum Rome apud S. Petrum, III Non. Februarii, anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan den Roomsch-koning A(dolf) kennis

Digitized by Google

van de verplaatsing van bisschop Jan naar den zetel van Toul. („*Debitum officii nostri*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 48, f. 20, cap. 86.**

Vgl. **Bull. Traj. n°. 417. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 969. — Potthast, Reg. n°. 24277.**

2677. 1296 (*Februari* 4). *Datum Rome apud S. Petrum, II Non. Februarii, anno II.*

Paus Bonifacius VIII benoemt Willem (Berthold) tot bisschop van Utrecht en geeft hiervan kennis aan de belanghebbenden. („*Onerosa pastoralis*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 48, f. 5, cap. 22.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 418 — Faucon-Thomas, Rég. n°. 903 (fragm.).**

2678. 1296 (*Februari* 15). *Actum Rome apud S. Sabinam, anno Domini 1296, ind. VIIII, mensis Februarii die XV, pontificatus domini Bonifatii pape VIII anno II.*

De elect Willem belooft voor zijn servitium consuetum op bepaalden tijd 4800 goudgulden te zullen betalen. („*Illa cotidiana*".)

HS. **Arch. Vat. Cam. Aven. Tom. 359 A f. 32—33.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 420 noot.**

2679. 1296 (*Februari* 16). *Datum anno Domini 1296, in die b. Juliane virginis et martiris.*

De proost en het convent in Varlar geven het kapittel van Oudmunster te Utrecht aandeel in hunne geestelijke voorrechten. („*Ex pie devotionis*".)

HS. **Oorspr. O. — O 4 f. 12v.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 569.**

2680. 1296 (*Februari* 26). *Ghegheven int jaer ons Heeren 1296, des ander daghes na sente Mathies daghe.*

Gijsbrecht heer van Amstel geeft volmacht aan Gerard Thassen van den Velde, om eene schenking van land te doen aan het huis van St. Cathrijne te Utrecht. („*Ic doe jou cont*".)

HS. **S 832 (Coll. v. Buchell) f. 22 („ex orig.").**

2681. 1296 (*Februari* 27). *Datum Rome apud S. Petrum, IIII Kal. Martii, anno II.*

Paus Bonifacius VIII schrijft aan bisschop Willem na diens consecratie. („*Onerosa pastoralis*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 48, f. 5v, cap. 22.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 419. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 419.**

2682. 1296 (*Februari* 29). *Datum et actum in Vollenhoe castro nostro, feria IV ante Dominicam qua cantatur Letare Jherusalem, anno Domini 1296.*

Bisschop Jan sticht het kapittel der St. Clemenskerk te Steenwijk en benoemt den priester Wigherus van Steenwijk tot eersten deken. („*Etsi pastoralis*".)

HS. **Registrum bon. Steenwick fol. 1.**

Gedr. **Ob. v. Gron. en Dr. I n°. 194.**

Digitized by Google

2683. 1296 (*Maart* 7). *Datum Rome apud S. Petrum, Non. Martii, anno II.*

Paus Bonifacius VIII vergunt aan bisschop Willem, eene leening te sluiten van 4000 ponden Tournoys. („*Cum sicut*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 16, cap. 67.

Gedr. Bull. Traj. n°. 420.

Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 951.

2684. 1296 (*Maart* 15). *Datum anno Domini 1296, feria V post Dominicam qua cantatur Judica.*

Jan de Nassowen, vroeger elect van Utrecht, belooft, de vijf kapittelen aldaar schadeloos te houden, wanneer een der Utrechtsche bisschoppen of wie ook hem geheel of ten deele onthield de jaarlijksche uitkeering van 1000 pond, welke hem door den paus met toestemming der kapittelen uit de bisschoppelijke goederen was toegezegd. („*Universis*".)

HS. Oorspr. O. — S 834 (Coll. v. Buchell) f. 74. — Coll. Hoencoop 1887 I^IX f. 112. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 419—420. — Ibidem V p. 257—258. — Bondam, 2e Supp. 7.0 p. 97—98.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 567. — Buchelius in Bekam 97. — K. Hist. en Outh. I 229 (vert.). — Batavia Sacra. I 163 (latijn) en II 201 (vert.). — v. d. Bergh, Ob. II n°. 924.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 536 (waar: 1295 Maart 24).

2685. 1296 (*Maart* 16). *Ghegheven tot Haerlem, int jaer ons Heren 1295, des Vrydaghes voer Palmen.*

Graaf Floris V van Holland erkent het goed recht des kapittels van St. Jan te Utrecht op de tienden in Seswerlinghe (Sweserenghe) *enz.* („*Want die proest*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 2v en nogmaals f. 8. — Arch. Kler. 86 f. 5 en nogmaals 9v—10 (waar: 1285). — Coll. Hoencoop 1887 I^V p. 123 (waar: „Dingsdag voer Palmen"). — 2e Supp. 724 (Phillipps 3309) p. 77—78 (waar: „Maandag voer Palmen"). — Evenzoo Univ. Bibl. Coll. Matthaeus) n°. 1253 VIII p. 51—52.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 933.

Vgl. Wauters. VI 513.

2686. 1296 (*Maart* 21). *Anno Domini 1296, Benedicti abbatis.*

Bisschop Jan bevestigt de voorrechten, door zijn voorganger Otto geschonken aan de inwoners van Oldenzaal. („*Quia quae studiis*".)

HS. Coll. Phillipps 227 I n°. 85 (2 afschr.).

Gedr. Racer, Gedenkst. V 216 — Ob. v. Gron. en Dr. I 196 (fragm.).

N.B. Aanvankelijk scheen deze tijdsbepaling onjuist, daar bisschop Jan reeds 1296 Febr. 3 naar Toul werd overgeplaatst en den volgenden dag b. Willem tot opvolger kreeg. Wat dan ook zou gelden voor de oorkonden 1296 April 10 en 19 (tweemaal), strikt genomen ook voor die van 1296 Febr. 29 en Juni 20. 't Is echter hoogst onwaarschijnlijk, dat in 5 of 6 verschillende charters eene soortgelijke vergissing zou begaan zijn. Wij nemen dus aan, dat b. Willem, die zijne benoeming te Rome ontving en daar nog in Mei schijnt te hebben vertoefd (zie oork. 1296 Mei 8), feitelijk eerst in den zomer 1296 bezit heeft genomen van den Utrechtschen zetel. Tot zoolang zou deze dan bezet gebleven zijn door b. Jan, die niet eerder naar Toul overging, vóórdat zijn opvolger op de komst was. Trouwens, de eerste oorkonde van b. Willem volgt eerst 1296 Aug. 27. Ook voor de andere bovengenoemde charters geldt natuurlijk deze opmerking.

Digitized by Google

2687. 1296 (*Maart* 26—31). *Datum anno Domini 1296, infra octavas Pasche.*

Otto heer van Buren verklaart, dat Gerrit de Wolf al zijne goederen aan de abdij Mariënweerd heeft geschonken. („*Significamus tam*".)

HS. Cart. v. Mariënweerd.

Gedr. de Fremery, Cart nº. 105.

2688. 1296 (*April* 5). *Datum Rome apud S. Petrum, Non. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII verleent aan bisschop Willem een biechtbrief. („*Desideriis tuis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48 f. 27, cap. 115.

Gedr. Bull. Traj. nº. 421.

Vgl. Fanoon-Thomas, Rég. nº. 999.

2689. 1296 (*April* 5). *Datum Rome apud S. Petrum, Non. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan bisschop Willem volmacht, zijn priesters en kapelaans te ontslaan van de censuren, die zij misschien beloopen hebben. („*Tua nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 27ᵛ, cap. 116.

Gedr. Bull. Traj. nº. 422.

Vgl. Faucon-Thomas, Rég. nº. 1000.

2690. 1296 (*April* 5). *Datum Rome apud S. Petrum, Non. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan bisschop Willem volmacht, om de kerkelijke goederen, welke door priesters onder hunne kinderen verdeeld mochten zijn, tot den rechtmatigen eigendom der kerk terug te brengen. („*Nuper nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 27ᵛ, cap. 117.

Gedr. Bull. Traj. nº. 423. — Faucon-Thomas, Rég. nº. 1001 (fragm.).

2691. 1296 (*April* 5). *Datum Rome apud S. Petrum, Non. Aprilis, pontificatus nostri anno II.*

Paus Bonifacius VIII machtigt den deken der kerk van Deventer, het kapittel van Oudmunster te Utrecht in diens bezittingen te handhaven. („*Dilectorum filiorum*".)

HS. O (opgenomen in eene uitspraak d.d. 1301 Sept. 2). — O 449 f. 14.

Vgl. Bull. Traj. nº. 424. — Vermeulen, Inv. nº. 572.

2692. 1296 (*April* 5). *Datum anno Domini 1296, feria V post octavas Pasche.*

Reinoud I, graaf van Gelder, belooft op verzoek van den gewezen elect Jan en van de vijf kapittelen te Utrecht, hen, die met kerkelijke bedieningen begiftigd worden, niet te bemoeilijken, wanneer de pensie van 1000 ponden niet betaald mocht worden, die met toestemming van den paus uit de bisschoppelijke goederen door de kapittelen aan genoemden elect was toegekend. („*Nos Reynoldus*".)

HS. Oorspr. O. — Bondam, 2e Supp. 730 p. 103.

Digitized by Google

Gedr. Arch. aartsb. Utrecht XXVI 419.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 573.
N.B. Vgl. 1296 Maart 15.

2693. 1296 (*April* 6). *Datum Rome apud S. Petrum, VIII Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII gelast aan drie executeurs, te zorgen, dat het kapittel en de geestelijkheid van Utrecht niet in hunne immuniteit door de burgers der stad belemmerd worden. („*Ex parte*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 27v, cap. 119.
Gedr. Bull. Traj. n°. 426. — Faucon-Thomas, Rég. 1003 (fragm.).

2694. 1296 (*April* 6). *Datum Rome apud S. Petrum, VIII Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII machtigt bisschop Willem, om, indien de leenmannen zijner kerk weigeren hulde te doen en den eed van getrouwheid af te leggen, hunne leenen aan anderen te geven. („*Attendens eximie*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 27, cap. 114.
Gedr. Bull. Traj. n°. 425.
Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 998.

2695. 1296 (*April* 6). *Datum Rome apud S. Petrum, VIII Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII machtigt bisschop Willem, om de vassallen zijner kerk, die weigeren hem leendienst en hulde te bewijzen, met ban en interdict te bestraffen. („*Exposite nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 34, cap. 157.
Gedr. Bull. Traj. n°. 427.
Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 1041.

2696. 1296 (*April* 9). *Datum Rome apud S. Petrum, V Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan bisschop Willem verlof om te testeeren. („*Quia presentis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 27v, cap. 118.
Gedr. Bull. Traj. n°. 428.
Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 1002.

2697. 1296 (*April* 9). *Datum Rome apud S. Petrum, V Id. Aprilis, pontificatus nostri anno II.*

Paus Bonifacius VIII verleent een aflaat aan hen, die den Utrechtschen Dom zullen bezoeken en begiftigen. („*Licet is*".)

HS. Oorspr. D. — O 269 f. 1v. — Reg. Vat. Tom. 48, f. 28, cap. 120.
Gedr. Bull. Traj. n°. 429.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 574. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 1004.

2698. 1296 (*April* 9). *Datum Rome apud S. Petrum, V Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII verklaart aan bisschop Willem, dat alle geestelijke en wereldlijke personen in zijn bisdom verplicht zijn, het interdict

Digitized by Google

te onderhouden, hetwelk de bisschop op eigen gezag oplegt. („*Nuper ad nostrum*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 48, f. 34, cap. 158.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 430.**

Vgl. **Faucon-Thomas, Rég. n°. 1042.**

2699. 1296 (*April* 9). *Datum Rome apud S. Petrum, V Id. Aprilis, anno II.*

Paus Bonifacius VIII verklaart aan bisschop Willem, dat zonder uitdrukkelijk verlof van den pauselijken Stoel de lijken van woekeraars en geëxcommuniceerden niet in eene kerk of op een kerkhof mogen begraven worden. („*Habet fidedigne*".)

HS. **Reg. Vat. Tom. 48, f. 34, cap. 159.**

Gedr. **Bull. Traj. n°. 431.**

Vgl. **Faucon-Thomas, Rég. n°. 1043.**

2700. 1296 (*April* 10). *Datum in Dordraco (Trajecti), anno Domini 1296, feria III post Dominicam qua cantatur Misericordia.*

Bisschop Jan geeft vidimus van een brief d.d. 1287 Maart 24, waarbij koning Rudolf op verzoek van graaf Floris V van Holland beslist, dat een voogd den staat van zijne pupil nooit mag verergeren. („*Litteris serenissimi*".)

HS. **Oorspr. Staatsarch. Mons.**

Vgl. **St. Genois, Mon. anc. I p. 422 — Böhmer, Reg. imp. (1844) n°. 909.**

N.B. St. Genois geeft den datum: 1291 Mei 8; maar in het origineel staat volgens opgaaf v. d. archivaris bepaaldelijk: 1296 (er staat echter ook: in Dordraco, later veranderd: Trajecti).

2701. 1296 (*April* 14). *Datum anno Domini 1296, in die Tiburcii et Valeriani martirum.*

Hendrik de Metelen ruilt met Willem graaf van Dalen de hoeve Tentere in Rijssen tegen de hoeve Vroweninc in Billenbeke. („*Universis Christi*".)

HS. **B. A. 35ᵃ f. 115ᵃ.**

Gedr. **Racer, Gedenkst. VII 84.**

2702. 1296 (*April* 15). *Datum anno Domini 1296, die Dominico quo cantatur Jubilate.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft aan Herbaren van Rijn in erfpacht 6 morgen land achter de kerk van Jutfaas. („*Universis presentia*".)

HS. **M 4 f. 150 transsumpt d.d. 1399 December 24. — Dito M 5 (Maj. Off. I) f. 108.**

2703. 1296 (*April* 19). *Datum anno Domini 1296, feria V ante festum b. Marci evangeliste.*

Bisschop Jan erkent, aan graaf Floris V schuldig te zijn 2000 ponden Hollandsch. („*Noverit universitas*".)

HS. **Oorspr. alg. r. arch. (Nedersticht). — Reg. EL 41 f. 11 n°. 44.**

Vgl. **v. d. Bergh, Ob. II. n°. 939. — St. Genois, Mon. anc. I 436 (volgens oorspr. te Mons).**

Digitized by Google

2704. 1296 (*April* 19). *Datum anno Domini 1296*, *feria V ante festum b. Marci evangeliste.*

Bisschop Jan beveelt aan zijn maarschalk Philips van Groenevelt, het slot Ter Horst te bewaren, totdat de op hetzelve gelichte gelden betaald zouden zijn. („*Noverit universitas*".)

HS. Vid. alg. r. arch. — 4e Cartul. d'Hainaut n°. 282 Rijssel. — Reg. EL 26 f. 11. — EL 41 n°. 43 alg. r. arch.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 569. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 940.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 486 (volgens oorspr. te Mons) en I 850. — Compte-rendu de la Commission royale d'histoire de la Belgique 2 S. V 127.

2705. 1296 (*April* 30). *Datum anno Domini 1296*, *in vigilia b. Philippi et Jacobi apostolorum.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht verhuurt aan Willem broeder van Abraham eene area op het einde van de wijk Tollensteghe. („*Universis presentia*".)

HS. M 4 f. 8v (vidimus d.d. 1403 Juni 21).

2706. 1296 (*Mei* 7). *Datum Rome S. Petrum*, *Non. Maji*, *pontificatus nostri anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan den proost van St. Marie te Utrecht last, om voor het Duitsche huis aldaar terug te vorderen alwat daaraan op ongeoorloofde wijze ontvreemd is. („*Ad audientiam*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 286.

N.B. Ontbreekt bij Potthast. — Vgl. 1295 Dec. 13.

2707. 1296 (*Mei* 7). *Datum Rome apud S. Petrum*, *Non. Maji*, *pontificatus nostri anno II.*

Paus Bonifacius VIII geeft aan den proost van St. Marie te Utrecht last, om voor het Duitsche huis aldaar terug te vorderen alwat daaraan op ongeoorloofde wijze ontvreemd is. („*Dilectorum filiorum*".)

HS. Oorspr. arch. DO.

Gedr. De Geer, Archieven I n°. 287.

N.B. Verschillend en korter dan het vorige stuk. — Ontbreekt bij Potthast.

2708. 1296 (*Mei* 8). *Datum Rome apud S. Petrum*, *VIII Id. Maji*, *anno II.*

Paus Bonifacius VIII deputeert drie executeurs, om te zorgen voor de naleving der voorwaarden, waaronder bisschop Willem 4000 ponden Tournoys heeft geleend van eenige Florentijnsche kooplieden. („*Exponente pridem.*")

HS. Reg. Vat. Tom. 48, f. 38v, cap. 176.

Gedr. Bull. Traj. n°. 432.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 575. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 1062.

N.B. Vgl. 1296 Maart 7.

2709. 1296 (*Mei* 13). *Datum apud Dordrecht*, *anno Domini 1296*, *in die Pentecostes.*

Hendrik heer van de Lek, door eenige zaken verhinderd zelf in Utrecht te komen, verzoekt met zijn oudsten zoon en erfgenaam Hendrik

Digitized by Google

van de Lek het kapittel van St. Marie te Utrecht, om goed te keuren, dat hij zijne vrouw Helewig, dochter van den graaf van Benthem, eene douairie van 200 mark op den tol te Smithuizen verzekerd heeft. („*Cum nos*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 166. — M 5 (Maj. Off. II) f. 265. — S 833 (Coll. v. Buchell) f. 4. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 245.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 576.

2710. 1296 (*Juni* 15). *Datum anno Domini 1296, feria VI post b. Odulfi confessoris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht zijne tienden te Gerolfsdijk aan de abdij van Rijnsburg. („*Nos G.*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 947. — v. Mieris, Chb. I 571 (vert.)

2711. 1296 (*Juni* 20). *Ghegheven int jaer ons Heren 1296, des Woensdages voor sinte Jansdaghe Baptisten.*

Philips van Groenevelt bekent, het huis Ter Horst met goedvinden van bisschop Jan te houden voor graaf Floris V van Holland, totdat zekere som geld zal terugbetaald zijn. („*Ic Philips*".)

HS. Oorspr. Mons. — Quatrième cartul. de Hainaut pièce 283 Rijssel. — Reg. EL 26 f. 11v. — EL 41 n°. 45 f. 11.

Gedr. Matthaeus, De reb. Ultraj. 111. — v. Mieris, Chb. I 571.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 436, I 851. — Compte-rendu de la Commission royale d'histoire de la Belgique 2 S. V 127.

N.B. Vgl. 1296 April 19.

2712. 1296 (*vóór Juni* 27). *Datum anno 1296.*

Graaf Floris V van Holland beleent Arnst van Wulven met het huis, dat hij bouwt op de hofstede te Wulven. („*Wy Floris*".)

HS. S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 14r.

2713. 1296 (*Juni* 29). *Datum anno Domini 1296, in die beatorum martirum et apostolorum Petri et Pauli.*

Riswindis, wereldlijk custos van Elten, ruilt met Willem graaf van Dalen ieder eenen wastinsige. („*Noveritis quod*".)

HS. B. A. 35a f. 146v.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 85

2714. 1296 (*Augustus* 1). *Datum Daventrie, anno Domini 1296, in die dicta Vincula S. Petri.*

Gozewijn, proost van Deventer, en Pelegrinus, plebanus in Vollenho, zijn onder de scheidslieden bij de erfscheiding der goederen van Dirk heer van Nyenbeke. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland (afd. Kommanderij van St. Jan).

2715. 1296 (*Augustus* 15). *In den jaren ons Heren do men screef 1296, op unser Vrouwen dach te Middenogste dat men seit Assumptio.*

Dirk graaf van Kleef verklaart, dat Gijsbrecht van IJsselstein den heer van Amstel ontzegd heeft, mits de graaf van Holland hem houde in zijne goederen. („*Wi Didderic*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (IJsselst). — R. a. Dom. Nassau 5, 1598.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 955.

Digitized by Google

2716. 1296 (*Augustus* 19?). *Datum et actum Borclo, anno Domini 1296, in die Magni martirum* (*sic*).

Hendrik van Borclo verklaart, dat Gertrud vrouw van Gotschalk van Mercvelde met haren zoon Godfried afstand heeft gedaan van het vruchtgebruik van Sunderhuis. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. archief Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 33.

2717. 1296 (*Augustus* 27). *Gegeven int jaer ons Heren 1296, des Manendags na sinte Bartholomeusdage.*

Loef van Kleef, graaf van Hilkerode en heer van Thoneberg, machtigt Hendrik de Rover van Montfoort, zijn zuster Katharina's goed ten behoeve van jonker Jan van Holland in ontvangst te nemen, mits aan Loef daarvan verantwoording worde gedaan. („*Wi har Loef*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utrecht.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 956.

Vgl. Invent. Montf. 111. — Vermeulen, Inv. n°. 577.

2718. 1296 (*Augustus* 27). *Datum anno Domini 1296, feria II post b. Bartholomaei.*

Bisschop Willem beleent na overlijden van vrouwe Hildegond, echtgenoote van wijlen Zweder van Beverweerde, Nicolaas van den Velde met het kasteel van Beverweerd en 40 morgen land, daarbij gelegen en daartoe behoorende, benevens het wereldlijk gerecht en de tienden van Oudkamerik, om het als ministerialis van den bisschop en de kerk te houden. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Oorspr. D. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 76. — Coll. Hoencoop 1887 1^{VIII} f. 98 (met afb. zegel).

Gedr. Matthaeus, De jure gladii 343.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 578.

2719. 1296 (*Augustus* 30). *Anno Domini 1(29?)6, in crastino Decollacionis b. Johannis Baptiste.*

Dirk heer van Keppel verkoopt aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht zijne goederen in Berinchem, door hem gekocht van Bernard, broeder van Herman Boten. („*Cum labilis*".)

HS. Oorspr. P. — Coll. Phillipps. n°. 1. — S. 829 (Coll. v. Buchell) f. 32^{v}—33.

Vgl. Muller, Reg. van St. P. n°. 103.

2720. 1296 (*Augustus* 30). *Datum anno Domini 1296, in crastino Decollationis b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verruilt, onder goedkeuring van bisschop Willem, eenige goederen, genaamd Dodekone, Elscoten en Honicklo (Honlo?), tegen eenige goederen in Berinchem, welke aan Dirk van Keppel toebehooren. („*Cum in rebus*".)

HS. Oorspr. arch. der heerlijkheid Almelo.

Vgl. Nijhoff, Bijdragen N. R. I 141. — Reg. Ov. II n°. 437.

2721. 1296 (*September* 7). *Datum anno Domini 1296, in vigilia Nativitatis b. Marie semper Virginis.*

Digitized by Google

Huibert van Amersfoort, proost van St. Marie te Utrecht, bepaalt, wat Altetus en anderen als ministeriales der proosdij hem bij wissel verschuldigd zijn, en regelt het heergewaad van het goed Op den dijk, dat zij van hem houden. („*Notum facimus*".)

HS. Oorspr. M. — M 1 p. 52—53. — M 5 (Velue) f. 336v—337. — M 466[a] f. 15v— 16. — M 468[3] f. 43—44.

Gedr. Matthaeus, De jure gladii 114 (fragm.). — Matthaeus, De reb. Amersf. script. 19 (fragm.).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 579.

2722. 1296 (*September* 22). *Datum anno Domini 1296, in crastino b. Mathei apostoli et evangeliste.*

Amelraad Amelraadsz., kanunnik van St. Jan te Utrecht, verklaart, als gemachtigde en ten behoeve van Herman Hazekine, van het kapittel van Oudmunster ontvangen te hebben 20 pond Stichtsche penningen, door het kapittel jaarlijks verschuldigd. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 580.

N.B. Vgl. 1295 Oct. 1.

2723. 1296 (*October* 4). *Datum anno 1296, die Jovis post festum Michaelis.*

Bisschop Willem verzoekt de Westfriezen om hulp tegen de Waterlanders en Kennemers. („*Dilecte in Christo*".)

HS. Reg. EL 26 f. 17. — Reg. EL 412 nº. 46.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 574. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 964.

Vgl. Bockenberg, Ann. Holl. (ad. ann. 1296).

2724. 1296 (*October* 7). *Datum anno Domini 1296, Dominica post festum b. Remigii confessoris.*

Schepenen en raad van Deventer verkoopen aan het H. Geest-gasthuis aldaar een stuk grond. („*Omnibus presencia*".)

HS. Oorspr. Gasthuis-Deventer.

Gedr. v. Doorninck, Catalogus 781 nº. 7.

2725. 1296 (*October* 8). *Datum anno Domini 1296, feria II ante festum b. Victoris.*

Huibert van Beusichem verkoopt aan het kapittel ten Utrechtschen Dom 11 morgen land in Werthuizerbroek (Waardhuizerbroek) met andere landerijen, en neemt deze weder in erfpacht. („*Ego Hubertus*".)

HS. Oorspr. arch. D. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 43v—44. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 6. — Coll. Hoencoop 1887 I[VI] f. 2. — Ibidem VIII f. 3v—4. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 II p. 51—52 en nogmaals p. 295—296. — Afschrift op papier 15e eeuw, archief Gelderland (afd. Culenborg).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 581.

2726. 1296 (*October* 16). *Datum anno Domini 1296, in die beati Galli confessoris.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft aan bisschop Willem te kennen, dat Otto heer van Buren de tienden van Malsen in strijd met het gewezene vonnis in bezit houdt, en dat de magistraat der stad

Digitized by Google

Utrecht eene poort der stad, bij de kerk des kapittels gelegen, die voor het gebruik van wagens ingericht had moeten worden, gedurende vele jaren gesloten heeft; het kapittel verzoekt 's bisschops bescherming, onder bedreiging van anders veertien dagen na dato den kerkdienst te zullen staken. („*Reverende pater*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 382. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 212.
Gedr. v. Mieris Chb. I 571. — Arch. aartsb. Utrecht XXVI 420.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 282. — Muller, Reg. van St. P. n°. 104.
N.B. Vgl. 1295 Febr. 14.

2727. 1296 (*November* 10). *Gegeven in den jaer ons Heeren 1296, op sinte Martinusavont in den wynter.*

Gerard van den Vliete verklaart, dat hij aan Gijsbert van IJsselstein een watergang in Benschop verkocht heeft. („*Allen denghenen*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 223—226. (Oorspr. alg. r. arch. ontbreekt). — Vgl. Inv. Nass. ch. f. 2077^{v}.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 974. — v. d. Bergh, Reg. n°. 134.

2728. 1296 (*November* 30). *Datum anno Domini 1296, in die b. Andree apostoli.*

Bisschop Willem bevestigt de door zijn voorganger Jan gedane oprichting der kapittelkerk te Steenwijk. („*Notum facimus*".)

HS. Register v. Steenwijk I p. 14.
N.B. Vgl. 1296 Febr. 29.

2729. 1296 (*December* 21). *Datum anno Domini 1296, in die b. Thome apostoli.*

Everard van Stoutenberch doet, met toestemming zijner kinderen, aan het Domkapittel te Utrecht den eigendom over van 15 morgen land op Bijleveld, en neemt die weder in erfpacht. („*Ego Everardus*".)

HS. Oorspr. arch. D. — D 754 f. 165. — S 829 (Coll. v. Buchell.) f. 37. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 57—58.
Gedr. Matthaeus, De reb. Amersf. p. 19 (fragm.).
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 583.
N.B. Vgl. 1295 Oct. 9.

2730. 1296 (*December* 29). *Datum anno Domini 1296, crastino Innocentum.*

Bisschop Willem bevestigt den hier ingelaschten brief d.d. 1293 Augustus 24, waarbij bisschop Jan aan Philips van Almelo, die den geestelijken stand wenscht aan te nemen, veroorlooft, de hem van zijnen vader aangeërfde en van het Sticht in leen gehouden goederen te bezitten als ware hij leek. („*Litteras*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utrecht.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 584.

2731. 1296. *Z. d.*

„H. Jan van Arckel geeft den vryen eygendom van 2 hoeve land in Trichterhoeven h. Henrick borchgrave v. Montfoort a° 1296, met een wit segel".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 32^{r}.

Digitized by Google

2732. 1297 (*Januari* 8). *Datum anno Domini 1296, feria III post Epiphaniam Domini.*

H. (?) bisschop van Utrecht machtigt de abdij Ter Does om in zijn bisdom tienden terug te koopen. („*Noverit universitas*".)

Gedr. Cron. et cart. mon. de Dunis 223 n°. 116.

Vgl. Wauters. VI 509.

2733. 1297 (*Januari* 9). *Datum Trajecti, anno Domini 1296, feria IV post Epiphaniam Domini.*

Bisschop Willem bevestigt de privilegiën van het St. Odulfusklooster te Staveren en belooft aan deszelfs weldoeners 40 dagen aflaat. („*Noverint universi*".)

HS. Cart. van het St. Odulfuskl. p. 34.

Vgl. Colmjon, Reg. 30.

2734. 1297 (*Januari* 10). *Gegeven int jaer ons Heeren als me screef int carnacioen 1296, des Donderdages na Dertiendaghe.*

Adolf van Waldeck, Domproost van Utrecht, machtigt den rechter, de schepenen *enz.* van Zierikzee tot maatregelen tegen geestelijken, die zich daar onbetamelijk op straat gedragen; hij belooft, geen deken in Schouwen te zetten zonder hun goedvinden, en dat men geen poorters buiten de stad zal dagen. („*Wi Oedolf*".)

HS. Vidimus 1464 arch. Zierikzee, waar thans ook het oorspr.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 976.

2735. 1297 (*Januari* 13). *Datum anno Domini 1297, in octava Epiphanie Domini nostri.*

Het convent van het H. Geest-gasthuis te Deventer staat tegen een cijns van 3½ solidi jaarlijks aan Wilhelmus de . . . en de zijnen af eene area bij Veninghus. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. Gasthuis-Deventer.

Gedr. v. Doorninck, Catalogns 782 n°. 8.

2736. 1297 (*Januari* 14). *Dit gesciede in den jaere ons Heeren 1296, up sinte Ponciaens dach.*

De abt en het convent van Oostbroek erkennen, zekere verplichtingen te hebben tegenover ridder Hubrecht van Vianen wegens hunne landerijen te Hulsdingen. („*Allen den gheenen*".)

HS. Coll. Booth C 25 f. 133.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 29.

2737. 1297 (*Februari* 1.) *Dit gheschiede in den jaere ons Heeren dat men schreef 1296, Vrydach voor Onser Vrouwen dach te Lichtmisse.*

Bisschop Willem erkent, dat Hendrik de Rover het huis van Montfoort als borch-leen rechtmatig bezit. („*Allen* etc. *doen wij*".)

Gedr. Buchelius ad Hedam 228. — v. Mieris, Chb. I 568. — Matthaeus, De jure gl. 121.

N.B. Vgl. 1296 na Febr. 1.

2738. 1297 (*Februari* 6). *Datum ad Trajectum, anno 1296, in crastino Agathe virginis et martiris.*

Digitized by Google

Bisschop Willem bevestigt het klooster Camp in de tolvrijheid bij Renen. („*Noticiae omnium*".)

HS. R. arch. Utrecht, 2e Supp. 726 (= Phillipps 231) p. 203 („ex autographo in arch. abb. Campensis capsa B n°. 42 Aquisgranum").

2739. 1297 (*Februari* 19). *Datum anno Domini 1296, feria III ante festum b. Petri ad Cathedram.*

Bisschop Willem verklaart, dat Nicolaas van Dorschen, voor hem verschenen zijnde, erkend heeft, aan de executeurs van het testament van den Utrechtschen Domdeken Steven 44 morgen land in de Nes tusschen de Vecht en de Krommezijdwende verkocht en weder in erfpacht genomen te hebben. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Gedr. Arch. aartsb. Utrecht XXVI 422.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 570 (waar: 1296 Febr. 21).

N.B. Vgl. 1295 Juli 16.

2740. 1297 (*Februari* 20). *Datum anno Domini 1296, feria IV ante Cathedram b. Petri.*

Bisschop Willem verklaart, dat hij aan het kapittel van St. Jan te Utrecht verlof geeft, om de kerk van Bosinchem in twee beneficie's te verdeelen. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Arch. Kler. 64 f. 14. — Arch. Kler. 86 f. 12. — Coll. Hoencoop 1887 I^{V} p. 43.

Gedr. K. Hist. en Outh. II n°. 355 (vert.). — Hist. episcop. I 568.

2741. 1297 (*Februari* 23). *Ghegheven int jaer ons Heren 1296, des Saterdaghes vor Groete Vastenavont.*

Graaf Jan I van Holland beveelt den officiaal van den Utrechtschen bisschop, de rechters, schepenen en poorters van Zierikzee ongemoeid te laten. („*Wi Jan*".)

HS. Oorspr. arch. Zierikzee. — Afschr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Borgh, Ob. II n°. 993. — v. Mieris, Chb. I 583.

Vlg. Wauters. VI 565.

N.B. Vgl. 1297 Januari 10.

2742. 1297 (*Maart* 9). *Ghegheven in den jare ons Heren 1297, des Saterdaghes vor sente Gregorius daghe.*

Willem Layken poorter verklaart voor de schepenen van Middelburg, dat hij zijne tienden in Soetelinkerke, die hij hield van het kapittel van St. Pieter te Utrecht, aan den abt van Middelburg verkocht heeft. („*Wi borghermeysters*".)

HS. Cartul. van Middelburg f. 32. — Afschr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1024.

2743. 1297 (*Maart* 19). *Datum anno Domini 1296, feria III post Dominicam Oculi.*

De stad Muiden verklaart, onmiddellijk onderdanig te zijn aan de Utrechtsche kerk, en belooft den bisschop getrouw te blijven, op verbeurte van de haar door den bisschop en de Utrechtsche kerk geschonkene stadsvrijheden. („*Nos judex*".)

HS. Oorspr. Utr. landskist 6 en vidimus d.d. 1646 Jan. 15. t. a. p. 7

Digitized by Google

(waar: 1296 Febr. 28). — Afschr. Inv. n°. 28 f. 40. — Afschr. Inv. n°. 39 f. 48v. — Vert. Inv. n°. 28 f. 39v. — B. A. 35a f. 70v. — Vgl. D 4 II f. 303. — S 848 (Coll. Booth C IV) f. 57. — S 849 p. 88. — Coll. Hoencoop 1887 IIII f. 82. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 40v. — 2e Suppl. 752 f. 13, nogmaals f. 28, vertaling f. 50.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 568. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 995. — Heda. 228.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 571. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 64 (waar 1296 Febr. 28). — Muller, Catal. arch. bisschoppen n°. 56.

2744. 1297 (*Maart 24*). *Datum Dominica Letare Jerusalem, anno Domini 1297.*

Ridder Ogher van Haren, voogd van Utrecht (of: Maastricht?), beoorkondt, dat Herman Wessel wegens zijn in Keulen gedood paard schadeloos gesteld is. („*Hermanus dictus Wessel*".)

HS. Oorspr. arch. Keulen.

Gedr. Ennen, Quellen III n . 458.

Vgl. Mitth. Köln. Stadtarch. II 38 n°. 628.

2745. 1297 (*Maart 28*). *Datum anno Domini 1297, feria V post Annunciacionem b. Mariae Virginis.*

Bisschop Willem vergunt aan de nonnen van Oostbroek, dat zij, zonder toestemming van den abt te vragen, een kapellaan voor haar convent mogen kiezen. („*Ut virum*".)

HS. S 829 (Coll. v. Buchell) f. 50v (volgens orig.).

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 34.

N.B. Vgl. 1297 Aug. 30, welk charter schijnt te zijn gevolgd na deze oorkonde. Dus waarschijnlijk geen Paaschstijl!

2746. 1297 (*April 6*). *Ghegheven int jaer ons Heren 1297, in Palmavent.*

Peter, kanunnik van Oudmunster te Utrecht, en Philips Jansz. van Duivenvoorde geven een inventaris der kleinodiën, die zij ontvangen hebben van broeder Jacob, kommandeur van St. Cathrijne te Utrecht. („*Wi Peter*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell) f. 21 („ex orig."). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 329—330.

2747. 1297 (*Mei 2*). *Actum et datum anno Domini 1297, die Jovis post Dominicam Misericordia Domini.*

Bisschop Willem verbiedt, dat onwettig geborenen zonder speciale dispensatie van den paus in het Utrechtsche Domkapittel opgenomen zullen worden, en dat iemand twee beneficiën zal bezitten in ééne kerk van zijn bisdom. („*Propter quorundam*".)

HS. Cartul. Hannov. n°. 7. — Liber Camerae XII 1. — Arch. Kler. 34 f. 15v—16. — Arch. Kler. 35 f. 17v. — Arch. Kler. 36 f. 25v—26.

Gedr. Cart. St. p. 235. — Rechtsb. D p. 50. — K. Hist. en Outh. I 245 (vert.). — Batavia Sacra. II 263 (vert.). — Batavia Sacra. I 172. — Hartzheim, Conc. Germ. IV 23.

2748. 1297 (*Mei 4*). *Datum Trajecti, anno Domini 1297, crastino Invencionis S. Crucis.*

Dirk van Althena, proost en aartsdiaken van Oudmunster te Utrecht,

Digitized by Google

erkent het recht van collatie, dat volgens oude privilegiebrieven aan den abt en het convent van Staveren toebehoort. („*Noverint*".)

HS. Cartul. v. h. St. Odulfuskl. p. 10.

Vgl. Colmjon, Reg. 31.

2749. 1297 (*Mei* 4). *Datum Trajecti, anno Domini 1297, in crastino Invencionis s. Crucis.*

Bisschop Willem keurt de voorgaande verklaring van den proost Dirk van Althena goed, en bevestigt de privilegiën, door zijn voorganger Andries aan het St. Odulfusklooster te Staveren verleend. („*Notum facimus*".)

HS. Cartul. v. h. St. Odulfuskl. p. 11.

Vgl. Colmjon, Reg. 32.

N.B. Vgl. 1132 Mei 29.

2750. 1297 (*Mei* 4). *Pronuntiatum, datum et actum in Trajecto, anno Domini 1297, in crastino Inventionis s. Crucis.*

Bisschop Willem doet als gekozen scheidsman uitspraak in een geschil van het kapittel van St. Jan te Utrecht met Zweder van Beverweerd en diens moeder Hadewich, over den eigendom van 24 morgen land in den Achtersloot in het gerecht van Gijsbert van IJsselstein, en wijst die toe aan het kapittel. („*Noscat universitas*".)

HS. Oorspr. D. — Arch. Kler. 64 f. 26v—27. — Vermeld S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 24. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 178—179.

Gedr. Arch. aartsb. Utrecht XXVI 424.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 587.

2751. 1297 (*Mei* 8). *Ghegeven in den jair ons Heren als men screff 1297, des Woensdages nae des heyligen Cruysdach ghevonden wert.*

Gijsbert Splinter bekent, van het klooster Oostbroek in pacht te hebben gekregen het zesde deel van eene halve hoeve, genaamd Buerlant. („*Ick Ghysbert*".)

HS. Vermeulen. 233 f. 100r.

2752. 1297 (*Juni* 4).

In 1297 (Juni 4) Dinsdag na Pinksteren deed de bisschop van Utrecht, Willem van Mechelen, uitspraak in den twist tusschen Egbert en andere ridders en knapen en de drie steden van Overijssel eenerzijds van Almelo en Zweder van Voorst en zijne vrienden anderzijds.

N.B. Volgens mededeeling van Mr. Hattink vermeld door bar. Snouckaert uit oude geneal. aanteekeningen, vergeleken met v. Spaen. Als bron staat erbij: Zwolle, archief; doch daar is het stuk niet gevonden.

2753. 1297 (*Juni* 6). *Datum anno Domini 1297, in crastino Bonifacii episcopi.*

Heer Ecbert van Almelo maakt eene erfscheiding tusschen zijne voorkinderen en zijne vrouw. („*Universis presencia*".)

HS. Oorspr. huis Almelo.

Gedr. Bijdr. Overijssel VI 122. — Ob. v. Gron. en Dr. I 197 (fragm.).

2754. 1297 (*Juni* 6). *Datum anno Domini 1297, in crastino Bonifacii episcopii.*

Digitized by Google

Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, geeft aan Mensio, zoon van Arnoldus Rike, in erfpacht eene halve hoeve in de Dust. („*Omnibus presentes*".)

HS. Conventen 532[1] f. 139[v]. — Vertaling ibidem f. 140.

2755. 1297 (*Juni* 6). *Datum anno Domini 1297, feria V infra octavas Pentecostes.*

Gerard van Malderich draagt aan graaf Reinoud van Gelre den burg van Maurik op ten leen en open huis. („*Universis tam*".)

HS. Arch. Gelderland, Oudste reg. fol. 8.

Gedr. C. v. Hasselt, Geldersche bijzonderheden bl. 9. — Nijhoff, Gedenkw. I 53.

2756. 1297 (*Juni* 14). *Datum anno Domini 1297, feria VI post Odulphi.*

Stadbrief van Utrecht, waarbij Bartolomeus de Palacio aan Herman de Viven in erftins geeft eene hofstede in de Oude Halle. („*Omnibus presentes*".)

HS. Arch. st. Utr. Inv. n°. 250 (vidimus 1474).

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 65.

2757. 1297 (*Juni* 15). *Datum anno Domini 1297, in festo b. Viti.*

De Utrechtsche officiaal verklaart, dat in zijne tegenwoordigheid vier kanunniken getuigden, dat Wonna weduwe van Johannes Sophienzoon aan den Utrechtschen Dom vermaakt heeft eenig land in Ghelekendorp. („*Noverint universi*".)

HS. Coll. Hoencoop 1887 I[VIII] f. 258. — D 754 f. 240[r]—241.

2758. 1297 (*Juni* 16). *Datum anno Domini 1297, in crastino beatorum Viti et Modesti.*

Testament van Wonna, weduwe van Johannes Sophienzoon, waarbij zij hare nalatenschap, na aftrek van legaten aan verschillende stichtingen en personen te Utrecht, bestemt voor de dotatie van het nieuw-gestichte altaar van St. Christophorus in de St. Pieterskerk. („*Cum mori*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 1039. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 24).

Gedr. Matthaeus, De reb. Ultraj. 335.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 588. — Muller, Reg. van St. P. n°. 105.

2759. 1297 (*Juni* 21). *Ghegheven an dien jare uns Heren alsmen schryvet 1297, des Vrydages vor sente Johannes dage te Mitzomer.*

Het Vrouwenklooster van Oostbroek bekent, van den abt en het mannenconvent aldaar in pacht te hebben gekregen eene halve hoeve lands en het derde deel eener hoeve, genaamd Burlant. („*Ic priorinne*".)

HS. Vermeulen. 233 (achteraan). — Booth C 25 f. 25. — Booth C 26 f. 134.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 32.

2760. 1297 (*Juni* 21). *Gegeven in den jair ons Heren 1297, des Vridages voir sante Jans dache te Mittsomer.*

Albrecht Haverman bekent, van de abdij Oostbroek in pacht te hebben gekregen het derde deel van eene hoeve land, genaamd Buervelt. („*Ick Aelbrecht*".)

HS. Vermeulen. 233 f. 101.

N.B. Vgl. 1297 Mei 8.

Digitized by Google

2761. 1297 (*Juni* 21). *Datum apud Campvere, feria VI ante Nativitatem b. Johannis Baptiste, anno Domini 1297.*

Jan I graaf van Holland bevestigt ten behoeve van Herman, zoon van Hadewich vrouw van Berwout Wint, den hier ingelaschten brief d.d. 1248 November 21, waarbij de Roomsch-koning Willem aan genoemde Hadewich vergunt, over al de goederen, die zij van hem in leen hield, als vrij eigendom te beschikken. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Gedr. Bijdr.-Fruin, 3e reeks X 65.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 589.

2762. 1297 (*Juli* 4). *Datum anno Domini 1297, in die Translationis s. Martini.*

Willem de Rijsewyc verkoopt aan het kapittel van St. Jan te Utrecht eenige mansi in Rijsenburg. („*Omnibus presentes*".)

HS. Arch. Kler. 86 f. 22r. — Arch. Kler. 87 f. 3. — J 53 f. LXXXv-LXXXI. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 24. — 2e Supp. 711 p. 239—241. — Coll. Hoencoop 1887 IV p. 145—146.

2763. 1297 (*Juli* 8). *Gegeven in den jair ons Heren als men scrivet 1297, des Maanendages nae sunte Peters ende sunte Pouwels apostellen achtenden dach.*

Jan van den Vene en zijne vrouw (?) Louwe doen kond, dat zij van het klooster Oostbroek in pacht hebben gekregen 1 1/3 hoeve land, genaamd Burlant. („*Ick Johan*".)

HS. Vermeulen, 233 f. 103v.
N.B. Vgl. 1297 Juni 21.

2764. 1297 (*Augustus* 3). *Datum anno Domini 1297, Sabbato post festum b. Petri ad Vincula.*

Bisschop Willem doet tusschen het kapittel van Deventer en Rudolf van Vierakker uitspraak over de tienden van zes huizen bij Holthen. („*Nos Willermus*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer, kapittel.

2765. 1297 (*Augustus* 8). *Ghegheven int jaer ons Heren als men screef 1297, des Donredaghes voir sente Laurensdaghe.*

Gijsbrecht van Abcoude verklaart voor de schepenen van Schoonhoven, voldaan te zijn van de erfenis van zijn zwager Nicolaas van Cats. („*Alle dieghene*".)

HS. Oorspr. arch. Schoonhoven.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 78 Nalezing.
Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1008.

2766. 1297 (*Augustus* 30). *Datum et actum in cimiterio in Oistbroich, in crastino Decollationis b. Johannis Baptiste, sub anno Domini 1297.*

Bisschop Willem geeft voorschriften omtrent de juiste verhouding van het Vrouwenklooster tot de St. Laurensabdij in Oostbroek. („*Universis presencia*".)

Digitized by Google

HS. Vermeulen, 233 f. 112—113. — Booth C 25 f. 3v—4.
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 34.
N.B. Vgl. 1297 Maart 28.

2767. 1297 (*September* 4). *Ghegheven an dien jare uns Heeren, als men scrivet 1297, dhes Wodendaghes na sente Egidyus daghe.*

Broeder Roeloff, Ambronies' broeder, ontvangt van de abdij Oostbroek eene halve hoeve land, geheeten Burlant, in pacht. („*Ic Roeloff*".)

HS. Booth C 25 f. 20r—21.
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 30.
N.B. Vgl. 1297 Juli 8.

2768. 1297 (*September* 7). *Datum anno Domini 1297, in vigilia Nativitatis b. Marie Virginis.*

Bisschop Willem geeft aan den abt van St. Paulus te Utrecht last, om zijne voorschriften aangaande de abdij en het Vrouwenklooster van Oostbroek ten uitvoer te gaan leggen. („*Mandamus vobis*".)

HS. Vermeulen. 233 f. 113v—114. — Booth C 25 f. 4.
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 36.
N.B. Vgl. 1297 Aug. 30.

2769. 1297 (*September* 7). *Datum anno Domini 1297, in vigilia Nativitatis b. Marie Virginis.*

Statuut van het Utrechtsche Domkapittel, hoe de kerkelijke diensten van diaken en subdiaken bij plaatsvervanging moeten worden geregeld. („*Cum dyaconi*".)

HS. Oorspr. D. — Liber Camerae V 36. — Arch. Kler. 34 f. 11. — Arch. Kler. 35 f. 13v. — Arch. Kler. 36 f. 18v—19. — S 848 (Coll. Booth CIV) f. 70.
Gedr. Rechtsb. D p. 36.
Vgl. Vermeulen, Inv. no. 590.

2770. 1297 (*September* 11). *Datum anno 1297, feria IV post Nativitatem b. Marie Virginis.*

Hendrik, abt van St. Paulus te Utrecht, geeft kennis aan bisschop Willem, dat hij diens voorschriften aangaande de abdij en het Vrouwenklooster van Oostbroek behoorlijk heeft uitgevoerd. („*Noveritis quod*".)

HS. Vermeulen. 233 f. 113v. — Booth C 25 f. 4.
Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 37.
N.B. Vgl. 1297 Sept. 7.

2771. 1297 (*September* 18). *Acta in nostro consistorio, anno Domini 1297, in crastino b. Lamberti martiris.*

Brief van den officiaal van Utrecht, waarbij Jacob Oude en diens huisvrouw Lisa, burgers van Utrecht, verklaren, dat zij, tegen den wil van het Domkapittel, op eene hofstede van het kapittel aan de Vischmarkt een huis hebben gebouwd, en, hierom in den ban vervallen zijnde, tot opheffing dezer straf overeengekomen zijn, aan het kapittel eene jaarlijksche uitkeering en na hun dood de vrije beschikking van genoemd huis te geven. („*Officialis curie*".)

HS. Oorspr. arch. D.
Vgl. Vermeulen, Inv. no. 591.

Digitized by Google

2772. 1297 (*September* 29). *Datum anno Domini 1297, in die Michaelis archangeli.*

Kwitantie van Amelraad Amelraadsz., als gemachtigde van Herman Hasekine, voor de ontvangst van 20 pond Stichtsche penningen van het kapittel van Oudmunster te Utrecht. („*Universis presentia*".)

HS. Oorsp. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 592.

N.B. Vgl. 1296 Sept. 22.

2773. 1297 (*September* 29). *Gegeven up sinte Michiels daghe, int jaer ons Heren 1297.*

Verdrag van graaf Jan I van Holland met bisschop Willem van Utrecht, houdende bepalingen over de verdeeling der goederen van Gijsbrecht, heer van Aemstel, bepaaldelijk over de goederen in het Sticht, over Muiden, Weesp en het land langs de Vecht, over het Bindelmerbroek, over het land van Woerden, en verder over de goederen van de moordenaars van 's graven vader in het Sticht en van hen, die zich voor de heeren van Aemstel en Woerden hadden borg gesteld. („*Wi Johan*".)

HS. Oorspr. arch. landskist 8. — B. A 35^a^ f. 74^r^—75 (vgl. D 4 II f. 303). — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 12^v^—13 (fragm.). — S 848 (Coll. Booth CIV) f. 29^r^—32. — S 849 p. 47—49. — 2e Supp. 752 f. 26—27. — Inv. st. Utr. n°. 28 f. 53^r^. — St. Utr. n°. 29 f. 24. — St. Utr. n°. 30 f. 26^v^ (waar: Manendach na St. Michiel). — Rég. copies tirées d'un régistre f. 278—279. — Reg. EL 26 f. 7. — Reg. EL 41 n°. 29 (Gousset II 83^r^). — Coll. Hoencoop 1887 I^IX^ f. 13^v^ (waar: S. Mathijsdach).

Gedr. Matthaeus, De jure gladii XXV 420. — v. Mieris, Chb. I 589. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 1010.

Vgl. Wauters. VI 590. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 66. — Muller, Catal. arch. bissch. n°. 57.

2774. 1297 (*September* 30). *Ghegheven int jaer ons Heren 1297, des Manendaghes na sinte Michiels dach.*

Verbond van graaf Jan I van Holland met bisschop Willem over het niet zoenen van de misdaad, door Gijsbrecht, heer van Aemstel, *c. s.* tegen 's graven vader gepleegd, over hunne terugkomst op hunne goederen in het Sticht, over de hulp aan den bisschop tegen vijanden, behalve tegen den koning van Duitschland, en over de beslissing van te ontstane geschillen tusschen hen en hunne onderzaten bij minnelijke schikking. („*Wi Johan*".)

HS. Oorspr. Utr. landskist. — Afschr. st. Utr. Inv. 28 f. 52. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 29 f. 3^v^. — Afschr. st. Utr. Inv. n°. 30 f. 23 (waar: „op sinte Michiels dach". — S 832 f. 12—13 („ex libro Cuyck"). — S 848 (Coll. Booth CIV) f. 34—35. — S 849 p. 52—54. — Coll. Hoencoop 1887 I^IX^ f. 12—13. — 2e Suppl. 726 p. 57—58. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 275. — Reg. EL 26 f. 7 en EL 412 n°. 28.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 582. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 1011.

Vgl. Wauters. VI 590. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 67. — Muller, Catal. arch. bissch. n°. 57.

2775. 1297 (*September* 30). *Ghegheven int jaer ons Heren 1297, des Manendaghs na sinte Michielsdaghe.*

Bisschop Willem belooft aan graaf Jan I van Holland, de moordenaars van diens vader uit het land te houden. („*Wi Willaem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Quatrième cartul. de Hainaut pièce 157

Digitized by Google

Rijssel. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 275. — Reg. EL 26 f.7. — Reg. EL 41 n°. 28.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1012. — v. Mieris, Chb. I 588.

Vgl. Wauters. VI 591. — St. Genois, Mon. anc. I 869.

2776. 1297 (*October* 2). *Ghegheven des Woensdaeghes na sinte Baven dach, ter Campvere, int jaer ons Heren 1297.*

Bisschop Willem belooft, aan graaf Jan I van Holland te zulllen uitkeeren de som van 2300 ponden Utrechtsch, door hem te ontvangen van Jacob 's heeren Jacobszoon, burger van Utrecht („*Wi Willaem*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — 4me Cartul. de Hainaut n°. 257 (Rijssel). — Reg. EL 26 f. 8. — Reg. EL 41 n°. 33.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1013. — v. Mieris, Chb. I 590.

Vgl. Wauters. VI 592.

2777. 1297 (*October* 3). *Actum et datum anno Domini 1297, feria V post Remigii.*

Arnold Bitter belooft voor den officiaal van Utrecht en onder borgtocht van Hendrik van Abstede en Andries Mewekin, de 2 hoeven land in Overrijn in de parochie van St. Geertruid en in het gerecht der stad Utrecht, die hij van het Domkapittel in lijfpacht heeft, te verbeteren. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 593.

2778. 1297 (*October* 9). *Anno Domini 1297, indictione XI, mensis Octobris die 9.*

Bisschop Willem zweert met zeven stolen, dat Muiden, Weesp en de goederen, aan de Vecht gelegen, aan hem en aan de Utrechtsche kerk toebehooren. („*Anno ejusdem*".)

HS. Reg. EL 3 f. 33v–34. — Reg. EL 11 f. 26v.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 590. — Matthaeus, De jure gl. 422. — v. d. Bergh, Ob. II n°. 1014.

Vgl. Wauters. VI 593.

2779. 1297 (*October* 9). *Datum anno Domini 1297, in die sanctorum Dyonisii et sociorum ejus.*

Herman Hasekine verklaart, tot op dezen dag door het kapittel van Oudmunster te Utrecht voldaan te zijn wegens de jaarlijksche uitkeering van 40 pond, door het kapittel hem verschuldigd. („*Universis presens*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 594.

N.B. Vgl. 1297 Sept. 29.

2780. 1297 (*October* 10). *Datum apud Trajectum, anno Domini 1297, in crastino b. Dionysii et sociorum ejus.*

Bisschop Willem ontslaat den graaf van Holland van zeker banvonnis, ter oorzake der heerschappij over het land van Woerden en Amstelveld. („*Noveritis quod*".)

HS. Reg. EL 26 f. 6v. — EL. 41 n°. 27.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1015. — v. Mieris, Chb. I 591. — Matthaeus, De jure gladii 422.

N.B. Vgl. 1297 Sept. 29.

Digitized by Google

2781. 1297 (*October* 26). *Ghegeven int jaer ons Heren 1297, des Saterdaghes voor sunte Symoen ende Juden dach.*

Tinsbrief van bisschop Willem, waarbij Gerlach en Aernout Millinc aan Gheraerd Vrencke opdragen hun tinsrecht op de hofstede en op de *craemsteden*, naast het Bisschopshof in den burg te Utrecht gelegen van de St. Michielskapel tot aan de gracht, terwijl de bisschop hun verleent den kooltuin Bootscamp in ruil voor hun recht op den grond, waarop de *bottelry* en de *spinde* staan, tusschen 's bisschops zaal en de St. Michielskapel. („*Wi Willem*".)

HS. Afschr. st. Utr. Inv. n°. 672 f. 99. — 2e Supp. 707 (einde).

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 68.

2782. 1297 (*November* 23). *Datum anno Domini 1297, in festo b. Clementis martyris.*

Willem Koec neemt van het Vrouwenklooster te Oostbroek 2 akkers in Oostbroek in pacht. („*Omnibus presentia*".)

HS. S 829 (Coll. v. Buchell) f. 50 (volgens orig.)

2783. 1297 (*November* 25). *Ghegeven up sinte Katarinen dach, int jaer ons Heren 1297, ter Campvere.*

Lambrecht de Vries erkent, aan Wolfard van Borselen schuldig te zijn 100 pond Engelsch. („*Ic Lambrecht*".)

HS. Oorspr. arch. Buren.

Gedr. Cod. dipl. Hist. Gen. 2e S. I 1 p. 4.

Vgl. Wauters. VII 1178.

2784. 1297 (*November* 29). *Actum et datum anno Domini 1297, in vigilia b. Andreae apostoli.*

Walram van Benthem en zijne vrouw Agnes sluiten met de St. Paulusabdij te Utrecht een compromis over de tiende van Randwijk. („*Omnibus* etc.".)

HS. 2e Suppl. 712 f. 40 (vid. d.d. 1298 Juli 12).

2785. 1297 (*December* 6). *Datum anno Domini 1297, in die b. Nicolai episcopi.*

Bisschop Willem verklaart, den verkoop van onroerende goederen door een zijner achterleenmannen aan het klooster te Assen goed te keuren, en in plaats van de verkochte andere in het leenverband te hebben opgenomen. („*Noverint universi*".)

HS. Oorspr. arch. Drenthe.

Gedr. Ob. v. Gron. en Dr. I 198. — Magnin, Kloosters 183.

Vgl. Reg. Overijss. I n°. 44.

2786. 1297 (*December* 16). *Datum anno Domini 1297, feria II post Lucie.*

De Utrechtsche officiaal geeft vidimus van eene oorkonde van Warner, abt van St. Paulus te Utrecht, d d. 1221. („*Omnibus presentes*".)

HS. S 834 (Coll. v. Buchell) f. 80r—81 („ex registro Paulino lib. I").

2787. 1298 (*Maart* 3). *Datum anno Domini 1297, die III intrante mense Marcio.*

Digitized by Google

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht verzoekt den Domproost Adolf, om Egidius Beatrixz., door het kapittel met de kerk te Totelsende begiftigd, in het bezit dezer kerk te stellen. („*Cum nos discreto*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 1023.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 585 (waar: 1297 Maart 3).

2788. 1298 (*Maart* 20). *Actum Trajecti, anno Domini 1297, feria V post Dominicam Letare Jerusalem.*

Bisschop Willem verklaart, dat de kapittelen ten Dom en Oudmunster te Utrecht behoorlijk bewezen hebben, dat twee huizen op het einde van de Borchbrug en andere huizen op de plaats genaamd Op den toren, van de kameren der bontwerkers af tot aan de brug der Nieuwe gracht, niet behoeven te gelden in het recht, *ruminge* genoemd, door den bisschop bij zijne eerste inkomst gevorderd. („*Cum nos in*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 13. — O 4 f. 8v. — S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 14. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 VII p. 239. — Ibid. XIII p. 191—192.

Gedr. Arch. aartsb. Utrecht XXVI 426.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 586 (waar: 1297 Maart 28).

2789. 1298 (*Maart* 23). *Ghegheven int jar ons Heren 1297, des Sonendaghes na Halfvasten.*

Bisschop Willem geeft aan de landgenooten van den Reyndike tusschen Utrecht en het Gein tot aan de Marnedike onder Jutfaas het recht om een watergang en sluis in den IJsseldijk te maken en om die zoo noodig te herstellen en te veranderen zonder consent van zijnen dijkgraaf of maarschalk. („*Wi Willaem*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. nº. 68.

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 95.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. nº. 69 (waar: Maart 31).

2790. 1298 (*April* 6). *Gegheven te Pasken in die heilighe daghe, in den jaren ons Heren 1298.*

Jutte abdis en het convent van Rijnsburg beloven eene jaarlijksche rente aan Machteld, zuster van haren kapelaan Arnout, en aan Marie, dochter van Warmbout, „wilnier eens canoenix van Oude Monster van Uthrech". („*Wi Jutte*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 1025.

2791. 1298 (*April* 12). *Datum apud Campvere, Sabbato infra octavam Pasce, anno Domini 1298.*

Graaf Jan I van Holland herhaalt voor de kooplieden van Kampen het privilegie d.d. 1276 September 18 en bevestigt den vrijbrief voor een jaar, durende van af 1 Mei e. k. („*Cum mercatores*".)

HS. Transsumpt d.d. 1298 April 15 stadsarchief Dordrecht (Weeskamer).

Gedr. de Fremery, Suppl. nº. 319.

Vgl. Höhlbaum, Hans. Ub. I nº. 1272.

Digitized by Google

2792. 1298 (*April* 13). *Datum anno Domini 1298, die Dominica in octava Pasche.*

Bisschop Willem bevestigt de voorrechten, aan de stad Vreeland door zijn voorganger Hendrik geschonken. („*Quoniam felicis recordationis*".)

HS. Rechterl. arch. 67 p. 54—55 (vidimus d.d. 1470 Febiuari 16). — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 I p. 569—570. (vert.)

Gedr. Dumbar, Deventer p. 486. — Matthaeus, De jure gladii 284. — Matthaeus, De nob. praef. Lib. III. — De Geer, Bijdr. t. d. gesch. v. Utr. 375.

N.B. Vgl. nº. 1189.

2793. 1298 (*April* 15). *Datum anno Domini 1298, feria III proxima post octavas Pasche.*

Bisschop Willem geeft vrijgeleide aan de burgers van Groningen. („*Nos Willelmus*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 59. — Ob. v. Gron. en Dr. I 201.

2794. 1298 (*April* 23). *Ghegheven in den jare ons Heren doe men screef 1298, des achten daghes voir Meyedaghe.*

Graaf Jan I van Holland geeft aan Wolfard van Borselen de stad Oudewater met tienden en gerecht, die wegens gepleegd misdrijf ontnomen is aan Herman van Woerden. („*Wi Jhan*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 1027. — van Aelst, Schets . . . der stad Oudewater 15.

2795. 1298 (*April* 26). *Ghegheven des Satersdaghes na sente Marcusdach, int jaer ons Heren 1298.*

Graaf Jan I van Holland verklaart, dat hij in het geschil over Bindelmerebroek, dat bisschop Willem aan hem overgelaten had, onderzoek gedaan heeft en bevonden, dat genoemd goed zijn wettig eigendom is. („*Wi Jan*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — 4e cartul. d'Hainaut pièce 51 Rijssel.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II nº. 1028. — v. Mieris, Chb. I 593.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 436 en 873.

N.B. Vgl. 1297 Sept. 29.

2796. 1298 (*April* 29). *Datum aput Hagam, feria III post Dominicam Jubilate, anno Domini 1298.*

Graaf Jan I van Holland en Zeeland stelt zijne havens te Dordrecht en elders open voor de kooplieden van Groningen. („*Cum burgenses*".)

HS. Vidimus arch. Groningen. — Alg. r. arch. Reg. EL 40 f. 2v. — Reg. Tollen Cas K 1322—1358 f. 9.

HS. Driessen, Mon. Gron. 576. — v. d. Bergh, Ob. II 1030. — Ob. v. Gron. en Dr. I 202.

2797. 1298 (*April* 29). *Actum et datum anno Domini 1298, feria III ante Philippi et Jacobi apostolorum.*

Goswinus proost van Deventer bezegelt de erfscheiding tusschen den kommandeur te Arnhem, Arnoldus de Nienbeek, en de kinderen zijner zuster. („*Noveritis quod*".)

HS. Arch. Gelderland (afd. Kommanderij van St. Jan).

Digitized by Google

2798. 1298 (*Mei* 1). *Ghegheven op den Meydach, int jaer ons Heeren 1298, in den Haghe.*

Graaf Jan I van Holland doet uitspraak tusschen de broeders van het St. Janshospitaal te Utrecht en Gerard van der Mie over een stuk land bij Woerden. („*Wi Jan*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell) f. 18v („ex orig.").

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 321.

2799. 1298 (*Mei* 4). *Actum et datum anno Domini 1298, in crastino Inventionis s. Crucis.*

Brief van den officiaal van Utrecht, waarbij Alold van Loosdrecht, zoon van wijlen Huibert en Yda, erkent, voor het gerecht van Melis van Mijnden aan Mauricius, kanunnik ten Utrechtschen Dom, overgedragen en weder in erfpacht genomen te hebben de helft van een viertel bouwland te Loosdrecht. („*Nos officialis*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 596.

2800. 1298 (*Mei* 7). *Int jaar ons Heeren 1298, des Woensdaghes na Meydach.*

Hubrecht proost van St. Marie en Hendrik deken van Oudmunster te Utrecht geven vidimus eener oorkonde van graaf Jan I van Holland. („*Wij Hubrecht*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell) f. 21 („ex orig.").

N.B. Welke oorkonde bedoeld is, wordt in het vidimus niet gezegd.

2801. 1298 (*Mei* 9). *Int jaer ons Heren 1298, des Vridaechs voer ons Heren Hemelvaert.*

Wessel dijkgraaf des bisschops van Utrecht erkent, van den kommandeur en de broeders van St. Cathrijne te Utrecht ontvangen te hebben al hetgeen zij den bisschop schuldig waren voor een watergang *enz.* („*Ic Wessel*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell.) f. 19 („ex orig.").

Gedr. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 97.

2802. 1298 (*Mei* 14). *Datum anno Domini 1298, in vigilia Ascensionis Domini.*

De prior der Predikheeren en de gardiaan der Minderbroeders te Utrecht geven vidimus eener oorkonde d.d. 1288 Dec. 11, waarbij Herman van Woerden zich onder zeker beding verdraagt met de prelaten der Utrechtsche kerken over de goederen in Mijland en Custwijk. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 56v—58.

2803. 1298 (*Mei* 19). *Datum anno Domini 1298, feria II post Ascensionem Domini.*

Bisschop Willem verleent aan den deken en het kapittel van Deventer het recht, om tienden, die van den bisschop of de kerk van Utrecht afhankelijk zijn, langs eerlijken weg te verkrijgen. („*Volentes vos*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer afd. kapittel.

Gedr. Dumbar, Deventer II 218.

Vgl. Bijdr. t. d. gesch. v. Ov. VI 126. — Reg. Ov. III n°. 1048.

Digitized by Google

2804. 1298 (*Juni* 9). *Datum anno Domini 1298, feria II ante Odulfi.*

Testament van Herman, clericus, zoon van vrouwe Hazekine, bevattende *o. a.* eenige bepalingen aangaande de stichting eener vicarie in de kerk van Oudmunster te Utrecht. („*In nomine*".)

HS. Oorspr. arch. O. — Vid. v. d. officiaal d.d. 1298 feria . . ., arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 597—598.

2805. 1298 (*Juni* 15). *Ghegheven des Sonnendaghes na sente Odolfsdaghe, int jaer ons Heren 1298.*

Hendrik de Rover, burggraaf van Montfoort, erkent zich wegens breuk en misdaad tegenover graaf Jan I van Holland schuldig, hem 1000 Hollandsche ponden te betalen. („*Ic Heynric*".)

HS. Alg. r. arch. Reg. EL 26 f. 10r. — Reg. EL 41 n°. 42. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 V p. 87—88. — Excerpt Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 31.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1037 (waar: Juli 15).

2806. 1298 (*Juni* 22). *Ghegheven int jaer ons Heren 1298, des Zondaghes voir sinte Jansdaghe Baptisten, in den Voghelzanc.*

Hendrik de Rover, burggraaf van Montfoort, verzoent zich met graaf Jan I van Holland en wordt zijn leenman. („*Ic Heynric*".)

HS. Alg. r. arch. Reg. EL 26 f. 10. — Reg. EL 41 n°. 41. — Inv. 2e Suppl. chart. prov. M 2***. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 V p. 83—86.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1033. — v. Mieris, Chb. I n°. 594.

Vgl. Inv. Montfoort 2.

2807. 1298 (*Juni* 24). *Ghegheven up sente Jansdach te Middesomer, int jaer ons Heren 1298.*

Zweder van Zulen en eenige andere Stichtsche edelen verzoenen zich met graaf Jan I van Holland. („*Wi Zweder*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Reg. EL 26 f. 5. — Reg. EL 41 n°. 25. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 280.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1034. — v. Mieris, Chb. I 594.

2808. 1298 (*Juni* 25). *Datum apud Trajectum, anno Domini 1298, in crastino Nativitatis beati Johannis Baptiste.*

Bisschop Willem geeft vidimus van den brief d.d. 1259 Juni 12, waarbij bisschop Hendrik stadsrecht verleent aan Amersfoort. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Arch. Amersfoort vid. d.d. 1344 Juli 17, 1425 Juli 30, 1447 Juli 22.

Gedr. Matthaeus, De nob. 844. — Matthaeus, Rer. Amisf. 205. — v. Bemmel, Beschr. v. Amersf. II 852.

2809. 1298 (*Juni* 25). *Datum Trajecti, anno Domini 1298, in crastino b. Johannis Baptiste.*

Bisschop Willem neemt de abdij Ter Does onder zijne bescherming. („*Universitatem vestram*".)

HS. Cartul. de Dunis, Semin. Brugge.

Gedr. Chron. et cart. mon. de Dunis 225 n°. 118.

Vgl. Wauters. VI 622.

Digitized by Google

2810. 1298 (*Juni* 29?). *Ghegheven up sente Pieters ende sente Pouwels der apostele* (*dach?*), *int jaer ons Heren 1298.*
Hubrecht van Everdinghen belooft, tegenover graaf Jan I van Holland alle punten en voorwaarden te zullen onderhouden, die beschreven staan in den zoenbrief der Stichtsche edelen van 1298 Juni 24. („*Ic Hubrecht*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. — Reg. EL 26 f. 6v (f. 20a). — Rég. copies tirées d'un rég. f. 281v—282.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1034 (transfix). — v. Mieris, Chb. I 595.

2811. 1298 (*Juli* 1). *Actum et datum anno Domini 1298, in octava s. Johannis Baptiste.*
Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verklaart, dat Jan, oudste zoon en erfgenaam van wijlen heer Jan Jansz. van der Dussen ridder, eenige tienden bij de rivier de Alm in den polder van Harradswerde van het kapittel in pacht houdt. („*Nos capitulum*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 265.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II 1035.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 599. — Muller, Reg. van St. P. n°. 106.

2812. 1298 (*Juli* 6). *Datum anno Domini 1298, in octava Petri et Pauli apostolorum.*
Het kapittel van St. Marie te Utrecht geeft de goederen, genaamd Reynekini bij Oostenwolde, in erfpacht aan de abdij Bloemkamp. („*Vestre universitati*".)

HS. Afschr. op perk. M 1 p. 148. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 346v.

Vgl. Dodt, Archief I 15. — Colmjon, Reg. 33. — Feith, Reg. I p. 11.

2813. 1298 (*Juli* 10). *Datum anno Domini 1298, feria V post Translationem b. Martini.*
De officiaal van het hof van den aartsdiaken van Utrecht gelast den priester in Leiderdorp, om den priester Willem Terninch aan te manen tot betaling der kosten, welke de proost en het convent van Koningsveld hebben gemaakt in een proces over de kerk van Nieuwendam. („*Citato peremptorie*".)

HS. Oorspr. Arch. Kler. 242. n°. 22.

N.B. Vgl. 1294 Nov. 29.

2814. 1298 (*Juli* 12). *Datum anno 1298, in vigilia b. Margaretae.*
Hendrik van Boecholt, kanunnik van St. Pieter te Utrecht, geeft vidimus eener oorkonde van Walram van Benthem d.d. 1297 Nov. 29. („*Nos Henricus*".)

HS. Afschr. 2e Supp. 712 f. 40.

2815. 1298 (*Augustus* 6). *Faites et donées l'an de grace 1298, le Merkedi devant le jour St. Lorens.*
Jan hertog van Lotharingen, Jan heer van Kuik en Jan heer van Heusden verbinden zich, den graaf van Vlaanderen 600 pond Tournois terug te geven, die hij den bisschop van Utrecht had voorgeschoten op diens pretensie op den graaf van Gelre. („*A tous ceaus*".)

HS. Oorspr. Rijssel Chambre de Comptes art. B 424.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 877.

Digitized by Google

2816. 1298 (*Augustus* 16). *Datum Lundis, anno Domini 1298, in crastino Assumpcionis b. Virginis.*

Koning Erik Menved van Denemarken geeft vergunning aan die van Kampen, om of zelven of door anderen hunne goederen bij schipbreuk te redden. („*Tenore presencium*".)

HS. Oorspr. arch. Kampen.

Gedr. Charters en bescheiden 13.

2817. 1298 (*Augustus* 20). *Datum anno Domini 1298, feria IV post Assumptionem b. Marie.*

Hendrik de Rover, burggraaf van Montfoort, neemt van het kapittel van Oudmunster te Utrecht in erfpacht, om op éénen erfgenaam te vervallen, 24 morgen bouwland in het gerecht van Montfoort in Blokland. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. O. — O 449 II f. 61. — Coll. Hoencoop 1887 IVI f. 53.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 600.

2818. 1298 (*Augustus* 30). *Datum anno Domini 1298, in crastino Decollationis b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht de tiende in Kuddinchem aan Nicolaas Alendsz. ((„*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 69v.

2819. 1298 (*Augustus* 30). *Bezeghelt in den jare ons Heren 1298, des Saterdaghes na s. Bertelmees daghe.*

Gijsbrecht van Abcoude verklaart, dat Bernard Uyten Enge en Vredryck Uyten Hamme hem ten behoeve des graven van Holland voldaan hebben, en waarborgt hen tegen schade. („*Wy Ghysebrecht*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 306v.

Gedr. de Fremery, Suppl. nº. 325.

2820. 1298 (*Augustus* 30). *Bezegelt in den jare ons Heren 1298, des Saterdachs na s. Bertelmees daghe.*

Gijsbrecht van Abcoude bekent, dat Hugo van Vloten en zijn gerecht hem ten behoeve van den graaf van Holland voldaan hebben, en waarborgt hem tegen schade. („*Wy Ghysebrecht*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 307r. — Reg. EL 26 f. 6v—8. — Reg. EL 41 nº. 26 en 32.

Gedr. v. Mieris, Chb. I 597. — de Fremery, Suppl. nº. 324.

2821. 1298 (*September* 13). *Ghegheven int jaer ons Heren 1298, des Saterdaghes na Onser Vrouwe daghe als van hare gheborte.*

Dirk van Herlaer verbindt zich, den graaf van Holland te dienen tegen bisschop Willem. („*Ic Diederic*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 305v—306. — Reg. EL 26 f. 8. — Reg. EL 41 nº. 54 (volgens Gousset II 64).

Gedr. v. Mieris, Chb. I 597. — v. d. Bergh, Ob. II nº. 1040. — Matthaeus, De jure gladii 426 (fragm.)

2822. 1298 (*September* 20). *Datum anno Domini 1298, in vigilia b. Mathei apostoli et ewangeliste.*

Digitized by Google

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht maakt eenige bepalingen aangaande het jaar van gratie, door de perpetui vicarii te genieten, wanneer een hunner sterft. („*Exigentibus vestre*".)

HS. Oorspr. O. — O 4 f. 44v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 601.

2823. 1298 (*October* 6). *Datum anno Domini 1298, feria II post festum b. Remigii.*

Eenige kanunniken en een schepen van Utrecht bepalen als arbiters, dat de broederschap der Groote Kalenden te Utrecht zal gevestigd worden in de St. Michielskapel in den burg, en benoemen als priester der broederschap Arnold van Arnem. („*Cum fratres*".)

HS. Arch. Kler. 140 f. 1.

Gedr. Bijdr. en Med. Hist. Gen. VIII 120.

2824. 1298 (*October* 25). *Ghemaect end ghegheven als men screef de jaer van der incarnacien ons Heren 1298, des Satersdaghes voer sunte Symon Judendaghe.*

Hertog Jan I van Brabant verbindt zich, om bisschop Willem tegen graaf Jan I van Holland bij te staan, en stelt borgen voor de nakoming van dit verbond; mochten er tusschen hem en den bisschop verschillen ontstaan, dan zullen deze aan de uitspraak van Jan heer van Kuik en Floris Berthout verblijven. („*Wy Jhan*".)

HS. Afschr. r. arch. Utrecht.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1045. — Stallaert, Gesch. van Jan den eersten I 323.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 602. — Muller, Catal. arch. bissch. n°. 424. — Wauters. VI 636.

2825. 1298 (*November* 4). *Datum anno Domini 1298, feria III post Animarum.*

De stad Utrecht stelt Mr. Johannes de Gandavo aan tot haren procureur in de door of tegen haar gevoerde processen. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 69.

Gedr. Bijdr. en Med. Hist. Gen. IX 36.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 70. — Wauters. VII 1183.

2826. 1298 (*November* 4). *Actum Trajecti in loco capitulari Majoris ecclesie Trajectensis, anno Domini 1298, feria III post Omnium Sanctorum.*

Verklaring van den Domdeken Arnold en Hendrik, abt van St. Paulus, dat de procureur der stad Utrecht bij de hier ingelaschte akte (z. d.) op den paus geappelleerd heeft wegens verschillende vergrijpen van bisschop Willem tegen hare rechten. („*Noverit universitas*".)

HS. Afschr. st. Utr. Inv. n°. 32 f. 40.

Gedr. Bijdr. en Med. Hist. Gen. IX 36.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 72.

2827. 1298 (*November* 4). *Z. d.*

De procureur der stad Utrecht appelleert op den paus wegens verschillende vergrijpen van bisschop Willem tegen hare rechten. („*In Dei nomine*".)

Digitized by Google

HS. Vid. 1298 Nov. 4 en Dec. 18 st. Utr. Inv. n°. 69.
Gedr. Bijdr. en Med. H. G. IX 36.
Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 71. — Wauters. VII 1184.

2828. 1298 (*November* 5). *Datum anno Domini 1298, feria IV post Omnium Sanctorum.*

Dirk van Altena, proost van Oudmunster te Utrecht, geeft vidimus van een brief d.d. 1258 April 10, waarbij de Domdeken Petrus, Jacobus, kanunnik van Oudmunster, en Gijsbert heer van het Gooi, als scheidslieden, uitspraak doen in kerkelijke geschillen der plebanen en parochianen van Gasperden met de parochianen van Tulle. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. D.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 603.

2829. 1298 (*November* 15). *Ghegheven des jaers ons Heren 1298, des Satersdaghes na s. Tyberius dach.*

Broeder Dirk van der A, zijne vrouw en hunne kinderen schenken aan het klooster van St. Cathrijne te Utrecht eenige landgoederen. („*Wi broder Dideric*".)

HS. S 832 (Coll. v. Buchell) f. 21v—22 („ex orig.).
Vgl. Cod. dipl. H. G. 2e S. IV 2 p. 97.

2830. 1298 (*November* 23). *Datum anno Domini 1298, Dominica ante festum b. Katharine.*

Hendrik van Lichtenberg en Bruno Supra domum, schepenen van Utrecht, geven akte, dat Jan Bocket houtkooper, Philip de Hambru schipper en Maria weduwe van Gerard Trayneys aan den Gentschen burger Dirk Van der Lahen 40 Luiksche marken schuldig zijn. („*Nos Heinricus*".)

HS. Oorspr. arch. Hamburg.
Gedr. Lappenberg, Hamb. Ub. I p. 881 n°. 909b.

2831. 1298 (*November* 25). *Datum anno Domini 1298, in die b. Katarine virginis.*

Brief van den officiaal van Utrecht, waarbij Johannes Dole, burger aldaar, aan Dirk Cracht, kanunnik ten Dom, den eigendom overgeeft van 2 hofsteden met de huizen in de wijk Tastcunt, in de parochie van Geertruid te Utrecht. („*Noverint singuli*".)

HS. Oorspr. arch. D. — D 7 f. 5v.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 604.

2832. 1298 (*December* 1). *Datum anno Domini 1298, in crastino b. Andree apostoli.*

De proost van Oudmunster te Utrecht laat, met bewilliging van het kapittel, den twist tusschen hem en graaf Reinoud I van Gelre, ter zake van weiden en tienden te Driel, aan den graaf zelf ter beslissing over. („*Universis presentia*".)

HS. Arch. Gelderland. Altste Register.
Vgl. Nijhoff, Gedenkw. I 63.

Digitized by Google

2833. 1298 (*December* 14). *Datum anno Domini 1298*, *in crastino b. Lucie virginis.*

Bisschop Willem verleent eenige voorrechten aan de burgers van Amersfoort. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Vid. d.d. 1344 Juli 17, 1425 Juli 30, 1447 Juli 22, arch. Amersfoort.
Gedr. Matthaeus, De nob. 849. — Matthaeus, Rer. Am. 300.

2834. 1298 (*December* 18). *Anno Domini 1298*, *indictione XII*, *die XVIII mensis Decembris.*

Gerechtsbrief van den officiaal van den bisschop, waarbij verklaard wordt, dat de procureur der stad Utrecht heeft voorgelezen de volgende hier ingelaschte akten:

I. d.d. 1298 November 4, waarbij de stad Mr. Johannes de Gandavo aanstelt tot haren procureur;

II. waarbij de stad appelleert op den paus wegens verschillende vergrijpen van bisschop Willem tegen hare rechten (z. d.);

III. waarbij de stad eenige nieuwe redenen voor haar appèl aanvoert (z. d.) („*In Dei nomine*".)

HS. Oorspr. arch. st. Utr. Inv. n°. 69.
Gedr. Bijdr. en Med. H. G. IX p. 35.
Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 74. — Wauters. VII 1185.

2835. 1298 (*December.*) *Z. d.*

De stad Utrecht voert eenige nieuwe redenen aan voor haar appèl op den paus wegens verschillende vergrijpen van bisschop Willem tegen hare rechten. („*Quia vos*".)

HS. Afschr. bij 1298 Dec. 18. st. arch. Utr. Inv. n°. 69.
Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX p. 36.
Vgl Muller, Reg. der stad Utr. n°. 73.

2836. 1298 *Z. d. Anno Domini 1298.*

Overdracht van een viertel land te Linschoten aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht door Rodolf Borre. („*Ytem anno*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 595.
N.B. Vgl. 1294 Juni 13.

2737. 1298 *Z. d. Datum anno Domini 1298.*

Bisschop Willem vermaant zijne onderhoorigen tot milddadigheid jegens het St. Odulfusklooster te Staveren, en verleent te dien einde een aflaat van 40 dagen. („*Quum ut ait*".)

HS. Cartul. van het St. Odulfuskl. p. 21.
Vgl. Colmjon, Reg. 33.

2838. 1298 *Z. d. Anno Domini 1298*, *feria secunda* . . . .

Bisschop Willem stelt vast, dat wie 30 jaar lang in Zwolle, Deventer en Kampen op vrijen grond heeft gewoond, met zijn eed zijne vrijheid zal mogen bewijzen. („*Nos Wilhelmus*".)

Digitized by Google

HS. Afschr. van den secret. H. ter Spill (1496—1534), arch. Deventer n°. 1607 f. 175v.

Gedr. Racer, Gedenkst. I Voorber. blz. XIV.

Vgl Reg. Overijss. I n°. 45.

2839. 1299 (*Januari* 19). *Datum Laterani, XII Kal. Februarii, anno IV.*

Paus Bonifacius VIII vergunt aan den Luikschen aartsdiaken en kanunnik Guy van Henegouwen, dat hij zijn aartsdiakonaat met kanonikaten en prebenden in de kerken van Metz en Utrecht behouden mag. („*Benigna sunt*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 49, f. 122, cap. 479.

Vgl. Bull. Traj. n°. 433. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 2869.

2840. 1299 (*Februari* 7). *Datum Laterani, VII Id. Februarii, pontificatus nostri anno V.*

Paus Bonifacius VIII gelast den proost der St. Paulusabdij te Utrecht, recht te doen aan den clericus Johannes Plucrose tegenover Mense Plucrose en eenige Groningsche beggijnen. („*Conquestus est*".)

HS. Afschr. 1301. r. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 581. — Ob. v. Gron. en Dr. I 203.

Vgl. Bull. Traj. n°. 435.

2841. 1299 (*Februari* 13). *Acta Trajecti in capella s. Crucis, anno Domini 1299, in vigilia b. Valentini martyris.*

Brief van de officialen van Utrecht en des aartsdiakens ten Dom, waarbij Petronella Vivinus weduwe *c. s.* aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht eene jaarlijksche rente van 20 solidi geven en deze vestigen op de hofsteden en gebouwen, waarin Nicolaas uit den Garde woont. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 f. 19.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 605.

2842. 1299 (*Februari* 21). *Actum et datum anno Domini 1299, Sabbato post Valentini martiris.*

Matheus Eremberti, kanunnik van Oudmunster te Utrecht, verklaart, in erfpacht gegeven te hebben aan Giselbert Pauwe 6 morgen land in den Hamme te Gaspweerde voor 5 pond 's jaars. („*Universis presentia*".)

HS. Reg. v. eigendomsbewijzen v. h. Geesthuis te Utrecht f. 92v stadsarch.

2843. 1299 (*Februari* 28). *Ghegheven int jaer ons Heeren als men scrivet 1299, des Saterdaghes voer der Cleenen Vaste avonde.*

De officiaal van den bisschop van Utrecht vergunt aan de poorters van Zierikzee, dat men niemand, die tot de vrijheid dezer stad behoort, daarbuiten voor het geestelijke gerecht mag dagen, behalve voor den provisor van Schouwen. („*Wy officiael*".)

HS. Oorspr. arch. Zierikzee. — Coll. Phillipps 227 IV n°. 349.

Vgl. P. L. Muller, Reg. Hann. p. 2.

N.B. Vgl. 1297 Febr. 23.

2844. 1299 (*Maart* 4). *Datum anno Domini 1298, ipso die Cinerum.*

Digitized by Google

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft zijne tienden in Wolfaartsdijk, Muden en Nisse in erfpacht aan Aloud Aloudsz. van Jeersike. („*Universis presencia*".)

HS. Reg. EL 13 f. 149 (vid. d.d. 1310 Sabb. ante Laetare).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II nº. 1056.

2845. 1299 (*Maart* 9). *Datum anno Domini 1299, feria II post Dominicam Invocavit.*

Sweder van Sulen, genaamd van Beverwarde, en zijne vrouw Berta geven aan het Vrouwenklooster te Utrecht 50 pond grooten Tournois, waarvoor dit hun jaarlijks 5 pond zal uitkeeren; na overlijden van een hunner zal het klooster de helft dezer rente, en na beider dood het geheele bedrag in eigendom houden om hunne memorie te vieren. („*Nos Suederus*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 607. — De Hullu-Waller Zeper, Catal. nº. 1119.

2846. 1299 (*Maart* 22). *Datum anno Domini 1299, die Dominica qua cantatur Oculi mei.*

Amilius de Minden geeft vrijgeleide, om het koren van het kapittel van St. Marie naar Utrecht te brengen. („*Noveritis quod*".)

HS. M 1 p. 127—128.

2847. 1299 (*Maart* 27). *Dit geschiedde in den jaren ons Heren 1299, des Vridages vor Mitvasten.*

Everaed van Stoutenberg en zijn zoon Diederik verkoopen aan de choralen ten Utrechtschen Dom 30 morgen land op Bijleveld. („*Aldengenen*".)

HS. Oorspr. D. — D 754 f. 242ᵛ. — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 10ᵛ—11 (waar: Vrydaechs na Mitvasten).

Gedr. Matthaeus, De reb. Amersf. p. 20 (fragm.).

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 608.

2848. 1299 (*Maart* 29). *Datum anno Domini 1299, in die Dominica qua cantatur Letare.*

Willem graaf van Dalen schenkt aan de kerk van Lochem de vrijheid, om hout te kappen in het bosch Diepenheim. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. 2e Suppl. 724 (Phillipps 27001) p. 155. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 IV p. 231.

2849. 1299 (*Mei* 13). *Ghedaen in den jare ons Heeren 1299, op sinte Servaesdagh.*

De stad Utrecht bekent, dat Jacob van Lichtenberg, schepen te Utrecht, van den baljuw des graven van Holland ontvangen heeft 600 ponden Utrechtsch, door den graaf beloofd, om hen te helpen in hunnen oorlog. („*Allen denghene*".)

HS. Alg. r. arch. Reg. EL 26 f. 7ᵛ. — Reg. EL 41 nº. 30 (vgl. Gousset T-U f. 278ʳ).

2850. 1299 (*Juni* 1). *Datum anno Domini 1299, feria II post Ascensionem Domini.*

Johan van Rynen knape verklaart, dat het convent Ter Hunnep de

Digitized by Google

boerenplaats Bornekatync van Jan Heckinck van Udinc gekocht heeft. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 34.

2851. 1299 (*Juni* 12). *Gheghevēn int jaer ons Heeren 1299, des Vrydaghes nae Pinstren.*

Jacob Jacobszoon burger van Utrecht erkent, van den graaf van Holland ontvangen te hebben 50 ponden Hollandsch. („*Allen denghenen*".)

HS. Alg. r. arch. Cart. EL 12, Cas B f. 9. — Reg. EL 26 f. 8v. — Reg. EL 41 f. 20v n°. 34.

Vgl. v. d. Bergh, Reg. 142.

N.B. Vgl. 1297 Oct. 2.

2852. 1299 (*Juni* 16). *Ghegheven in de Haghe, des Dinsdaghes na beloken Cinxen, int jaer ons Heren 1299.*

Graaf Jan I van Holland beveelt aan die van Woerden, dat zij Wolfard van Borsselen als hunnen heer erkennen. („*Wi Jan*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Dom. Nassau 5, 1958).

Vgl. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1067.

2853. 1299 (*Juni* 21). *Datum apud Lobedde, anno Domini 1299, Dominica ante Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

Graaf Reynoud I van Gelre geeft aan het convent Ter Hunnep het erf Bernecote over als vrij eigen. („*Ad vestrorum*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 34.

2854. 1299 (*Juni* 24). *In den jaer ons Heren als men scrivet 1299, te sunte Jans misse.*

Otto heer van Buren verkoopt aan het gemeene land eenig land tot het leggen van dijken. („*Allen den ghenen*".)

HS. Cart. v. Mariënweerd.

Vgl. de Fremery, Cart. v. Mariënweerd n°. 110.

2855. 1299 (*Juli* 21). *Datum anno Domini 1299, in vigilia b. Marie Magdalene.*

Schout en schepenen van Naardingland verklaren, dat de pastoor van Naarden vanouds in het bezit is der tienden van Muiderberg. („*Noveritis quod*".)

HS. Alg. r. arch. Reg. EL 6 f. 1.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1068.

2856. 1299 (*Augustus* 1). *Datum anno Domini 1299, in die b. Petri ad Vincula, in ecclesia de Weteringhe.*

Diederik persona in Rijswijk en Steven van Ekendunen berichten den officiaal van den Utrechtschen Domproost, dat zij den schout van Weteringe en anderen hebben bevolen, het kapittel van Oudmunster te Utrecht te handhaven in het rustig bezit der goederen in Weteringe en Monsterambacht, door wijlen Herman zoon van Hasekine aan het kapittel vermaakt, of om daags na St. Egidius voor den genoemden officiaal te

Digitized by Google

Utrecht te verschijnen, om op de eischen van het kapittel te antwoorden. („*Vestre reverencie*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1076.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 610.

N.B. Vgl. 1298 Juni 9.

2857. 1299 (*Augustus* 29). *Ghegheven int jaer ons Heren als men scrivet 1299, actum des Saterdaghes na sente Bartolomeus daghe.*

Arnout van Lockhorst, officiaal van Utrecht, geeft aan Jan vrouw Femencenzoon in erfpacht 2 akkers land, die 6 gerden breed zijn, in het gerecht van St. Jan aldaar. („*Wi Arnout*".)

HS. Oorspr. arch. J. — D 9 I quatern 10 f. 1.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 611.

2858. 1299 (*September* 13). *Ghegheven des Sondaghes na onser Vrouwendach te latren, in jaer ons Heren als men .... (12)9(9).*

Bisschop Willem erkent, schuldig te zijn aan Lambrecht de Vriese 9000 pond, en belooft die in zekere termijnen te zullen terugbetalen, onder verband van leisting. („.... *te wetene al denghenen*".)

HS. Oorspr. alg. r. arch. (Dedersticht) (zeer beschadigd).

2859. 1299 (*September* 21). *Datum anno Domini 1299, ipso die b. Mathei apostoli.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft aan Hubert, proost van St. Marie te Utrecht, volmacht, om ten aanzien van de goederen in Bunnik en den tiend in Pothusen, die Hendrik van Ughten knaap van den bisschop in pand houdt, de belangen des kapittels waar te nemen. („*Nos venerabili*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 336. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 52.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXVI 433.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 612. — Muller, Reg. van St. P. n°. 107.

2860. 1299 (*September* 25). *Datum anno Domini 1299, VI feria post Mathei apostoli et evangeliste.*

Hertog Jan I van Brabant, als leenheer der Veluwe, ontslaat de twee steden, die graaf Reinoud I van Gelre voornemens is daar te stichten, van alle leenverband, onder voorbehoud der toestemming van den bisschop van Utrecht, als opperleenheer, en van den keizer. („*Nos Johannes*".)

HS. Oorspr. arch. Gelderland.

Gedr. Nijhoff, Gedenkw. I 67.

Vgl. Wauters. VI 669.

2861. 1299 (*September* 29). *Datum anno Domini 1299, ipso die Mychaelis archangeli.*

Hendrik van Uchten knaap verklaart, aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht verkocht te hebben zijne goederen te Bunnik en zijn tiend in Pothusen, die hij van den bisschop van Utrecht in leen hield, wien hij andere goederen daarvoor in leen zal opdragen; tot nakoming waarvan eenige personen zich onder verband van leisting borg stellen. („*Ego Henricus*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. P Inv. n°. 336. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 65r. — Afschr. P Inv. n°. 2 f. 103. — S 829 (Coll. v. Buchell) f. 31v—32v.
Gedr. v. Spaen, Oordeelk. Inl. IV (28).
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 613. — Muller, Reg. van St. P. n°. 108.
N.B. Vgl. 1299 Sept. 21.

2862. 1299 (*October* 9). *Datum anno Domini 1299, in die b. Dionysii martyris et sociorum ejus.*
Egbert heer van Almelo benevens zijne zonen Arnold en Hendrik stichten eene vicarie in de kerk van Almelo. („*Nos Ecbertus*".)
HS. Oorspr. arch. der heerlijkheid Almelo.
Gedr. Versl. Overijss. Gen. XXI p. 31.
Vgl. Nijhoff, Bijdr. N. R. I 141. — Reg. Ov. II n°. 460.

2863. 1299 (*October* 15). *Datum anno Domini 1299, feria V post b. Victoris.*
De officiaal van den aartsdiaken van Oudmunster te Utrecht machtigt den presbyter van Oudewater, om Screvel en Engelbert, ooms van moederszijde van Herman vrouw Hasekinesz., benevens Jacobus Stekelvinke op straffe van excommunicatie te gelasten, de bezittingen over te geven, die genoemde Herman bij zijn hier ingelascht testament d.d. 1298 Juni 9 had vermaakt, of bij verzet hen te dagvaarden om voor hem officiaal in rechten te verschijnen. („*Sua nobis*".)
HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 614.
N.B. Vgl. 1299 Aug. 1.

2864. 1299 (*October* 17). *Ghegheven in den jare ons Heren 1299, des Saterdaghes voer Elfdusent Magden dage.*
Jan van Avesnes, graaf van Henegouwen, graaf Jan I van Holland en eenige steden van Zeeland en Holland verbinden zich, geen zoen te zullen aangaan met de moordenaars van graaf Floris V, zooals Gijsbrecht van Amstel en Herman van Woerden. („*Wi Jan*".)
HS. Oorspr. alg. r. arch. (2 ex., 1 met: Zondag voor Elfd. M. dag). — Quatr. cartul. de Hainaut pièce 158 Rijssel.
Gedr. v. d. Bergh, Ob. II n°. 1093.
Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 887.

2865. 1299 (*October* 24). *Ghegheven des Saterdaghs na Elfdusent Maechden dag, int jaer ons Heren 1299.*
Gijsbrecht van Ruele knaap belooft, den graaf van Holland tegen ieder te zullen helpen, behalve tegen den bisschop van Utrecht. („*Ic Ghisebrecht*".)
HS. Reg. EL 26 f. 6v (vgl. Gousset T-U. f. 278).
Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 332.

2866. 1299 (*November* 2). *Datum anno Domini 1299, in crastino Omnium Sanctorum.*
Hendrik van Uchten knaap erkent, van Gerard van Wirs, kanunnik van St. Pieter te Utrecht, en Leonius, kapellaan van den proost van St. Marie, namens het kapittel van St. Pieter ontvangen te hebben 500 Utrechtsche ponden wegens den verkoop van goederen in Bunnik en

Digitized by Google

Pothusen, die hij aan het kapittel van St. Pieter voor schepenen van Arnhem heeft opgedragen en ook voor den bisschop wil opdragen, als dit door het kapittel gewenscht wordt. („*Ego Henricus*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 336. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 52v. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 66r—67.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 615. — Muller, Reg. van St. P. n°. 109.

N.B. Vgl. 1299 Sept. 29.

2867. 1299 (*November* 2). *Datum anno Domini 1299, in crastino Omnium Sanctorum.*

Hendrik van Uchten belooft aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht, dat zijn zoon Jan, als hij uit Frankrijk terugkomt, van zijn recht op de goederen in Bunnik en den tiend in Pothusen voor den bisschop afstand zal doen. („*Ego Henricus*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 336. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 52v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 616. — Muller, Reg. v. St. P. n°. 110.

2868. 1299 (*November* 8). *Datum et actum sub anno Domini 1299, crastino b. Willebrordi episcopi et confessoris.*

Frederik van Syrkes, proost van St. Pieter te Utrecht, verklaart de landerijen van het convent Ter Hunnep bij de Hoenepe vrij van jaarrente, omdat deze schuld op 11 morgen onder Bredeveld verlegd is. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Overijssel.

Vgl. Reg. Overijss. 1e ged. blz. 34.

2869. 1299 (*December* 5). *Actum et datum anno Domini 1299, in vigilia b. Nicolai.*

Testament van Dirk, gezegd van het H. Kruis, waarbij deze aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht en anderen eenige jaarlijksche inkomsten vermaakt. („*In nomine Domini*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 617.

2870. 1299 (*December* 16). *Datum anno Domini 1299, feria IV post Lucie virginis.*

Frederik van Zyrkes, proost van St. Pieter te Utrecht, verklaart, aan Wolbert, kanunnik van St. Pieter te Utrecht en van Deventer, verkocht te hebben eene jaarlijksche rente van 3½ modii gerst, en dat hij voor den koopprijs gekocht heeft een stuk land in Bilenvelde. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer.

2871. 1300 (*Januari* 2). *Actum anno Domini 1299, in crastino Circumcisionis Domini.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verklaart, dat het eene ½ hoeve in Langbroek, die Lubbert van Damassche eerst in pacht hield, aan Willem Stevensz. van Boechout in erfpacht heeft gegeven. („*Universis*")

HS. Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 56 („ex orig. d. de H.")

2872. 1300 (*Januari* 7). *Datum apud Dordrecht, in crastino Epiphanie, anno Domini 1299.*

Digitized by Google

Graaf Jan II van Holland bevestigt het privilegie, dat graaf Floris V d.d. 1276 Sept. 18 heeft geschonken aan de kooplieden van Kampen, Zwolle, Deventer, *enz.* („*Cum Florentius*".)

HS. Reg. EL 3. — Reg. EL 11 f. 1 (latijn). — Reg. EL 40 f. 4v—5 (hollandsch).

Gedr. v. Mieris, Chb. II 5.

Vgl. Dumbar, Deventer I 483. — Wauters. VI 685.

2873. 1300 (*Januari* 7—12). *Datum anno Domini 1300, infra octavam Epiphanie Domini.*

Schepenbrief van Kampen, waarbij Roland Vexet overdraagt aan Altetus Dubbeler den halven weg, gemeenlijk *steghe* genoemd, naast zijn huis. („*Nos scabini*".)

HS. Afschr. in het Collectorium f. 136v stadsarch. Kampen.

Gedr. Register-Kampen V n°. 1.

2874. 1300 (*Januari* 12). *Ghegheven int jaer ons Heren 1300, des Dinxdages na Dertiendach.*

Schepenbrief van Utrecht, waarbij Dirk de Bole voor zich en zijne opvolgers belooft, het licht der drie vensters van het steenen huis van „Vrederic haren Wermerssoen", gelegen tusschen de Jans- en Beijerbruggen aan de oostzijde der Oude gracht, niet te zullen betimmeren. („*Allen denghenen*".)

HS. Afschr. st. arch. Utr. Inv. n°. 672 f. 13r.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 80 (waar: 1301 Januari 10).

2875. 1300 (*Januari* 13). *Datum anno Domini 1300, in octava Epiphaniae ejusdem Domini.*

Schepenen en raad van Deventer stellen de statuten van het Koopliedengild vast. („*Quia memoria*".)

HS. Oorspr. arch. Deventer. — Aldaar n°. 1607 f. 38v (vert. ± 1450).

Gedr. Dumbar, K. en W. Dev. I 39.

2876. 1300 (*Januari* 17). *Datum apud Amersforde, 1299, in crastino b. Marcelli pape et martiris.*

Bisschop Willem geeft aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht eene jaarlijksche rente van 30 ponden uit zijne tijnsgoederen in Bunnik en het bezit van den tiend in Pothusen, die Hendrik van Uchten in leen hield, op voorwaarde dat de bisschop een en ander met 500 Utrechtsche ponden zal kunnen lossen. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Oorspr. P Inv. n°. 337. — Afschr. P Inv. n°. 1 f. 50v. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 132.

Gedr. Arch. aartsb. Utrecht XXVI 434.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 606. — Muller, Reg. van St. P. n°. 111.

N.B. Vgl. 1299 Nov. 2.

2877. 1300 (*Januari* 21). *Ghegheven tote Dordrecht, op sinte Agnieten dagh, int jaer 1299.*

Graaf Jan van Henegouwen en van Holland geeft heer Hugo van Leyden, kanunnik van St. Jan te Utrecht, vrijheid om zekere 10 morgen land, liggende in het ambacht van Alphen, en nog 2 morgen

Digitized by Google

liggende in het ambacht van Leyderdorp, welke landen Gerard Simonsz. te leen hield, geheel of ten deele te verkoopen aan een man, als Simon of Gerard Simonsz. („*Wy Jan*".)

HS. Reg. EL 1 f. 17. — Reg. EL 2 f. 15ᵛ (volgens Gousset II f. 1).

Vgl. P. L. Muller, Reg. Hann. p. 1.

2878. 1300 (*Februari* 4). *Gegeven int jaer ons Heeren 1299, des Dondredaghes na onser Vrouwendach ter Lichtmisse.*

Willem heer van Hoorne, benevens zijne vier zonen (waaronder Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht), beroepen zich op graaf Jan II van Holland, om hunne onschuld aan den moord op graaf Floris V te bewijzen. („*Wij Willem*".)

HS. Quatr. cartul. de Hainaut pièce 18 Rijssel.

Gedr. v. Mieris, Chb. II 6. — Wolters, Notice sur l'ancien comté de Hornes p. 217.

Vgl. Wauters. VI 688. — St..Genois, Mon. anc. I 889.

2879. 1300 (*Februari* 7). *Gegeven int jaer ons Heren 1300, des Sondages nae onser Vrouwen dage te Lichtmisse.*

Everard van Stoutenberch ridder beleent zijn broeder Gijsbert van Stoutenberch met het goed Honthorst. („*Allen den genen*".)

HS. Afschr. arch. IJsselstein.

Gedr. Kronyk Hist. Gen. V 381.

2880. 1300 (*Februari* 9). *Gegeven des Dinxendages na Onser Vrouwen dach ter Lichtmisse, int jaer ons Heeren 1299.*

Vrouw Janne, weduwe van Arnoud van Amstel, belooft aan graaf Jan II van Holland, dat na haren dood de goederen, haar door den graaf tot lijftocht vergund, aan hem zullen vervallen. („*Ick vrouw Janne*".)

HS. Reg. EL 3. — Reg. EL 4 f. 4. — Reg. EL 1 f. 4 (Gousset II f. 83ʳ).

Gedr. v. Mieris, Chb. II 7. — Matthaeus, De jure gladii 428.

2881. 1300 (*Februari* 10). *Int jaer ons Heeren 1299, des Woensdaghes nae sinte Agathen daeghe.*

Willem heer van Horn en Altena, benevens zijne vier zonen (waaronder Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht), sluiten een verbond met graaf Jan van Henegouwen en Holland. („*Wy Willem*".)

Gedr. v. Mieris, Chb. II 7. — Wolters, Notice sur l'ancien comté de Hornes p. 219.

N.B. Vgl. 1300 Febr. 4.

2882. 1300 (*Februari* 29). *Ghegheven int jaer ons Heren 1300, des Manendaghes na sinte Mathijs dach.*

Huibert van Goberdingen en zijn zoon Huibert verbinden zich en hunne nakomelingen, op verbeurte van al het goed, dat zij van den bisschop van Utrecht houden, met hun huis Westenstein nimmer iets tegen den bisschop te zullen doen. („*Alle luden*".)

HS. Oorspr. D. — S 838 (Coll. v. Buchell) f. 49ᵛ—50ʳ. — Coll. Hoencoop 1887 Iᵛᴵᴵᴵ f. 99—100 met afb. zegel. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) nº. 1253 II p. 85—86.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 626.

2883. 1300 (*Maart* 7). *Datum anno Domini 1300, feria II post Dominicam Reminiscere.*

Digitized by Google

Bisschop Everhard van Munster beleent Goswinus en diens zuster Penteken met de curtis Heden (Heeten) in het kerspel Raalte. („*Nos Everardus*".)

Gedr. Wilmans, Wf. Ub. 1682. — Reg. Ov. II n°. 461.

2884. 1300 (*Maart* 12). *Datum et actum anno 1300, in die b. Gregorii pape.*

Ghysbert van Abcoude, ridder, verheft zijn dorp Wijc tot stad en geeft het privilegiën. („*Ne ea que*".)

HS. Oorspr. Inv. charters Wijk bij Duurstede n°. 1. — Vidimus d.d. 1555 Dec. 10 ib. n°. 26. — Transsumpt d.d. 1449 Maart 10 ib. n°. 6. — Rechterl. arch. 67 p. 43—44.

Gedr. Matthaeus, De nob. Voorr. tot Boek III—IV (vert.).

2885. 1300 (*Maart* 14). *Datum anno Domini 1300, feria II post Dominicam qua cantatur Oculi mei semper ad Dominum.*

Het kapittel van Deventer verklaart, dat de goederen der vicarie in de kerk te Kampen tot geen ander doel mogen aangewend worden dan tot onderhoud van den vicaris. („*Nos decanus*".)

HS. Afschr. Privilegieb. blz. 65.

Vgl. Register-Kampen bl. 4.

2886. 1300 (*Maart* 18). *Datum anno Domini 1300, XV Kal. Aprilis.*

Hubert Schenk heer van Kuilenburg draagt zekeren polder op aan den graaf van Gelre, met verzoek, hem daarmede te beleenen. („*Cum in rebus*".)

HS. Arch. Gelderland Oudste reg. f. 9.

Gedr. Matthaeus, Anal. III 484.

Vgl. Nijhoff, Gedenkw. I 80.

2887. 1300 (*Maart* 23). *Datum anno Domini 1299, feria IIII post Dominicam Laetare.*

Bisschop Willem bekrachtigt de schenking, welke zijnez uster Sophie, vrouw van Breda, heeft gedaan aan de Tempeliers van Mechelen en Koblenz. („*Nos Wilhelmus*".)

HS. Charters v. Pitsenbourg.

Gedr. Butkens, Trophées de Brabant II 66.

Vgl. Wauters. VI 650.

2888. 1300 (*April* 1). *Actum et datum anno Domini 1299, prima die mensis Aprilis.*

Dirk van Altena en het kapittel van Oudmunster te Utrecht stichten eene vicarie, waarvan de priester-vicaris gehouden zal zijn, een aantal Missen voor de weldoeners des kapittels te doen, aangezien die sedert eenigen tijd verzuimd werden. („*Cum in officiis*".)

HS. Oorspr. O. — O 4 f 16v—18.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXVI 427.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 609 (waar: 1299).

2889. 1300 (*April* 5). *Actum Colonie, et datum anno Domini 1300, feria III post diem Palmarum.*

Digitized by Google

Frederik van Heekeren beleent Frederik en Rudolf, burgers van Zutphen, met het goed Lebbinck in de parochie van Almen. („*Notum esse*".)

HS. Oorspr. Arch. der heerlijkheid Almelo.

Vgl. Nijhoff, Bijdr. N. R. I 141.

2890. 1300 (*April* 12). *Ghegheven int jaer ons Heren 1300, des Dinsdaghes in die Paesdaghe.*

Gerard van Voorne, burggraaf van Zeeland, geeft aan zijn broeder Nicolaas van Voorschoten de waard in Acquoy in leen. („*Allen den ghenen*".)

HS. Alg. r. arch. Reg. Voorne AB cas. L f. 40v.

2891. 1300 (*April* 30). *Datum anno Domini 1300, Sabbato post Dominicam Misericordia Domini.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft aan Elisabeth van Katz, echtgenoote van Simon Thomasz., als weduwegoed in leen 30 pond zwarte Tournoisen 's jaars uit zekere tienden, die haar man in leen heeft. („*Notum facimus*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 59v—60.

Gedr. v. Mieris, Chb. II 10.

2892. 1300 (*Mei* 7). *Datum et actum in loco consistoriali Trajectensi, sub anno Nativitatis Domini 1300, indictione IV, mensis Maji die VII.*

De Utrechtsche officiaal geeft, op verzoek van den priester Johannes Bolle, procurator van het Utrechtsche Domkapittel, transsumpt eener oorkonde d.d. 1253 September 30, waarbij J. abt van Tongerlo erkent, schuldig te zijn aan het Domkapittel 2 Keulsche marken 's jaars wegens den koop van heer Arnold van Wesemale van $^2/_3$ der grove tienden van Westerloe met het patronaatsrecht van Westerloe en Oelne, erfpachtgoed van het Domkapittel. („*Universis presens*".)

HS. Afschr. D 636 f. 65v—68r.

2893. 1300 (*Mei* 21). *Ghegheven int jaer ons Heeren 1300, des Zaterdaghes nae ons Heeren Opvaart, te Middelborch.*

Guy van Henegouwen erkent, van zijn broeder graaf Jan II van Holland in leen te hebben ontvangen al het goed, dat Herman van Woerden, Gijsbrecht van Amstel, Gijsbrecht van IJsselstein *enz.* bezeten hadden, totdat hem een bisdom zal gegeven worden. („*Wy Guy.*")

HS. Orig. r. arch. Nassausch Domein f. 1958r. — Rég. copies tirées d'un rég. f. 29. — Reg. EL 3. — EL 11 f. 3. — Coll. Booth. B 34 f. 73 (vermeld.)

Gedr. v. Mieris, Chb. II 11.

Vgl. St. Genois, Mon. anc. I 424. — De Geer, Bijdragen-IJsselstein p. 118. — Muller, Reg. Hannon. p. 2.

2894. 1300 (*Mei* 25). *Datum anno Domini 1300, feria IV post Ascensionem Domini.*

Johannes Friso, priester in Rensaterwoude, en Nicholaus zoon van Coppard Valkenaer stellen zich als borgen voor de nakoming van den

Digitized by Google

inhoud van den pachtbrief van Gyso Dukingh d.d. 1286 Maart 29. („*Et nos Johannes*".)

HS. (Transfix) Arch. Kler. 64 f. 26v. — Arch. Kler. 86 f. 16. — S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 13 (vermeld).

2895. 1300 (*Juni* 4). *Datum in Castello Stephani, 1300, Sabbato ante Trinitatem.*

Rutger van Looz, kanunnik van Oudmunster te Utrecht, geeft ter nagedachtenis zijner ouders aan de kerk van Corswarem eenige landerijen en tienden. („*Ego Rutgerus*".)

HS. Miraeus, Opp. dipl. II 832.

Vgl. Wauters. VI 700.

N.B. Wauters noemt dezen brief een „acte d'une authenticité douteuse".

2896. 1300 (*Juni* 22). *Datum anno Domini 1300, feria IV ante festum Nativitatis b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Jan te Utrecht verhuurt eene area in de Jacobijnenstraat aan den schepen Rocardus en diens vrouw Elburgis. („*Notum esse*".)

HS. Vidimus d.d. 1333 Nov. 2 Arch. Kler. 64 f. 37. — Vermeld S 833 A (Coll. v. Buchell) f. 51v. — Coll. Hoencoop 1887 Iv p. 209.

2897. 1300 (*Juni* 23). *Int jaer uns Heren doe men screef 1300, ane sinte Johans avont Baptiste.*

De Utrechtsche Domproost Adullef van Waldechghe verklaart, dat Gijsbert Vrencke aan de heeren van den Dom, na zijnen dood en voor zijne ziel, in aalmoes heeft gegeven eene rente van 4 pond Trechtsch payement, uit 8 morgen land op Trechterveen, die hij van den proost in leen hield. („*Alle dienghenen*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 629.

2898. 1300 (*Juni* 26). *Datum anno Domini 1300, Dominica post Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

H(endrik), abt van St. Paulus te Utrecht, bericht aan aartsbisschop W(icbold) van Keulen, dat hij op diens last het stadsbestuur van Amersfoort heeft verzocht om loslating van Rodulph Scaerpsvert, kanunnik van St. Marie te Utrecht, die door het stadsbestuur voornoemd gevangen gehouden werd, maar dat dit verklaard heeft, zulks niet te kunnen doen dan met verlof van den bisschop van Utrecht, en hem voorts met geweld uit de stad verdreven heeft. („*Noverit paternitas*".)

HS. Oorspr. arch. st. Utr. Inv. n°. 71.

Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX 47.

Vgl. Wauters. VII 1192. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 76.

2899. 1300 (*Juni* 26). *Actum et datum anno Domini 1300, Dominica post Nativitatem b. Johannis Baptiste.*

Micahel, rector van de halve Buurkerk te Utrecht, en Petrus, kapellaan van den aartsbisschop van Keulen, berichten aan aartsbisschop W(icbold), dat zij op zijnen last het stadsbestuur van Amersfoort

Digitized by Google

hebben verzocht om loslating van Rodolph Scerpsvert, kanunnik van St. Marie te Utrecht, die door het stadsbestuur voornoemd gevangen gehouden werd, maar dat de burgers hem, na het uitspreken der bedreiging met den ban, uit de stad verdreven en gewond hebben. („*Noverit paternitas*".)

HS. Oorspr. st. Utr. Inv. n°. 72.
Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX 48.
Vgl. Wauters. VII 1192. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 77.

2900. 1300 (*Juni* 29) (l. 22). *Datum Brule, feria IV post* (l. *ante*) *Nativitatem beati Johannis Baptiste, anno Domini 1300.*

Aartsbisschop Wicbold van Keulen draagt aan den abt van St. Paulus en de pastoors der vier parochiekerken te Utrecht op, om aan het stadsbestuur van Amersfoort op straf van excommunicatie te bevelen, om Rudolph, kanunnik van St. Marie, die, door de burgers van Utrecht naar het hof van Rome gezonden, bij zijne terugkomst door die van Amersfoort gevangen genomen was, binnen veertien dagen los te laten. („*Gravem dilectorum*".)

HS. Oorpr. st. Utr. Inv. n°. 70.
Gedr. Bijdr. en Meded. H. G. IX 44.
Vgl. Wauters. VII 1192. — Muller, Reg. der stad Utr. 75.

2901. 1300 (*Juli* 13). *Datum Groningge, anno Domini 1300, in die b. Margarete virginis.*

De overheden van Groningen keuren goed de voor het Vrouw Sywenconvent aldaar geldende bepalingen omtrent het vermogen der inwonende vrouwen. („*Cum secundum*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.
Gedr. Driessen, Mon. Gron. 584. — Ob. v. Gron. en Dr. I 207.

2902. 1300 (*Juli* 21). *Datum anno et die ut supra* (*scil. 1300, in vigilia b. Marie Magdalene*).

De abt van St. Paulus, de prior der Predikheeren en de gardiaan der Minderbroeders te Utrecht geven vidimus van eenen brief d.d. 1256 December 28, waarbij Otto graaf van Gelder aan het kapittel van St. Marie te Utrecht belooft, geene lasten te zullen vorderen van de hoven Zelhorst, Apeldoorn, Oene en Riplikerhove op de Veluwe. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. M. — M 5 (Velue) f. 301.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 630.

2903. 1300 (*Juli* 21). *Besegelt alse men screif jaere ons Heren 1300, in den avont sinte Marien Magdalenen.*

Graaf Jan II van Holland en zijn broeder Guy van Henegouwen gaan met de stad Utrecht een verbond van onderlinge vriendschap aan, waarbij laatstgenoemde belooft, bij het openvallen van den Utrechtschen zetel, zich met den graaf van Holland over de keuze van een nieuwen bisschop te zullen verstaan. („*Wi Jan*".)

HS. St. arch. Utr. oorspr. Inv. n°. 346. — St. arch. Utr. vid. Inv. n°. 346. — M. v. d. Houve, Memoriael. f. 19.

Digitized by Google

Gedr. v. Mieris, Chb. II 14.
Vgl. Wauters. VI 704. — Vermeulen, Inv. n°. 631. — Muller, Reg. der stad Utr. n°. 78.

2904. 1300 (*Augustus* 1). *Datum anno Domini 1300, ipso die b. Petri ad Vincula.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht verpacht zijne tienden in Wemeldingen aan de gebroeders zonen van Dankard Gerritss. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 79.

2905. 1300 (*Augustus* 12). *Datum Anagnie, II Id. Augusti, anno VI.*

Paus Bonifacius VIII vergunt aan bisschop Willem, eene leening van 5000 goudgulden aan te gaan. („*Cum sicut*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 49, f. 318, cap. 219.
Gedr. Bull. Traj. n°. 437.
Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 3655.

2906. 1300 (*Augustus* 16). *Datum anno Domini 1300, crastino Assumptionis b. Marie Virginis gloriose.*

Dirk de Aa, kommandeur van St. Cathrijne te Utrecht, geeft aan Willem Hystrio en diens vrouw Bela in erfpacht eene hofstede in de St. Jacobssteeg. („*Noveritis quod*".)

HS. Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 343—344.

2907—2908. 1300 (*Augustus* 25). *Datum Sculcule, VIII Kal. Septembris, anno VI.*

1°. Paus Bonifacius VIII gelast aan drie executeurs, dat zij bisschop Willem aanmanen, om op bepaalden tijd en plaats 3000 goudgulden te betalen, die hij aan eenige Romeinsche kooplieden schuldig is.

2°. Gelijke last voor dezelfden betreffende 2000 goudgulden. („*Exponente nobis*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 49, f. 318, cap. 220—220*bis*.
Gedr. Bull. Traj. n°. 438—439.
Vgl. Faucon-Thomas, Rég. n°. 3656—3657.
N.B. Vgl. 1300 Aug. 12.

2909. 1300 (*Augustus* 25). *Gegeven int jair ons Heren 1300, des ander daghs na sunt Bartholomeus dagh.*

Tydeman van Maersen, kanunnik van St. Marie te Utrecht en vicaris van den proost, verlijdt Lubborch Arnt Hogenap's dochter met het goed van haar gestorven neef, Arnt Gertruyd Hogenaps zoon. („*Alles des geenes*".)

HS. Lib. Velue (M 466) f. 16r. — M 468[3] f. 243.

2910. 1300 (*Augustus* 31). *Gegheven in den jare ons Heren 1300, op sinte Egidius avont te Daventre.*

Werneer van Reden erkent, aan zijn oom Pelegrime van Putte

Digitized by Google

verkocht te hebben de tienden te Tellechte *enz.* („*Alle den ghenen*".)

HS. **Oorspr. M geschr. Invent. 3e afd.**

2911. 1300 (*September* 10). *Anno Domini 1300, indictione XIII, mensis Septembris die decima.*

De abdis van Leeuwenhorst beroept zich op den aartsbisschop van Keulen en op den paus, wegens het ongelijk, haar aangedaan door den officiaal van Utrecht, die uit vrees voor den graaf van Holland geen gevolg geeft aan haar proces tegen Dirk Brechtenzone. („*In nomine Domini*".)

HS. **Oorspr. alg. r. arch. (Leeuwenhorst).**

Vgl. **Muller, Reg. Hann p. 3.**

2912. 1300 (*September* 20). *Dit gesciede indt jair ons Heren 1300, op St. Matheus avont des apostels.*

Jacob Gijsbrechtsz., kanunnik-kameraar van St. Marie te Utrecht, geeft uit naam van dit kapittel aan Peter Scorre in erfpacht eene hofstede buiten den burgwal. („*Allen* etc.".)

HS. **Coll. Hooncoop 1887 I[1] f. 427.**

2913. 1300 (*September* 27). *Anno Domini 1300, die sanctorum Cosme et Damiani martyrum.*

De kapittelen van Oudmunster, St. Pieter, St. Jan en St. Marie te Utrecht verbinden zich, hunne rechten tegen het Domkapittel te handhaven. („*Nos sancti*".)

HS. **Oorspr. arch. O. — Oorspr. arch. J.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 632—633.**

2914. 1300? (*c. September* 27). *Z. j.*

Akte van appel van het Domkapittel op den pauselijken Stoel in een geschil met de vier overige kapittelen te Utrecht, aangaande hun eisch tot het weder benoemen van provisoren, hetgeen sedert lang niet heeft plaats gehad. („*Coram nobis*".)

HS. **Oorspr. arch. O.**

Vgl. **Vermeulen, Inv. n°. 619.**

2915. 1300 (*October* 1). *Beseghelt in den jare ons Heren doe men screef 1300, in sinte Remigius daghe.*

Het Duitsche huis bij Utrecht verbindt zich, om aan vrouw Lise, weduwe van broeder Jan Leder, gedurende haar leven de helft der renten van hare erven in Benschop en Reijerskop uit te keeren, en de overige helft voor haren kost ten Duitschen huize te besteden. („*Wi broder Ludolph*".)

HS. **Oorspr. arch. DO. — S 832 (Coll. v. Buchell) f. 38 („ex mem. d. de H".)**

Gedr. **De Geer, Archieven I n°. 288.**

N.B. Vgl. 1287 Juni 28.

2916. 1300 (*October* 4). *Datum anno Domini 1300, feria III post festum b. Remigii.*

Het Domkapittel van Keulen geeft eene verklaring aangaande de waarde van sommige Keulsche munten. („*Notum facimus*".)

Digitized by Google

HS. Oorspr. O. — M 1 p. 166. — D 624 f. 107v. — Coll. Hoencoop 1887 III f. 39v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 635.

2917. 1300 (*October* 6). *Datum anno Domini 1300, feria V post Remigii.*

De officiaal 's hoofs van Keulen geeft eene verklaring aangaande de waarde van eenige Keulsche munten. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 636.

2918. 1300 (*October* 21). *Datum Laterani, XII Kal. Novembris, anno VI.*

Paus Bonifacius VIII ontslaat bisschop Willem van de censuren, die hij beloopen heeft wegens niet-betaling van aan de Camera apostolica verschuldigde gelden. („*Etsi laudanda*".)

HS. Reg. Vat. Tom. 49, f. 336, cap. 295.

Gedr. Bull. Traj. n°. 440. — Faucon-Thomas, Rég. n°. 3737.

N.B. Vgl. 1296 Febr. 15.

2919. 1300 (*October* 26). *Datum anno Domini 1300, feria IV proxima ante festum Symonis et Jude apostolorum.*

De prior van St. Paulus te Utrecht, als rechter in deze, beveelt aan de rectoren der kerken van Maasbommel en Horssen om Jutte, weduwe van Godfried van Mekeren, ridder, *c. s.* te verbieden, over de goederen der kerk van Mekeren en Horssen te beschikken zonder toestemming van het kapittel van Oudmunster te Utrecht. („*Auctoritate qua*".)

HS. Oorspr. arch. O.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 637.

2920. 1300 (*October* 31). *Dit geschiede in den jaren ons Heren 1300, op Alre Goetsheiligen avond.*

Keur van schout, schepenen en raden van Utrecht, aangaande het rechten door den raad over vredebraak, door vijf personen uit den raad. („*Al denghenen*".)

HS. Oorspr. arch. st. Utr. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 V p. 167—168 (waar: Alle Heiligen *dag*).

Gedr. v. Mieris, Chb. II 16. — Bijdr. en Meded. H. G. IX 50.

Vgl. Muller, Reg. der stad Utr. n°. 79.

2921. 1300 (*November* 3). *Datum anno Domini 1300, feria V post Omnium Sanctorum.*

Het Domkapittel te Utrecht verklaart, dat zijn mede-kanunnik Mauricius, aan het kapittel eenige goederen in Loosdrecht geschonken hebbende, de vruchten daarvan gedurende zijn leven zal ontvangen en dat hij bij testament over deze goederen zal kunnen beschikken, tot oprichting van een altaar of anderszins. („*Universis presentia*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 638.

2922. 1300 (*November* 4). *Datum anno Domini 1300, feria VI ante festum b. Martini hyemalis.*

Digitized by Google

Stadbrief van Utrecht, dat de beggijn Lysa, zuster van Werner Frederiksz., aan den schoenmaker Jan Wolfaert eene area bij de Regulieren in erfpacht geeft. („*Nos scultetus*".)

HS. Afschr. reg. v. transp. Utr. 1636 April 13. — Afschr. 1663 Juni 22 losse papieren Vermeulen.

2923. 1300 (*November* 18). *Datum anno Domini 1300, in octavis b. Martini hyemalis.*

Aleid Gerrits weduwe, haar zoon Willem en hare andere kinderen doen aan het Domkapittel te Utrecht den eigendom over van 9 morgen land, min een hont, op Aalsterveld in de parochie van Lienden, waarna genoemde Willem dit weder van het kapittel in erfpacht neemt. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. D.

Vgl. Vermeulen, Inv. nº. 639.

2924. 1300 (*November* 21). *Gegeven int jaer ons Heeren 1300, in sinte Cecilienavont.*

De regeering van Eembrugge belooft, de stad Amersfoort op hare aanvrage tegen ieder te zullen bijstaan, behalve tegen den bisschop van Utrecht. („*Wy scepenen*".)

HS. Arch. Amersfoort.

Gedr. Matthaeus, Rer. Amersf. 231. — Matthaeus, De nob. 843 (waar: 1200). — v. Bemmel, Beschr. v. Amersf. II 855. — K. Hist. en Outh. II 222 (vert.)

2925. 1300 (*November* 21). *Gegeven int jair ons Heeren als men schrijft 1300, in sinte Cecilienavont.*

De regeering van Bunschoten belooft, de stad Amersfoort tegen iederen vijand te zullen helpen. („*Wy schepenen*".)

Gedr. Matthaeus, Rer. Amersf. 232. — v. Bemmel, Beschr. v. Amersf. II 856.

2926. 1300 (*November* 24). *Datum anno Domini 1300, in profesto Catharine.*

„Item een brieff met een uuythangende segell, geteyckent J. II, in dato 1300 in profesto Catharine, beginnende: *Wy borgemeesters* etc., spreeckende van houten bruggen teynden de stege". (Op den rand: „Brugge van de stege").

HS. Aldus „Inventaris van de papieren ende stucken, gevonden in seeckere kisten 't convent van de Carthuysers binnen Utrecht aengaende". (Vermeulen 241 fol. 31).

2927. 1300 (*December* 14). *Datum Thekeneborg, anno Domini 1300, in crastino b. Lucie virginis.*

Otto graaf van Thekenenburg en de graaf van Dalen ruilen onderling eenige ministerialen. („*Nos Otto*".)

HS. B. A. 35ª f. 148.

Gedr. Racer, Gedenkst. VII 86.

2928. 1300 (*December* 14). *Datum anno Domini 1300, in crastino b. Lucie virginis.*

Arnold van Berghe krijgt in erfpacht van Arnold, Domdeken te Utrecht, de visscherij in de Lek.

Digitized by Google

HS. Aldus O 449 II f. 248: „Item littera domini Arnoldi de Berghe super jure nostro de piscaria nostra in Lecca recognito, quam recepit in pactum hereditarium annuatim pro viginti solidis Hollandensium legalium denariorum quoad vixerit, sed post mortem suam pro pensione duplicata, videlicet XL solidorum monete pretacte, sub certis condicionibus. Dat. sub sigillis ipsius Arnoldi ac Arnoldi Majoris decani et Henrici abbatis monasterii sancti Pauli Trajectensis, anno Domini MCCC, in crastino beate Lucie virginis".

2929. 1300 (*December* 16). *Datum anno Domini 1300, feria VI post b. Lucie virginis.*

De prior van de St. Paulus-abdij te Utrecht, als pauselijk commissaris, excommuniceert de indringers in de visscherij van de Lek.

HS. Aldus O 449 II f. 248: „Item quidam processus factus contra quosdam, intromittentes se de piscaria in Lecca et piscantes in eadem, per priorem monasterii beati Pauli Trajectensis judicem apostolicum emissus sub dat. anno MCCC, feria sexta post beate Lucie virginis, cum quadam declaratione excommunicatoria eidem transfixa".

2930. 1300 (*December* 31). *Actum Trajecti in hospicio nostro, anno Domini 1300, in vigilia Circumcisionis Domini.*

Brief van Jan van Westende, Domkanunnik te Utrecht, als plaatsbekleeder van den Domproost Adolf, waarbij Jacob Hildewarsz. van het kapittel van Oudmunster aldaar in erfpacht neemt $^1/_2$ hoeve land in Polsbroek. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 618 (waar: 1299).

2931. (*einde 13e eeuw*) (*September.*) *Z. j. Datum feria II post Exaltationem S. Crucis.*

Schepenen en raden van Deventer verzoeken den raad van Lübeck, om aan zekere zich in Noorwegen bevindende kooplieden van Deventer de beloofde ondersteuning in hunne aangelegenheden aldaar te doen geworden en tevens een schrijven naar Stralsund te bevorderen. („*Nuper ut scitis*".)

HS. Oorspr. stadsarchief Lübeck.
Gedr. Ub. Lübeck I n°. 744. — Sartorius. II 212.
Vgl. Reg. Ov. III n°. 1050.

2932. 1300 *Z. d. Datum anno Domini 1300.*

Het kapittel van St. Marie te Utrecht stelt een der kanunniken aan tot zijn procurator, om de pensie van den tol te Smithuizen te beuren en daarvoor kwitantie te geven. („*Pateat universis*".)

HS. M 1 p. 137. — Coll. Hoencoop 1887 I[II] f. 251v.

2933. 1300 *Z. d. Datum et actum anno Domini 1300.*

De rectoren der kerk van Wemeldingen verbinden zich, aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht de gewone jaarlijksche uitkeering te doen. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. arch. O.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 624. — Muller, Reg. Hannon. p. 4.

2934. c. 1300. *Z. j.*

„Overgifte, bij de kercke ende commandeur van sinte Catharijne

Digitized by Google

t'Utrecht gedaen aen den grave van Hollant, van de goederen ende gifte der kercken, alse die in Zeelant waren hebbende; met Bulla Clementis, d'selve confirmerende".

HS Aldus HS. Booth B 34 fol. 39 (uit een Memoriael van M. van der Houve).

2935. c. 1300. *Z. j.*

Het Predikheerenconvent en het Minderbroedersconvent te Utrecht geven vidimus eener oorkonde d.d. 1298 April 29, door graaf Jan I van Holland ten behoeve van Groningen gegeven. („*Noveritis nos*".)

HS. Oorspr. r. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 576. — Ob. v. Gron. en Dr. I 205.

2936. c. 1300? *Z. j.*

Clementia abdis en het convent van Oudwijk verklaren, dat Frenkinna weduwe (van Willem van Schalcwyc) aan het klooster vermaakt heeft 113 ℔ tot het doen hunner memoriën, waarvoor gelost zijn landerijen in Vulecope, op het Veen, Oostwerde, Marsenrevene enz. („*Ego Clementia*".)

HS. S 835 (Coll. v. Buchell) fol. 109v.

N.B. In eene lijst van abdissen van Oudwijk (bij van Engelen, Grafswapens HS. stadsarch. Utrecht II 866) wordt de abdis Clementia genoemd tusschen Hildewara (het laatst vermeld in 1290) en Aleyd van Vliet († 1329); zij heeft derhalve omstreeks 1300 geleefd.

2937. 1301(?) (*Januari* 6). *Datum et actum in die Epiphanie, anno ab incarnatione Domini 1301.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht stelt een statuut vast over het afleggen der kapittelrekeningen. („*Quanto major*".)

HS. Arch. Kler. 61 f. 2r—3.

N.B. Zekerheidshalve niet weggelaten, al is hier wellicht de Paaschstijl aan te nemen.

2938. 1301 (*Januari* 28). *Actum et datum anno Domini 1300, in octava b. Agnetis virginis.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht en Willem heer van Altena onderwerpen hun geschil over goederen in Altena aan de uitspraak van scheidslieden. („*Orta inter nos*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 268. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 437—440. — Ibidem VII p. 321—322.

Vgl. Muller, Regesta Hann. p. 1. — Vermeulen, Inv. n°. 625 (waar: 1300).

2939. 1301(?) (*Februari* 1). *Datum Rom eapud S. Petrum, Kal. Februarii, pontificatus nostri anno VII.*

Paus Bonifacius VIII (of: IX?) verleent aflaten ten gunste van de St. Clemenskerk te Steenwijk. („*Splendor paterne*".)

HS. Afschr. 15e eeuw Register van Steenwijk I p. 43.

N.B. Zoo deze oorkonde is van Bonifacius IX, dan: 1396.

2940. 1301 (*Februari* 1). *Datum Rome apud S. Petrum, Kal. Februarii, pontificatus nostri anno VII.*

Paus Bonifacius VIII (of: IX?) verleent aan den deken en het kapittel

Digitized by Google

der St. Clemenskerk te Steenwijk volmacht, om bij gelegenheid der jaarlijksche viering van het feest der Kruisverheffing het noodige aantal biechtvaders aan te stellen voor de bezoekers. („*Sincere devocionis*".)

HS. Afschr. 15e eeuw. Register van Steenwijk I p. 43—44.

N.B. Als voren.

2941. 1301 (*Februari* 3). *Datum anno Domini 1301, in crastino Purificationis b. Marie Virginis gloriose.*

Testament van Hubert de Themate ten behoeve der kerk van Vleuten enz. („*Ego Hubertus*".)

HS. Vid. v. 1307 2e Supp. 724 (Phillipps 26999) p. 146 (uit een Cod. v. Matthaeus n°. 1567).

Gedr. Dodt, Arch. II 276.

2942. 1301 (*Februari* 16). *Datum anno Domini 1300, feria V post Cineres.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft in erfpacht aan Symon en Hendrik Hugenzonen zijne tienden te Hungerdyck. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 60v.

Vgl. Muller, Reg. Hann. p. 2.

2943. 1301(?) (*Februari* 28). *Pronuntiatum Trajecti in hospicio mei Balduini predicti, anno Domini 1301, die ultima mensis Februarii.*

Boudewijn en twee andere kanunniken van Oudmunster te Utrecht doen uitspraak in een geschil van Jan Dole met het kapittel over een stuk grond naast zijn huis. („*Universis presentes*".)

HS. Oorspr. arch. O.

N.B. Of is hier de Paaschstijl aan te nemen?

2944. 1301 (*Maart* 27). *Datum anno Domini 1300, feria II post Ramos Palmarum.*

De prior der St. Paulusabdij te Utrecht gelast aan de pastoors der St. Maarten- en der St. Walburgkerk te Groningen, om zeven beggijnen voor hem te dagvaarden, ter behandeling van een geschil over een steenen huis. („*Noveritis nos*".)

HS. Oorspr. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 581. — Ob. v. Gron. en Dr. I 211.

N.B. Vgl. 1299 Febr. 7.

2945. 1301 (*Maart* 27). *Actum et datum anno Domini 1300, in crastino Dominice Palmarum.*

Gerard van Altena hecht zijne goedkeuring aan de overeenkomst, die het kapittel van Oudmunster en Willem van Altena hebben gesloten 1301 Januari 28, ter beëindiging hunner geschillen. („*Nos Gerardus*".)

HS. Oorspr. O. — O 449 II f. 268v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 440.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 628 (waar: 1300 April 4).

2946. 1301 (*Maart* 31). *Actum Trajecti, die ultima mensis Marcii, feria VI Parasceves, anno Domini 1301.*

Digitized by Google

Dirk van Altena, proost van Oudmunster, sluit als scheidsrechter een compromis tusschen het kapittel en Willem van Altena over de wijze van betaling van het pachtgeld der goederen in Altena. („*Nos Theodericus*".)

HS. Oorspr. Inv. O van Vermeulen. — O 449 II f. 268v. — Univ. Bibl. (Coll. Matthaeus) n°. 1253 II p. 441—442. — Ibidem VII p. 323—324.

N.B. Vgl. 1301 Maart 27.

2947. 1301 (*Maart* 31). *Acta Trajecti apud S. Petrum in hospicio nostro, anno Domini 1300, ultima die mensis Martii.*

Dirk van Altena, proost van Oudmunster, geeft aan dit kapittel in eigendom de inkomsten van 8 morgen land in de Nes bij Woerden, nadat Arnold van Honthorst, die ze van hem in leen hield, daarvan afstand had gedaan. („*Noveritis quod*".)

HS. Oorspr. O. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek D f. 11v.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 627 (waar: 1300). — Muller, Reg. Hannon. p. 2.

2948. 1301 (*April* 14). (*Datum anno Domini*) *1301*, *in die b. Tiburti et Valeriani martyrum.*

„In de fundatiebrief van seeckere vicarie in S. Nicolaes kercke binnen Utregt per d. Gerardum de Boventorp, te confereren bij die van Preys, die hij noempt sijn neve, nempe Arnoldum Preys, gedateert in die b. Tiburti et Valeriani martyrum, daer hy uuytdruckt seeckere limiten van goederen, comen de volgende woorden: Inter terram Arnoldi Loef fratris olim domini Jacobi Taets militis et terram commandatorum Teutonicorum juxta muros Trajectenses".

HS. Aldus Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek B f. 31.

2949. 1301 (*April* 17). *Datum anno Domini 1301*, *XV Kal. Maji.*

S. de Guibuillis, kanselier der universiteit van Parijs, zendt aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht een advies over de vraag, of eene erfpachtsom moet betaald worden in de bij het opmaken van het contract of in de thans gangbare munt. („*Precibus vestris*".)

HS. Arch. O. suppl. gedr. catal. chart. — Coll. v. Buchell in archief v. Hardenbroek C f. 148v—149v.

2950. 1301 (*April* 21). *Dit ghesciede in den jaer ons Heeren 1301*, *des Vrydaeghes de eerste quam na virtyndaghe na Passchen.*

Zweder burggraaf van Montfoort vermaakt aan zijne vrouw Catharina 6 hoeven land in Blocklant, tot haren lijftocht. („*Al denghenen*".)

HS. Oorspr. r. arch. Utr. (afd. Montfoort). — Rég. copies tirées d'un rég. f. 30.

Gedr. v. Mieris, Chb. II 19.

2951. 1301 (*April* 22). *Gegeven tot Utrecht*, *in den jaren ons Heeren 1301*, *des Saterdaghe voir sinte Marcus daghe des evangelistes.*

Alfart van Wulven draagt zijn huis ter Horst op aan Guy van Henegouwen. („*Ic Alfart*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. f. 16. — Reg. XVIII 1375—1390 cas E f. 68. — Verkoopbrief van het goed ten Velde bij Ter Horst bij Rhenen D f. 91.

Gedr. v. Mieris, Chb. II 19.

Digitized by Google

2952. 1301 (*Mei* 11). *Datum anno Domini 1301, in die Ascensionis Domini.*

Willem Herman Adamsz. verkoopt aan Dirk Cruve, kanunnik ten Utrechtschen Dom, $^1/_2$ hoeve of 8 morgen land in Oudewater („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. D.

2953. 1301 (*Mei* 13). *Datum anno Domini 1301, Sabbato primo post festum Ascensionis Domini.*

De Utrechtsche Domproost Adolf verklaart, dat Gijsbert van Berge erkend heeft, aan het St. Cathrijnehuis in Utrecht eene jaarlijksche uitkeering van geld schuldig te zijn. („*Noveritis quod*".)

HS. S 831 A (Coll. v. Buchell) f. 67v (volgens orig.).

2954. 1301 (*Mei* 17). *Datum anno Domini 1301, feria IV post Ascensionem Domini.*

Getuigenverklaringen in zake het geschil tusschen het kapittel van Oudmunster te Utrecht en Jan Dole over een stuk grond in de wijk Garde te Utrecht, op de vragen, gesteld in eene ingelaschte akte van het kapittel met bovengenoemden datum. („*Hec sunt testium*".)

HS. Oorspr. Inv. O 2e afd. Vermeulen.

2955. 1301 (*Mei* 24). *Datum anno Domini 1301, feria IV post Penthecosten.*

Rodolf Woltersz. Camerlinc verkoopt aan Dirk Cruve, kanunnik ten Utrechtschen Dom, 8 morgen land te Haestrecht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. arch. D. — Afschr. Coll. Hoencoop 1887 I VIII f. 391r.

2956. 1301 (*Mei* 28). *Datum Stavren, anno Domini 1301, in octava Penthecostes.*

Henricus episcopus Rodostonensis, wijbisschop van bisschop Willem, verleent een aflaat van 40 dagen voor de weldoeners van het St. Odulfusklooster te Staveren. („*Cupientes ut*".)

HS. Cartul. v. h. St. Odulfusklooster p. 22.
Vgl. Colmjon, Reg. 35.

2957. 1301 (*Mei* 29). *Datum apud Epternacum, anno Domini 1301, in crastino Trinitatis.*

Het convent van Epternach zendt aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht eenige reliquiën van St. Willibrord en verzekert het zijne gemeenschap van gebeden en goede werken („*Noveritis quod*".)

HS. O suppl. gedr. catal. — O 4. f. 18.
Gedr. Moll, Kerkgesch. I 526. — Arch. aartsb. Utr. VI 158.

2958. 1301 (*Juni* 2). *Actum datum anno Domini 1301, feria VI post octavas Penthecostes.*

Wintraven, knaap, verkoopt aan het Domkapittel te Utrecht $8^1/_2$ morgen land te Haestrecht. („*Omnibus presentes*".)

HS. Oorspr. D suppl. gedr. catal.
N.B. Vgl. 1301 Mei 24.

Digitized by Google

2959. 1301 (*Juni* 5). *Acta anno Domini 1301, die s. martirum Bonifacii et sociorum ejus.*

Schepenen en raad van Deventer verklaren, dat Gelmarus van Groninghe en diens vrouw aan het H. Geesthuis te Deventer de helft hunner goederen in Haddenvorde verkocht hebben, met recht van wederinkoop. („*Omnibus presencia*".)

HS. Oorspr. arch. Groote en Voorstergasthuis Deventer.

Gedr. v. Doorninck, Catalogus 782 n°. 9.

Vgl. Ob. v. Gron. en Dr. I 212.

2960. 1301 (*Juni* 8). *Ghegheven int jair ons Heren 1301, des Donredaghes voir sinte Odulfs dach.*

Jan van Cleve, kapellaan te Schoonhoven, Claward Berenzoen en Jan Boene, schepenen aldaar, verklaren, dat Tideman Wenke *c. s.* aan het Regulierenklooster te Utrecht hebben geschonken een viertel land aan de Vlist naast Rode Vriezen-hoeve. („*Wy Jan*".)

HS. Afschr. stadsarch. Utr. cartul. Mannenkloosters 13, Regulierenkl. B f. 40.

2961. 1301 (*Juni* 12). *In den jaere ons Heeren doe men screef 1301, in sinte Odulfus daghe.*

Het Duitsche huis te Utrecht verkoopt aan Tydeman veren Merlendesz. 3 halve hofsteden, gelegen op den Camp in het kerspel van St. Jacob te Utrecht. („*Wy broeders*".)

HS. Coll. Hoencoop 1887 I^{VI} f. 139.

2962. 1301 (*Juni* 17). *Beseghelt alse men scrivet in den jair ons Heren 1301, des Saterdaghes voer sente Jans dach te Middensomere.*

De gardiaan der Minderbroeders in Dordrecht verklaart, dat Willem Gillyssone van Wendelsnisse opgedragen heeft aan Willem Sonderlant den tiend in de Lijnden, leenroerig aan het kapittel van St. Jan te Utrecht. („*Tote allen*".)

HS. O Suppl. gedr. catal.

2963. 1301 (*Juni* 25). *Datum anno Domini 1301, in crastino Nativitatis b. Johannis Baptiste.*

Het kapittel van St. Pieter te Utrecht geeft in lijftocht aan Bela, huisvrouw van Symon Symonssone, zijne tienden in Wellis en Kuddinghem. („*Universis presentia*".)

HS. Rég. copies tirées d'un rég. fol. 59.

Gedr. v. Mieris, Chb. II 20.

2964. 1301 (*Juni* 28). *Datum anno Domini 1301, in vigilia Petri et Pauli apostolorum.*

Het kapittel van Oudmunster te Utrecht geeft in pacht aan Gerard heer van Altena zijne goederen in de heerlijkheid Altena. („*Noverit universitas*".)

HS. Oorspr. O Suppl. gedr. catal.

Vgl. Muller, Reg. Hann. p. 5.

N.B. Vgl. 1301 Januari 28, Maart 27 en 31.

2965. 1301 (*Juni* 28). *Datum anno Domini 1301, in vigilia Petri et Pauli apostolorum*

Digitized by Google

Gerard heer van Altena erkent, de goederen van Oudmunster in Altena te houden op de voorwaarden, vervat in de uitspraak d.d. 1301 Maart 31.

HS. O 449 II f. 268^{r} aldus: „Item littera Gerardi de Hoerne domini de Altenae super bonis hereditariis pro eodem pacto. Datum anno Domini MCCC primo, in vigilia Petri et Pauli apostolorum". Hetgeen volgt op het stuk van Dirk v. Altena d.d. 1301 Maart 31.

2966. 1301 (*Juli* 3—4). *Datum anno Domini 1301, feria III post Petri et Pauli apostolorum continuata feria II.*

De prior der St. Paulusabdij te Utrecht meldt aan Johannes Plucrose en de pastoors der beide hoofdkerken te Groningen zijne uitspraak in het geschil met eenige beggijnen. („*Cum Wendelmodis*".)

HS. Oorspr. r. arch. Groningen.

Gedr. Driessen, Mon. Gron. 587. — Ob. v. Gron. en Dr. I 213.

N.B. Vgl. 1301 Maart 27.

Digitized by Google

TOEVOEGSELS EN VERBETERINGEN.

N°. **6**.
Gedr. Mon. Germ. Script. XXIII p. 55.
Vgl. Vobenecker, Reg. Thuringiae (1896) I n°. 5.

N°. **20**.
Gedr. Mon. Germ. Script. XXIII p. 60.
Vgl. Vobenecker, Reg. Thuringiae I n°. 7.

N°. **30**.

N.B. De echtheid wordt krachtig betoogd door Poncelet, Anal. Bollandiana XXV p. 163, en ook aangenomen in Bibl. de l'école des chartes LXVIII p. 150.

N°. **35**.
Gedr. Mon. Germ. Epistolae III p. 395 n°. 109.

N°. **39**. *Lees:* (Vóór 752).

N.B. *Vgl.* Hauck, Kirchengeschichte (1898) I p. 568 Anm. 6.

N°. **49—50**. *Lees:* (806—809 vóór Maart 26).

N°. **56**.
Gedr. Mon. Germ. Epistolae V p. 530.

N°. **59**.
Gedr. Mon. Germ. Epistolae V p. 400 (vgl. p. 441).

N°. **73** en **75**. *Lees:* (873).

N.B. Zie Hauck, Kirchengeschichte (1900) II p. 711 Anm. 2 en Dümmler, Gesch. des Ostfr. Reichs II p. 368 Anm. 3.

N°. **125**.
Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 55.

N°. **126**.
Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 1 (waar: Juni 7.)

N°. **133**.
Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 2.

N°. **136**.
Gedr. Habets, Arch. v. Thorn I n°. 3.

N°. **138**. *Lees:* Anno incarn. 997 *etc.*

N.B. Nòch in 996, nòch in 997 valt 20 September op Donderdag.

Digitized by Google

N⁰. **159**.

Gedr. Lelong, Hist. du diocèse de Laon p. 603 (fragm.) — Berlière, Documents inédits I p. 5.

Vgl. Hirsch, Jahrb. II p. 193 noot 2.

N⁰. **172**, **175** en **177**.

Vgl. Vermeulen, Inv. n⁰. 2, 3 en 4.

N⁰. **186**.

HS. Vidimus 1531 arch. D.

Gedr. Ob. v. Gron. en Drenthe I n⁰. 17. — Driessen, Mon. Gron. IV p. 857.

Vgl. Vermeulen, Inv. n⁰. 5.

N⁰. **190—191**. *Lees:* (c. 1150).

Gedr. Migne, Patrol. lat. Tom. 197 col. 361—362.

N⁰. **210**.

N.B. Vgl. n⁰. 177.

N⁰. **211**.

N.B. Vgl. n⁰. 175.

N⁰. **225**.

Gedr. Cartul. de St. Lambert I p. 37 n⁰. 25.

N⁰. **273**.

Vgl. Van Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon II p. 3 (waar: 1120).

N⁰. **302**.

Niet *gedr.*, maar *vgl.* Höhlbaum t. a. p. n⁰. 7.

N⁰. **303**.

Gedr. Höhlbaum, Hans. Ub. I n⁰. 8.

N⁰. **316**. *Lees:* B. Godebald schenkt aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht *enz.*

N⁰. **319**.

Vgl. van Lokeren, Histoire de l'abbaye de St. Bavon II p. 4.

N⁰. **323**. *Lees:* . . . . door Sigeward, bisschop van Minden *enz.*

N⁰. **326**.

N.B. Vgl. n⁰. 253.

N⁰. **375**. *Lees:* B. Andreas wijst de tienden . . . . aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht *enz.*

Gedr. Archief aartsb. Utr. XXXI p. 237.

N⁰. **377**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n⁰. 1.

395ᵃ. *(c. 1150). Z. j.*

Meester H. de Trajecto verzoekt St. Hildegardis, dat hij in zijne geestelijke kwellingen moge verkwikt worden door hare geschriften, en vraagt haar om geruststelling, of hij tot het getal der uitverkorenen behoort. („*Christi bonus odor*").

Gedr. Migne, Patrol. lat. Tom. 197 col. 346—347. — Martene et Durand, Ampl. coll II col. 1092.

Digitized by Google

395ᵇ. (*c. 1150*). *Z. j.*

St. Hildegardis antwoordt aan Mr. H. de Trajecto en vermaant hem, naar Gods heiligen wil te leven. („*Mysticum spiramen*").

Gedr. **Migne, Patrol. lat. Tom. 197 col. 347—348. — Martene et Durand, Ampl. coll. II col. 1092—1093.**

N°. **401**.

Vgl. **Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 2.**

418ᵃ. (*1156—1178*). *Z. j.*

Bisschop Godefrid betuigt aan St. Hildegardis zijn eerbied en genegenheid en verzoekt om haar gebed, „quatenus in hoc saeculo oneribus peccatorum meorum merear alleviari.". („*Soror charissima*".)

Gedr. **Migne, Patrcl. lat. Tom. 197 col. 176.**

418ᵇ. (*1156—1178*). *Z. j.*

St. Hildegardis antwoordt aan bisschop Godefrid en vermaant hem, overeenkomstig de plichten zijner hooge waardigheid te leven. („*O tu persona*".)

Gedr. **Migne, Patrol. lat. Tom. 197 col. 176—177.**

N°. **415**. *Lees:* **de Fremery, Suppl. n°. 11.**

N°. **425**.

N.B. Dit bericht is onbetrouwbaar.

N°. **443**.

Gedr. **Höhlbaum, Hans. Ub. I n°. 18.**

N°. **444**.

Vgl. **Muller, Catal. arch. bissch. n°. 410.**

N°. **447**.

Vgl. **Höhlbaum, Hans. Ub. I 19.**

N°. **459**.

Vgl. **Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 3.**

N°. **462**. *Lees:* . . . . aan de kanunniken van St. Marie en St. Lebuinus te Deventer *enz.*

N°. **470—471**.

Vgl. **Muller, Catal. arch. bissch. n°. 411, 412, 413.**

N°. **474**. *Lees:* Keizer Frederik I *enz.*

N°. **481**.

Vgl. **Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 4.**

N°. **482**. *Lees:* Bisschop Godefrid bemiddelt, op grond der akte van wijlen proost Godebald, een verdrag *enz.*

N°. **495**. *Lees:* (1178—1190 vóór Juni 10).

N°. **502**.

Vgl. **Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 5.**

N°. **522**.

Gedr. **v. d. Bergh, Ob. I 129.**

N°. **536**.

Vgl. **Höhlbaum, Hans. Ub. I 39 Anm.**

Digitized by Google

N°. **541**. Onecht.

N°. **543**. *Lees:* 1196 (vóór April 22).

N°. **561**. *Lees:* . . . . graaf Dirk van Holland *enz.*

N°. **562**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 6.

N°. **580**.

Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 414.

N°. **582**.

Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 415.

N°. **592**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 7.

N°. **596**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 8.

N°. **606**.

N.B. Vgl. n°. 218.

N°. **608**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 9.

N°. **609**.

Vgl. Vermeulen, Inv. n°. 42 en n°. 163. — Muller, Reg. v. St. Pieter n°. 28.

N°. **613**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 10.

N°. **616**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 11.

N°. **620**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 12.

N°. **631**.

Niet *gedr.*, maar *vgl.* de Fremery t. a. p.

N°. **633**.

Vgl. van Lokeren, Histoire de l'abbaye de St. Bavon II p. 14.

N°. **634**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 13.

N°. **660—663**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 15, 14, 16 en 17.

N°. **721**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 18.

N°. **751**.

Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 417.

N°. **768**.

Gedr. Arch. aartsb. Utr. XXXI p. 268.
Vgl. Matthaeus, De nob. p. 798 en p. 1061.

N°. **816**. *Lees:* (c. 1207?).

N.B. Vgl. n°. 595.

Digitized by Google

837ᵃ. 1231. *Datum anno Domini 1231.*
Hendrik, Domdeken van Utrecht, wordt als getuige vermeld in eene oorkonde over het testament van Ludgarde de Breeda, ten voordeele van de St. Michiels-kerk te Antwerpen. („*Notum sit universis* . . . . . *Egidius et dominus Henricus, frater major, in Trajecto decanus, munimine sigillorum suorum corroboraverunt*".)

HS. Cartul. der St. Michiels-abdij te Antwerpen.
Gedr. Bijdr. . . . . hertogdom Brabant V (1906) p. 334.

N⁰. **843.**

N.B. Vgl. n⁰. 656.

N⁰. **863.**

Gedr. Sloet, Ob. I n⁰. 560.

N⁰. **871.**

Gedr. Matthaeus, Anal. III p. 437.

N⁰. **899.**

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n⁰. 19.

915ᵃ. 1238 (*October* 16). *Datum anno Domini 1238, proximo Sabbato post Victoris, apud Middelburg.*
W(ulfram), deken van Oudmunster te Utrecht en persona der Vier Ambachten, vergunt aan den klerk Willem Mudde, een tusschen Hasnede en Biggendilf gelegen tiende, die hij van Hugo de Stenlant in leen houdt, voor 5 jaren aan de kerk van St. Bavo te Gent te verpanden. („*In vero salutari.*")

Gedr. Serrure, Cartulaire de St. Bavon à Gand p. 201 n⁰. 201 (volgens oorspr., met: October 11).
Vgl. v. Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon II p. 23.

917ᵃ. 1238 (*November* 6). *Datum anno Domini 1238, Sabbato post Omnium Sanctorum, apud S. Bavonem in Gandavo.*
W(ulfram), deken van Oudmunster te Utrecht en persona der Vier Ambachten, verklaart, dat hij aan den klerk Willem Mudde, bovenstaande vergunning heeft gegeven. („*Protestamur presentium*".)

Gedr. Serrure, Cartul. de St. Bavon à Gand p. 202 n⁰. 203 (volgens oorspr.)

919ᵃ. 1238 (*November.*) *Actum anno Domini 1238, mense Novembri.*
Wulfram, deken van Oudmunster te Utrecht en persona der Vier Ambachten, verklaart, dat met zijne toestemming Adam de Barsele een gedeelte der tiende van Vronendike, die hij van den graaf van Vlaanderen in leen houdt, voor drie jaren en voor 300 Vlaamsche ponden heeft verpand aan de kerk van St. Bavo te Gent. („*Noverit universitas.*")

Gedr. Serrure, Cartul. de St. Bavon à Gand p. 203 n⁰. 204 (volgens oorspr.)
Vgl. v. Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon II p. 24.

929ᵃ. 1239 (*December.*) *Datum anno Domini 1239, mense Decembri.*
W(ulfram), deken van Oudmunster te Utrecht en persona der Vier Ambachten, vergunt aan Hugo de Steenlant, ridder, zijne tiende in Hasnede aan de kerk van St. Bavo te Gent te verpanden. („*Noverit universitas*".)

Gedr. Serrure, Cartul. de St. Bavon à Gand p. 212 n⁰. 218 (volgens oorspr.)
Vgl. v. Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon II p. 25.

Digitized by Google

N°. **955**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 20.

N°. **1005**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 21.

N°. **1008**.
Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 514.

N°. **1018**. *Lees:* Juni 7.

N°. **1039**. *Lees:* . . . . van drie huizen te Keulen.

N°. **1087—1088**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 22 en 23.

N°. **1117**. *Lees:* . . . . in de bisdommen Luik, Kamerijk *enz.*

N°. **1121**.
Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 317.

N°. **1125**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 24.

N°. **1129**. *Lees:* („*Licet universos*".)

N°. **1173**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 25.

N°. **1203**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 26.

N°. **1243**.
Vgl. Muller, Catal. arch. bissch. n°. 515.

N°. **1271**.
Niet *gedr.* Miraeus, Opp. dipl. I p. 424.

N°. **1272**. *Lees:*
D. 636 f. 66 (vid. 1300, met dateering: 1257).
Gedr. Miraeus, Opp. dipl. I p. 424.

N°. **1287**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 27.

N.° **1376**.
Vervalt, als identiek met n°. 421.

N°. **1393**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 28.

N°. **1394**.
Niet *gedr.* v. Lokeren t. a. p.

N°. **1402**.
Niet *gedr.*, maar *vgl.* v. Lokeren t. a. p.

N°. **1446**.
Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 1.

1450ᵃ. 1259 (*Januari* 26). *Datum anno Domini 1259, in crastino Conversionis b. Pauli.*
Bisschop Hendrik staat aan de abdij van St. Bavo te Gent af de

Digitized by Google

kerken van Biervliet met de hiervan afhankelijke inkomsten, wijl genoemde abdij over deze kerk het patronaatsrecht had. („*Noverit universitas*".)

HS. Gr. Cartul. f. 114v.

Vgl. v. Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon et de la crypte de St. Jean à Gand (1855) II p. 36.

N°. **1476**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 29.

N°. **1509**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 30.

N°. **1517**.
Vervalt, als identiek met n°. 1497.

N°. **1524**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 31.

N°. **1546**. *Lees:*
Hendrik van Averberg.

N°. **1571**.
N.B. Vgl. n°. 1510.

N°. **1686**.
Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 155.

N°. **1714**. *Lees:* . . . . van goed te Lewen *enz.*

N°. **1764**.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 32.

N°. **1786**.
Gedr. Verslagen en Meded. oudv. Recht V p. 184.

N°. **1804**. *Lees:* . . . . welke Gerard van Vene *enz.*

N°. **1832**.
Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 2.

N°. **1845**.
Vgl. Matthaeus, De nobil. p. 451.

N°. **1877**.
Niet *vgl.*, maar *gedr.* Bijdr. Overijssel VI p. 117.

N°. **1890**. Onecht.
Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 33.

N°. **1925**. *Lees:* . . . . door den heer van Amstel *enz.*

N°. **1938**. *Lees:* . . . . hertog Jan van Brabant *enz.*

N°. **1941**. *Lees:* . . . . Otto proost van Maastricht *enz.*
Dit nummer vervalt dus.

N°. **1964**.
Vervalt, als identiek met n°. 2254.

N°. **1949**. *Lees:* . . . . Axele en Hulst („Capelle") *enz.*

N°. **1995**. *Lees:* . . . . in de parochie Sutlon (Zuidloon) *enz.*

Digitized by Google

N°. **2009**.

N.B. Vgl. n°. 1708.

N°. **2010**. *Lees:* . . . . den deken van St. Denis te Reims *enz.*

N°. **2031**.

Vervalt, als identiek met n°. 2084.

N°. **2042**.

Vervalt waarschijnlijk, als identiek met n°. 1960.

2044ª. 1282 (*Mei* 2). *Datum anno Domini 1282, Sabbato post Philippi et Jacobi.*

De officiaal van het bisdom Utrecht gelast aan de pastoors van Biervliet, op straffe van excommunicatie, elkaar in geval van ziekte wederkeerig te vervangen in den dienst hunner respectieve kerken en de inkomsten hiervan gelijkelijk te verdeelen, zooals bij uitspraak van den abt van St. Bavo te Gent en van hemzelf bepaald is. („*Cum secundum ordinationem.*")

HS. Gr. Cartul. f. 51v.

Vgl. v. Lokeren, Hist. de l'abbaye de St. Bavon II p. 43.

N°. **2087**. *Lees:*

de Fremery, Suppl. n°. 220.

N°. **2089**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 34.

N°. **2092**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 35.

N°. **2114**. *Lees:* . . . . Gijsbert (of Gozewijn?) proost van Deventer *enz.*

N°. **2161**. *Lees:*

N.B. Vgl. 1283 Januari 25.

N°. **2185**. *Lees:* . . . . aan Goetscalc Marsseman *enz.*

N°. **2194**.

Gedr. Sloet, Ob. I n°. 1111 (fragm.)

N°. **2202**.

Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 3.

N°. **2203**.

N.B. Vgl. 1281 Mei 1.

N°. **2224**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 36.

N°. **2233**.

Niet *gedr.*, maar *vgl.* Colmjon t. a. p.

N°. **2243**.

Vervalt, als identiek met n°. 2270.

N°. **2254**.

Gedr. Hist. episcop. Ultraj. p. 570.

N°. **2266**.

Gedr. Matthaeus, De jure gladii p. 42 (fragm.)

Digitized by Google

N°. **2273**.

Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 4.

N°. **2328**.

Gedr. Langlois, Rég. n°. 1995.

N°. **2331**.

N.B. Vgl. n°. 1503.

N°. **2357**.

Gedr. Verslagen en Meded. oudv. Recht V p. 150 noot 2 (fragm.)

N°. **2368**.

Niet *gedr.*, maar *vgl.* v. d. Bergh t. a. p.

N°. **2374**.

N.B. Vgl. n°. 2331.

N°. **2481**.

Vgl. Joosting, Archief-Dikninge Reg. n°. 37.

N°. **2482**. *Lees:* aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht *enz.*

Gedr. Verslagen en Meded. der Ver. tot uitg. van oude vaderl. rechtsbronnen II p. 193.

N°. **2508**.

Gedr. Verslagen en Meded. *enz.* II p. 194.

N°. **2548**.

Gedr. Verslagen en Meded. *enz.* II p. 195.

N°. **2554**.

Gedr. Verslagen en Meded. *enz.* II p. 196.

N°. **2569**.

Gedr. Verslagen en Meded. *enz.* II p. 197.

N°. **2573**.

Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 5.

N°. **2581**.

Gedr. de Fremery, Suppl. n°. 229.

N°. **2596**.

Gedr. Verslagen en Meded. *enz.* II p. 198.

N°. **2638**. *Lees:* jonkheer Nicolaas van Putten *enz.*

N°. **2673**. *Lees:* 1296 (na Februari 4).

N°. **2785**.

Vgl. Joosting, Archief-Assen Reg. n°. 6.

Digitized by Google

Digitized by Google

REGISTER VAN PERSOONSNAMEN [1]).

---

[1]) Bij het samenstellen dezer registers zijn vrijwel dezelfde regels gevolgd als in het *Bullarium Trajectense*, waarop indertijd de critiek, voor zoover ik mij althans kan herinneren, geen aanmerkingen van belang gemaakt heeft.

Als schrijfwijze van een naam geldt de meest-voorkomende, met afzonderlijke vermelding der sterk-afwijkende, waarbij dan naar de geldende wordt verwezen, terwijl hierbij ook de weinig-afwijkende tusschen haakjes worden vermeld.

Personen zoeke men op hun doopnaam. Wanneer hun familienaam van eene plaats afgeleid is, wordt deze ook bij de plaatsnamen vermeld, met verwijzing naar den bijbehoorenden doopnaam. Bijv. Gerardus de Weesmale staat onder: *Gerardus*, terwijl bij *Weesmale* wordt toegevoegd: zie: Gerardus de. De overige, niet van eene plaats afgeleide familienamen worden achter het personenregister vermeld, met verwijzing naar den respectieven doopnaam.

Wanneer onder één en denzelfden naam vele personen voorkomen, zijn deze voor het gemak naar hunne maatschappelijke positie aldus gerangschikt: pausen, keizers en koningen, kardinalen en bisschoppen, hertogen en graven, lagere geestelijken, leeken. Overigens wordt doorgaans de volgorde der Regesten-zelve in acht genomen.

Bij geestelijke personen, die te Utrecht waren gevestigd, wordt de naam dezer stad niet telkens uitdrukkelijk vermeld.

Deze Registers hebben alleen betrekking op de namen, voorkomende in de Regesten en de zakelijke noten.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

HULPREGISTER VAN FAMILIENAMEN,
NIET VAN PLAATSNAMEN AFGELEID [1].

---

[1]) Zie omtrent dit register de noot bij het *Register van persoonsnamen*.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

REGISTER VAN PLAATSNAMEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

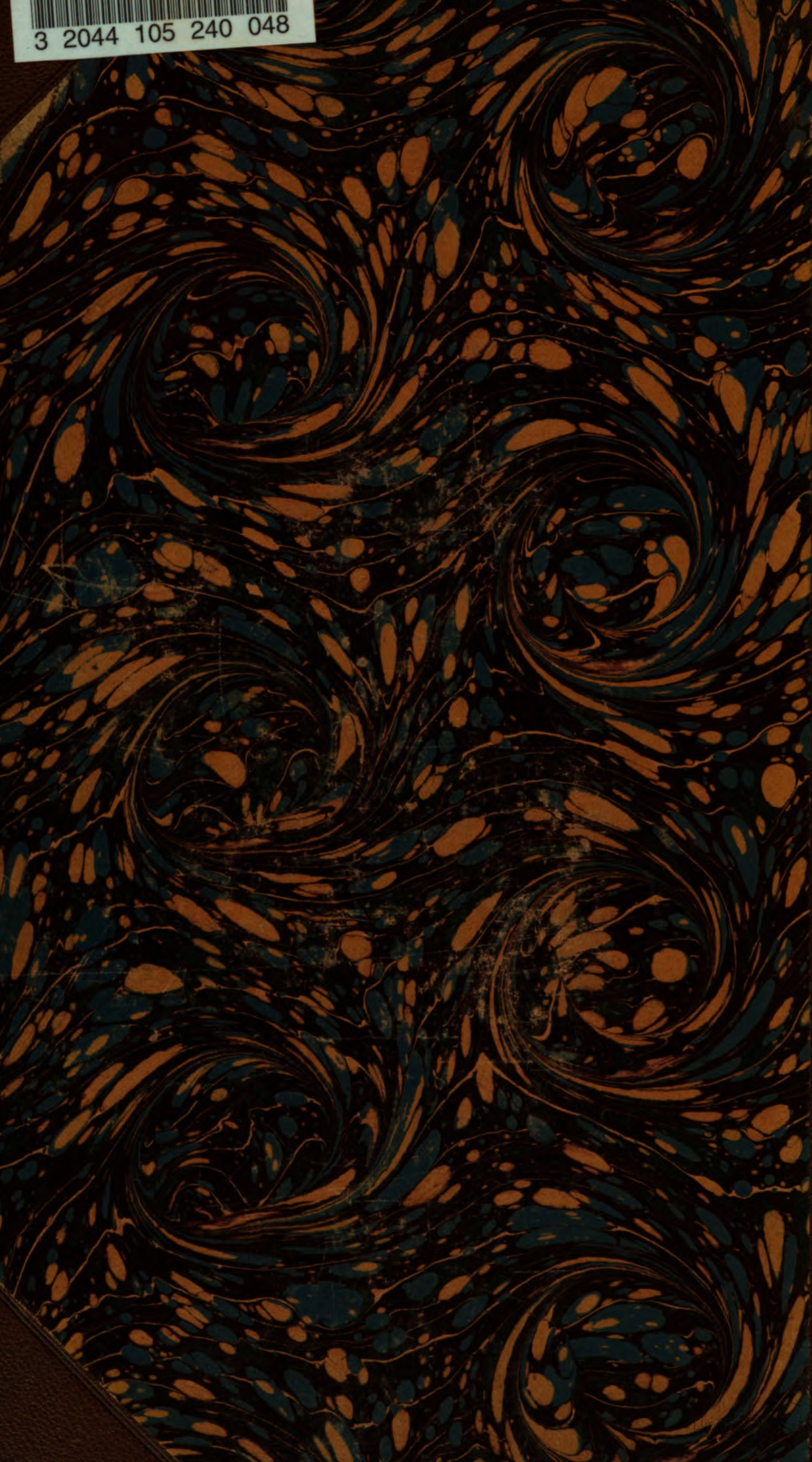
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CANCELLED
STALL-STUDY
CHARGE

Digitized by Google

3 2044 105 240 048